NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA

ZAKONI

ZAKONSKE ODREDBE I NAREDBE

PROGLAŠENE
OD 21. SVIBNJA DO 7. LIPNJA 1943.

KNJIGA XXXII. *(Svezak 311.–320.)*

Uređuje: A. Mataič

ZAGREB 1943.

TISAK I NAKLADA KNJIŽARE ST. KUGLI, ZAGREB

Br. 3425

NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA

ZAKONI
ZAKONSKE ODREDBE, NAREDBE i t. d.

PROGLAŠENE
OD 21. SVIBNJA DO 7. LIPNJA 1943.

KNJIGA XXXII.
(SVEZAK 311.—320.)

UREĐUJE: A. MATAIĆ,
VIEĆNIK STOLA SEDMORICE U M.

ZAGREB

TISAK I NAKLADA KNJIŽARE ST. KUGLI, ZAGREB, ILICA 30

Tiskanje i razpačavanje dopušteno odlukom Državnog izvještajnog i promičbenog ureda broj 3696-42. od 3. IV. 1942.

Sadržaj

Strana

Zakonska odredba od 20. svibnja 1943. br. XCVII.-1164.-D. V.-1943. o proizvodnji vozila i letala . . 1

Zakonska odredba od 20. svibnja 1943. broj CII-1318-D. V.-1943. o osnivanju Suda Poglavnikovih tjelesnih zdrugova 3

Zakonska odredba od 20. svibnja 1943. broj CIII-1319-D. V.-1943. o promjenama zakonske odredbe o zakladama 4

Zakonska odredba od 20. svibnja 1943. broj CIV-1320-D. V.-1943. o promjeni zakonske odredbe o suzbijanju nasilnih kažnjivih čina proti državi, pojedinim osobama i imovini 5

Zakonska odredba od 20. svibnja 1943. broj XCIX-1227-D. V.-1943. o izdavanju školskih svjedočbi učenicima srednjih škola, pozvanima na odsluženje obvezatnog djelatnog razdoblja 6

Zakonska odredba od 20. svibnja 1943. broj XCVIII-1171-D. V.-1943. o osnivanju zvanja državnog nadzornika za srednje škole 7

Zakonska odredba od 21. svibnja 1943. broj XCV-1134-D. V.-1943. o nadopuni zakona o državnom prometnom osoblju od 22. lipnja 1931. 9

Zakonska odredba od 17. svibnja 1943. broj CVI-1167-D. V.-1943. o promjenama i nadopunama zakona o državnoj trošarini od 1. travnja 1930. br. 24673-1930. sa svim njegovim kasnijim promjenama i nadopunama 10

Naredba od 18. svibnja 1943. br. 53888-43. o ustrojstvu pregledničtva buradi u Hrvatskim Karlovcima 17

Oblastna odluka od 1. travnja 1943. broj 9332-II-1-1943. o promjeni i nadopuni propisnika od 19. siečnja 1942. broj 163.391-II-1-1941. o obavljanju dimnjačarskog obrta na području grada Zagreba . 18

Sadržaj

Strana

Mjerodavno tumačenje § 12. Zakonske odredbe o podržavljenju židovske imovine — od 21. svibnja 1943. broj 7722-3-1943. . . . . *24*

Naredba od 23. prosinca 1942. broj 14929.,kojom se nadopunjuje pravilnik o financijskoj i računskoj službi državnih željeznica *25*

Oblastna odluka od 17. svibnja 1943. br. 2181-1943. o najvišim prodajnim cienama svih vrsta jednoličnog sapuna i jednoličnog praška za pranje . . *26*

Naredba od 22. svibnja 1943. broj 54.086 o obvezatnoj predaji starog željeza kod nabave novog . *30*

Obći propisnik o pogodnostima na hrvatskim državnim željeznicama od 28. travnja 1943 broj 6451-I.-1943. . . . . *33*

Salonska kola §§ 2.—4. . . . . *33*

Posebni preklietci §§ 5.—9. . . . . *35*

Bezplatne karte § 10. . . . . *38*

Predplatne karte §§ 11.—18. . . . . *38*

Putovanja radi osiguranja željezničkih pruga i ostalih uređaja § 19. . . . . *42*

Putovanja na navjeru svjedoka u kaznenom postupku § 20. . . . . *43*

Putovanja redarstvenika, oružnika i sudbenih stražara, te prievoz uhićenika, zatočenika i osuđenika uz 75% popusta na temelju uputnica §§ 21.—24. . . . . *43*

Državni službenici, umirovljenici, svećenici i članovi njihovih obitelji §§ 25.—28. . . . . . *46*

Ratni ozljeđenici i ostale žrtve rata §§ 29.—37. . *51*

Siromašni bolestnici i djeca § 38. . . . . . *56*

Radnici § 39. . . . . *57*

Crveni križ § 40. . . . . *60*

Vatrogasci §§ 41.—42. . . . . *61*

Strana

Kazalištna družtva § 43. 63

Pitomci domobranskih i ustaških škola, domobrani i ustaški čarkari § 44. 64

Novinari § 45. 64

Uredničtva domaćih listova § 46. 66

Ustaška mladež § 47. 67

Državna radna služba § 48. 67

Obvezatna radna pomoć pripadnica Povjereničtva sveučilištarki Ustaškog sveučilištnog stožera § 49. . . . . , , 68

Obći propisi 69

Obrazci §§ 50.—54. 69

Rok vriednosti izprava za pogodovnu vožnju § 55. 74

Nadležnost za izdavanje izprava za pogodovnu vožnju i prievoz § 56. 75

Izkorišćivanje više pogodnosti § 57. 76

Postupak za izdavanje izkaznica za pogodovnu vožnju § 58. 76

Produljivanje izkaznica za pogodovnu vožnju § 59. 78

Postupak kod putovanja uz pogodovnu vožnju §§ 60.—62. 79

Ostali uvjeti za putovanje § 63. 82

Propisi o nestalim izpravama za pogodovnu vožnju § 64. 83

Zloupotrebe § 65. 84

Očevidnost § 66. 85

Prelazni i zaključni propisi §§ 67.—70. 87

Naredba od 18. svibnja 1943. broj 14285-1943. o povremenim izakazima stanja likvidnosti novčanih ustanova 89

Sadržaj

Strana

Naredba od 15. svibnja 1943. broj 23733-Z 1943. o promjeni naredbe o bolničkim troškovima u državnim, gradskim ili občinskim i privatnim bolnicama s pravom javnosti i u bolničkim ambulantama sa svim kasnijim preinakama i nadopunama . . . 94

Obće upute Zajednice za željezo i kovine od 22. svibnja 1943. broj 12418 o načinu predaje starog željeza kod nabave novog 96

Oblastna odluka od 21. svibnja 1943. broj 4485-1943. o odkupnim i prodajnim cienama siena i slame . 104

Oblastna odluka od 12. svibnja 1943. broj 4142-1943., kojom se mienja i nadopunjuje oblastna odluka od 21. listopada 1942. broj 15450-1942. o najvišim prodajnim cienama šumskih proizvoda 107

Naredba od 20. svibnja 1943. broj 37211-1943. o nagradama za težu službu školskih izvjestitelja i nadzornika 111

Zakonska odredba od 29. svibnja 1943. broj CXII-1367-D. V.-1943. o promjeni i nadopuni zakonske odredbe o radnoj službi svršenih učenica srednjih i s njima izjednačenih škola 112

Zakonska odredba od 20. svibnja 1943. broj CX-1323-D. V.-1943. o promjeni i nadopuni zakonske odredbe od 15. srpnja 1941. broj CLXXXIX-691-Z. p.-1941. o osnivanju »Zaklade Ocu domovine dra Ante Starčevića« u Zagrebu 113

Zakonska odredba od 29. svibnja 1943. broj CIX-1325-D. V.-1943. o nadopuni zakonske odredba od 24. kolovoza 1942. broj CCXXXVI-1795-Z-1942. s nadopunama od 23. listopada 1942. br. CCLXXXVII-2450-Z-1942, o dostavljanju dužnostnih primjeraka tiskovina Hrvatskoj narodnoj i sveučilištnoj knjižnici u Zagrebu, Knjižnici hrvatskih zemaljskih muzeja u Sarajevu, Gradskoj knjižnici u Dubrovniku i Uredu za hrvatski jezik 115

Sadržaj

Strana

Odredba od 29. svibnja 1943. broj 1419-D. V.-1943. o imenovanju sudbenog glavara odnosno višeg sudbenog glavara Suda Poglavnikovih tjelesnih zdrugova 117

Oblastna odluka od 5. ožujka 1943. broj 6576-1942 o promjeni propisnika od 4. kolovoza 1942. broj 6576-1942. o obavljanju dimnjačarskog obrta na području Velike župe Lašva i Glaž 118

Naredba od 29. svibnja 1943. Teh. broj 11.000-1943 o unosu motornih vozila oružanih snaga u upisnik (registracija) 121

Oblastna odluka od 20. ožujka 1943. broj 7134-V-1943. o promjeni propisnika od 6. kolovoza 1942. broj 23745-V-1942. o obavljanju dimnjačarskog obrta na području Velike župe Baranja . . . 126

Objava od 8. svibnja 1943. o ratifikaciji ugovora između Nezavisne Države Hrvatske, Njemačkog Reicha, Kraljevine Italije i Kraljevine Madžarske o ponovnom uređenju odnosa Družtva Željeznica Dunav - Sava - Jadran (prije Družtvo Južnih Željeznica) od 10. kolovoza 1942. 131

Ugovor od 10. kolovoza 1942. . . . . . . *132*

Prilozi:

1. Pravila Družtva Željeznica Dunav - Sava - Jadran (prije Družtvo Južnih željeznica) . *158*
2. Zapisnik od 10. kolovoza 1942. o plaćanjima *173*
3. Zapisnik od 10. kolovoza 1942. o porezima . *176*
4. Zapisnik od 10. kolovoza 1942. o olakšicama devizno-pravne prirode *178*

   (Zapisnik o putnim olakšicama, o ratifikaciji ugovora, zaključni zapisnik). *179*

Zakonska odredba od 29. svibnja 1943. broj CXIV.-1324-D. V.-1943. o promjeni i nadopuni zakonske odredbe o putnim i selitbenim troškovima državnih službenika s njezinom kasnijom promjenom i nadopunom 185

Sadržaj

Strana

Oblastna odluka od 24. svibnja 1943. broj 4550-1943. o najvišim dozvoljenim postotcima ukupne (brutto) zarade kod prodaje obuće i potrebština obućarske struke u trgovini na malo 189

Oblastna odluka od 24. svibnja 1943. broj 4549-1943. o najvišim dozvoljenim postotcima ukupne (brutto) zarade kod prodaje kože u trgovini na malo 192

Objava od 18. svibnja 1943. o ratifikaciji sporazuma između Nezavisne Države Hrvatske i Njemačkog Reicha o malom graničnom prometu od 13. svibnja 1942. 195

Sporazum između Nezavisne Države Hrvatske i Njemačkog Reicha o malom graničnom prometu 196

Zaključni zapisnik 207

Veterinarska utanačenja 209

Zaključne odredbe 213

Oblastna odluka od 25. svibnja 1943. broj 1328-1943. o najnižim odkupnim i najvišim prodajnim cienama starog željeza 216

*Zakonska odredba od 29. svibnja 1943. broj CXIII-*1360-D. V.-1943. o bolnicama 221

I. Obći propisi §§ 1.—3. 221

II. Troškovi liečenja §§ 4.—10. 222

III. Proračun bolnica §§ 11.—15. 227

IV. Ustrojstvo bolnica §§ 16.—22. 228

V. Osoblje u bolničkoj službi §§ 23.—32. . 232

VI. Osnivanje i građenje novih bolnica §§ 33.—39. 232

VII. Posebničke (privatne) bolnice §§ 40.—42. 240

Prelazne odredbe §§ 43.—47. 242

Zaključni propisi §§ 48.—49. 244

Sadržaj

Strana

Oblastna odluka od 24. svibnja 1943. broj 3767-43. o najvišim cienama izradbe i popravka obuće u postolarskom obrtu 246

Naredba od 15. svibnja 1943. br. 5153-3-1943. k zakonskoj odredbi o izvanrednom porezu na ratne dobitke 253

Zakonska odredba od 29. svibnja 1943. broj CXV-1454-D. V.-1943. o nadopuni zakonske odredbe o razpuštenim sokolskim družtvima kraljevine Jugoslavije 269

Naredba od 12. svibnja 1943. broj 54294-43. o naknadi putnih troškova službenicima u struci nadzora nad mjerilima i plemenitim kovinama za službena putovanja, koja su obavljenja u korist i o trošku posebničke stranke i na njezin zahtjev . 270

I. Obći propisi §§ 1.—8. 270

II. Način putovanja službenika §§ 9.—12. . . . 273

III. Naknada putnih troškova službenika . . 275

1. Prilikom uredovanja u sjedištu ureda i u središtima za povremeni pregled trgovačkih mjerila § 13. 275

2. Prilikom uredovanja u mjestima udaljenim najviše 2 kilometra od granice područja sjedišta ureda ili središta za povremeni pregled trgovačkih mjerila § 14. . . . 275

3. Prilikom uredovanja u mjestima udaljenim više 2 kilometra od sjedišta ureda §§ 15.—30. 276

a) Dnevnice §§ 15.—18. 276

b) Troškovi za osobni prievoz §§ 19.—27. 278

c) Troškovi za prtljagu §§ 28.—30. . 280

4. Prilikom uredovanja u mjestima udaljenim više od 2 kilometra od središta za povremeni pregled trgovačkih mjerila § 31. . 282

Strana

5. Ostali propisi o zaračunavanju naknada §§ 32.—42. 282

IV. Zaključni propisi §§ 43.—52. 286

Naredba od 18. svibnja 1943. broj 56405—1943. o naknadi i načinu obračunavanja troškova za prienos i prievoz državnih stvari (sprava i pribora) u slučajevima, kada se službeni rad vrši izvan stalnih ili privremenih uredskih prostorija 289

I. Obći propisi §§ 1.—3. 289

II. Način prienosa i prievoza tehničke opreme §§ 4.—7. 291

III. Naknade za prievoz i prienos tehničke opreme §§ 8.—14. 293

IV. Zaključni propisi §§ 15.—22. 297

Propisnik od 2. lipnja 1943. broj D. 2843-K-1943 o polaganju drugog (praktičnog) izpita za učiteljsku službu na njemačkim pučkim školama u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj 300

Svrha izpita § 1. 300

Prijava za izpit § 2. 300

Provedba prijave za izpit § 3. 301

Obaviest o pripuštanju izpitu i uvjeti za to § 4. 302

Izpitno povjerenstvo § 5. 302

Izpit § 6. 304

Pismeni izpit § 7. 304

Praktični ustmeni izpit (pokusna obuka — školski rad) § 8. 306

Znanstveno-teoretski ustmeni izpit § 9. . . . 307

Izpitni zapisnik § 10. 308

Strana

Rezultati izpita § 11. 309

Svjedočba o položenom izpitu § 12. 310

Ponavljanje izpita §§ 13.—14. 311

Oblastna odluka od 1. ožujka 1943. br. 5278-IV-1943. o određivanju nadnica poljodjelskim radnicima odnosno plaća poljodjelskim namještenicima (godišnjim i mjesečnim) slugama na području V. župe Baranja 312

Upute od 31. svibnja 1943. broj 42007-1943 o izdavanju školskih svjedočbi učenicima srednjih škola, pozvanim na odsluženje obvezatnog djelatnog razdoblja 323

ZAKONSKA ODREDBA

o proizvodnji, nabavi i razpoložbi gume za sve vrste vozila i letala

§ 1.

Iznimno od propisa zakonske odredbe o uređenju unutarnjeg prometa, razpodjelbe i potrošnje svih vrsta robe od 4. studenoga 1941. broj CCCXCIII-1935-Z-1941 (Narodne novine od 6. studenoga 1941. broj 171) ovlašćuje se ministar oružanih snaga za vrieme trajanja iznimnog (ili ratnog) stanja:

1. da iz razpoloživih zaliha podmiruje sve potrebe na gumama za sve vrste vozila i letala;
2. da naredbama propisuje mjere, kojima će se:

a) uređivati nabava, cjelokupna proizvodnja, promet, razpodjelba, potrošnja, način upotrebe, tehnički uvjeti i način preradbe i izradbe guma za sve vrste vozila i letala;

b) propisivati obveze, prijave i stvaranje zaliha guma za sve vrste vozila i letala te njihovih sirovina;

c) određivati ciene i uvjete prisilnog odkupa i nadzora nad gumama za sve vrste vozila i letala.

§ 2.

Kod razdjelbe proizvoda iz § 1. ove zakonske odredbe imaju se u prvom redu podmirivati potrebe oružanih snaga, a podmirivanje potreba upravnih oblasti, pri-

vatnih poduzeća i posebnika vršit će u sporazumu s Ministarstvom narodnog gospodarstva.

§ 3.

Naredbe, prodviđene u § 1. ove zakonske odredbe, izdavat će ministar oružanih snaga u sporazumu s ministrom narodnog gospodarstva, a prema potrebi i s drugim zanimanim ministrima.

§ 4.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* kojim danom prestaju vriediti svi protivni joj propisi.

U Zagrebu, dne 20. svibnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske

Ante Pavelić, v. r.

Broj: XCVII-1164-D.V.-1943.

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 21. svibnja 1943. broj 115.

ZAKONSKA ODREDBA
o osnivanju Suda Poglavnikovih tjelesnih zdrugova

§ 1.

Za sudovanje pripadnicima Poglavnikovih tjelesnih zdrugova osniva se Sud Poglavnikovih tjelesnih zdrugova.

§ 2.

Za sud Poglavnikovih tjelesnih zdrugova vriede propisi zakonske odredbe od 14. travnja 1943. broj LXXVII-976-D.V.-1943. o osnivanju jedinstvenih sudova (Narodne novine od 15. travnja 1943. broj 87).

§ 3.

U postupku pred Sudom Poglavnikovih tjelesnih zdrugova shodno se primjenjuju propisi zakonske odredbe od 14. travnja 1943. broj LXXVIII-977-D.V.-1943 o kaznenom postupku pred jedinstvenim vojnim sudovima (Narodne novine od 16. travnja 1943. broj 88).

§ 4.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 20. svibnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske
Ante Pavelić, v. r.

Broj: CII-1318-D.V.-1943

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:
Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 21. svibnja 1943. broj 115.

ZAKONSKA ODREDBA
o promjenama zakonske odredbe o zakladama

§ 1.

U §§ 2., 3., 6., 7., 13., 14., 15., 21., 25., 26., 28., 29., 30., 32., 34., 37., 39., 48., 49., 50., 51., 54,, 55, 56., 57., 59., 60., 63., 66., 68. i u stavci 1. § 71. zakonske odredbe od 17. veljače 1942. broj LIII-431-Z-1942 o zakladama (Narodne novine od 20. veljače 1942. broj 42) zamienjuju se rieči »ministarstvo nastave« riečima »Ministarstvo pravosuđa i bogoštovlja«, a rieči »ministarstva prometa i javnih radova« u stavci 1. § 34. zamienjuju se riečima »Ministarstva unutarnjih poslova — Glavnog ravnateljstva za javne radove«.

Stavka 2. § 71. napried spomenute zakonske odredbe se ukida.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan i:a proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 20. svibnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske
Ante Pavelić, v. r.

Broj: CIII-1319-D.V.-1943.

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 21. svibnja 1943. broj 115.

ZAKONSKA ODREDBA

o promjeni zakonske odredbe o suzbijanju nasilnih kažnjivih čina proti državi, pojedinim osobama i imovini

§ 1.

Ukidaju se propisi glave III. zakonske odredbe o suzbijanju nasilnih kažnjivih čina proti državi, pojedinim osobama i imovini od 20. srpnja 1942. broj CCIX-1779-Z-1942 (Narodne novine od 22. srpnja 1942. broj 162).

Glava IV. (konačne odredbe) navedene zakonske odredbe postaje glava III., a paragrafi 14. i 15. postaju paragrafima 11. i 12.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 20. svibnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske
Ante Pavelić, v. r.

Broj: CIV-1320-D.V.-1943.

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 21. svibnja 1943. broj 115.

ZAKONSKA ODREDBA

o izdavanju školskih svjedočbi učenicima srednjih škola, pozvanima na odsluženje obvezatnog djelatnog razdoblja

§ 1.

Svršenim učenicima osmoga razreda srednjih škola i četvrtoga i petoga razreda učiteljskih škola, kojima je školske godine 1941.-1942. bilo dopušteno polaganje popravnog izpita zrelosti, a nisu ga polagali zbog odsluženja obvezatnog djelatnog razdoblja u oružanim snagama, izdat će upraviteljstva škola svjedočbe o položenom završnom izpitu.

§ 2.

Svjedočbe, izdane na temelju ove zakonske odredbe, daju učenicima sva ona prava, kao da su izpit zrelosti položili pred redovitim izpitnim povjerenstvom.

§ 3.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* a njezina se provedba povjerava ministru narodne prosvjete.

U Zagrebu, dne 20. svibnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske
Ante Pavelić, v. r.

Broj: XCIX-1227-D.V.-1943.

Državni prabilježnik:
čuvar državnog pečata:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 21. svibnja 1943. broj 115.

ZAKONSKA ODREDBA

o osnivanju zvanja državnog nadzornika za srednje škole

§ 1.

Kod Ministarstva narodne prosvjete, Glavnog ravnateljstva za nastavu, osniva se zvanje: državni nadzornik za srednje škole.

§ 2.

Državni nadzornici imenuju se za jezikoslovno-poviestnu i matematičko-prirodoslovnu skupinu. Za obje skupine može biti imenovano ukupno pet državnih nadzornika.

§ 3.

Državnim nadzornikom za srednje škole može biti imenovana ona osoba, koja imade odgovarajuću školsku izobrazbu nastavnika srednje odnosno obće niže srednje škole i najmanje petnaest godina djelatne nastavničke službe, a od tih barem deset u kojoj srednjoj školi.

§ 4.

U proračunskoj godini 1943. imenovat će se državni nadzornici za srednje škole na teret razpoloživih mjesta proračuna osobnih izdataka Ministarstva narodne prosvjete, Glavnog ravnateljstva za nastavu, i ovome podređenih ustanova. Ukoliko činovni razredi razpoloživih

proračunskih mjesta ne bi odgovarali svojstvu državnog nadzornika za srednje škole, pokrit će se razlika u berivima na teret ušteda, postignutih u osobnim izdatcima Ministarstva narodne prosvjete, Glavnog ravnateljstva za nastavu, i ovomu podređenih ustanova.

§ 5.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 20. svibnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske

Ante Pavelić, v. r.

Broj: XCVIII-1171-D.V.-1943.

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 21. svibnja 1943. broj 115.

ZAKONSKA ODREDBA

o nadopuni zakona o državnom prometnom osoblju od 22. lipnja 1931.

§ 1.

U § 242. dodaje se četvrta stavka, koja glasi:

»Službenicima, preimenovanim po stavci trećoj, pripadaju nova beriva od prvog dana sliedećeg mjeseca nakon donošenja naredbe o preimenovanju.«

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 20. svibnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske

Ante Pavelić, v. r.

Broj: XCV-1134-D.V.-1943.

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 21. svibnja 1943. broj 115.

ZAKONSKA ODREDBA

o promjenama i nadopunama zakona o državnoj trošarini od 1. travnja 1930. br. 24673-1930 sa svim njegovim kasnijim promjenama i nadopunama

§ 1.

U točki 1. pod b) člana 72. iza rieči »kao« dodaje se: »na pr.«, a iza rieči »maltoza« dodaje se »i slično«.

§ 2.

U točki 3. člana 72. iza prve stavke dodaje se nova stavka, koja glasi:

Osim toga na pivo, proizvedeno u zemlji ili uvezeno iz inozemstva, plaća se još u ime potrošarinskog doplatka na 100 litara Kuna 800.—«

U točki 3. člana 72. iza pete stavke dodaje se nova stavka koja glasi:

»U pogledu naplate potrošarinskog doplatka na pivo vriede u svemu propisi, koji vriede za naplatu redovne državne potrošarine.«

§ 3.

U prvoj stavci točke 4. člana 72. mjesto rieči: »Kuna 800.—« stavljaju se rieči: »Kuna 1.200.—«

§ 4.

Točka 5. člana 72. mienja se i glasi:

»Na ekstrakte, esencije, destilate, arome i eterična ulja, koja se mogu upotriebiti za proizvodnju likera,

ruma i ostalih alkoholnih pića, bez obzira da li će se u te svrhe upotriebiti, te na eterična ulja, koja se mogu upotriebiti za proizvodnju kozmetičkih sredstava bez obzira da li će se u te svrhe upotriebiti, od 1 kg Kuna 400.—«

§ 5.

9. Napomena uz točku 9. člana 72. ukida se, a 10., 11., 12. i 13. Napomena postaju 9., 10., 11. i 12. Napomena.

§ 6.

Prva stavka točke 19. člana 72. mienja se glasi:

»Na prirodne i umjetne rudne (mineralne) vode po prostornom sadržaju boce, i to:

a) izpod jedne litre . . . . Kune 3.—;
b) od jedne do dvie litre . . . . . Kuna 6.—;
c) od svake daljnje započete litre . . Kune 3.— .

Na prirodne i umjetne gorke vode po prostornom sadržaju boce i to:

a) izpod jedne litre . . . . Kuna 9.—;
b) od jedne do dvie litre . . . . . Kuna 18.—;
c) od svake daljnje započete litre . Kuna 9.—.«

§ 7.

Točka 20. člana 72. mienja se i glasi:

»20. Na kozmetička sredstva, i to: na puder u prašku ili krutom stanju, osim pudera za djecu i pudera protiv znojenja nogu; na rumenilo (Rouge Fard) u tekućem i krutom stanju; na parfeme; na ličila za ustnice i obrve u masi, štapićima, kremi ili tekućini; na kremu za njegu lica i kože; na ulja za sunčanje, orahovo i čičkovo ulje; na parfimirana ulja; na sredstva za mazanje ili bojenje kose i brkova i na sredstva za kovrčanje kose; na briljantin tekući i kruti; na tvrde i meke pomade za kosu

na vodice za lice (toaletne vodice), kolonjske vodice, Lotione, Vegetale, Petrol, Bay-rum i slično, zatim na vodice protiv izpadanja i za porast kose; na biele i obojene lakove za nokte, i to po prodajnoj cieni:

do uključivo Kn 10.—		. . . .	Kn 5.—;
od Kn 11.—	do uključivo	Kn 20.—	Kn 10.—;
od Kn 21.—	do uključivo	Kn 50.—	Kn 25.—;
od Kn 51.—	do uključivo	Kn 100.—	Kn 50.—;
od Kn 101.—	do uključivo	Kn 150.—	Kn 75.—;
od Kn 151.—	do uključivo	Kn 200.—	Kn 100.—;
od Kn 201.—	do uključivo	Kn 250.—	Kn 125.—;
od Kn 251.—	do uključivo	Kn 300.—	Kn 150.—;
od Kn 301.—	do uključivo	Kn 400.—	Kn 200.—;
od Kn 401.—	do uključivo	Kn 500.—	Kn 250.—;
od Kn 501.—	do uključivo	Kn 600.—	Kn 300.—;
od Kn 601.—	do uključivo	Kn 700.—	Kn 350.—;
od Kn 701.—	do uključivo	Kn 800.—	Kn 400.—;
od Kn 801.—	do uključivo	Kn 900.—	Kn 450.—;
od Kn 901.—	do uključivo	Kn 1.000.—	Kn 500.—;
od Kn 1.001.— pa na više od svakih daljnjih započetih Kn 100.— još po		. . .	Kn 50.—.

Potrošarina na kozmetička sredstva plaća se liepljenjem državnih potrošarinskih markica, koje se nabavljaju kod poreznih ureda.

Na kozmetička sredstva dužni su priliepiti državne potrošarinske markice odgovarajućih vriednosti:

a) proizvoditelji, koji se ne bave i trgovinom na malo, prigodom prodaje, i to po svojoj prodajnoj cieni, osim na kozmetička sredstva, koja odtuđuju otvoreno (ori-

ginalno nepakovano i neetiketirano po težini i sadržini) trgovinama;

b) proizvoditelji, koji se bave trgovinom na malo, ljekarnici, brijači, kao i svi ostali poduzetnici, koji sami proizvode kozmetička sredstva odmah nakon proizvodnje, i to po svojoj cieni, a ako ova kozmetička sredstva odtuđuju potrošaču otvoreno, i to po svojoj prodajnoj cieni;

c) trgovci na veliko ili na malo, ljekarnici i brijači, koji nabavljaju kozmetička sredstva otvoreno (originalno nepakovano i neetiketirano po težini ili sadržaju) od proizvoditelja, odmah nakon odvajanja (pretakanja, etiketiranja) ovih kozmetičkih sredstava u manje količne za prodaju na malo, i to po prodajnoj cieni proizvoditelja uključivši i vriednost omota, a ako ova kozmetička sredstva prodaju otvoreno potrošaču, odmah prigodom prodaje potrošaču otvoreno, i to po prodajnoj cieni prodavača (trgovca).

Proizvoditelji, koji se ne bave trgovinom na malo, ako na kozmetička sredstva ne priliepe potrošarinske markice odgovarajućih vriednosti prigodom prodaje, izuzevši kozmetička sredstva koja odtuđuju otvoreno trgovcima, kaznit će se po propisima člana 34. u vezi s točkom 3. člana 33. ovoga zakona. Isto tako kaznit će se proizvoditelji, koji se bave i trgovinom na malo, ljekarnici, brijači kao i svi ostali poduzetnici, koji sami proizvode kozmetička sredstva, ako na kozmetička sredstva ne priliepe potrošarinske markice odgovarajućih vriednosti odmah nakon proizvodnje. Ovako isto kaznit će se trgovci na veliko ili na malo, ljekarnici i brijači, koji nabavljaju kozmetička sredstva otvoreno (originalno nepakovano i neetiketirano po težini ili sadržaju)

od proizvoditelja, ako na ova kozmetička sredstva ne priliepe potrošarinske markice odgovarajućih vriednosti odmah nakon odvajanja (pretakanja, etiketiranja) u manje količine za prodaju na malo.

Proizvoditelji, koji odtuđuju kozmetička sredstva otvoreno (originalno nepakovano i neetiketirano po težini ili sadržaju) potrošaču, a ne priliepe potrošarinske markice odgovarajućih vriednosti na kozmetička sredstva prigodom prodaje potrošaču, kaznit će se za svaki pojedini slučaj novčano s Kuna 20.000.—. Isto tako kaznit će se trgovci na veliko ili na malo, ljekarnici, brijači, koji nabavljaju kozmetička sredstva otvoreno od proizvoditelja, ako ne priliepe potrošarinske markice odgovarajućih vriednosti prigodom prodaje ovih kozmetičkih sredstava potrošaču otvoreno.«

§ 8.

Točka 2. člana 72. mienja se i glasi:

»Na limune, kitre, naranče i mandarine
od 100 kg . . . . , , , Kuna 1.000.—.«

§ 9.

U točki 33. člana 72. umjesto rieči »sukna« stavljaju se rieči »tvoriva«.

§ 10.

Na dan 18.svibnja 1943. imaju se popisati sve zatečene količine piva, vina, ekstrakta, esencija, destilata, aroma i eteričnih ulja, rudnih (mineralnih) i gorkih voda, kozmetičkih sredstava, limuna, kitri, naranči i

mandarina kod svih prodavača na malo i veliko i kod prerađivača, te sve zatečene količine vina kod svih proizvoditelja, koji se bave trgovinom ili preradbom alkoholnih pića, a isto tako i sve zatečene količine piva u pivovarama. Na zatečene količine spomenutih potrošarinskih predmeta, osim kozmetičkih sredstava, kod prodavača i prerađivača, a na vino i kod proizvoditelja, koji se bave trgovinom ili preradbom alkoholnih pića, ima se ubrati redovna trošarina odnosno razlika redovne trošarine i potrošarinski doplatak najkasnije za dvadeset dana, računajući od dana 18. svibnja 1943., a na zatečene količine kozmetičkih sredstava kod prodavača ima se redovna državna potrošarina odnosno razlika redovne državne potrošarine ubrati liepljenjem potrošarinskih markica najkasnije za osam dana, računajući od dana 18. svibnja 1943. Na zatečene količine piva u pivovarama ima se trošarinski doplatak ubrati u šest jednakih mjesečnih obroka. Prvi obrok ima se naplatiti najkasnije za dvadeset dana, računajući od dana 18. svibnja 1943. Pivovare odnosno prodavači, prerađivači i proizvoditelji dužni su najkasnije u roku od dva dana nakon proglašenja ove zakonske odredbe prijaviti sve zatečene količine spomenutih potrošarinskih predmeta najbližem razdjelu rizničke straže, ako sami službenici rizničke straže u tom roku ne izvrše popis. Neprijavljivanje ili netočno prijavljivanje zaliha smatrat će se kao kriomčarenje i kazniti u smislu propisa člana 34. zakona o državnoj potrošarini. Količine spomenutih potrošarinskih predmeta, koje se na dan 18. svibnja 1943. budu nalazile na putu, dužni su prodavači i prerađivači prijaviti odmah nakon primitka i platiti redovnu potrošarinsku odnosno razliku redovne potrošarine i potrošarinski doplatak u propisanom roku.

§ 11.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* a primjenjivat će se od dana 18. svibnja 1943.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministru državne riznice.

U Zagrebu, dne 17. svibnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske

Ante Pavelić, v. r.

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Mirko Puk, v. r.

Broj: CVI-1167-D.V.-1943.

---

* Narodne novine od 21. svibnja 1943. broj 115.

NAREDBA

Ministarstva narodnog gospodarstva, Glavnog ravnateljstva za obrt, veleobrt i trgovinu od 18. svibnja 1943. broj 53888-43 o ustrojstvu pregledničtva buradi u Hrvatskim Karlovcima

Na temelju §§ 4. i 14. zakonske odredbe o ustrojstvu nadzorničtava za mjere i plemenite kovine, te ustrojstvu pregledničtava buradi od 19. svibnja 1942. broj CXLVI-1084-Z-1942 (Narodne novine od 21. svibnja 1942. broj 112) propisujem:

§ 1.

Osniva se pregledničtvo buradi sa sjedištem u Hrvatskim Karlovcima za područje grada i kotara Hrvatski Karlovci u velikoj župi Vuka s djelokrugom propisanim u § 3. zakonske odredbe od 19. svibnja 1942. broj CXLVI-1084-Z-1942 o ustrojstvu nadzorničtava za mjere i plemenite kovine, te o ustrojstvu pregledničtava buradi.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 18. svibnja 1943.

Ministar narodnog gospodarstva:

Dr. ing. Josip Balen, v. r.

(Broj: 1308-D. V.-1943)

---

* Narodne novine od 24. svibnja 1943. broj 117.

OBLASTNA ODLUKA

Gradskog poglavarstva u Zagrebu od 1. travnja 1943. broj 9332-II-1-1943 o promjeni i nadopuni propisnika od 19. siečnja 1942. broj 163.391-II-1-1941 o obavljanju dimnjačarskog obrta na području grada Zagreba

Na temelju § 1. zakonske odredbe od 23. rujna 1941. broj XXXVI-1458-Z.p.-1941 o uređenju dimnjačarskog poslovanja i § 4. zakonske odredbe od 20. listopada 1941. broj CCCLVI-1820-Z-1941 o nazivima zakonskih i drugih propisa i oblastnih rješenja, a savezno s propisima § 92., § 150. stavke 2., § 418. st. 1. i 2. i § 460. obrtnog zakona od 5. studenoga 1931. i odobrenjem Ministarstva narodnog gospodarstva od 30. travnja 1943. broj 46.413-1943 izdajem ovu oblastnu odluku:

I.

Toč. 1. stav. 2. čl. mienja se i glasi: »Godišnji ukupni prihod u pojedinom dimnjačarskom kotaru iznosi oko 280.000 Kuna«.

II.

Čl. 21. mienja se i glasi:

(1) Dimnjačar ima pravo na pristojbu za svoj rad Ukoliko nije ovom odlukom drugčije određeno, pravo na pristojbu ima samo za izvršene radove.

(2) Pristojba će se ubirati za jednokratno čišćenje dimovodnih predmeta prema sliedećem cjeniku:

I. ZA ČIŠĆENJE DIMNJAKA

A. čišćenje proplasnih (širokih) dimnjaka

1. u prizemnim zgradama . . . . Kn 7.50
2. u zgradama s jednim katom . . „ 8.50
3. u zgradama s dva kata . . . . . „ 9.50
4. u zgradama s tri i više katova . . „ 11.—

B. čišćenje ruskih (uzkih, cilindarskih) dimnjaka

1. u prizemnim zgradama . . . . Kn 6.—
2. u zgradama s jednim katom . . . „ 6.50
3. u zgradama s dva kata . . . . „ 7.50
4. u zgradama s tri kata . . . . . . „ 8.50
5. za svaki daljnji kat, po katu . . „ 2.—

C. čišćenje dimnjaka i dimovodnih cievi, koje spajaju kotao za katno loženje s dimnjakom i čišćenje ložišta i kanala u kotlu

1. u stanovima do uključivo 4 sobe . . . Kn 22.—
2. u stanovima s više od 4 sobe . . „ 31.—

D. čišćenje dimnjaka većeg obujma u gostiteljskim poduzećima, javnim zavodima, bolnicama i slično

1. u prizemnim zgradama . . . . . Kn 15.50
2. za svaki daljnji kat, po katu . . „ 3.50

II. ZA ČIŠĆENJE ŠTEDNJAKA I KOTLOVA U PRAONICAMA

A. čišćenje kotlova u praonicama i štednjaka u stanovima:

1. običnog štednjaka s jednom pečenjarkom bez kotlića za vodu . . . . Kn 6.—

2. s jednom pečenjarkom i kotlićem za vodu . . . . Kn 8.—
3. s dvie i više pečenjarki i kotlićem za vodu . . . . „ 9.50
4. čišćenje kotla za praonicu bez cirkulacije . . . . „ 6.50
5. čišćenje kotla za praonicu s cirkulacijom . . . . „ 8.—

B. čišćenje štednjaka u gostiteljskim poduzećima, javnim zavodima, bolnicama i sl.

1. čišćenje manjih štednjaka . . . . . Kn 15.50
2. čišćenje većih štednjaka . . . . „ 31.—
3. češćenje većih, tehnički kompliciranih štednjaka . . . . „ 46.—

III. ZA ČIŠĆENJE PEĆI:

1. čišćenje jednostavnih peći s toglovima kod pekara, samo cievi bez dimnjaka po metru . . . . Kn 3.50
2. čišćenje peći kod slastičara s pečenjarkama i cievima . . . . „ 31.—
3. čišćenje peći kao pod toč. 2., tehnički kompliciranih . . . . „ 46.—

IV. ZA ČIŠĆENJE LOŽIŠTA, DIMOVODNIH KANALA I DIMNJAKA KOD SREDIŠNJEG LOŽENJA

1. čišćenje kanala i dimnjaka u manjim zgradama (od 1 do 2 ložišta) . . Kn 30.—
2. čišćenje kanala i dimnjaka u većim zgradama (od 1 do 2 ložišta) . . . „ 60.—

3. svako daljnje ložište . . . . . Kn 15.—
4. čišćenje kanala i dimnjaka u javnim zavodima, poduzećima, gostionicama i sl. (od 1 do 2 ložišta) . . . . . . „ 120.—
5. svako dalnje ložište . . . . . . „ 30.-

V. ZA ČIŠĆENJE TVORNIČKIH DIMNJAKA i DIMOVODNIH KANALA

1. do 25 visine dimnjaka . . . . . Kn 231.—
2. za svaki daljnji metar dužine . . . „ 15.—
3. za prvih 10 m dužine dimovodnih kanala po m . . . . „ 6.—
4. za svaki dalnji metar dužine kanala . „ 3.50

VI. ZA ČIŠĆENJE VARNIH ODNOSNO ŽARNIH CIEVI

parnih i vodnih kotlova iz t. IV. i V. ubirat će se naknada za rad 50% određene pristojbe za čišćenje dimnjaka i dimovodnih kanala, kojima su ova ložišta priključena.

VII. ZA IZSTRUGAVANJE STIENA KOMORA SUŠIONICA

poduzeća po m² . . . . Kn 3.50

VIII. ZA ČIŠĆENJE PARNIH PEKARSKIH PEĆI

peći za čišćenje slada, za čišćenje posebnih sustava i veličina tvorničkih dimnjaka i dimovodnih predmeta, ubirat će se pristojba za rad po cieni na sat, koju dotična radna snaga ima za stvarno utrošeno radno

vrieme, priračunavajući tome 25% na ime majstorske zarade.

IX. ZA SVAKI PREGLED I IZPITIVANJE DIMNJAKA

i priključnih dimovodnih kanala kod novogradnja i dogradnja uključivo izdavanje svjedočbi o tome:

1. u prizemnim zgradama za svaki cilindar . . . . Kn 25.—
2. u jednokatnim zgradama za svaki cilindar . . . . „ 35.—
3. u zgradama s dva ili više katova nadoplatak na pristojbu pod 2 za svaki daljnji kat, kroz koji prolazi cilindar „ 8.—

X. ZA IZPALJIVANJE DIMNJAKA S ČIŠĆENJEM

prema potrebi . . . . Kn 33.—

(3) Kod čišćenja dimnjaka zaračunat će se pristojba za suteren, međukat i podkrovlje (mansardu) kao i za pojedine katove, ako se u njima nalaze prostorije za stanovanje i ako se u njima nalaze ložišta, koja su u uporabi, ali to samo za one dimnjake, na koje su priključena odnosna ložišta.

(4) Kod čišćenja dimnjaka, koji ne počinju u podrumu, već bilo u kojem katu, ima se zaračunati pristojba prema broju katova, kroz koje dimnjak prolazi.

III.

Čl. 22. mienja se, i glasi:

»1) Dimnjačarska pristojba ubire se nakon obavljenog čišćenja na temelju pismeno izpostavljenih računa izravno od kućevlastnika, koji jamči za njenu izplatu. Kućevlastnik ima pravo, da razmjerne iznose za

čišćenje dimovodnih predmeta ubere od svojih stanara. Razliku, nastalu povišenjem dimnjačarskih pristojbi iza 1. rujna 1939., dužni su stanari, počevši od 1. travnja 1943. unapried u razmjernom dielu platiti kućevlastniku na njegov zahtjev i u slučaju, kad su prema najamnom ugovoru sve nuzpristojbe bile uključene u najamnini kao i onda, kad je za nuzpristojbe bilo ugovoreno plaćanje posebnog paušalnog iznosa uz najamninu.

2) Ako kućevlastnik u roku od mjesec dana nakon što ga je dimnjačar opomenuo ne plati dužnu pristojbu, ima dimnjačar pravo zatražiti njezino utjerivanje putem Gradskog paglavarstva, koje će nakon provedenog postupka izdati odluku, na temelju koje se dužne dimnjačarske pristojbe imaju prisilno utjerati upravnom ovrhom prema propisima glave II. odsjeka VI. zakona o obćem upravnom postupku.

Svoje pravo naknade za plaćene dimnjačarske pristojbe u smislu st. 1. čl. 22. ostvarit će kućevlastnici u slučaju spora sa stanarima pred redovitim sudom.«

IV.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* a propisi točke II. primjenjivat će se od 1. travnja 1943. od kojega dana imaju i kućevlastnici prema stanarima pravo naknade za plaćene dimnjačarske pristojbe u smislu izmienjenoga čl. 22. propisnika.

U Zagrebu, dne 1 travnja 1943.

Gradski donačelnik:
Dinter, v. r.

(Broj: 1329-D.V.-1943)

---

* Narodne novine od 25. svibnja 1943. broj 118.

MJERODAVNO TUMAČENJE

ministra državne riznice od 21. svibnja 1943. broj 7.722-3-1943 paragrafa 12. zakonske odredbe o podržavljenju židovske imovine

Na temelju § 18. zakonske odredbe o podržavljenju židovske imovine od 30. listopada 1942. broj CCXCII-2505-Z-1942 (Narodne novine od 30. listopada 1942. broj 246) izdajem ovo mjerodavno tumačenje:

Iz smisla i sadržaja propisa § 12. zakonske odredbe o podržavljenju židovske imovine i iz saveza toga propisa s ostalim propisima te zakonske odredbe, proizlazi, da izraz »parnice« u prvoj stavci § 12. obuhvaća samo privatno-pravne priepore, o kojima razpravljaju i odlučuju redovni sudovi.*

U Zagrebu, dne 21. svibnja 1943.

Ministar državne riznice:

Dr. V. Košak, v. r.

(Broj: 1345-D.V.-1943)

---

* Narodne novine od 26. svibnja 1943. broj 119.

NAREDBA

Ministarstva prometa od 23. prosinca 1942. broj 14929, kojom se na temelju točke 15. § 72. zakona o budžetskim dvanaestinama za mjesece: VIII., IX., X., XI. i XII. 1935. i I., II. i III. 1936. nadopunjuje pravilnik o financijskoj i računskoj službi državnih željeznica (Službene novine državnih saobraćajnih ustanova br. 12-36. od 23. svibnja 1936.)

§ 1.

Članu 55. dodaje se četvrta stavka, koja glasi:

»Posebničkim tvrdkama i ustanovama može se odobriti navjera prievoznih troškova i na temelju položene jamčevine u državnom ili po državi zajamčenim obveznicama te u rizničkim navjernicama, sve po tečaju, određenom posebnim zakonima, ili po tečaju koji propisuje ministar državne riznice. Izkupljivanje prievoznih izprava ima se u ovom slučaju izvršiti na za to određenoj blagajni odmah nakon primitka poziva, a najkasnije u roku od 24 sata nakon primitka poziva.«

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 23. prosinca 1942.

Ministar prometa:
Ing. Bešlagić, v. r.

(Broj: 1216-D.V.-1943)

* Narodne novine od 27. svibnja 1943. broj 120.

OBLASTNA ODLUKA

Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 17. svibnja 1943. broj 2181-1943 o najvišim prodajnim cienama svih vrsta jednoličnog sapuna i jednoličnog praška za pranje

Na temelju § 2. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941 izdajem ovu oblastnu odluku:

I.

Najviša prodajna ciena jednoličnog sapuna za pranje, umivanje i brijanje i jednoličnog praška za pranje za proizvoditelje ustanovljuje se za:

1. za jednolični sapun za pranje rublja	Kn 52.50
2. jednolični sapun za umivanje	Kn 54.50
3. jednolični sapun za brijanje	Kn 89.—
4. jednolični sapun za dojenčad sa zaštitnim znakom ključa	Kn 80.—
5. jednolični prašak za pranje rublja	Kn 37.—,

sve za 1 kg prvotne tvorničke težine, postavno željeznička postaja u mjestu proizvoditelja, s plaćenom prevozninom do najbliže željezničke, riečne ili morske postaje kupca uključivo omot (embalage), bez skupnog poreza na poslovni promet.

II.

Na nabavne ciene jednoličnog sapuna za pranje, umivanje i brijanje i jednoličnog praška za pranje prema računu proizvoditelja smiju trgovci na veliko dodati najviše Kn 5.— po 1 kilogramu u ime svoje ukupne (brutto) zarade.

III.

Najviša prodajna ciena jednoličnog sapuna za pranje, umivanje i brijanje i jednoličnog praška za pranje u trgovini na malo ustanovljuje se za:

1. jednolični sapun za pranje rublja Kn 72.—
2. jednolični sapun za umivanje Kn 75.—
3. jednolični sapun za brijanje Kn 120.—
4. jednolični sapun za dojenčad sa zaštitnim znakom ključa Kn 110.—
5. jednolični prašak za pranje rublja Kn 54.—, sve za 1 kg prvotne tvorničke težine odnosno za
6. komad jednoličnog sapuna za umivanje od 100 g Kn 7.50
7. komad jednoličnog sapuna za brijanje od 50 g Kn 6.—.
8. komad jednoličnog sapuna za dojenčad Kn 11.—
9. omot ili kesicu jednoličnog praška za pranje rublja od 250 g Kn 13.50
10. omot ili kesicu jednoličnog praška za pranje rublja od 500 g Kn 27.—,

a sve prvotne tvorničke težine, uključivši sve troškove, poreze i javna podavanja, postavno prodavaonica.

IV.

Ciene jednoličnog sapuna za umivanje, ustanovljene u točkama I., II. i III., vriede i za jednolični sapun za umivanje, koji se u smislu § 5. stavka 1. broj 1. naredbe o proizvodnji sapuna i prometu sapunom i ostalim sredstvima za pranje od 20. ožujka 1942. broj 692-Z-1942 bude proizvodio u manjoj težini od 1 kg odnosno 100 grama, ali s istom količinom mastnih kiselina, no s napomenom, da ustanovljena ciena vriedi mjesto za 1 kg prvotne tvorničke težine za 10 komada toga sapuna za proizvoditelje i u prodaji na veliko, a za 1 komad u prodaji na malo.

V.

Prekršitelji ove oblastne odluke bit će kažnjeni po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941, promienjene i nadopunjene zakonskom odredbom od 17 siečnja 1942. broj XV-104-Z-1942.

VI.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* a istim danom prestaje vrieditі oblastna odluka od 26. ožujka 1942. broj 739-Z-1942 o najvišim prodajnim cienama svih vrsta jednoličnog sapuna i jednoličnog praška za pranje (Narodne novine od 28. ožujka 1942. broj 71), promienjena oblastnom odlukom od 9. prosinca 1942. broj 17461-1942 (Narodne novine od 18. prosinca 1942. broj 287), zatim oblastna odluka od 22. svibnja 1942. broj 6137-1942 o najvišim prodajnim cienama sapuna sa

zaštitnim znakom ključa koji se upotrebljava za posebne svrhe i za pranje dojenčadi do dvie godine starosti (Narodne novine od 28. svibnja 1942. br. 117), promienjena oblastnom odlukom od 9. prosinca 1942. broj 18048-1942 (Narodne novine od 18. prosinca 1942. broj 287).

Zagreb, dne 17. svibnja 1943.

Upravitelj
Državnog ureda za oblikovanje
ciena i nadnica:

Ing. Radoslav Lorković, v. r.

(Broj: 1299-D.V.-1943)

* Narodne novine od 27. svibnja 1943. broj 120.

NAREDBA

Ministarstva narodnog gospodarstva od 22. svibnja 1943. broj 54.086 o obvezatnoj predaji starog željeza kod nabave novog

Na temelju ovlaštenja iz zakonske odredbe od 4. studenoga 1941. br. CCCXCIII-1935-Z-1941 o uređenju unutarnjeg prometa, razpodjelbe i potrošnje svih vrsta robe izdajem u sporazumu s ministrom unutarnjih poslova ovu naredbu:

§ 1.

Prodaja poluizrađenog ili izrađenog tvoriva od kovnog ili lievanog željeza izravno potrošaču uvjetuje se predajom starog kovnog ili lievanog željeza.

Zajednica za željezo i kovine po predhodnom odobrenju Ministarstva narodnog gospodarstva ustanovljuje za koje je vrste novog željeznog tvoriva obvezatna predaja starog željeza i u kojem omjeru.

Prerađivači željeznog tvoriva dužni su redovito predavati sve željezne odpadke, nastale u radu njihovih pogona, ukoliko ih sami ne prerađuju.

Za željezno tvorivo u količini izpod ½ kg ne treba predavati staro željezo.

§ 2.

Staro kovno ili lievano željezo predaje se trgovcima starim željezom, odnosno njihovim nakupcima, te ukoliko ovih u istom mjestu nema, trgovcima željeznom robom, odnosno prerađivačima željeznog tvoriva.

Trgovci željeznom robom odnosno prerađivači željezjnog tvoriva dužni su skupljeno staro kovno i lievano željezo predavati trgovcima starim željezom od-

nosno njihovim nakupcima, a vagonske pošiljke mogu oni sami odpremati izravno željezarama.

Preuzimanje starog željeza mora se potvrditi na tiskanicama, što ih izdaje Zajednica za željezo i kovine.

Novo željezno tvorivo mogu potrošači i trgovci dobiti samo na temelju ovih potvrda.

§ 3.

Ciene starom kovnom i lievanom željezu ustanovljuje Državni ured za oblikovanje ciena i nadnica.

Ako se staro željezo predaje trgovcu željeznom robom odnosno prerađivaču željeznog tvoriva, dužan je ovaj uračunati odkupnu cienu u kupovninu.

§ 4.

Od obvezatne predaje starog željeza kod nabave novog oslobođeni su: državni i samoupravni uredi, ustanove i poduzeća, sve osobe za radove, koji se vrše u javnom probitku kao i obrtna i veleobrtna poduzeća za podignuće novih uređaja, te za proširenje i uzdržavanje postojećih uređaja.

§ 5.

Staro kovno i lievano željezo, skupljeno prema propisima ove naredbe, ima se prijaviti Zajednici za željezo i kovine najdalje do 10. dana u svakom mjesecu.

§ 6.

Ovlašćuje se Zajednica za željezo i kovine, da izdaje potrebne obće i posebne upute u svrhu provedbe ove naredbe. Ove obće upute odobrava Ministarstvo narodnog gospodarstva.

§ 7.

Tko se ogrieši o propise ove naredbe, kaznit će se globom do 100.000.— Kuna ili zatvorom do tri mjeseca ili obim kaznama. Ako prekršaj počini priradnik, može se osim spomenutih kazna izreći i kazna zabrane rada u trajanju do godine dana.

Novčane kazne idu u korist državne blagajne.

U slučaju neutjerivosti novčane kazne pretvara se ova u kaznu zatvora prema razsudi oblasti, ali tako, da kazna zatvora ne može biti veća od tri mjeseca.

Kazne izriču državne prvomolbene redarstvene oblasti, a gdje ovih nema, kotarske oblasti odnosno kotarske izpostave.

§ 8.

Propisi naredbe Ministarstva za obrt, veleobrt i trgovine br. 60.522 od 20. srpnja 1942. o razpodjeli željeza i drugih neplemenitih kovina te njihovih proizvoda vriede i dalje ukoliko se ne protive propisima ove naredbe.

§ 9.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 22. svibnja 1943.

Ministar narodnog gospodarstva:

Dr. ing. Josip Balen, v. r.

(Broj: 1396-D.V.-1943)

---

* Narodne novine od 29. svibnja 1943. broj 122.

OBĆI PROPISNIK

Ministarstva prometa od 28. travnja 1943. broj 6451-I-1943 o pogodnostima na hrvatskim državnim željeznicama

Na temelju § 1. zakonske odredbe o ovlaštenju ministra prometa, da propisuje pogodnosti na željeznicama, koje se nalaze pod upravom Ministarstva prometa, broj CXLIX-1204-Z-1942. od 22. svibnja 1942., s promjenama i nadopunama, propisujem:

§ 1.

Na Hrvatskim državnim željeznicama vriede samo pogodnosti predviđene:

1. ovim propisnikom;
2. tarifama za prievoz putnika, prtljage i robe;
3. propisnikom o pogodnostima na državnim željeznicama za državne prometne službenike.

Salonska kola

§ 2.

Upotreba salonskih kola može se dati:

a) predsjedniku vlade,
b) predsjedniku Hrvatskog državnog sabora,
c) vojskovođi,
d) podpredsjedniku vlade,
e) državnom prabilježniku — čuvaru državnog pećata,
f) ministrima,

kada ličnosti, spomenute u točkama a—f putuju kao

predstavnici države, vlade, odnosno Hrvatskog državnog sabora.

Radi državne reprezentacije može se dati upotreba salonskih kola i državnim dostojanstvenicima stranih država.

§ 3.

Za upotrebu salonskih kola plaća se:

1. u ime voznine iznos, koji odgovara redovitoj voznini za 10 odraslih osoba upotrebljene vrste vlaka i proputovanog poteza;

2. za upotrebu kreveta 80 Kuna za svaki upotrebljeni krevet i to za svaku noć;

3. u ime zadržavanje kola, ako se po naručiteljevoj želji kola zadržavaju preko 12. sati izvan sastava vlaka, iznos od 400 Kuna za svakih započetih 12 sati; no kola se ni uz naplatu ne mogu nalaziti izvan sastava vlaka preko 72 sata.

Kod putovanja u inozemstvo plaća se za upotrebu salonskih kola, od časa prielaza državne granice za svaka započeta 24 sata zadržavanja kola u inozemstvu povrh voznine, posebna pristojba od 600 Kuna u korist hrvatskih državni željeznica. Uz ovu pristojbu naplaćuje se i pristojba inozemnih željeznica prema posebno izdanim propisima.

Kada se salonska kola daju na upotrebu dostojanstvenicima stranih država, može ministar prometa dati kola i bez naknade.

Ličnost, kojoj su dana na upotrebu salonska kola, dužna je na zahtjev željezničkih nadzornih organa izkazati se propisanim odobrenjem.

§ 4.

Upotrebu salonskih kola odobrava predsjednik vlade. Salonska kola naručuju se za svako putovanje kod nadležnog ravnateljstva državnih željeznica.

Naručbu vrši Predsjedničtvo vlade u svakom slučaju osim za putovanja predsjednika Hrvatskog državnog sabora te državnog prabilježnika — čuvara državnog pečata, koji salonska kola naručuju neposredno.

Naručba se u svakom slučaju vrši pismeno, uz oznaku imena, prezimena i svojstva osobe, za koju se kola naručuju, odobrenja predsjednika vlade i poteza, na kojem će kola voziti.

Ako se kola nalaze u polaznoj postaji, naručba se mora izvršiti najmanje 6 sati prije polazka vlaka; u protivnom treba salonska kola naručiti toliko prije, da se mogu pravodobno dopremiti na dotičnu postaju.

Jednim redovitim vlakom mogu se odpremiti najviše dvoja salonska kola.

Posebni preklietci

§ 5.

Pravo na poseban preklietak prvoga razreda na svim prugama hrvatskih državnih željeznica imaju:

1. predsjednik vlade;
2. predsjednik Hrvatskog državnog sabora;
3. vojskovođa;
4. podpredsjednik vlade;
5. državni prabilježnik — čuvar državnog pečata;
6. ministri;
7. državni tajnici;
8. poglavni župan;

9. vrhovni poglavar svake od države priznate vjeroizpoviesti u državi, odnosno najviši predstavnik dotične vjeroizpoviesti u državi;

10. vrhovni nadzornik oružanih snaga;

11. predsjednik Vrhovnog sudišta;

12. poslanici i opunomoćeni ministri stranih država na službi u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj;

13. izvanredni poslanici i opunomoćeni ministri Nezavisne države Hrvatske;

14. doglavnici;

15. glavni tajnik Predsjedničtva vlade;

16. glavar glavnog stožera oružanih snaga;

17. glavar stožera Ustaške vojnice;

18. državni vođa rada;

19. državni savezničar;

20. predsjednik Računarskog dvora, Upravnog sudišta i državni nadodvjetnik;

21. zapovjednici domobranskih zbornih područja;

22. biskupi, članovi Ulema-medžilisa, episkopi i njima ravni predstavnici i crkveni dostojanstvenici drugih priznatih vjeroispovjesti u državi;

23. glavni ravnatelji glavnih ravnateljstava ministarstava;

24. veliki župani.

§ 6.

Glavni ravnatelj Glavnog ravnateljstva za promet može radi državne reprezentacije odobravati upotrebu posebnog preklietka inozemnim državnim dostojanstvenicima i članovima njihovih obitelji, te drugim od-

ličnicima i predstavnicima stranih država uz naknadu ili bez naknade.

§ 7.

Osoba, kojoj je uz naknadu dodieljen poseban preklietak, mora imati voznicu (voznu kartu), koja vriedi za dotični razred, vrstu vlaka i potez, na kojem putuje.

§ 8.

Za upotrebu posebnog preklietka prema propisu § 5. izdaju se posebne izkaznice na ime.

Osobama, kojima je prema § 6. ovog propisnika odobrena upotreba posebnog preklietka, izdat će se za svako putovanje, umjesto izkaznice, posebno odobrenje.

Na zahtjev željezničkih nadzornih organa mora se pokazati izkaznica, odnosno posebno odobrenje za upotrebu posebnog preklietka.

§ 9.

Posebni preklietak mora se naručiti najmanje 2 sata prije polazka vlaka iz polazne postaje. Međupostaje će o naručbi posebnog preklietka pravodobno obaviestiti polaznu postaju.

Kod naručivanja treba navesti ime, prezime i svojstvo dotične osobe, broj izkaznice odnosno odobrenja za upotrebu posebnog priekliettka, razred, vrstu vlaka i potez, na kojem se putuje.

U jednom vlaku može se naručiti samo po jedan preklietak svakog razreda.

Ako ima više osoba, koje imaju pravo na poseban preklietak, imaju one upotriebiti ostala prazna mjesta u već naručenom preklietku.

Kod određivanja posebnog preklietka treba odrediti u prvom redu polupreklietak.

Bezplatne karte

10.

Ministar prometa može, po predhodnom pristanku predsjednika vlade, izdavati trajne imene karte bez naplate, za sve ili za jedan dio pruga hrvatskih državnih željeznica, ako to traže osobiti državni probitci.
Osim toga može ministar prometa izdati godišnje do 60 bezplatnih karata za jednu osobu i jedno putovanje za vrstu vlaka, razred i potez putovanja po izboru. Glavni ravnatelj Glavnog ravnateljstva za promet može izdati do 30, a upravitelji ravnateljstva državnih željeznica do 15 ovakvih karata godišnje.

Predplatne karte

I. Imene trajne predplatne karte

11.

Trajne imene predplatne karte po pogodovnoj cieni za vožnju u prvom razredu svih vlakova za prievoz putnika i za sve pruge hrvatskih državnih željeznica dobivaju na zahtjev:

1. predsjednik vlade;
2. predsjednik Hrvatskog državnog sabora;
3. vojskovođa;
4. podpredsjednik vlade;
5. državni prabilježnik — čuvar državnog pečata;
6. ministri;
7. podpredsjednik Hrvatskog državnog sabora;
8. državni tajnici;

9. poglavni župan;

10. vrhovni poglavar svake od države priznate vjeroizpoviesti u državi, odnosno najviši predstavnik dotične vjeroispoviesti u državi;

11. vrhovni nadzornik oružanih snaga;

12. izvanredni poslanici i opunomoćeni ministri Nezavisne Države Hrvatske;

13. doglavnici;
14. glavni tajnik Predsjedničtva vlade;
15. glavar Glavnog stožera oružanih snaga;
16. glavar stožera Ustaške vojnice;
17. državni savezničar;
18. veliki župani;
19. stožernici.

Pravo na imene trajne predplatne karte pripada samo za vrieme vršenja djelatnosti, koja daje pravo na ovu vrst predplatnih karata.

Za te karte plaća se pogodovna ciena od 20.000 Kuna godišnje unapried.

II. Bezimene trajne predplatne karte

§ 12.

Bezimene trajne predplatne karte po pogodovnoj cieni za sve pruge hrvatskih državnih željeznica dobivaju na zahtjev:

1. Predsjedničtvo vlade;
2. Županstvo pri Poglavniku;
3. Ministarstvo oružanih snaga;
4. Ministarstvo unutarnjih poslova:
   a) Glavno ravnateljstvo za unutarnju upravu,
   b) Glavno ravnateljstvo za javni red i sigurnost;

5. Ministarstvo državne riznice, odjel za carine.

Svaka od takvih karata izdavati će se bezimeno, uviek samo za jednog službenika dotične oblasti i to po sliedećim cienama:

karta I. razreda uz cienu od 20.000 Kuna godišnje
„ II. „ „ „ „ 15.000 „ „
„ III. „ „ „ „ 10.000 „ „

Pod istim uvjetima dobiva na zahtjev ovu vrst predplatnih karata i Glavni ustaški stan za svoje dužnostnike.

§ 13.

Za službena putovanja službenika ureda podčinjenih oblastima, koje su navedene u § 12. stavka 1. i 2. ovog propisnika, izdat će se trajne bezimene predplatne karte, koje glase na jednog službenika dotičnog ureda. Ove karte vriede za pruge odnosno za dielove pruga hrvatskih držvanih željeznica, koji se nalaze na upravnom području odnosnog ureda i za najkraću prugu od sjedišta tog ureda do sjedišta oblasti, koja mu je izravno predpostavljena.

Ove se karte izdaju po sliedećim pogodovnim cienama:

karta I. razreda uz cienu od 10.000 Kuna godišnje
„ II. „ „ „ „ 7.500 „ „
„ III. „ „ „ „ 5.000 „ „

Pod istim uvjetima dobivaju na zahtjev ovu vrst predplatnih karata i ustrojstvene ustanove »Ustaše«, hrvatskog oslobodilačkog pokreta, za službena putovanja svojih dužnostnika.

§ 14.

Ministar prometa, ako nalazi, da je to u državnom probitku odobravat će po svojoj razsudi pogodnosti iz

§§ 12. i 13. ovog propisnika pod istim uvjetima i drugim državnim oblastima za službena putovanja službenika tih oblasti odnosno njihovih ureda.

§ 15.

Vrste karata iz §§ 12. i 13. ovog propisnika mogu se upotrebljavati samo za službena putovanja službenika oblasti, odnosno dužnostnika ustrojstvenih utanova, kojima je karta izdana.

Te karte predaju se glavaru oblasti ili ustaške ustrojstvene ustanove, koji će kartu predati službeniku odnosno dužnostniku izaslanom na službeno putovanje.

O trajnim bezimenim predplatnim kartama, predanim službenicima odnosno dužnostnicima, dužne su oblasti odnosno ustaške ustrojstvene ustanove, kojima su karte izdane, voditi očevidnost prema propisima § 66. ovog propisnika.

§ 16.

Trajnim bezimenim predplatnim kartama prvog i drugog razreda mogu se koristiti službenici samo, ako prema § 26. ovog propisnika imaju pravo na pogodnosti za te razrede.

Trajnim bezimenim predplatnim kartama mogu se koristiti dužnostnici »Ustaše« hrvatskog oslobodilačkog pokreta, i to :

1. kartama prvog razreda:
   a) od glavnog ustaškog stana: povjerenici, upravni zapovjednici, zapovjednici odjela, odjelni upravitelji i nadstojnici odsjeka,
   b) stožernici;
2. kartama drugoga razreda:

a) stožerni pobočnici,
b) logornici,
c) logorni pobočnici,
d) tabornici.

§ 17.

Koliko će se karata od ove vrste predviđene u §§ 12. i 13. ovog propisnika izdati pojedinoj oblasti odnosno ustaškoj ustrojstvenoj ustanovi, odlučit će ministar prometa unapried za svaku kalendarsku godinu na temelju pismenog traženja oblasti, navedenih u § 12. ovog propisnika, odnosno Glavnog ustaškog stana.

§ 18.

Ako se vrsta karata, koje se izdaju prema propisima §§ 11., 12. i 13. ovog propisnika, ne zatraže prije početka ili na početku kalendarske godine, već kasnije u toku godine, plaća se za svaku kartu odgovarajući iznos pogodovne predplatne ciene za ono četvrtgodište, za koje se karta traži, kao i za daljnja četvrtgodišta dotične kalendarske godine.

Putovanja radi osiguranja željezničkih pruga i ostalih uređaja

§ 19.

Domobrani i ustaški vojničari, kada putuju radi osiguranja željezničkih pruga i ostalih željezničkih uređaja, prevozit će se hrvatskim državnim željeznicama na temelju otvorenih zapoviedi, izdanih od nadležnih zapovjedničtava.

Putovanja na navjeru svjedoka u kaznenom postupku

§ 20.

Oobe, koje sud poziva kao svjedoke u kaznenom postupku, a jednako i njihovi pratioci, prevoze se na hrvatskim državnim željeznicama na navjeru Ministarstva pravosuđa i bogoštovlja, kada putuju u mjesto preslušavanja i natrag.

Sud, koji ovakve osobe poziva, poslat će im zajedno s pozivom i uputnicu za prievoz svjedoka u kaznenom postupku (uzorak 3.).

Na tmelju te uputnice izdat će željeznička osobna blagajna svjedoku i njegovu pratiocu bjelicu (Obr. K-3) trećeg razreda osobnog vlaka po redovitoj voznini za potez naznačen na uputnici, bez naplate voznine.

Na voznici će naznačiti: »Na navjeru Ministarstva pravosuđa i bogoštovlja«. S ovom voznicom ne može se putovanje prekidati. Osobna blagajna zadržat će uputnicu kao izpravu, na temelju koje će se naknadno naplatiti voznina za dotični potez od Ministarstva pravosuđa i bogoštovlja.

Putovanja redarstvenika, oružnika i sudbenih stražara, te prievoz uhićenika, zatočenika i osuđenika uz 75% popusta na temelju uputnica

§ 21.

Uputnicama za pogodovnu vožnju uz 75% popusta na hrvatskim državnim željeznicama, mogu se koristiti:

1. redarstveni ili občinski stražari i redarstvenici izvidnici;
2. oružnici;
3. sudbeni stražari;
4. domobrani i ustaški vojničari, koji prate vriednostne državne pošiljke ili zatvorenike.

Uz ovaj popust prevoze se i uhićenici, zatočenici te osuđenici, koje redarstveni stražari, izvidnici, oružnici, te sudbeni stražari prate u zatvore, zbirne logore, kaznionice i na sudbene razprave.

Ovom pogodnošću mogu se koristiti na temelju uputnica za pogodovnu vožnju (uzorak 1.), koje će im izdavati oblasti. kod kojih dotični službenici služe, odnosno, koje su izdale nalog za prievoz uhićenika, zatočenika i osuđenika. Ostatak od 25% od redovite voznine platit će odmah na blagajni polazne postaje. Za uhićenike, zatočenike i osuđenike platit će tu svotu službenik, koji ih prati.

Osobe, navedene u točkama 1. do 3. ovog paragrafa, mogu se koristiti tom pogodnošću samo u sliedećim slučajevima:

a) kada putuju radi pratnje okrivljenika, pritvorenika i izagnanika,

b) kada radi pratnje osuđenika i zatočenika putuju od redarstvenih ili sudbenih zatvora do zbirnih logora i kaznionica ili iz jednog zbirnog logora u drugi, odnosno iz jedne kaznionice u drugu,

c) kada putuju radi pratnje vlakova,

d) kada putuju radi potražne službe,

e) kada se upućuju na pojačanje izvan mjesta svojeg stalnog službovanja,

f) kada putuju radi pratnje državnog novca i vriednostnih pošiljaka.

Ovom pogodnošću koristit će se kod putovanja u polazku i povratku.

Osobe, navedene u ovom paragrafu mogu putovati samo u trećem razredu osobnog vlaka, a u slučajevima pod c), d), e) i f), također i brzog vlaka.

Oružnici i redarstveni izvidnici mogu se zadržavati i u prvom i u drugom razredu, ali samo prolazno, dok vrše službu u tim razredima.

§ 22.

Ministar prometa može pogodnosti iz § 21. ovog propisnika odobravati pod istim uvjetima i drugim službenicima državnih oblasti, ako nalazi, da je to u probitku državne uprave.

§ 23.

Za prievoz uhićenika, koje oružnici, redarstveni stražari ili izvidnici uhite na putu (izvan svojeg službenog mjesta), vriede sliedeće pogodnosti:

Prievoz ovakvih uhićenika vrši se uz 75% popusta od redovite voznine na teret vrhovne državne oblasti, kojoj pripada službenik, koji prati uhićenika.

Svaki oružnik, redarstveni stražar ili izvidnik, koji putuje na izvidničku službu, imat će kod sebe svezak prievoznica za uhićenike (uzorak 2.).

Prievoznice se izpunjavaju u dva primjerka.

Službenik upisuje u prievoznicu ime i prezime uhićenika (ako je nemoguće ustanoviti istovjetnost, upisuje se »neustanovljena istovjetnost«), potez, na kojem se vrši prievoz, broj vlaka, kojim se prevozi i nadnevak izdanja prievoznice, te sve potvrđuje svojim podpisom.

Prievoznica mora biti unapried potvrđena i pečatom oblasti, odnosno ureda, kod kojega služi službenik, koji ju izdaje.

Prije početka putovanja mora službenik predati prievoznicu blagajni polazne postaje, koja će prvi primjerak zadržati radi naknadnog obračuna voznine, dok će drugi

primjerak potvrditi postajnim pečatom s nadnevkom i vratiti ga službenom organu.

Tako potvrđeni drugi primjerak prievoznice vriedi kao izprava, na temelju koje se može prevezti uhićenik bez plaćanja voznine unapried.

Polazna će postaja zadržani prvi primjerak prievoznice dostaviti Glavnom ravnateljstvu za promet, Odsjeku za nadzor nad prihodima, koji će na temelju ovoga ubrati pogodovnu vozninu, u visini 25% od redovite voznine za proputovani potez, od vrhovne državne oblasti, čiji je službeni organ izdao prievoznicu.

Uhićenici se mogu prevoziti samo u trećem razredu osobnog, a iznimno i brzog vlaka, ako su uhićeni u tom vlaku.

§ 24.

Uputnice i prievoznice za izkorišćivanje pogodnosti iz §§ 21. i 23. ovog propisnika izdaju za svoje potrebe i u vlastitoj nakladi vrhovne državne oblasti svaka za sebe u sporazumu s Glavnim ravnateljstvom za promet po priloženim uzorcima 1. i 2.

Državni službenici, umirovljenici, svećenici i članovi njihovih obitelji

§ 25.

Popust od 50% redovite voznine u svim vlakovima za prievoz putnika na hrvatskim državnim željeznicama, a u razredu prema činu imaju:

1. za neograničeni broj putovanja:

a) djelatni državni službenici, kojima se beriva izplaćuju na teret proračuna Nezavisne Države Hrvatske, i to: častnici, činovnici, činovnički vježbenici, dočinovnici, dočastnci po zanimanju i dalje službujući dočastnici Ustaške vojnice po zanimanju, oružnici, redarstveni stražari, pokusnici rizničke straže, pokusni oružnici, pokusni redarstveni stražari i podvornici,

b) svećenici od države priznatih vjeroispoviesti u državi, koji su po propisima svoje vjeroizpoviesti postavljeni za vršenje javnih svećeničkih dužnosti.

c) redovnici (redovnice) redova od države priznatih vjeroizpoviesti u državi, koji se kao takovi smatraju prema propisima vjerske organizacije, kojoj pripadaju,

d) službenici vjerskih samouprava priznatih vjeroizpoviesti, čiji je službovni odnos uređen po propisima tih samouprava, odnosno po propisima vjerskih zajednica, i koji su kao takvi stalno zaposleni, a nemaju drugog zanimanja;

2. za 12 putovanja godišnje:

a) djelatni državni ugovorni službenici i nadničari pod uvjetom, da im se beriva izplaćuju na teret proračuna Nezavisne Države hrvatske,

b) klerici, novaci i novakinje redova od države priznatih vjeroispoviesti u državi, koji se kao takovi smatraju prema propisima vjerske organizacije kojoj pripadaju,

c) svi u ovom paragrafu navedeni umirovljeni državni službenici, kojima mirovine padaju na teret proračuna Nezavisne Države Hrvatske,

d) svi u ovom paragrafu navedeni umirovljeni svećenici i službenici vjerskih samouprava,

e) članovi obitelji svih u ovom paragrafu navedenih osoba,

f) članovi obitelji svih umrlih osoba navedenih u ovom paragrafu, ako se tim obiteljskim članovima mirovina ili pomoć izplaćuje na teret proračuna Nezavisne Države Hrvatske odnosno vjerske samouprave priznatih vjeroispoviesti,

g) zakonita, pozakonjena i usvojena djeca ženskog državnog službenika, koju ona izključivo uzdržava i to dok ih ona izključivo uzdržava.

Osobe iz točke 2. imaju popust od 50% redovite voznine za neograničeni broj putovanja na udaljenost do 30 km.

§ 26.

Pogodnošću u vožnji iz prednjeg paragrafa mogu se koristiti:

1. a) u prvom kolskom razredu:

činovnici od uključivo VIII. činovnog razreda pa na više, častnici od uključivo bojnika na više, viši svećenici i redovnici (redovnice) svih od države priznatih vjeroispoviesti, koji se kao takvi smatraju prema crkvenom činoredu, te viši činovnici vjerskih samouprava svih od države priznatih vjeroispoviesti,

b) u drugom kolskom razredu:

svi ostali častnici, činovnici, te ostali svećenici, redovnici (redovnice) i činovnici vjerskih samouprava

svih od države priznatih vjeroispoviesti, kao i činovnički vježbenci,

c) u trećem kolskom razredu:

dočinovnici, dočastnici po zanimanju i dalje službujući dočastnici, dorojnici Ustaške vojnice po zanimanju, oružnici, redarstveni stražari, pokusnici rizničke straže, pokusni oružnici, pokusni redarstveni stražari, podvornici, nadničari, klerici, novaci i novakinje redova i ostali službenici vjerskih samouprava svih od države priznatih vjeroizpoviesti;

2. ugovorni službenici u kolskom razredu, kojim se imaju pravo služiti oni državni službenici, s kojima im je službeni položaj jednak;

3. umirovljenici u kolskom razredu, kojim su se prema gornjim propisima mogli koristiti na dan umirovljenja;

4. članovi obitelji u kolskom razredu, koji može koristiti glavar obitelji, po kome im pripada pogodnost u vožnji.

Osobe koje imaju pogodnost u vožnji na neograničen broj putovanja, koristit će se tom pogodnošću na temelju izkaznica, predviđenih u § 52. I. ovog propisnika, a osobe, koje imaju pogodnost u vožnji za 12 putovanja godišnje, na temelju izkaznica, predviđenih u § 52. II. ovog propisnika.

Izkaznice za pogodovnu vožnju za više razrede vriede i za pogodovnu vožnju u nižim razredima.

Kod putovanja u višem kolskom razredu od onog, na koji glasi izkaznica, mora se platiti redovita voznina za upotrebljeni razred i vrstu vlaka.

§ 27.

Kao članovi obitelji osoba, navedenih u § 25. ovog propisnika, smatraju se: zakonita žena, zakonita, pozakonjena i usvojena djeca.

§ 28.

Članovi obitelji pogodovne osobe gube pogodnosti u vožnji iz § 25. ovog propisnika:

1. kada prestaju živjeti s glavarom obitelji u zajedničkom kućanstvu osim, ako nadležno ravnateljstvo državnih željeznica uvaži, da je zajedničko kućanstvo prekinuto iz opravdanih razloga;

2. žena odnosno udovica, ako obavlja kakav samostalni posao ili obrt, za koji je potrebna obrtna ili druga kakva oblastna dozvola;

3. djeca navršetkom 16. godine života, a ona na redovnom školovanju u državnim školama ili posebničkim školama s pravom javnosti, prestankom školovanja ali najkasnije navršetkom 25. godine života; ženska djeca i prije toga udajom;

4. djeca, nesposobna za prirad, stjecajem radne sposobnosti (nesposobnost se dokazuje svjedočbom nadležnog državnog liešnika);

5. djeca, ako imaju samostalni prihod viši od 1500 Kuna mjesečno;

6. članovi obitelji umrlih osoba, navedenih u § 25. ovog propisnika, — kada gube pravo na mirovinu ili pomoć na teret proračuna Nezavisne Države Hrvatske, odnosno vjerske samouprave priznatih vjeroizpoviesti.

Ratni ozljeđenici i ostale žrtve rata

Pogodnosti za posebnička putovanja

§ 29.

Popust od 50% redovite voznine u svim vlakovima za prievoz putnika na hrvatskim državnim željeznicama imaju:

1. za neograničeni broj putovanja, a za razred prema činu u vojsci:

ratni ozljeđenici, kojima je prema propisima zakonske odredbe o ratnim ozljeđenicima i ostalim žrtvama rata priznato pravo na državnu zaštitu, te mirnodobski vojni ozljeđenici, kojima je priznato pravo državne zaštite;

2. za 12 putovanja godišnje, a za razred, koji pripada ili bi pripadao glavaru obitelji, po kome imaju pravo na pogodovnu vožnju:

članovi obitelji živih ili umrlih ratnih ozljeđenika kao i palih, umrlih ili nestalih ratnika, koji uživaju državnu zaštitu prema propisima zakonske odredbe o ratnim ozljeđenicima i ostalim žrtvama rata.

§ 30.

Članovima obitelji ratnog ozljeđenika, palog, umrlog ili nestalog ratnika smatraju se u smisu § 4. zakonske odredbe o ratnim ozljeđenicima i ostalim žrtvama rata:

zakonita žena, zakonita djeca, nezakonita djeca, koju ratni oljeđenik priznaje za svoju, kao i ona, koju je pali, umrli ili nestali ratnik priznao do svršetka rata svojom pred oblašću, svećenikom ili pred svojim vojnim

predpostavljenikom, te djeca usvojena zakonitim putem do svršetka rata, koju ratni ozljeđenik uzdržava ili koju je pali, umrli ili nestali ratnik uzdržavao.

§ 31.

Članovi obitelji ratnog ozljeđenika, palog, umrlog ili nestalog ratnika gube pogodnosti u vožnji pod istim uvjetima pod kojima i članovi obitelji državnih službenika (§28. točka 1.—5. ovog propisnika), kao i gubitkom državne zaštite po zakonskoj odredbi o ratnim ozljeđenicima i ostalim žrtvama rata.

§ 32.

Iste pogodnosti kao i članovi obitelji ratnih ozljeđenika, palih, umrlih ili nestalih ratnika imaju, dok uživaju državnu zaštitu:

1. roditelji palog, umrlog ili nestalog ratnika;

2. roditelji umrlog ratnog ozljeđenika, ako nije živ nijedan član njegove obitelji;

3. malodobna braća i sestre palog, umrlog ili nestalog ratnika i umrlog ratnog ozljeđenika pod uvjetom, da takva osoba nije poslije svoje smrti ostavila ženu, ni djecu, ni roditelje, zatim pod uvjetom, da su malodobnici siromašnog stanja i da im je ta osoba bila jedini hranitelj.

§ 33.

Osobe koje prema § 29. točka 1. imaju pogodnost u vožnji za neograničeni broj putovanja, koristit će se tom pogodnošću na temelju izkaznica, predviđenih u

§ 52. I. ovog propisnika, a osobe, koje prema § 29. točka 2. i § 32. imaju pogodnost u vožnji za 12 putovanja, koristit će se tom pogodnošću na temelju izkaznica, predviđenh u § 52. II. ovog propisnika.

Pogodnosti za putovanja na poziv oblasti

§ 34.

Popust od 75% redovite voznine u svim vlakovima za prievoz putnika na hrvatskim državnim željeznicama pri odlazku i povratku imaju:

1. ratni ozljeđenici u onom razredu, koji im pripada prema činu u vojsci:

a) kada na poziv nadležnih oblasti putuju na liečnički pregled ili sudbene razprave radi odmjere ozljednine,

b) dva put u jednoj godini, kada putuju radi nabavke proteze i drugih ortopedskih sprava, koje dobivaju na trošak države,

c) jedanput godišnje, kada ih nadležne oblasti upućuju na liečenje ili oporavak na teret države;

2. članovi obitelji palih, umrlih i nestalih ratnika i umrlih ratnih ozljeđenika u trećem razredu.

a) kada putuju na poziv nadležnih oblasti na sudbene razprave radi odmjere ozljednine,

b) jedanput godišnje, kada ih nadležne oblasti upućuju na liečenje ili oporavak na teret države;

3. djeca živih i umrlih ratnih ozljeđenika, palih, umrlih ili nestalih ratnika u trećem razredu dvaput

godišnje, kada se upućuju u državne ili samoupravne odgojne zavode, bolnice, oporavilišta i lječilišta, u kojima će boraviti na trošak države ili koje samoupravne oblasti, odnosno, ako se iz jednog odgojnog zavoda, bolnice, oporavilišta ili lječilišta upućuju u drugi.

§ 35.

Pratioci ratnih ozljeđenika prve skupine, kada prate ozljeđenika na posebničkom putovanju ili putovanju na poziv oblasti, prevoze se bezplatno u istom razredu kao i osoba, koju prate.

Ratni ozljeđenici, kojima su za kretanje potrebna kolica, imaju pravo na bezplatan prievoz tih kolica kao prtljage.

U izkaznici za pogodovnu vožnju takvog ratnog ozljeđenika mora biti označeno: »Ima pravo na pratioca«, odnosno »Ima pravo na bezplatan prievoz kolica«. Kod putovanja na poziv oblasti ova oznaka mora biti stavljena na uputnicu. Za iskorišćavanje ove pogodnosti pratiocu nije potrebna posebna izprava.

Kada pratilac odlazi po ratnog ozljeđenika ili kada se vraća kući nakon završene pratnje, prevozi se uz 75% popusta od redovite voznine. U takvom slučaju mora mu se izdati posebna uputnica.

Osobe, koje prate djecu ratnih ozljeđenika, palih, nestalih ili umrlih ratnika na putovanjima, predviđenim u § 34. ovog propisnika, imaju pravo na istu pogodnost, koju uživaju djeca, koju prate. Ako se vraćaju bez djece, koristit će se istom pogodnošću kao i na polazku, ako imaju od zavoda, bolnice, oporavilišta ili

lječilišta, do kojeg su djecu pratile potvrdu, da su djeca zadržana na odgoju, liečenju ili oporavku.

§ 36.

Osobe iz § 34. i pratioci djece i § 35. ovog propisnika, koristit će se pogodnostima, koje su navedene u tim paragrafima, na temelju uputnica, koje u sporazumu s Glavnim ravnateljstvom za promet izdaje u vlastitoj nakladi Glavno ravnateljstvo za udružbu i družtvovnu skrb prema priloženim uzorcima broj 4 i 5.

Kod izkorišćavanja ove pogodnosti treba 25.% voznine platiti odmah na polaznoj postaji.

Pogodnosti za članove uprave Zaklade hrvatskih ratnih ozljeđenika i Saveza hrvatskih ratnih ozljeđenika

§ 37.

Popust od 75% redovite voznine za vožnju u drugom razredu brzog ili osobnog vlaka za službena putovanja članova uprave imaju:

1. Zaklada hrvatskih ratnih ozljeđenika ukupno za tridesetšest putovanja godišnje na potezu po izboru;

2. Savez hrvatskih ratnih ozljeđenika ukupno za tridesetišest putovanja godišnje na potezu po izboru.

Ovu pogodnost imaju i određeni izaslanici oblastnih odbora Saveza hrvatskih ratnih ozljeđenika, kada putuju na skupne sjednice i kongrese Saveza hrvatskih ratnih ozljeđenika, i to za broj putovanja prema potrebi a za potez od sjedišta dotičnog oblastnog odbora do mjesta, gdje se održava sjednica ili kongres.

Siromašni bolestnici i djeca

§ 38.

Popust od 75% redovite voznine u trećem razredu osobnog vlaka, pri odlazku i povratku, jedanput godišnje imaju:

1. neobskrbljena djeca od 4. do navršene 16. godine života, koja podpadaju pod javnu skrb, koju djecu obćinske ili druge javne oblasti ili javni i posebnički dobrotvorni zavodi šalju javnim ili posebničkim dobrotvornim zavodima, odgajalištima, bolnicama, oporavilištima ili posebnicima, radi uzdržavanja, odgajanja, učenja obrta, liečenja ili oporavka, ali se ta putovanja ne smiju prekidati;

2. bolestnici, koji se lieče na trošak države, kod putovanja u bolnicu, oporavilište ili lječilište, pod uvjetom da dokažu, da se lieče na trošak države i da su oni sami, njihovi roditelji, bračni drug i djeca te roditelji bračnog druga siromašnog stanja;

3. pratioci djece odnosno bolestnika iz prednjih dviju točaka, kad je potrebna pratnja; pri povratku se ti pratioci mogu koristiti ovom pogodnošću samo, ako imaju potvrdu dotičnog zavoda, bolnice, odgajališta, lječilišta ili obćinskog poglavarstva mjesta kuda su djecu odnosno bolestnike pratili, do su djecu odnosno bolestnika predali i da su predane osobe zadržane u svrhu, radi koje su putovale.

Ovom pogodnošću koristit će se osobe, navedene u ovom paragrafu, na temelju uputnica, koje će u sporazumu sa Glavnim ravnateljstvom za promet, izdavati u vlastitoj nakladi Glavno ravnateljstvo za udružbu i družtvovnu skrb prema priloženom uzorku br. 6. Kod izkorišćivanja ove pogodnosti treba 25% voznine platiti untpried na polaznoj postaji.

Radnici

§ 39.

Radnici mogu u slučajevima predviđenim ovim paragrafom, dobiti popust od 50% redovite voznine u III. razredu osobnog vlaka na temelju uputnica, koje u sporazumu s Glavnim ravnateljstvom za promet izdaje u vlastitoj nakladi Glavno ravnateljstvo za udružbu i družtvovnu skrb prema priloženom uzorku br. 7.

Uputnica vriedi najdulje 14 dana od nadnevka izpostavljanja.

Osim uputnice mora radnik imati i poslovnu knjižicu, izdanu prema Uredbi o poslovnim knjižicama od 24. ožujka 1938.

Uputnice izpostavljaju javni uredi rada, njihove podružnice i povjereničtva, a na pograničnim postajama i izaslanici javnog ureda rada, dok u mjestima gdje ovih ustanova nema izpostavljaju uputnice gradska i občinska poglavarstva, koja su po prebivalištu mjesta radnika nadležna.

I. Javni uredi rada, njihove podružnice i povjereničtva izpostavljaju uputnice za pogodovnu vožnju:

a) radnicima, koji traže posao, od mjesta svojeg sjedišta do mjesta rada ili od mjesta dosadašnjeg rada do mjesta novog rada.

b) radnicima, koji se kao nezaposleni vraćaju s posla, od mjesta rada do mjesta, gdje su zavičajni ili gdje im boravi obitelj,

c) radnicima, koji se preko izseljeničkog odsjeka Glavnog ravnateljstva za udružbu i družtvovnu skrb ili preko javnih ureda rada, njihovih podružnica odnosno povjereničtava upućuju na rad u inozemstvo, i to od

sjedišta izseljeničkog odsjeka ili sjedišta javnog ureda rada. njegove podružnice odnosno povjereničtva, koji ih upućuje u inozemstvo, — do državne granice.

II. Gradska odnosno obćinska poglavarstva nadležna po prebivalištu radnika, izpostavljaju uputnice za pogodovnu ovžnju:

a) radnicima, koji traže posao, od mjesta prebivališta do najbližeg ureda rada, njegove podužnice odnosno povjereničtva, a i do mjesta rada, ako je ovo bliže od najbližeg uzputnog javnog ureda rada, njegove podružnice ili povjereničtva,

b) radnicima, koji se kao nezaposleni vraćaju s posla, od mjesta dosadašnjeg rada do najbližeg javnog ureda rada njegove podružnice ili povjereničtva ili do mjesta, gdje je radnik zavičajan ili gdje mu boravi obitelj, ako je ovo mjesto bliže od najbližeg uzputnog javnog ureda rada, njegove podružnice odnosno povjereničtva.

Javni uredi rada, njihove podružnice i povjereničtva te gradska i obćinska poglavarstva mogu izdati uputnicu za pogodovnu vožnju samo onom radniku, koji može dokazati:

1. podatcima u poslovnoj knjižici, da je najmanje 3 dana, a najdulje 6 mjeseci bez posla; radniku pak, koji podnese pismeni vjerodostojni dokaz o tome, da mu je osigurano zaposlenje u drugom mjestu, može se izdati uputnica za pogodovnu vožnju, ako je nezaposlen manje od 3 dana; dokaz mora biti priložen uputnici;

2. da u mjestu dosadašnjeg boravka ne može dobiti zaposlenje, a postoji mogućnost zaposlenja u drugom mjestu;

3. da s obzirom na dosadašnju nezaposlenost ili visinu zarade, kao i s obzirom na posebne obiteljske ili imućtvene okolnosti, nije u stanju platiti cielu vozninu.

Ovo se ne odnosi na povremene poljodjelske radnike, kojima se mogu izdavati uputnice za pogodovnu vožnju, ako imaju posebnu izkaznicu Glavne uprave za posredovanje rada, da su povremeni poljodjelski radnici.

III. Podružnice ili izaslanici javnog ureda rada na pograničnim postajama izpostavljaju uputnice za pogodovnu vožnju:

domaćim radnicima povratnicima, koji se vraćaju s rada u inozemstvu i članovima njihovih obitelji, od državne granice do sjedišta izseljeničkog odsjeka Glavnog ravnateljstva za udružbu ili družtvovnu skrb ili do sjedišta najbližeg ureda rada, njegove podružnice ili povjereničtva ili do zavičajnog mjesta povratnika ili do mjesta, gdje im živi obitelj; uputnice za pogodovnu vožnju mogu se izdati, ako se ustanovi, da ti radnici putuju kao nezaposleni i da s obzirom na dosadašnju nezaposlenost ili visinu zarade kao i s obzirom na posebne obiteljske ili imovinske okolnosti nisu u stanju platiti cielu vozninu.

Na tim uputnicima mora biti označeno »radnik povratnik«.

Uz uputnicu trebaju radnici povratnici imati poslovnu knjižicu i putnu izpravu za prelaz državne granice.

Sve ustanove, koje izpostavljaju uputnice za pogodovnu vožnju radnika, — moraju matice izdanih uputnica čuvati prema propisima § 66. ovog propisnika.

Crveni križ

§ 40.

Za službena putovanja članova središnjeg upravnog, izvršnog i nadzornog odbora, te službenog osoblja središnjice, dobiva družtvo Hrvatski Crveni Križ od Glavnog ravnateljstva za promet dvie bezimene godišnje predplatne karte drugog razreda za sve pruge hrvatskih državnih željeznica i za sve vlakove za prievoz putnika uz cienu, ustanovljenu za državne oblasti u § 12. ovog propisnika.

Zdravstveni službenici družtva imaju za vrieme mira popust od 75% redovite voznine za putovanja u mjesto, gdje je potrebna njihova pomoć (mjesto nesreće, pošasti ili slično) i natrag u mjesto prebivališta, odnosno od jedog mjesta do drugog, gdje je potrebna njihova pomoć. U vrieme rata imaju ti službenici istu pogodnost, koju uživaju i pripadnici oružanih snaga, t. j. pogodnosti propisane vojnom tarifom.

Liečnici se mogu koristiti ovom pogodnošću u drugom, a ostali zdravstveni službnici u trećem razredu svih vlakova za prievoz putnika.

Pogodnost, predviđena ovim paragrafom izkorišćivati će se na temelju uputnica za pogodovnu vožnju (uzorak 8), koje će izpostavljati odbor družtva, pod koji spada dotični zdravstveni službenik. Kod izkorišćivanja ove pogodnosti plaća se 25% od redovite voznine odmah na polaznoj postaji.

Uputnice iz predhodne stavke izdavat će središnjici družtva hrvatske državne željeznice, a središnjica će ih razaslati svojim odborima. Popunjene matice izdanih uputnica odbori će dostavljati središnjici, koja će ih nakon provjeravanja o izpravnoj upotrebi dostaviti hrvatskim državnim željeznicama.

Zdravstvene pošiljke družtva i tvorivo, potrebno za uređenje privremenih bolnica i zdravstvenih postaja družtva, prevozi se za vrieme mira na hrvatskim državnim željeznicama po voznoj tarifi, a za vrieme rata bezplatno.

Pošiljke živežnih namirnica teže od 20 kg, koje odbori družtva šalju jedan drugome ili pučkim školama, prevoze se na hrvatskim državnim željeznicama za vrieme mira po voznoj tarifi, a za vrieme rata bezplatno.

Pošiljke zdravstvenog tvoriva i namirnica, koje družtvo Hrvatski Crveni Križ šalje Crvenom Križu neutralnih zemalja, nadalje takove pošiljke, koje Crveni Križ neutralnih zemalja upućuje družtvu Hrvatski Crveni Križ ili se preko područja Nezavisne Države Hrvatske upućuju Crvenom Križu koje zaraćene zamlje, prevoze se na hrvatskim državnim željeznicama bezplatno.

Zdravstvene pošiljke, tvorivo i namirnice iz ovoga paragrafa, prevozit će se na temelju uputnica (uzorak 9), koje će na zahtjev središnjice družtva za svaki prievoz izdavati hrvatske državne željeznice. Za one pošiljke, koje se u smislu prednjih propisa prevoze uz naplatu, plaćat će se vozarina odmah kod predaje tih pošiljaka.

Vatrogasci

§ 41.

Vatrogasne čete, kada putuju na hrvatskim državnim željeznicama radi gašenja požara ili žurne pomoći kod velikih nesreća (poplava, potresa ili slično), imaju popust od 75% redovite voznine od polazne postaje do postaje, koja je najbliža mjestu nesreće, i natrag.

Ovom pogodnošću mogu se koristiti samo u trećem razredu. i to pri polazku u brzom ili osobnom vlaku, a pri povratku samo u osobnom. Pri polazku mogu upotriebiti i teretni vlak.

Vatrogasne sprave, koje vatrogasne čete voze sa sobom kod putovanja na gašenje požara ili za pomoć kod velikih nesreća, prevoza se uz 75% popusta od redovite vozarine za sporovoznu komadnu robu. Ako su za prievoz potrebna posebna kola, računa se za svaki prevaljeni kilometar po osovini 10 Kuna.

§ 42.

Pogodnosti iz § 41. izkorišćivat će se na sliedeći način:

Zapovjedničtvo vatrogasne čete, koja se upućuje na gašenje požara ili u pomoć, predviđenu u § 41., izdat će vođi odjela potvrdu, posebno za polazak, a posebno za povratak, koja mora imati sliedeće podatke: naziv i sjedište čete, potez, na kojem se putuje, razlog putovanja, nadnevak izdavanja potvrde, pečat čete i podpis zapovjednika.

Potvrde će u sporazumu s Glavnim ravnateljstvom za promet, izdavati u vlastitoj nakladi Glavno ravnateljstvo za javni red i sigurnost za cjelokupno vatrogastvo Nezavisne Države Hrvatske prema priloženom uzorku br. 10.

Na temelju te potvrde izdat će polazna postaja civilni prievozni registar za naznačeni potez, bez naplate prievozne ciene, na navjeru Glavnog ravnateljstva za javni red i sigurnost. Potvrdu će priložiti matici civilnog prievoznog registra i s obračunom dostaviti Glavnom ravnateljstvu za promet, Odsjeku za nadzor

nad prihodima, koji će prievoznu cienu naknadno naplatiti od Glavnog ravnateljstva za javni red i sigurnost. Isti je postupak i za putovanja pri povratku.

Polazna postaja može posebnim civilnim prievoznim registrom izvršiti odpravljanje i za povratak.

Kazalištna družtva

§ 43.

Za putovanja glumaca i pomoćnog osoblja državnih i samoupravnih kazališta te posebničkih dobrovoljnih kazalištnih družtava, za nastupe izvan mjesta njihovog stalnog rada i za gostovanja u inozemstvu, a isto tako i za putovanja glumaca i pomoćnog osoblja stranih državnih kazališta i posebničkih kazalištnih družtava, — može glavni ravnatelj Glavnog ravnateljstva za promet odobriti za pojedinačna putovanja popust od 50% redovite voznina u vlakovima i u razredu po svojoj razsudbi.

Ovaj popust može se odobriti i za prievoz kazalištnih potrebština.

Za svako putovanje mora se tražiti posebno odobrenje pogodnosti.

Posebnička kazalištna družtva moraju uz molbu, kojom traže pogodnost, priložiti preporuku Ministarstva narodne prosvjete.

Osoblje i kazalištne potrebštine prevozit će se na temelju uputnica (uzorak 11 i 9) izdanih po ravnateljstvima državni hželjeznica.

Pitomci domobranskih i ustaških škola, domobrani i ustaški čarkari

§ 44.

Pitomci domobranskih i ustaških škola, domobrani i ustaški čarkari imaju za posebnička putovanja popust od 50% redovite voznine.

Ovom pogodnošću koristit će se na temelju otvorenih zapoviedi, izdanih po nadležnim zapovjedničtvima, i to samo ako putuju u odori.

Kod izkorišćivanja ove pogodnosti treba 50% redovite voznine odmah platiti na polaznoj postaji.

Pitomci domobranskih i ustaških častničkih škola, mogu se ovom pogodnošću koristiti u drugom i trećem razredu, a svi ostali samo u trećem razredu brzog i osobnog vlaka.

Novinari

§ 45.

Popust od 50% redovite voznine za neograničen broj putovanja u svim vlakovima za prievoz putnika na hrvatskim državnim željeznicama, a za razred po izboru imaju:

1. novinari, namješteni kao stalni članovi uredničtva domaćih dnevnih i tjednih listova, a koji su pripravni ili redoviti članovi Hrvatskog novinarskog družtva;

2. novinari namješteni kod Hrvatskog dojavnog ureda »Croatia«, a koji su kao novinari članovi Hrvatskog novinarskog družtva;

3. stalni članovi uredničtava stranih dnevnih ili tjednih listova u državi ili u inozemstvu, koji stalno žive u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, ako im je novinarstvo izključivo zanimanje, a vode se kao takvi u

očevidnosti stranih novinara kod Ministarstva vanjskih poslova, Odjel za novinstvo i kulturne veze.

Ovom pogodnošću mogu se novinari koristiti na temelju izkaznica za pogodovnu vožnju predviđenih u § 52. I. ovog propisnika.

Za domaće novinare izdavat će se izkaznice za pogodovnu vožnju na temelju pismene molbe Hrvatskog novinarskog družtva, u kojoj mora biti potvrđeno:

a) da je dotičnik stalni član uredničtva stanovitog lista (dnevnika ili tjednika),

b) da je pripravni ili redoviti član Hrvatskog novinarskog družtva,

c) da je kao takav upisan u imenik novinara uz naznaku rednog broja upisa.

Inozemnim novinarima izdavat će se izkaznice za pogodovnu vožnju na temelju traženja Ministarstva vanjskih poslova, Odjel za novinstvo i kulturne veze, u kojem mora biti potvrđeno:

a) da su novinari po zvanju,

b) da su stalni članovi uredničtva odnosno stalni dopisnici stanovitog lista (dnevnika ili tjednika),

c) da im je novinarstvo izključivo zanimanje,

d) da su upisani u očevidnik stranih novinara uz naznaku rednog broja upisa.

Hrvatsko novinarsko družtvo odnosno Ministarstvo vanjskih poslova Odjel za novinstvo i kulturne veze dužni su o svakom brisanju iz očevidnika domaćih odnosno inozemnih novinara obaviestiti hrvatske državne željeznice.

Inozemnim novinarima članovima uredničtava inozemnih listova, može se odobriti za pojedinačna putovanja popust od 50% redovite voznine za putovanje po Nezavisnoj Državi Hrvatskoj.

Tu pogodnost može odobriti glavni ravnatelj Glavnog ravnateljstva za promet na traženje Ministarstva vanjskih poslova, Odjela za novinstvo i kulturne veze, u kojem mora biti naznačeno ime i prezime dotičnog novinara, naziv lista, čiji je suradnik i potez, na kojem će putovati. Pogodnost će se izkorišćivati na temelju uputnica (uzorak 11), koje će za svako pojedino putovanje izdati hrvatske državne željeznice.

Uredničtva domaćih listova

§ 46.

Uredničtvima dnevnika mogu se izdati najviše tri, a (dnevnici) ili najmanje jedanput tjedno (tjednici), izdavat će se trajne bezimene predplatne karte uz pogodovnu cienu za prvi razred svih vlakova za prievoz putnika za sve pruge hrvatskih državnih željeznica.

Uredničtvima dnevnika mogu se izdati najviše tri, a uredničtvima tjednika najviše jedna takva karta.

Za svaku takvu kartu plaćat će dotično uredničtvo 20.000 Kuna godišnje.

Te će se karte izdavati kao bezimene karte na jednog člana uredničtva dotičnog lista.

Tim kartama moći će se služiti samo redoviti unutarnji članovi dotičnog uredničtva, kojemu je karta izdana, a koji kao novinari posjeduju željezničku izkaznicu za pogodovnu vožnju. Vanjski dopisnici lista ne mogu se služit tim kartama.

Te karte mogu se upotrebljavati izključivo za putovanja, koja se vrše u svrhu prikupljanja novinarskih obaviesti, namienjenih javnosti.

Ustaška mladež

§ 47.

Ustaška mladež imade popust od 75% redovite voznine, ako putuje u skupini od najmanje 10 osoba pod vodstvom dužnostnika Ustaške mladeži. Ova pogodnost vriedi samo za vožnju u trećem razredu osobnoga vlaka.

Pogodnošću se mogu koristiti na temelju uputnica, koje će u sporazumu s Glavnim ravnateljstvom za promet izdavati u vlastitoj nakladi Zapovjedničtvo Ustaške mladeži po priloženom uzorku br. 12., a koje izpostavljaju nadležne Ustaške mladeži.

Kod izkorišćivanja ove pogodnosti treba 25% od redovite voznine platiti odmah na polaznoj postaji.

Državna radna služba

§ 48

Pripadnici Državne radne službe, t. j. domoradnici i vođe, imaju na hrvatskim državnim željeznicama popust od 50% redovite voznine za sliedeća putovanja:

1. na nastup službe u Državnoj službi;
2. za povratak kući nakon svršenog obvezatnog rada u Državnoj radnoj službi;
3. za sva ostala službena putovanja po nalogu svojih predpostavljenih;
4. za odlazak na dopust i za povratak s dopusta.

Vođe višeg skupa mogu se koristiti pogodnošću u vožnji u svim razredima, vođe srednjeg skupa u drugom i trećem razredu brzog i osobnog vlaka; ostali pripadnici Državne radne službe u trećem razredu osobnog vlaka, a brzog samo iznimno, kada putuju radi

pomoći kod velikih nesreća, što mora biti u uputnici posebno naznačeno.

Pogodnost će izkoriščivati na temelju uputnica, koje će u sporazumu s Glavnim ravnateljstvom za promet izdavati u vlastitoj nakladi Zapovjedničtvo državne radne službe prema priloženom uzorku br. 13., a izpostavljati će ih nadležne jedinice Državne radne službe.

Kod izkoriščivanja ove pogodnosti treba 50% od redovite voznine platiti odmah na polaznoj postaji.

Obvezatna radna pomoć pripadnica Povjereničtva sveučilištarki Ustaškog sveučilištnog stožera

§ 49.

Dužnostnice i obvezanice radne pomoći Povjereničtva sveučilištarki Ustaškog sveučilištnog stožera imaju popust od 75% redovite voznine, i to dužnostnice u drugom, a obvezanice u trećem razredu brzog i osobnog vlaka, pojedinačno ili skupno, za sliedeća putovanja:

1. na nastup obvezatne radne pomoći;
2. za povratak kući nakon dovršene obvezatne pomoći;
3. za sva ostala službena putovanja po nalogu svojeg povjereničtva.

Pogodnost će izkoriščivati na temelju uputnica, koje će u sporazumu s Glavnim ravnateljstvom za promet izdavati u vlastitoj nakladi Povjereničtvo sveučilištarki pri Ustaškom sveučilištnom stožeru prema uzorku br. 14., a koje će izpostavljati Povjereničtvo sveučilištarki.

Kod izkoriščivanja ove pogodnosti treba 25% od redovite voznine platiti odmah na polaznoj postaji.

OBĆI PROPISI

Obrazci

§ 50.

Oblik, vrstu i prodajnu cienu obrazaca za izkorišćivanje pogodnosti, koje su predviđene ovim propisnikom, kao i način izdavanja i upotrebe tih obrazaca, određuje i po potrebi preinačuje Glavno ravnateljstvo za promet.

Izkaznice za uotrebu posebnih preklietaka

§ 51.

Izkaznice za upotrebu posebnih preklietaka moraju imati sliedeće oznake:

Na licu:

a) u naslovu: »Hrvatske državne željeznice«,
b) tekući broj,
c) razred, za koji vriedi,
d) nadpis »Izkaznica«,
e) ime, prezime i svojstvo vlastnika,
f) propise o pravu na temelju te izkaznice, uz naznaku razreda, za koji vriedi,
g) vlastoručni podpis glavnog ravnatelja Glavnog ravnateljstva za promet,
h) suhi pečat hrvatskih državnih željeznica,

Na naličju:

a) oznaku godine, za koju vriedi,
b) upute za izkorišćivanje,
c) podpis vlastnika.

Izkaznice za pogodovnu vožnju

§ 52.

Izkaznice za pogodovnu vožnju moraju imati sliedeći oblik i oznake:

I. Izkaznice za vožnju uz 50% popusta za neograničeni broj putovanja godišnje sastoje se od kartonskih ili u platno uvezanih korica tamno- crvene boje i umetka od 4 stranice.

Na vanjskoj strani prednjih korica nalazi se na gornjem dielu u sredini željeznički znak u zlatotisu. Izpod toga nadpis: »Hrvatske državne željeznice«, a na donjem dielu u sredini »50%«, sve također u zlatotisku. Na unutarnju stranu prednjih korica umeće se slika vlastnika izkaznice.

Preko slike i prednjih korica izkaznice mora biti odtisnut suhi pečat ravnateljstva državnih željeznica, koje izdaje izkaznicu.

Na prvoj stranici umetka je označeno:

a) u naslovu: »Hrvatske državne željeznice«,
b) tekući broj,
c) ravnateljstvo državnih željeznica, koje izdaje izkaznicu,
d) ime i prezime vlastnika izkaznice,
e) čin, odnosno zvanje vlastnika izkaznice,
f) oblast, odnosno ured, kod kojega služi vlastnik izkaznice,
g) propisi o pogodnostima na temelju te izkaznice,
h) nadnevak i mjesto izdavanja,
i) vlastoručni podpis vlastnika izkaznice odnosno odtisak palca desne ruke nepismenog vlastnika,
j) podpis upravitelja ravnateljstva državnih željeznica, koje izdaje izkaznicu,

k) razred, za koji vriedi.

Na drugoj stranici nalaze se četiri rubrike za produljenje izkaznice.

Na trećoj i četvrtoj stranici odtisnuti su obći propisi za upotrebu izkaznice.

Na unutarnjoj strani zadnjih korica nalazi se prostor za možebitne osobne promjene, u koji se upisuju promjene u zvanju ili oblasti, kod koje služi vlastnik izkaznice.

Promjene prava na kolski razred upisuje ono ravnateljstvo drž. željeznica, koje je izkaznicu izdalo na traženje oblasti, nadležnih po § 58. ovog propisnika.

Kod promjene prezimena mora se izdati nova izkaznica.

II. Izkaznice za vožnju uz 50% popusta za 12 putovanja godišnje sastoje se od kartonskih ili u platno uvezanih korica smeđe boje i umetka od 24 stranice.

Na vanjskoj strani prednjih korica nalazi se u gornjem dielu u sredini željeznički znak. Izpod toga nadpis: »Hrvatske državne željeznice«, a na donjem dielu u sredini: »50%, izpod čega je odtisnuto »12 putovanja godišnje«. Sve je to tiskano u zlatotisku.

Na unutrašnju stranu prednjih korica umeće se slika vlastnika izkaznice. Preko slike i prednjih korica mora biti odtisnut suhi pečat ravnateljstva državnih željeznica, koje izdaje izkaznicu.

Na prvoj stranici umetka upisani su isti podatci kao i kod izkaznica za neogarničen broj putovanja uz 50% popusta; u izkaznicama članova obitelji upisuje se u rubriku »čin«, obiteljski odnos vlastnika izkaznice prema glavaru obitelji i zvanje glavara obitelji.

Na drugoj stranici umetka nalaze se četiri rubrike za produljenje izkaznice.

Stranice 3., 5., 7., 9., 11., 13., 15., 17., 19. i 21. umetka služe za nadzor nad izkorišćenim pogodovnim vožnjama. Na svakoj od tih stranica ima 6 odrezaka. Svaki odrezak služi za jedno putovanje. Za jednu godinu predviđena su dva lista. Na svakoj stranici označena je godina, za koju vriedi. Prvi, drugi i treći odrezak dadu se odtrgnuti.

Na stranicama 2., 4., 6., 8., 10., 12., 14., 16., 18., 20. i 22. tiskane su upute o kidanju odrezaka. Na stranicama 25. i 24. odtisnuti su obći propisi za upotrebu izkaznice.

Na unutarnjoj stranici zadnjih korica nalazi se prostor za možebitne osobne promjene, u koji se upisuju promjene u zvanju ili oblasti, kod koje služi vlastnik izkaznice odnosno glavar obitelji. Kod promjene prezimena mora se izdati nova izkaznica.

Trajne bezplatne i predplatne karte

§ 53.

Na prednjoj strani trajnih karata mora biti označeno:

a) u naslovu »Hrvatske državne željeznice«,
b) tekući broj,
c) razred, za koji vriedi,
d) nadpis: »Trajna bezplatna karta« odnosno »Trajna predplatna karta«,
e) nadnevak, do kada vriedi,
f) ime, prezime i zvanje, odnosno svojstvo vlastnika karte, a kod bezimenih karata treba da je upisano, da vriedi za jednog službenika označene oblasti ili ureda.
g) oblast ili ured, kod kojeg služi vlastnik karte, ako je izdana kojem državnom službeniku,

h) potez, na kojem vriedi,
i) podpis vlastnika, a kod bezimenih karata pečat oblasti ili ureda, za koji je izdana,
j) podpis upravitelja ravnateljstva državnih željeznica, koje kartu izdaje, odnosno glavnog ravnatelja Glavnog ravnateljstva za promet,
k) suhi pečat ravnateljstva državnih željeznica, koje je kartu izdalo.

Na naličju karte odtisnute su upute za upotrebu karte, a kod predplatnih karata i oznaka, koliko je Kuna za kartu naplaćeno.

Bezplatne karte za pojedinačna putovanja

§ 54.

Ove karte moraju imati maticu i samu kartu.

1. Matica ima ove oznake:
a) u sredini gore »Matica«,
b) tekući broj,
c) prostor za oznaku broja odobrenja za izdavanje karte,
d) komu je karta izdana,
e) potez u polazku i povratku,
f) mjesto i nadnevak izdavanja,
g) podpis službenika, koji je izdao kartu.

2. Karta ima ove oznake:
Na licu:
a) »Hrvatske državne željeznice«,
b) broj odobrenja,
c) vrsta vlaka, za koju karta vriedi,
d) suhi pečat ravnateljstva državnih željeznica, koje kartu izdaje,

e) tekući broj,
f) do kada vriedi,
g) nadpis: »Bezplatna karta«,
h) razred,
i) za koliko putnika vriedi,
j) da vriedi samo za jedno putovanje,
k) ime i prezime putnika,
l) potez u polazku i povratku,
m) mjesto i nadnevak izdavanja,
n) podpis putnika,
o) podpis upravitelja ravnateljstva državnih željeznica, koje kartu izdaje, odnosno podpis glavnog ravnatelja Glavnog ravnateljstva za promet,
p) da vriedi samo uz osobnu izkaznicu sa slikom.

Na naličju:

a) mjesto za pečat polazne i povratne postaje,
b) mjesto za potvrdu prekidanja vožnje pri polazku i povratku postajnim pečatom s nadnevkom.

Rok vriednosti izprava za pogodovnu vožnju

§ 55.

Izkaznice za upotrebu posebnih preklietaka, trajne bezplatne i predplatne karte vriede najdulje do kraja kalendarske godine, u kojoj su izdane.

Izkaznice za pogodovnu vožnju vriede najdulje pet godina. Godina izdanja računa se kao prva godina vriednosti.

Bezplatne karte za pojedinačna putovanja, uputnice i prievoznice za pogodovnu vožnju i prievoz vriede najdulje godinu dana od dana izdanja.

Nadležnost za izdavanje izprava za pogodovnu vožnju i prievoz

§ 56.

I. Izkaznice za pogodovnu vožnju uz 50% popusta izdavat će:

1. Ravnateljstvo državnih željeznica u Zagrebu:

a) za osobe, kojima se izkaznice izdaju na temelju izkaza oblasti, koje se nalaze na području grada Zagreba, te velikih župa: Zagorje, Prigorje, Bilogora, Baranja, Vuka, Pokupje, Gora, Livac i Zapolje, Modruš, Vinodol i Podgorje, Lika i Gacka i Bribir i Sidraga,

b) za domaće i inozemne novinare;

2. Ravnateljstvo državnih željeznica u Sarajevu za osobe, kojima se izkaznice izdaju na temelju izkaza oblasti, čije se sjedište nalazi na području velikih župa: Posavje, Usora i Soli, Sana i Luka, Krbava i Psat, Pliva i Rama, Lašva i Glaž, Vrhbosna, Hum, Dubrava i Cetina.

Oblasti, uredi i zapovjedničtva, koji su ovlašćeni dostavljati izkaze za izdavanje izkaznica za pogodovnu vožnju, označeni su u § 58. ovog propisnika.

II. Ako u samom propisniku nije drugčije propisano, izdavat će uputnice i prievoznice za pogodovnu vožnju i uputnice za prievoz tvoriva ono ravnateljstvo državnih željeznica, koje je dotičnu pogodnost odobrilo, odnosno koje je u odluci o odobrenju dotične pogodnosti na to ovlašćeno.

Izkorišćivanje više pogodnosti

§ 57.

Osobama, koje bi prema propisima ovog propisnika imale pravo na više istovrstnih pogodnosti s različitih naslova, mogu se izdavati pogodnosti samo s jednog naslova, i to po izboru dotične osobe.

Postupak za izdavanje izkaznica za pogodovnu vožnju

§ 58.

Izkaznice za pogodovnu vožnju izdavat će nadležna ravnateljstva državnih željeznica (§ 56.) samo na temelju izkaza, sastavljenog prema uzorku br. 15. i 16. Ti izkazi moraju biti potvrđeni podpisom glavara dotične oblasti ili njegova zamjenika i pečatom dotične oblasti.

Te izkaze dostavljat će:

1. za sve djelatne državne službenike i nadničare te za članove njihovih obitelji one državne oblasti odnosno zapovjedničtva, koja im obračunavaju beriva;

2. za umirovljene državne službenike i članove njihovih obitelji oblasti, koje im obračunavaju mirovinu;

3. za djelatne i umirovljene svećenike te službenike vjerskih samouprava od države priznatih vjeroizpoviesti i članove njihovih obitelji — nadležne biskupije, Ulema-Medžlis, Vakufsko ravnateljstvo i episkopije;

4. za redovnike, redovnice, novake i novakinje od države priznatih crkvenih redova — vrhovna uprava dotičnog reda u državi, a ako se ova ne nalazi u državi, onda provincijska uprava dotičnog reda, a ako u

državi nema ni provincijske uprave dotičnog reda, onda matična redovnička kuća ili samostan dotičnog reda u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj;

5. za ratne ozljeđenike i članove njihovih obitelji i ostale osobe zaštićene zakonskom odredbom o ratnim ozljeđenicima i ostalim žrtvama rata — kotarske oblasti, a u gradovima gradska poglavarstva mjesta njihova stalnog stanovanja;

6. za domaće novinare Hrvatsko novinarsko družtvo, a za inozemne novinare Ministarstvo vanjskih poslova, Odjel za novinstvo i kulturne veze.

Posebnim izkazima moraju se tražiti izkaznice za pogodovnu vožnju za neograničen broj putovanja, a posebnim za 12 putovanja godišnje.

Izkaznicama moraju biti priložene slike, koje će se umetati u izkaznice. Slike ne smiju biti starije od jedne godine, ne smiju imati kakav pečat, niti se smiju liepiti na karton. Slike moraju biti poprsja, veličine 6—9 cm. Na naličju slike mora biti napisano ime i prezime osobe, koju slika predstavlja, i to potvrđeno pečatom oblasti, koja dostavlja izkaz.

Za troškove izdavanja izkaznice mora se na izkaze, kojima se traže izkaznice, naliepiti željeznička markica od 20 Kuna za svaku izkaznicu.

Nadležna ravnateljstva izdavat će izkaznice samo na temelju izkaza, dostavljenog na način, opisan u ovom paragrafu. Izdane izkaznice vraćat će se oblastima, koje su dostavile izkaz za izdavanje izkaznica i to službenim putem.

Izdavanje izkaznica izravno vlastnicima ili drugim osobama zabranjeno je.

Za istinitost podataka u izkazu, kojim se traži izdavanje izkaznica odgovara glavar oblasti, koji ga je podpisao odnosno službenik, koji ga je po njegovu odobrenju podpisao mjesto njega.

O primljenim izkaznicama dužne su oblasti, na čije traženje se izkaznice izdaju, voditi očevidnost prema propisima § 66. ovog propisnika.

Produljivanje izkaznica za pogodovnu vožnju

§ 59.

Vriednost izkaznice za pogodovnu vožnju mora se za svaku godinu posebno potvrditi.

Produljenje izkaznica vrši se na za to predviđenom mjestu u izkaznici i na način, propisan u dalnjim propisima ovoga paragrafa.

Produljivanje izkaznica vršit će oblasti, koje su prema propisima § 58. ovog propisnika ovlaštene za traženje izkaznica, u vrieme, kada se produljenje vrši.

Izakznice za pogodovnu vožnju domaćih i inozemnih novinara, koji prema propisima ovog propisnika imaju pravo na pogodovnu vožnju, produljivat će Ravnateljstvo državnih željeznica u Zagrebu na temelju izkaza, koji moraju imati iste podatke i priloge, kao kod traženja novih izkaznica.

Produljenje izkaznica za pogodovnu vožnju vrši se tako, da se u predviđenoj rubrici izkaznice naliepi željeznička markica od 5 Kuna i poništi pečatom oblasti, koja izkaznicu produljuje, uz oznaku godine, za koju je izkaznica produljena, i uz podpis glavara dotične oblasti.

Glavar oblasti, koji je svojim podpisom produljio vriednost izkaznice, odgovoran je za svako protupropisno produljenje izkaznice.

Izkaznice se smiju produljiti samo onim osobama, koje bi u smislu propisa ovog propisnika imale pravo na izdavanje novih izkaznica u vrieme, kada se vrši produljenje.

Izkaznice se smiju produljiti samo na temelju izkaza, koji moraju biti sastavljeni prema uzorku broj 17. i 18.

Izkazi o produljenim izkaznicama moraju se pohraniti i čuvati prema propisima § 66. ovoga propisnika.

Glavari nadležnih oblasti dužni su brinuti se, da budu dostavljene na poništenje izkaznice onih osoba, kod kojih nastupe promjene, koje prouzrokuju gubitak prava na pogodovnu vožnju ili na određenu vrstu pogodnosti.

Takve izkaznice moraju se odmah dostaviti onom ravnateljstvu državnih željeznica, koje ih je izdalo.

Postupak kod putovanja uz pogodovnu vožnju

Putovanje s izkaznicama za pogodovnu vožnju

§ 60.

Osobe, koje imaju pogodnost u vožnji na temelju izkaznica za pogodovnu vožnju, moraju kod kupovanja kao i kod pregleda voznica pokazati izkaznicu.

Kod svakog putovanja s izkaznicom za 12 putovanja godišnje na udaljenost veću od 30 km, postaja će pri-

likom izdavanja voznice poništiti po jedan odrezak za nadzor nad izkorištenim putovanjima u dotičnoj izkaznici za pogodovnu vožnju postajnim pečatom s nadnevkom, i to najprije odrezak označen brojem 1 i dalje tekućim brojem. Ako se voznica iz bilo kojeg razloga ne kupuje na željezničkoj blagajni, onda će kondukter, koji u tom slučaju izdaje doplatnu bjelicu, upisati na dotičnom odrezku broj i nadnevak vlaka i svoje ime i prezime.

Kao jedno putovanje smatra se vožnja samou jednom smjeru.

Za vožnju izpod 30 km ne treba poništavati odrezke.

Ako osobna blagajna ne može izdati izravnu voznicu do krajnje postaje putovanja, onda će blagajnik na dotičnom odrezku, izpod postajnog pečata, označiti krajnju postaju, do koje putnik želi putovati. U tom slučaju kod kupovanja voznice za nastavak putovanja ne treba poništavati sliedeći odrezak.

Kod pregleda voznica mora se kondukteru ili revizoru vlaka predati zajedno s voznicom i izkaznica. Kondukter će odrezak, kojega je osobna blagajna ili on sam na gore opisani način poništio, klieštima probušiti. Odrezak 1., 2. i 3. mogu se nakon završenog putovanja odtrgnuti, dok se odrezci 4., 5. i 6. samo probuše klieštima, ali se ne smiju odtrgnuti.

Putovanje s trajnim bezplatnim i predplatnim kartama

§ 61.

Trajne bezplatne i predplatne karte vriede za vožnju u razredu i vrsti vlaka i na potezu, koji je na njima

označen. Karte za brzi vlak i za viši razred, mogu se upotriebiti i za vožnju osobnim vlakom i u nižem razredu. Kod putovanja u višem razredu od onoga, na koji karta glasi, ili ako se putuje u brzom vlaku s kartom, koja vriedi za osobni vlak, mora se platiti redovita voznina za upotriebljeni razred i vrstu vlaka.

Osoba, koja putuje s trajnom imenom kartom,, mora željezničkom nadzornom osoblju zajedno s kartom pokazati i osobnu izkaznicu sa slikom.

Osoba, koja putuje s trajnom bezimenom kartom, mora zajedno s kartom pokazati željezničkom nadzornom osoblju i osobnu izkaznicu sa slikom, iz koje će biti vidljivo, da je službenik ureda odnosno oblasti, sa čijom se trajnom kartom služi, i potvrdu dotične oblasti, da službeno putuje s kartom, koju upotrebljava. Ova potvrda mora biti podpisana po glavaru dotičnog ureda ili oblasti i providena službenim pečatom. Novinari ne moraju imati ovakvu potvrdu.

Isti propisi vriede i za putovanja s bezplatnim kartama za pojedinačna putovanja.

Putovanje s uputnicama i prievoznicama

§ 62.

Uputnica za putovanje uz pogodovnu vožnju ne vriedi sama kao voznica, nego se na temelju nje mora na željezničkoj blagajni kupiti voznica uz popust označen na uputnici. Nakon izdavanja voznice uputnica se mora potvrditi postajnim pečatom i nadnevkom i vratiti vlastniku.

Kod pregleda voznica u vlaku mora se zajedno s voznicom predati i uputnica, na temelju koje je voznica kupljena te osobna izkaznica sa slikom. Kondukter će na uputnici klieštima probušiti mjesto, gdje je odtisnut postajni pečat.

Kod putovanja s prievoznicama predviđenim u § 23. ovog propisnika vriedi kao voznica sama prievoznica.

Kod prievoza tvoriva uz pogodnost, predviđenu propisima §§ 40., 41., 42. i 43. ovog propisnika, mora se uputnica ili potvrda, na temelju koje se ima obračunati vozarina, priložiti tovarnom listu ili drugim izpravama, predviđenim za predaju robe na prievoz.

Ostali uvjeti za putovanje

§ 63.

Osim propisa za putovanje, navedenih u §§ 60., 61. i 62. ovog propisnika, vriede i propisi tiskani na samim obrazcima za pogodovnu vožnju i prievoz, te propisi predviđeni željezničkim tarifama.

Gdje god je ovim propisnikom propisano, da pogodnost vriedi za putovanje u svim vlakovima za prievoz putnika, smatra se, da vriedi za putovanje u brzom, osobnom ili mještovitom vlaku.

Kod putovanja ekspresnim vlakom mora dotična osoba osim pogodovne, bezplatne ili predplatne karte prvog ili drugog razreda brzoga vlaka, imati i odgovarajuću kartu dotičnog družtva ekspresnih vlakova.

Kod putovanja u kolima za spavanje mora putnik osim pogodovne, predplatne ili bezplatne karte dotičnog razreda i vrste vlaka, imati i kartu za upotrebu kola za spavanje dotičnog družtva.

Propisi o nestalim izpravama za pogodovnu vožnju i prievoz

§ 64.

Svaki nestanak (gubitak, krađa i t. d.) izprave za izkorišćivanje bilo kakve pogodnosti, predviđene ovim propisnikom, mora se odmah prijaviti onom ravnateljstvu državnih željeznica, koje je dotičnu izpravu izdalo. Prijava se podnosi putem onog nadležnog ureda odnosno ustanove, na čije je traženje dotična izprava izdana. U prijavi treba označiti vrstu i po mogućnosti redni broj nestale izprave. Prijavu treba biljegovati po tarifnom broju 1 pristojbene tarife. Za pokriće troškova objave, da nestala izprava ne vriedi, moraju se osim državnog biljega na prijavu naliepiti željezničke markice u iznosu od 100 Kuna za svaku nestalu izpravu.

Svaka pogodovana osoba, koja odmah po nestanku izprave ne podnese prijavu, da se nestaloj izpravi uzmogne oduzeti valjanost, odgovara za sve možebitne štete uslied zloupotrebe po neovlaštenim osobama te joj se prema stupnju krivnje može trajno ili privremeno oduzeti pogodnost pri vožnji i prievozu na državnim željeznicama.

Ne odgovara ona pogodovana osoba, koja dokaže, da je bila spriečena podnieti prijavu.

Oduzimanje valjanosti nestalim izpravama objavljivat će se u službenom glasilu Glavnog ravnateljstva za promet.

Umjesto nestale izprave ne može se izdati druga tako dugo, dok nestaloj ne bude oduzeta valjanost.

Osobi, kojoj je nestala izkaznica za pogodovnu vožnju za 12 putovanja godišnje, ne može se u onoj

godini. u kojoj je dotična izkaznica nestala, izdati druga.

Ako nestane trajna predplatna karta, može se nakon objavljenog oduzimanja valjanosti te karte dotičnoj osobi ili oblasti izdati druga, samo uz ponovnu naplatu odgovarajućeg iznosa predplatne ciene za dotičnu vrstu karte, i to za četvrtgodište, u kojem se karta izdaje, i za četvrtgodišta, koja do kraja dotične kalendarske godine sliede.

Zloupotrebe

§ 65.

Tko na bilo koji način zloupotrebi pogodnosti, dane mu ovim propisnikom, ili drugom pomogne u zloupotrebi, ili na prevaran način za sebe, ili za drugoga izhodi pogodnosti iz ovog propisnika, oduzet će mu se sve pogodnosti iz ovog propisnika za određeno vrieme ili za uviek. Na isti način postupat će se protiv svih pogodovanih osoba, koje su pomagale, sudjelovale ili propustom omogućile dotičnu zloupotrebu ili prevaru.

Ovime se ne izključuje kaznena odnosno stegovna odgovornost dotičnih osoba, koje tereti krivnja.

Postupak u smislu prednjih propisa provodi i odluku o oduzimanju pogodnosti iz ovog propisnika izriče ono ravnateljstvo državnih željeznica, koje je pogodnost odobrilo ili izdalo dotičnu voznu izpravu, koja je bila predmetom zloupotrebe odnosno prevare.

Protiv odluke o oduzimanju pogodnosti može se podnieti utok Glavnom ravnateljstvu za promet u roku od 15 dana od dana dostave pismene odluke.

Utok nema odgodne moći.

Vozna izprava, koja je predmet zloupotrebe odnosno prevare, oduzima se odmah, čim je zloupotreba odnosno prevara ustanovljena.

Do pravomoćnosti odluke o oduzimanju pogodnosti, oduzeta vozna izprava ostaje u pologu kod ravnateljstva državnih željeznica, koje taj postupak o oduzimanju pogodnosti vodi.

S putnikom, koji se koristi pogodnošću na temelju neizpravne ili tuđe vozne izprave, postupat će se po tarifalnim propisima, kao s putnikom bez voznice. Željeznički organi oduzet će neizpravnu voznu izpravu i dostaviti je s prijavom nadležnom ravnateljstvu državnih željeznica radi postupka prema propisima ovog paragrafa, te radi podnošenja prijave nadležnim oblastima radi kaznenog postupka.

Očevidnost

§ 66.

Ravnateljstvo državnih željeznica vodit će o svim odobrenim pogodnostima i izdanim izpravama za pogodovnu vožnju očevidnost i brojitbu.

Ravnateljstva državnih željeznica dužna su podatke o izdanim izpravama za bezplatnu ili pogodovnu vožnju čuvati za sve vrieme, dok te izprave vriede i do kraja sliedeće kalendarske godine, od dana prestanka njihove vriednosti.

Oblasti, na čije su traženje izdane izprave za pogodovnu vožnju njihovih službenika odnosno umirovljenika i članova njihovih obitelji, moraju odmah kod preuzimanja tih izprava uvesti ih u očevidnik, a tek iza toga uručiti ih vlastnicima.

U tom očevidniku mora biti označeno ime, prezime i zvanje dotičnog službenika i broj izkaznice, koja mu je izdana. Kod članova obitelji mora se pored toga označiti ime i prezime glavara obitelji, njegovo zvanje i odnos prema glavaru obitelji.

Oblasti, odnosno uredi, kojima su prema propisima ovog propisnika izdane trajne predplatne karte, moraju o kartama predanim službenicima, izaslanim na službena putovanja voditi posebnu knjigu očevidnosti sa sliedećim podatcima:

1. tekući broj karte:
2. ime, prezime i zvanje dotičnog službenika;
3. oznaka, kuda putuje i zašto;
4. nadnevak, kada je karta predana;
5. nadnevak, kada je karta vraćena;
6. podpis službenika, koji je kartu preuzeo.

Oblasti, koje su dužne voditi očevidnost o primljenim izkaznicama za pogodovnu vožnju i izdanim trajnim predplatnim kartama, dužne su čuvati podatke o primljenim izkaznicama i izkaze o njihovu produljenju do kraja šeste kalendarske godine od one, u kojoj su dotične izkaznice izdane, a podatke o trajnim predplatnim kartama, predanim na upotrebu službenicima, do kraja druge kalendarske godine, od dana primitka dotičnih karata.

Za rukovanje uputnicama za pogodovnu vožnju i prievoz ima se odrediti kod svake oblasti odgovorni službenik.

Matice odnosno dvogubke izdanih uputnica i prievoznica moraju se čuvati do kraja sliedeće kalendarske godine od dana izdavanja.

Kad se izdaju vozne izprave za pogodovnu vožnju i prievoz, koje se moraju izpostavljati u dva ili više primjeraka, moraju se svi primjerci izpuniti u cielosti odmah kod izdavanja dotične vozne izprave.

Nadzorni organi Glavnog ravnateljstva za promet i ravnateljstva državnih željeznica ovlašteni su u svako doba izvršiti pregled očevidnosti, predviđenih ovim propisnikom. U tu svrhu moraju im se dati na uvid svi potrebni očevidnici. Upute o načinu vođenja tih očevidnosti, koje ti organi dadu pismeno, moraju se izvršiti.

Prelazni i zaključni propisi

§ 67.

Propisi o pogodnostima i načinu prievoza pošiljaka Županstva pri Poglavniku, propisuju se posebnim propisnikom.

Istim propisnikom propisuju se i obrazci za izkorišćivanje tih pogodnosti.

§ 68.

Do daljnjega ostaju u kreposti propisi o pogodovnoj vožnji i prievozu, predviđeni »Uputstvom o međusobnim uslugama između željezničke uprave i uprave pošta, brzojava i brzoglasa« od 11. studenoga 1935. s kasnijim promjenama i nadopunama.

§ 69.

Obrazci za izkorišćivanje pogodnosti, izrađeni po dosadašnjim propisima, mogu se upotrebljavati do opo-

ziva, ako je ista pogodnost predviđena i ovim propisnikom.

Vozne izprave za izkorišćivanje pogodnosti, izdane po propisima, koji se mienjaju ili ukidaju ovim propisnikom vriede do izteka roka, koji je na njima označen, a najdulje 6 mjeseci od dana, kad ovaj propisnik zadobije pravnu moć.

§ 70.

Ovaj propisnik zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* kojeg dana prestaju vriediti svi protivni propisi.

U Zagrebu, dne 28. prosinca 1943.

Ministar prometa:

Ing. Hilmija Bešlagić, v. r.

(Broj 541-D.V.-1943)

* Narodne novine od 22. svibnja 1943. broj 116., u kojem su broju odtisnuti i odnosni obrazci.

NAREDBA

ministra državne riznice od 18. svibnja 1943. broj 14285-1943 o povremenim izkazima stanja likvidnosti novčanih ustanova

Na temelju § 20. u savezu s § 8. i u provedenju §§ 1. i 3. zakonske odredbe od 14. rujna 1942. broj CCLVII-2022-Z-1492 o upotrebi vlastitih i tuđih sredstava u poslovanju novčanih ustanova (Z. U. Sr.) (Narodne novine od 17. rujna 1942. broj 209), a u sporazumu s ministrom za narodno gospodarstvo propisujem ovu naredbu:

§ 1.

Sve novčane ustanove dužne su svršetkom svakog četvrtgodišta ustanoviti stanje i razlike između iznosa propisanih i iznosa postojećih pokrića za obveze odnosno tuđa sredstva predviđena u § 1. st. 2. i 3. Z. U. Sr. te razliku između iznosa postojećih ukupnih uložaka i šesterostruog iznosa vlastitih sredstava u smislu § 3. Z. U. Sr.

§ 2.

Ustanovljeno stanje i razlike u smislu § 1. ove naredbe moraju se razvrstati u obliku izkaza na posebno u tu svrhu sastavljene obrazce priložene uz ovu naredbu pod slovima A, B i C. Ove obrazce podpisuje upravni odbor novčane ustanove ili osobe, na koje je upravni odbor prenio svoje dužnosti u smislu § 7. ove naredbe.

Na poziv nadzorne oblasti u smislu § 9. st. 1. Z. U. Sr. kao i za dostavljanje u smislu § 4. ove naredbe daju se dvogubke obrazaca, kako su predviđeni u st. 1. ovog paragrafa, ovjerovljeni podpisom upravnog odbora ili osoba, na koje je upravni odbor prenio svoje dužnosti u smislu § 7. ove naredbe.

Na sjednici upravnog odbora novčane ustanove, koja se mora održati barem jedanput svakog polugodišta, moraju biti predmetom razpravljanja ustanovljeno stanje i razlike u smislu § 1. ove naredbe, i moraju biti doneseni zaključci u pogledu mjera savezno s time. O svakoj sjednici mora se sastaviti zapisnik, koji zajedno s obrazcima podpisuje upravni odbor na način, predviđen družtvenim pravilima. Podpisani obrazci čine sastavni dio zapisnika sjednice upravnog odbora, te imaju biti uviek na razpoloženju onome, koji po nalogu nadzorne oblasti vrši pregled novčane ustanove.

Ako iz izkaza proizlazi, da treba poduzeti mjere, na koje nisu ovlaštene osobe, na koje je upravni odbor na temelju § 7. ove naredbe prenio izvršenje svoje dužnosti, tada će te osobe pismeno upozoriti onaj organ novčane ustanove, koji je za to ovlašten.

§ 3.

Kod novčanih ustanova, koje imaju pravni oblik javnog trgovačkog družtva ili komanditnog družtva, dužnosti upravnog odbora, kako su predviđene u ovoj naredbi, vrše shodno družtveni odnosno unutarnji članovi; kod inokosne tvrdke vrši te dužnosti shodno vlastnik tvrdke.

§ 4.

Novčane ustanove dužne su dvogubke izkaza A i B, priložene uz ovu naredbu prema stanju od 30. lipnja

i 31. prosinca dostaviti nadzornoj oblasti i to prvi najkasnije do 15. kolovoza, a drugi zajedno s godišnjim zaključnim računima, ali najkasnije u roku predviđenom za dostavu godišnjih zaključnih računa.

Novčane ustanove dužne su sastaviti koncem prvog kalendarskog polugodišta izvadak iz izkaza A priloženog uz ovu naredbu, prema stanju od 30. lipnja u obliku izvještaja prema obrazcu C priloženom uz ovu naredbu.

Izvještaj predviđen u prednjoj stavci, dužne su novčane ustanove, obvezane na javno polaganje računa s Kuna 2 milijuna ili više temeljne glavnice objaviti u Narodnim novinama najkasnije do 15. kolovoza. Ostale novčane ustanove dužne su takav izvještaj u istom roku objelodaniti pribijanjem izveštaja na vidno mjesto u prostorijama novčane ustanove tako da ga svatko može čitati.

Izvještaj ostaje pribijen, dok se ne zamieni sliedećim.

§ 5.

Zabranjuje se priebojno izkazivanje tuđih sredstava s bilo kojim računom u sastavu aktive.

§ 6.

Novčane ustanove dužne su izkazivati stanje i razlike u smislu §§ 1. i 4. ove naredbe bez obzira na to, da li se na izkazano odnose pojedini propisi Z. U. Sr. u smislu § 19. zakonske odredbe o upotrebi vlastitih i tuđih sredstava u poslovanju novčanih ustanova od 14. rujna 1942., izpravljene u Narodnim novinama od 24. rujna 1942. broj 215 str. 5.

§ 7.

Dužnosti upravnog odbora, koje propisuje ova naredba, može upravni odbor novčane ustanove prenieti:

1. ili na svoj izvršni odbor;

2. ili na poslovnu upravu, koja se sastoji od jednog ili više njegovih članova zajedno s jednim ili više činovnika s prokurom;

3. ili na jednog svog člana ukoliko je ovaj poslovodeći ravnatelj i ukoliko novčana ustanova nema ni izvršnog odbora ni poslovne uprave.

Odgovornost za izvršenje dužnosti u smislu ove naredbe snose osobe, na koje je upravni odbor prenio te dužnosti, kao i upravni i nadzorni odbor novčane ustanove u smislu § 9. ove naredbe.

Osobe, na koje je upravni odbor prenio svoje dužnosti u smislu prednje stavke, mogu vršiti povjerene im dužnosti prema propisima ove naredbe tek nakon što je o prienosu dužnosti obaviještena nadzorna oblast priepisom zapisnika sjednice upravnog odbora uz točnu oznaku tih osoba.

§ 8.

Nadzorna oblast može u iznimnim slučajevima produljiti rokove predviđene u ovoj naredbi za objavljivanje i dostavljanje nadzornoj oblasti.

§ 9.

Svaki prekršaj protiv propisa ove naredbe kaznit će se prema propisima §§ 12., 13., 14. i 15. zakonske odredbe o upotrebi vlastitih i tuđih sredstava u poslovanju novčanih ustanova (Z. U. Sr.).

§ 10.

Ova se naredba odnosi na sve novčane ustanove, na koje se odnosi i naredba o shematizaciji godišnjih zaključnih računa kod novčanih ustanova; ne odnosi se na novčane ustanove u likvidaciji i na novčane ustanove u stečaju, ako stečajni upravitelj nije nastavio posao u smislu § 127. stečajnog zakona i § 16. st. 1. obrtnog zakona.

§ 11.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* a njezini propisi primjenjivat će se od 30. lipnja 1943.

U Zagrebu, dne 18 svibnja 1943.

Ministar državne riznice:

Dr. Vladimir Košak, v. r.

Broj: 14285-1943
(Broj: 1297-D.V.-1943)

---

* Narodne novine od 28. svibnja 1943. broj 121., u kojem broju su odtisnuti i odnosni obrazci.

NAREDBA

Ministarstva unutarnjih poslova — Glavnog ravnateljstva za zdravstvo od 15. svibnja 1943 broj 23733-Z-1943 o promjeni naredbe Ministarstva zdravstva o bolničkim troškovima u državnim, gradskim ili obćinskim i privatnim bolnicama s pravom javnosti i u bolničkim ambulantama od 27. prosinca 1941. broj 2353-Z-1941 (Narodne novine od 30. prosinca 1941. broj 213) sa svim kasnijim preinakama i nadopunama

Na temelju § 1. točke 1. zakonske odredbe od 27. prosinca 1941. broj CDLXVI-2279-Z-1941, kojom se ovlašćuje ministar zdravstva, da propisuje bolničke troškove u bolnicama, lječilištima, bolničkim ambulantama i oporavilištima (Narodne novine od 30. prosinca 1941. broj 213), propisujem:

§ 1.

§ 1. naredbe o bolničkim troškovima u državnim, gradskim ili obćinskim i privatnim bolnicama s pravom javnosti i u bolničkim ambulantama od 27. prosinca 1941. broj 2353-Z-1941 mienja se i glasi:

»Za obskrbljivanje i liečenje bolestnika u bolnicama ubiru bolnice obskrbninu koja iznosi dnevno:

1. U obćim javnim bolnicama, osim na odjelu za duševne i živčane bolesti kod državnih bolnica u Pakracu i Sarajevu:

a) u III. obskrbnom razredu 120 Kuna,
b) u II. obskrbnom razredu 200 Kuna,
c) u I. obskrbnom razredu 300 Kuna;

2. U bolnicama za duševne i živčane bolesti i na odjelu za duševne i živčane bolesti kod državnih bolnica u Pakracu i Sarajevu:

a) u III. obskrbnom razredu 80 Kuna,
b) u II. obskrboom razredu 150 Kuna,
c) u I. obskrbnom razredu 250 Kuna.«

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 15. svibnja 1943.

Ministar unutarnjih poslova:

Dr. Andrija Artuković, v. r.

(Broj: 1332-D.V.-1943)

* Narodne novine od 29. svibnja 1943. broj 122.

OBĆE UPUTE

Zajednice za željezo i kovine od 22. svibnja 1943. broj 12418 o načinu predaje starog željeza kod nabave novog

Na temelju § 6. naredbe Ministarstva narodnog gospodarstva od 22. svibnja 1943. broj 54.086/43 o obvezatnoj predaji starog željeza kod nabave novog, te na temelju odobrenja od 22. svibnja 1943. broj 54.443 spomenutog Ministarstva izdajem sliedeće upute:

Novo željezno tvorivo može se kupiti samo uz predaju određene količine starog željeza sa svrhom, da se domaćim željezarama osiguraju sirovine radi proizvodnje novog željeznog tvoriva potrebnog za narodnu obskrbu.

Uz § 1.

Stavka 1. i 2.

Nijedan prodavač novog željeznog tvoriva, trgovac ili obrtnik ne smije potrošaču novo željezno tvorivo prodati, ako ne primi potvrdu o izvršenoj predaji starog kovnog ili lievanog željeza, i to u omjeru: za 1 kg novog željeza ½ kg starog.

Prodaja niže navedenog poluizrađenog ili izrađenog tvoriva od kovnog ili lievanog željeza, potjecalo ono iz zemlje ili iz inozemstva, uvjetovano je predajom starog željeza, i to:

Željeza i čelika svih vrsta i oblika; lima od željeza i čelika svih vrsta i oblika; željezne i čelične žice i pletiva svih vrsta; čavala, zakovica, zavrtanja i na-

vrtanja svih vrsta; trgovačkog i kanalizacionog lieva, željeznih i čeličnih cievi i sisaljki: crno-limene robe; osovina, pera i ostalog pribora za kola i kočije; građevnog okova; lanaca svih vrsta; plugova, drljača, kopačica i plužnih glava te njihovih dielova; motika, lopata, kosa, štihača, vila, grabalja, budaka, pijuka i batova za kamenje; sjekira svih vrsta; podkova za stoku; posuđa svih vrsta; željeznog pokućtva i njegovih dielova; peči i štednjaka te svih ostalih željeznih i čeličnih sprava i pribora, potrebnog kućanstvu i gospodarstvu.

Stavka 3.

Prerađivači željeznog tvoriva na obrtni ili veleobrtni način dužni su skupljati željezne odpadke, nastale u radu njihovih pogona, i ukoliko ih sami ne prerađuju, dužni su ih redovito predavati.

Stavka 4.

Za kupnju novog željeznog tvoriva u ukupnoj količini izpod ½ kg ne treba predavati staro željezo. Za ovako prodano željezno tvorivo priznaje se trgovcima na malo 5%, a trgovcima na veliko, makar prodaju i na malo, 2% od ukupne nabavne količine novog željeznog tvoriva.

Uz § 2.

Stavka 1.

U mjestima, gdje postoje trgovci starim željezom odnosno njihovi nakupci, dužni su potrošači predavati staro željezo njima, a u mjestima, gdje ovih nema, trgovcima željeznom robom, t. j. željezarima ili trgovcima mješovitom robom, ako prodaju i željeznu robu,

kao i prerađivačima željeznog tvoriva, kod kojih željeznu robu nabavljaju.

Stavka 2.

Trgovci željeznom robom odnosno prerađivači željeznog tvoriva dužni su skupljeno staro željezo što prije predavati trgovcima starim željezom odnosno njihovim nakupcima u najbližem mjestu, a ako u kratko vrieme nakupe vagonsku količinu starog željeza mogu je odpremiti izravno željezarama.

Prerađivači željeznog tvoriva mogu i vagonske količine željeznih odpadaka odpremati izravno željezarama.

Trgovci starim željezom imaju sve staro kovno željezo, preuzeto od svojih nakupaca, trgovaca željeznom robom te prerađivača željeznog tvoriva, odpremati izravno željezari u Zenici, a staro lievano željezo prema razpoložbi Zajednice za željezo i kovine.

Stavka 3.

Za preuzeto staro kovno ili lievano željezo imaju preuzimatelji starog željeza izdati u svakom slučaju predavteljima potvrde na tiskanicama izdanim od Zajednice za željezo i kovine, koje sadržavaju: ime predavatelja, vrstu i količinu predanog starog željeza, nadnevak predaje i podpis preuzimatelja. Potvrde su vezane u svezcima po 50 komada izvornika i 50 komada protiska, a označene su tekućim projevima. Izvornik se izdaje predavatelju starog željeza, a protisak ostaje u svezku kod preuzimatelja.

Djelomično i podpuna izkorištene svezke potvrda dužni su preuzimatelji sačuvati i staviti djelatnicima Zajednice za željezo i kovine na uvid radi nadzora.

Svi zanimani preuzimatelji starog željeza dužni su odmah nakon objave ovih uputa zatražiti od Zajednice za željezo i kovine potreban broj svezaka potvrda o predaji starog željeza.

Stavka 4.

Novo željezno tvorivo mogu potrošači dobiti samo na temelju potvrde o predaji starog kovnog ili lievanog željeza.

Trgovci željeznom robom na veliko i na malo mogu nabaviti novo željezno tvorivo.

1. na temelju potvrda o predaji starog željeza, izdanih od trgovaca starim željezom odnosno njihovih nakupaca;

2. na temelju dvogubke tovarnog lista kod odpreme vagonskih količina starog željeza izravno željezarama;

3. na temelju posebne nabavne dozvole Zajednice za željezo i kovine sa zaporkom: »Bez predaje starog željeza« te

4. na temelju nabavnih doznaka (kupona) obrtnika, označenih nazivom njihove tvrdke.

Kod nabave novog željeznog tvoriva na temelju izprava, navedenih pod toč. 1. i 2., može se dobiti dvostruka količina, a na temelju izprava navedenih pod toč. 3. i 4., samo ona količina, na koju te izprave glase. Ovim količinama dodaje se postotak, predviđen uz § 1. stavka 4. ovih uputa.

Prerađivači željeznog tvoriva nisu dužni prilikom nabave novog željeza, potrebnog im za obavljanje obrta, predavati potvrde o predaji starog željeza. Kad imenovani prodaju svoje izrađevine, smatraju se trgov-

cima i dužni su postupati u ovom slučaju kao i trgovci željeznom robom t. j. tražiti potvrde o predaji starog željeza odnosno isto primati.

Uz § 3.

Ako se staro željezo predaje trgovcima željeznom robom, odnosno prerađivačima željeznog tvoriva, dužni su ovi uračunati odkupnu cienu u kupovninu.

Uz § 4.

Od obvezatne predaje starog željeza kod nabave novog oslobođeni su: državni i samoupravni uredi, ustanove i poduzeća, i sve osobe za radove, koji se vrše u javnom probitku kao i obrtna i veleobrtna poduzeća za podignuće novih uređaja, te za proširenje i uzdržavanje postojećih uređaja.

Državnim odnosno samoupravnim poduzećima u smislu predmetne naredbe smatraju se samo ona poduzeća, koja su vlasničtvo države odnosno samoupravnog tiela, a nemaju tekovni značaj.

Vrše li se stanoviti radovi u javnom probitku odlučuju nadležne velike župe u svom djelokrugu odnosno za grad Zagreb Gradsko poglavarstvo.

Sva obrtna i veleobrtna poduzeća, izuzevši prerađivače željeznog tvoriva za slučaj, naveden u zadnjem odsjeku stavke 4. uz § 2.—, kad kupuju novo željezno tvorivo u drugu svrhu, a ne za proširenje i uzdržavanje svojih uređaja, smatraju se potrošačima.

U svim prednjim slučajevima ima se podnieti Zajednici za željezo i kovine obrazložena molba radi izdavanja posebne dozvole.

Uz § 5.

Trgovci starim željezom, kao i trgovci željeznom robom, te prerađivači željeznog tvoriva, koji preuzimaju staro željezo, dužni su sve zalihe starog kovnog ili lievanog željeza, skupljenog prema propisima predmetne naredbe, prijavljivati Zajednici za željezo i kovine najdalje do 10 dana u svakom mjesecu. Zajednica za željezo i kovine provjeravat će povremeno preko svojih djelatnika, da li prijavljene zalihe odgovaraju ukupnoj količini, na koju glasi zbroj izdanih potvrda o predaji starog željeza.

Uz § 8.

Svi propisi i upute o razpodjelbi i nabavi željeza i njegovih proizvoda, ukoliko se ne protive propisima predmetne naredbe, ostaju i dalje u snazi.

Razpodjelba i nabava novog željeza te njegovih proizvoda, koji su naredbom od 20. srpnja 1942. Ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu br 60.522 o razpodjelbi željeza i drugih neplemenitih kovina te njihovih proizvoda, stavljeni pod odsvojnu zabranu, vrši se prema propisima spomenute naredbe (na temelju nabavnih kupona iz kupovne knjižice, doznaka obćinskih poglavarstva te posebnih doznaka (kupona) Zajednice za željezo i kovine) s nadopunom, da su prerađivači željeznog tvoriva na obrtni način dužni prilikom nabave novog željeza označiti na naleđini nabavnih doznaka naziv svoje tvrdke. Trgovci željeznom robom kod prdaje novog željeznog tvoriva obrtnicima dužni su paziti, da li su nabavne doznake označene nazivom tvrdke obrtnika, jer im neoznačene doznake

ne će moći poslužiti za nabavu novog željeznog tvoriva bez predaje starog željeza.

Razpodjelba i nabava novog željeza te njegovih proizvoda, koji nisu stavljeni pod odsvojnu zabranu, vršit će se samo po propisima predmetne naredbe i ovih uputa, i to:

1. na temelju potvrde o predaji starog željeza;

2. na temelju dvogubka tovarnog lista kod odpreme vagonskih količina starog željeza izravno željezarama;

3. na temelju posebne nabavne dozvole Zajednice za željezo i kovine (uz § 4. ovih uputa). Ove dozvole dužni su tražiti i prerađivači željeznog tvoriva, ako bez predaje starog željeznog tvoriva nabavljaju novo, koje nije stavljeno pod odsvojnu zabranu.

Prerađivačima željeznog tvoriva dužni su u toku godine skupljati potvrde o predaji starog željeza, primljene od potrošača, kao i potvrde o predaji odpadaka, te ih za proteklo polugodište do 30. lipnja odnosno do 31. prosinca svake godine dostaviti Zajednici za željezo i kovine, koja će ih uzimati u obzir pri određivanju godišnje nabavne količine (kontigenta) novog željeznog tvoriva za sliedeću godinu.

Ako trgovci željeznom robom u mjestima, gdje nema trgovaca starim željezom odnosno njihovih nakupaca, sakupe starog željeza u količinama, koje razmjerno prelaze njihovu godišnju nabavnu količinu, Zajednica za željezo i kovine povisit će razmjerno godišnju nabavnu količinu (kontigent) novog željeznog tvoriva i to na temelju priepisa potvrda o predaji starog željeza trgovcima starim željezom, odnosno na temelju priepisa tovarnih listova kod odpreme vagonskih količina

starog željeza izravno željezarama, koji se Zajednici imaju dostaviti do 31. prosinca svake godine.

Pozivaju se posebno članovi Zajednice za željezo i kovine, izravni i neizravni, da se točno pridržavaju ovih uputa.*

U Zagrebu, dne 22. svibnja 1943.

Državni povjerenik:

Rudolf Rudović, v. r.

* Narodne novine od 29. svibnja 1943. broj 122.

OBLASTNA ODLUKA

Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 21. svibnja 1943. broj 4485-1943 o odkupnim i prodajnim cienama siena i slame

Na temelju § 2. zakonske odredbe o osnivanju i djelovnju Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941 izdajem ovu oblastnu odluku:

I.

Odkupne ciene siena i slame ustanovljuju se kako sliedi:

1. Za polusladko livadsko sieno Kn 300.—
2. Za sladko sieno Kn 350.—
3. Za crvenu djetelinu i lucernu Kn 400.—
4. Za otavu Kn 400.—
5. Za kiselo sieno i slamu za stelju Kn 200.—
6. Za zobenu slamu Kn 250.—

sve za 100 kg neprešanog, nezamuljenog i nepljesnivog, zdravog siena i slame, bez šaša, žukve i korova s dopremom u skladište kupca.

Ciene, ustanovljene ovom oblastnom odlukom, obvezatne su i za sve neizvršene zaključke o sienu, koji su sklopljeni uz više ciene.

II

Trgovci na veliko smiju na ciene ,ustanovljene pod točkom I. ove oblastne odluke, dodati za prešanje siena i slame u bale, te za dovoz u željeznička kola ili tegle-

nicu (šlep), kao i za svoju ukupnu (brutto) zaradu, najviše Kn 120.— za prešanje siena i Kn 130.— za prešanje slame, sve za 100 kg.

III.

Trgovci na malo, koji prodaju sieno potrošaču, smiju na ciene trgovaca na veliko dodati:

1. Sve stvarno plaćene prievozne, pretovarne i iztovarne troškove od utovarne postaje do svojega poduzeća,

2. Obćinsku trošarinu i druge mjestne daće, ako njihovo poduzeće nije u istoj obćini, u kojoj je trgovac na veliko,

3. Na ime ukupne (brutto) zarade najviše 9% od prodajne ciene.

IV.

Ciene trave, djeteline i lucerne u nepokošenom stanju mogu biti samo tolike, da ciene trave, djeteline i lucerne u pokošenom i osušenom stanju ne prelaze odkupne ciene, ustanovljene u točki I. ove oblastne odluke.

Svi pravni poslovi (o odkosu ili zakupu livada, sjenokoša ili djetelišta, ma kakve god vrste oni bili), moraju u pogledu ciena biti u skladu s propisom prednje stavke ove točke.

V.

Prekršitelji ove oblastne odluke bit će kažnjeni po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941, preinačene i dopunjene zakonskom odredbom od 17. siečnja 1942. broj XV-104-Z-1942.

VI.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* a istoga dana prestaje vriediti oblastna odluka o odkupnim i prodajnim cienama siena i slame od 14. siečnja 1942. broj 128-Z-1942 (Narodne novine od 16. siečnja 1942. broj 13), u koliko ustanovljuje odkupne i prodajne ciene slame te oblastna odluka o odkupnim i prodajnim cienama siena od 19. lipnja 1942. broj 7120-1942 o odkupnim i prodajnim cienama siena (Narodne novine od 24. lipnja 1942. broj 138).

Zagreb, dne 21. svibnja 1943.

Upravitelj
Državnog ureda za oblikovanje
ciena i nadnica:

Ing. Radoslav Lorković, v. r.

(Broj: 1373-D.V.-1943)

* Narodne novine od 29. svibnja 1943. broj 122.

OBLASTNA ODLUKA

Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 12. svibnja 1943. broj 4142-1943, kojom se na temelju zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941 mienja i nadopunjuje oblastna odluka od 21. listopada 1942. broj 15450-1942 o najvišim prodajnim cienama šumskih proizvoda (Narodne novine od 6. studenoga 1942. broj 252)

I.

Oblastna odluka od 12. listopada 1942. broj 15450-1942 o najvišim prodajnim cienama šumskih proizvoda mienja se:

1. U točki I., broj 1., a u stavci pod naslovom »F. JELA I SMREKA« i to u skupinama koje počinju pod naslovom: »Bosna — DASKE čiste i polučiste« do zaključno skupine pod naslovom »OKORCI« povisuju se ciene za 20% radi izjednačenja s cienama u istoj točki, istom broju 1., i u istoj stavci navedenim za »Gorski kotar«.

2. U točki I., pod naslovom »4. OBLO DRVO«, u 9. rubrici mienja se naslov: »Pilanski trupci od 6 m duljine« u »Pilanski trupci do 6 m duljine«.

3. U točki I. pod naslovom »4. OBLO DRVO«, izjednačuje se ciene oblikovane za Bosnu sa cienama oblikovanim za Gorski kotar i to:

a) u 3. rubrici pod oznakom vrste drva: »Smreka i jela« za razrede kakvoće A/B i B prema HN 116/6, za vrste građe »Stupovi za vodove«, »Rudno drvo«, »Kolarska građa« i »Piloti«;

b) u 9. rubrici pod oznakom vrste drva: »Smreka i jela« za razred kakvoće A/B prema HN 116/6, a za vrstu građe: Pilanski trupci do 6 m duljine«.

4. U točki I. pod naslovom »4. OBLO DRVO« u rubrici 4., pod oznakom vrste drva »Bukva« dodaje se u stupcu pod naslovom »Razredi kakvoće prema HN 116/6 nova stavka A/1, kojom se za vrstu građe: »Pilanski trupci do 6 m duljine« određuje za debljinski razred od 5 na dalje ciena od Kn 3.080 time, da se u stupac pod naslovom: »Opazka« imade unieti: »Trupci za oplatu«.

5. u točki I. pod naslovom »4. OBLO DRVO« u rubrici 5., pod oznakom vrsta drva »Grab« dodaje se u stupcu pod naslovom »Razredi kakvoće prema HN 116/6« nova stavka A/1, kojom se za vrstu građe: »Pilanski trupci do 6m duljine« određuje za debljinski razred od 3b na dalje ciena od Kn 3.080 time, da se u stupac pod naslovom: »Opazka« ima unieti: »Trupci za oplatu

6. U točki I. pod naslovom »4. OBLO DRVO« u rubrici 7., pod oznakom vrsta drva »Topola i vrba« dodaje se u stupcu pod naslovom »Razredi kakvoće prema HN 116/6« nova stavka A/1, kojom se za vrstu građe: »Pilanski trupci do 12 m duljine« određuje za debljinski razred od 3 b na dalje ciena od Kn 2.350 time, da se u stupac pod naslovom: »Opazka« ima unieti: »Trupci za ljuštenje«.

7. Točka I., u skupini pod naslovom: »1. PILJENO DRVO«, i pod naslovom, »A Hrast« u 15. stavci pod naslovom »SKRETNIČKA GRAĐA« mienja se i glasi:

»Presjek cm	Duljina cm	Ciena Kn
	do 290	4.500.—
14/20 i 14/21	300 — 370	4.950.—
	380 — 600	5.940.—
	do 290	4.950.—
14/25, 15/25, 16/26	300 — 370	5.490.—
	380 — 600	6.480.—
	do 290	5.490.—
15/30 i 16/30	300 — 370	6.030.—
	380 — 600	7.290.—«

8. U točki I. u skupini pod naslovom: »1. PILJENO DRVO«, i pod naslovom »A. Hrast« dodaje se između sadanje 14. stavke pod naslovom »MOSTOVNA GRAĐA« i sadanje 15. stavke pod naslovom »SKRETNIČKA GRAĐA« nova stavka: »MOSTOVNE PODNICE«

Debljina mm	Duljina m	Širina cm	Ciena Kn
50	3.00—5.00	12 — 24	8.280.—
80	3.00—5.00	16 — 26	8.280.—
50	3.00, 4.00 i 5.00	12 — 24	9.110.—
80	3.00. 4.00 i 5.00	16 — 26	9.110.—«

II.

Ciene ustanovljene pod I. točkom ove oblastne odluke povisuju se linearno za 30% na temelju oblastne odluke od 12. studenoga 1942. broj 258).

III.

Prekršitelji ove oblastne odluke bit će kažnjeni po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941, promienjene i nadopunjene zakonskom odredbom od 17. siečnja 1942. broj XV-104-Z-1942.

IV.

Ova oblastna odluke zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 12. svibnja 1943.

Upravitelj
Državnog ureda za oblikovanje
ciena i nadnica:

Ing. Radoslav Lorković, v. r.

(Broj: 1255-D.V.-1943)

---

* Narodne novine od 29. svibnja 1943. broj 122.

Ministarstvo narodne prosvjete
Odjel za pučku nastavu

Broj: 37211-1943

Nagrada za težu službu školskih izvjestitelja i nadzornika

Na temelju odredbe Poglavnika Nezavisne Države Hrvatske od 15. svibnja 1943. broj 37211-43 naređujem da se imenovanim škol. izvjestiteljima i vršiteljima izvjestiteljske službe kod velikih župa, kotarskim i gradskim škol. nadzornicima te vršiteljima nadzorničke službe izplaćuje za težu i odgovorniju službu po 500 Kuna (slovima pet stotina Kuna) mjesečno počevši od 1. siečnja 1943.

Izdatak ove vrsti predviđa § 15. zakonske odredbe CDXXXVII-2115-Z-1941, a tereti osigurane navjere u proračunu Nezavisne Države Hrvatske za 1943. proračunsku godinu.*

U Zagrebu, dne 20. svibnja 1943.

Ministar narodne prosvjete:

Dr. Mile Starčević, v. r.

---

* Narodne novine od 29. svibnja 1943. broj 122.

ZAKONSKA ODREDBA

o promjeni i nadopuni zakonske odredbe o radnoj službi svršenih učenica srednjih i s njima izjednačenih škola

§ 1.

U § 1. zakonske odredbe o radnoj službi svršenih učenica srednjih i s njima izjednačenih škola od 8. rujna 1942. broj CCL-2150-1942 (Narodne novine od 10. rujna 1942. broj 203) mjesto rieči: »koje su u školskoj godini 1941.-42.« stavljaju se rieči: »koje budu nakon proglašenja ove zakonske odredbe.«

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

Ua Zagrebu, dne 29. svibnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:
Ante Pavelić, v. r.

Broj: CXII-1367-D. V.-1943

Državni prabilježnik—državni ministar:
Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 31. svibnja 1943. broj 123.

ZAKONSKA ODREDBA

o promjeni i nadopuni zakonske odredbe od 15. srpnja 1941. broj CLXXXIX-691-Z. p.-1941 o osnivanju »Zaklade Oca domovine dra Ante Starčevića« u Zagrebu

§ 1.

U § 1. mienja se stavka 3. i glasi:

»Zakladom upravlja upravni odbor od pet osoba, koji imenuje i razrješuje ministar pravosuđa i bogoštovlja. Upravni odbor ima sastaviti statut Zaklade i predložiti ga ministru pravosuđa i bogoštovlja na odobrenje.«

§ 2.

Iza § 3. stavlja se novi § 4., koji glasi:

»Zaklada je oproštena od plaćanja svih državnih i samoupravnih poreza i prireza, te svih državnih i samoupravnih pristojbi i biljegovina.«

§ 3.

§ 4. postaje § 5. i u tom se paragrafu iza rieči »bogoštovlja« stavlja točka, a sliedeće rieči brišu.

§ 4.

§ 5. postaje § 6.

§ 5.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

Oprost, naveden u § 2. ove zakonske odredbe vriedi od 15. srpnja 1941. s napomenom, da se uplaćeni iznosi ne vraćaju.

U Zagrebu, dne 29. svibnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: CX-1323-D.V.-1943.

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 31. svibnja 1943. broj 123.

ZAKONSKA ODREDBA

o nadopuni zakonske odredbe od 24. kolovoza 1942. broj CCXXXVI-1795-Z-1942 s nadopunama od 23. listopada 1942. broj CCLXXXVII-2450-Z-1942 (Narodne novine od 25. kolovoza 1942. broj 190 i od 26. listopada 1942. broj 242) o dostavljanju dužnostnih primjeraka tiskovina Hrvatskoj narodnoj i sveučilištnoj knjižnici u Zagrebu, Knjižnici hrvatskih zemaljskih muzeja u Sarajevu, Gradskoj knjižnici u Dubrovniku i Uredu za hrvatski jezik

§ 1.

U naslovu zakonske odredbe o dostavljanju dužnostnih primjeraka tiskovina Hrvatskoj narodnoj i sveučilštnoj knjižnici u Zagrebu, Knjižnici hrvatskih zemaljskih muzeja u Sarajevu, Gradskoj knjižnici u Dubrovniku i Uredu za hrvatski jezik iza rieči »Dubrovniku« briše se slovo »i« te se stavlja zarez, a iza posljednje rieči naslova »jezik« dodaje se »i Hrvatskom državnom arhivu u Zagrebu«.

U § 1. navedene zakonske odredbe iza rieči »Dubrovnik« briše se slovo »i« te se stavlja zarez, a iza rieči »jezik« dodaje se: »i Hrvatskom državnom arhivu u Zagrebu«.

§ 2.

Propisu § 5. navedene zakonske odredbe dodaje se sliedeća nova stavka:

Propisi ove zakonske odredbe ne odnose se na tiskovine, koje izdaje ministarstvo oružanih snaga Nezavisne Države Hrvatske, ako su izključivo vojničkog značaja.

§ 3.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 29. svibnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: CIX-1325-D- V-1943.

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 31. svibnja 1943. broj 123.

ODREDBA

o imenovanju sudbenog glavara odnosno višeg sudbenog glavara Suda Poglavnikovih tjelesnih zdrugova

U smislu § 2. zakonske odredbe od 14. travnja 1943. broj LXXVIII-977-D. V.-1943 o kaznenom postupku pred jedinstvenim vojnim sudovima (Narodne novine od 16. travnja 1943. broj 88) imenujem sudbenim glavarom Suda Poglavnikovih tjelesnih zdrugova, zapovjednika ovih zdrugova, a dužnost višeg sudbenog glavara tog suda vršit će župan pri Poglavniku, odnosno osoba, koja ga zamjenjuje.*

U Zagrebu, dne 29. svibnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: 1419-D. V. -1943.

* Narodne novine od 31. svibnja 1943. broj 123.

OBLASTNA ODLUKA

Velike župe Lašva i Glaž u Travniku od 5. ožujka 1943. broj 6576-1942 o promjeni propisnika od 4. kolovoza 1942. broj 6576-1942 (Narodne novine od 4. studenoga 1942 broj 250) o obavljanju dimnjačarskog obrta na području Velike župe Lašva i Glaž

Na temelju § 1. zakonske odredbe o uređenju dimnjačarskog poslovanja od 23. rujna 1941. broj CCCVI-1458-Z. p.-1941 o uređenju dimnjačarskog poslovanja i § 4. zakonske odredbe od 20. listopada 1941. broj CCCLVI-1820-Z-1941 o nazivima zakonskih i drugih propisa i oblastnih rješenja, a savezno s propisima § 92., § 150. stavke 2., § 418. st. 1. i 2. i § 460. obrtnog zakona od 5. studenoga 1931. izdajem ovu oblastnu odluku:

I.

Čl. 12. Propisnika o obavljanju dimnjačarskog obrta na području velike župe Lašva i Glaž mienja se i glasi:

I. za čišćenje dimnjaka:

a) čišćenje dimnjaka bez obzira na visinu Kn 8.—

b) čišćenje dimnjaka u obrtnim radnjama . . . . , , „ 12.—

c) čišćenje dimnjaka centralnog ložišta . „ 10.—

d) čišćenje tvorničkog parnog dimnjaka po metru . . . . , „ 12.—

II. Za čišćenje štednjaka i kotlova u praonicama:

a) čišćenje štednjaka u privatnim zgradama . . . . Kn 12.—

b) čišćenje štednjaka u gostiteljskim poduzećima, javnim zavodima, bolnicama i tome slično . . . . „ 30.—

c) čišćenje štednjaka izvanredne veličine „ 40.—

d) čišćenje kotlova u praonicama i tome slično . . . . „ 6.—

e) čišćenje parnog ložišta . . . . . . „ 60.—

III. za čišćenje peći:

a) čišćenje gvozdene peći i kupaonice . „ 8.—

b) čišćenje pekarskih peći sa tiglovima . „ 20.—

c) čišćenje Zephir peći . . . . „ 30.—

IV. za čišćenje tvorničkih kotlova i dimovodnih kanala:

a) Čišćenje parnog tvorničkog kotla . . Kn 300.—

b) čišćenje dimovodnih kanala po metru duljine . . . . , , , „ 8.—

V. za čišćenje varnih odnosno žarnih cievi, parnih i vodnih kotlova ubirat će se naknada za rad s 50% pristojbe određene za čišćenje dimnjaka i dimovodnih kanala, kojima su ova ložišta priključena.

VI. za istrugavanje stiena komora sušionica kod poduzeća po m^2 . . . . Kn 1,75

VII. za čišćenje parnih pekarskih peći, peći za sušenje slada, za čišćenje posebnih sustava i veličina tvorničkih dimnjaka, te dimovodnih predmeta ubirat će se pristojba za rad po cieni na sat, koju dotična radna

snaga ima za stvarno utrošeno radno vrieme, priračunavajući tome 25% na ime majstorske zarade.

VIII. za svaki pregled i istrugavanje dimnjaka u novogradnjama i dogradnjama . . . Kn 16.—

IX. Za izpaljivanje dimnjaka . . . . . Kn 15.—

II.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

Zamjenik velikog župana podžupan:

Muhamed Sudžuka, v. r.

(Broj: 1146-D. V.-1943.)

---

* Narodne novine od 31. svibnja 1943. broj 123.

NAREDBA

Ministarstva oružanih snaga od 29. svibnja 1943. Teh. broj 11.000-1943 o unosu motornih vozila oružanih snaga u upisnik (registracija)

Na temelju § 1. zakonske odredbe o ovlaštenju ministru oružanih snaga, da naredbama uređuje sva pitanja, koja se odnose na motorna vozila oružanih snaga i na upravljače ovih vozila od 4. svibnja 1943. broj XCI-1149-D. V.-1943 izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Sva motorna vozila oružanih snaga (domobranstva, Ustaške vojnice osim Poglavnikovih tjelesnih zdrugova, bojnog zrakoplovstva, oružničtva, plovnih snaga, Državne radne službe i Narodne zaštite) unose se u upisnik (registriraju) samovoznog odsjeka Upravnog stožera Ministarstva oružanih snaga.

U upisnik motornih vozila oružanih snaga imaju se posebno unositi samovozi, a posebno motorni kotači i motorne trokolice.

§ 2.

Svako motorno vozilo oružanih snaga, koje je propisno uneseno u upisnik, mora na lako vidljivom mjestu imati upisnu pločicu s jedinstvenom oznakom O S izpred broja, pod kojim je to motorno vozilo uneseno u upisnik. Primjera radi navodi se ta oznaka.

OS žig 2923

Upisne pločice moraju biti izrađene od čvrstog lima, na rubovima u širini od 1 cm iztorene reliefno izbočene, tako, da pričvršćene upisne pločice leže na iztorenim (jačim) rubovima, bielo gladko obojene (emailirane), a upisna oznaka i upisni brojevi na njima crne boje jednako kao rubovi iztoreni, i to u visini, širini i debljini, kako je to niže označeno.

Oblik upisnih pločica jest:

1. kod samovoza iznosi dužina pločice 29. cm, a visina 10 cm.

Upisne oznake i brojevi na tim pločicama imaju biti visine 65 mm, širine 30 mm, a debljine 10 mm.

Između oznake i upisnog broja utisnut je okrugli suhi žig promjera od 2.5 cm s nadpisom: »Min. oružanih snaga.«

2. kod motornih dvokolica i motornih trokolica iznosi dužina pločice 21 cm, a visina 8 cm.

Upisne oznake i brojevi na tim pločicama imaju biti visine 45 mm, širine 25 mm, a debljine 7 mm.*

Između oznake i upisnog broja utisnut je okrugli suhi žig promjera od 2.5 cm s nadpisom: »Min. oružanih snaga«.

§ 3.

Bez upisnih pločica ne smije se kretati niti jedno motorno vozilo.

Upisne pločice moraju biti uviek u dobrom stanju, čiste i lako čitljive.

---

* Po izpravku u Narodnim novinama od 1. lipnja 1943. broj 124.

Svako motorno vozilo mora imati dvie jednake upisne pločice, i to na prednjoj i na stražnjoj strani motornog vozila tako, da upisna pločica na stražnjoj strani motornog vozila mora biti noću osvietljena.

§ 4.

Za svako motorno vozilo oružanih snaga mora pri unosu u upisnik izdati samovozni odsjek Upravnog stožera Ministarstva oružanih snaga izkaznicu o izvršenom upisu. U toj izkaznici mora biti potvrđeno, da je motorno vozilo uneseno u upisnik, da mu pripadaju one upisne pločice, koje su pričvršćene na motorno vozilo, te svi ostali podatci iz upisnika, potrebni radi utvrđenja istovjetnosti motornog vozila.

Svako motorno vozilo oružanih snaga mora u prometu imati tu izkaznicu.

§ 5.

Radi provedbe svestranog nadzora u prometu dužni su vozači motornih vozila oružanih snaga na svaki poziv izvšnih djelatnika redarstva i oružničtva zaustaviti motorno vozilo, kojim upravljaju, te na zahtjev pružiti sve podatke o vozilu izkaznicom, a o svojoj osobi odgovarajućim izpravama, te dozvoliti pregled vozila.

Za svaku neizpravnost u pogledu vožnje i vozila, te za svoju osobnu neizpravnost odgovara onaj vozač motornog vozila oružanih snaga, kojega izvršni djelatnik redarstva odnosno oružničtva zateče za upravljačem vozila.

Ako izvršni djelatnik redarstva odnosno oružničtva na temelju činjeničnog stanja, koje je utvrdio na licu

mjesta, pronađe potrebnim uzapćenje vozila, tada se vozač ima odredbi uredujućeg izvršnog djelatnika redarstva odnosno oružničtva bez prigovora pokoriti i s uredujućim izvršnim djelatnikom redarstva odnosno oružničtva uputiti se najbližoj oblasti oružanih snaga.

§ 6.

Motorno vozilo oružanih snaga, koje se zatekne kod pripadnika oružanih snaga, a da nije uneseno u upisnik (registrirano) prema ovoj naredbi, ima se smatrati kao da je protupravno prisvojeno. S osobama, kod kojih se ovako motorno vozilo pronađe, ima se postupati prema postojećim propisima zakona.

§ 7.

Djelatni pripadnici oružanih snaga mogu posjedovati svoja posebnička motorna vozila samo na temelju pismenog odobrenja samovoznog odsjeka Upravnog stožera Ministarstva oružanih snaga. Dozvola za posjedovanje izdaje se samo za jednu kalendarsku godinu. Ova posebnička motorna vozila imaju se upisivati (registrirati) kod građanskih oblasti.

§ 8.

Propise o unosu u upisnik motornih vozila oružanih snaga, o vođenju upisnika, te o izdavanju izkaznica i dozvola izdaje Ministarstvo oružanih snaga posebnim propisnikom.

§ 9.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* i toga dana prestaje vriediti odredba o upisivanju motornih vozila hrvatskog domobranstva od 20. listopada 1941. broj VI-7200-1941 (Narodne novine od 4. studenoga 1941. broj 169) i naredba o oznakama i upisivanju samokretnih cestovnih vozila Narodne zaštite od 17. travnja 1942. broj O. 504-Z-1942 (Narodne novine od 18. travnja 1942. broj 86).

U Zagrebu, dne 29. svibnja 1943.

Ministar oružanih snaga:

Ante Pavelić, v. r.

(Broj: 1357-D. V.-1943)

---

* Narodne novine od 31. svibnja 1943. broj 123.

OBLASTNA ODLUKA

Velike župe Baranja u Osieku od 20. ožujka 1943. broj 7134-V-1943 o promjeni propisnika od 6. kolovoza 1942. broj 23745-V.1942 (Narodne novine od 2. rujna 1942. broj 197) o obavljanju dimnjačarskog obrta na području Velike župe Baranja

Na temelju § 1. zakonske odredbe od 23. rujna 1941. broj CCCVI-1458-Z. p.-1941 o uređenju dimnjačarskog poslovanja i § 4. zakonske odredbe od 20. listopada 1941. broj CCCLVI-1820-Z-1941 o nazivima zakonskih i drugih propisa i oblastnih riešenja, a savezno s propisima § 92., § 150. stavke 2., § 418. st. 1. i 2. i § 460. obrtnog zakona od 5. studenoga 1931. izdajem ovu oblastnu odluku:

I.

Član 18. propisnika mienja se i glasi:

I. ZA ČIŠĆENJE DIMNJAKA:

A. za čišćenje proplaznih dimnjaka:

1. u prizemnim zgradama	Kn	9.—
2. s jednim katom	Kn	10.50
3. s dva kata ili više	Kn	12.—

B. čišćenje ruskih cilinder dimnjaka:

1. u prizemnim zgradama	Kn	6.—
2. za svaki daljnji kat po katu	Kn	1.50

C. čišćenje dimnjaka i dimovodnih cievi: kod središnjeg (katnog) loženja po katovima i ložištima:

1. u stanovima do 4 sobe Kn 21.—
2. u stanovima s više od 4 sobe Kn 30.—

D. čišćenje dimnjaka većeg obujma (u gostionicama, zavodima, bolnicama i sl.):

1. u prizemnim zgradama Kn 15.—
2. za svaki kat po katu Kn 4.50

II. ZA ČIŠĆENJE ŠTEDNJAKA:

A. u stanovima:

1. običnog štednjaka sa jednom pečenjarkom bez kotlića za vodu Kn 6.—
2. običnog štednjaka s jednom pečenjarkom i kotlićem za vodu Kn 7.50
3. za svaku daljnju pečenjarku i kotlić za vodu po komadu Kn 1.50
4. štednjaka s kotlom za praonicu sa strujanjem Kn 7.50

B. čišćenje štednjaka u gostionicama, javnim zavodima, bolnicama i slično:

1. čišćenje manjih štednjaka Kn 15.—
2. čišćenje većih štednjaka Kn 30.—
3. čišćenje štednjaka tehnički zamršenih Kn 45.—

III. ČIŠĆENJE PEĆI:

1. čišćenje običnih peći, željeznih i limenih u stanovima i kupaonicama Kn 4.50.—

2. čišćenje željeznih i limenih peći u poslovnim prostorijama Kn 7.50.—
3. čišćenje peći kod središnjeg katnog loženja:
   a) u stanovima do 4 sobe Kn 9.—
   b) za peći koje se lože u podrumima Kn 22.50
   c) za peći u zavodima, bolnicama, gostionicama i sl. Kn 60.—
4. čišćenje jednostavnih peći s tiglovima kod pekara i to samo cievi bez dimnjaka po metru Kn 3.—

IV. ČIŠĆENJE DIMOVODNIH CIEVI:

1. po metru Kn 1.50

V. ČIŠĆENJE DIMOVODNIH KANALA KOD SREDIŠNJEG LOŽENJA:

po metru Kn 15.—

VI. ČIŠĆENJE TVORNIČKIH DIMNJAKA I DIMOVODNIH KANALA:

1. do 25 metara visine dimnjaka Kn 225.—
2. za svaki daljnji metar visine dimnjaka Kn 15.—
3. za svaki metar dužine kanala Kn 15.—

VII. ISTRUGIVANJE ILI ČIŠĆENJE STIENA KOMORA — SUŠIONICA:

po kvadratnom metru Kn 3.—

VIII. ZA ČIŠĆENJE PARNIH PEKARSKIH PEĆI, PEĆI ZA SUŠENJE ALATA, ZA ČIŠĆENJE NAROČITIH SISTEMA, KAO I ZRAČNIH I VODENIH LOŽIŠTA U JAVNIM ZAVODIMA I BOLNICAMA

1. za čišćenje cjelokupnog postrojenja uključivo s dimnjakom Kn 120.—
2. za svaku daljnju peć po Kn 60.—

IX. ZA SVAKI PREGLED I IZPITIVANJE DIMNJAKA I PRIKLJUČNIH DIMOVODNIH CIEVI KOD NOVOGRADNJA I DOGRADNJA, UKLJUČIVO IZDAVANJA POTVRDA O TOME:

po jednom objektu (komadu) Kn 15.—

X. ZA IZPALJIVANJA DIMNJAKA S ČIŠĆENJEM PREMA POTREBI:

Kn 15.—

XI. ZA ČIŠĆENJE KOTLOVA U PRAONICAMA:

1. po komadu Kn 4.50
2. kod mesara i većih kotlova po kom. Kn 7.50

XII.ZA ČIŠĆENJE PARNOG KOTLA KOD VODOCRPNICE:

po komadu Kn 45.—

XIII. ČIŠĆENJE DIMNJAKA KOD VODOCRPNICE:

po komadu Kn 30.—

XIV. ČIŠĆENJE OTVORENIH DIMNJAKA:

bez obzira na veličine po komadu Kn 12.—

XV. PREKOVREMENI RAD:

a) svi poslovi koji se moraju iz tehničkih razloga neminovno obavljati nedjeljom i blagdanom naplaćivat će se za 100% više od propisanih ciena;
b) svi poslovi, koji nisu u ovom propisniku navedeni, a koje dimnjačar obavi, prepušteni su slobodnoj pogodbi između dimnjačara i stranke. Ako pogodba ne uspije, odredit će primjerenu cienu nadležna obrtna oblast prve molbe.

II.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

Osiek, dne 20. ožujka 1943.

Veliki župan:

Dr. Hefer, v. r.

(Broj: 914-D. V.-1943.)

* Narodne novine od 31. svibnja 1943. broj 123.

OBJAVA

Ministarstva vanjskih poslova od 8. svibnja 1943. o ratifikaciji ugovora između Nezavisne Države Hrvatske, Njemačkog Reicha, Kraljevine Italije i Kraljevine Madžarske o ponovnom uređenju odnosa Družtva Željeznica Dunav - Sava - Jadran (prije Družtvo Južnih Željeznica) od 10. kolovoza 1942.

Dana 10. kolovoza 1942. podpisali su u Brioniu opunomoćenici Nezavisne Države Hrvatske, Njemačkog Reicha, Kraljevine Italije i kraljevine Madžarske ugovor o ponovnam uređenju Družtva Željeznica Dunav-Sava-Jadran (prije Družtvo Južnih Željeznica), sporazum između hrvatske, njemačke, talijanske i madžarske vlade i Družtva Željeznica Dunav-Sava-Jadran (prije Družtvo Južnih Željeznica) o ponovnom uređenju odnosa toga Družtva s četiri priloga, te zapisnik o putnim olakšicama, zapisnik i zaključni zapisnik.

Ugovor je ratificiran. Hrvatska ratifikaciona povelja položena je kod Kraljevske talijanske vlade u Rimu dana 17. ožujka 1943.

Polaganjem posljednje ratifikacione povelje, što je usliedilo 22. travnja 1943., ugovor stupa na snagu prema članu 4., stavci 3. ugovora s unatražnim djelovanjem od 1. siečnja 1943.*

Ugovor se ovime proglašuje.

Ministar vanjskih poslova:
Dr. Mile Budak, v. r.

---

* ? vidi čl. 4. ugovora.

UGOVOR

IZMEĐU NEZAVISNE DRŽAVE HRVATSKE, NJEMAČKOG REICHA, KRALJEVINE ITALIJE I KRALJEVINE MAĐŽARSKE O PONOVNOM UREĐENJU ODNOSA DRUŽTVA ŽELJEZNICA DUNAV - SAVA - JADRAN (PRIJE DRUŽTVO JUŽNIH ŽELJEZNICA)

Uzevši u obzir, da je dne 29. ožujka 1923. u Rimu sklopljen između bivše republike Austrije, Kraljevine Madžarske, Kraljevine Italije, bivše Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca i Družtva Južnih Željeznica, uz pristup odbora, koji zastupa posjednike obveznica, koje je izdalo ovo Družtvo, sporazum o upravnom i tehničkom preuređenju mreže Družtva Južnih Željeznica,

da se uslied područnih (teritorialnih) promjena (ponovno pripojenje Austrije Njemačkom Reichu i razpad Jugoslavenske Države) pokazala potreba sklapanja novoga sporazuma,

to su

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske,

Kancelar Njemačkog Reicha,

Njegovo Veličanstvo Kralj Italije i Albanije,
Car Etiopije, i

Njegova Jasnost Državni Upravitelj
Kraljevine Madžarske

imenovali svojim opunomoćenim zastupnicima:

POGLAVNIK NEZAVISNE DRŽAVE HRVATSKE

Dra Milorada Stražnickog,

izvanrednog poslanika i opunomoćenog ministra

KANCELAR NJEMAČKOG REICHA

Dra Carla Clodiusa,

izvanrednog poslanika i opunomoćenog ministra, i

Alfreda Pranga,

ministerialnog ravnatelja
u ministarstvu prometa Reicha,

NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJ ITALIJE
i ALBANIJE, CAR ETIOPIJE

Senatora Amedea Gianninia,

kraljevskog poklisara,

NJEGOVA JASNOST UPRAVITELJ
KRALJEVINE MADŽARSKE

Dra Alfreda Nickla,

izvanrednog poslanika i opunomoćenog ministra.

Opunomoćenici su, nakon predočenja svojih punomoći, koje su pronađene dobrima i izpravnima, sklopili sliedeći ugovor:

Članak 1.

Ugovorne Države prihvaćaju sporazum, koji su istovremeno s ovim ugovorom sklopile njihove vlade i Družtvo Željeznica Dunav-Sava-Jadran (prije Družtvo Južnih Željeznica) o ponovnom uređenju ovoga Družtva, s četiri priloga, koji mu pripadaju.

Članak 2.

Tim sporazumom ukida se sporazum o upravnom i tehničkom preuređenju mreže Družtva Južnih Željeznica od 29. ožujka 1923.; na njegovo mjesto stupa sporazum, spomenut učlanku 1.

Članak 3.

Ugovorne Države izričito se obvezuju, da će izpunjavati obveze, koje su preuzele njihove vlade sporazumom, navedenim u članku 1.

Odredbe sporazuma imaju neposredno pravnu moć, također i ukoliko se razlikuju od pravnih propisa, koji vriede u pojedinim Ugovornim Državama.

Članak 4.

Ovaj će ugovor što je prije moguće biti ratificiran. Svaka Država će dostaviti svoju ratifikacionu povelju Kraljevskoj talijanskoj vladi, koja će o tome obaviestiti ostale Ugovorne Stranke.

Ratifikacione povelje pohranit će se u pismohrani Kraljevske talijanske vlade.

Ovaj će ugovor stupiti na snagu polaganjem posljednje ratifikacione povelje s unatražnim djelovanjem od 1. siečnja 1942.*

* ? — vidi: Objavu.

U vjeru čega su podpisani zastupnici podpisali ovaj ugovor.

Učinjeno u Brioni-u, dne 10. kolovoza 1942. na njemačkom i talijanskom jeziku u jednom jedinom izvorniku, koji će se pohraniti u pismohrani Kraljevske talijanske vlade. Ovjerovljeni primjerci dostavit će se vladama Ugovornih Država.

Njemački i talijanski tekst imadu jednaku vriednost.

Za Nezavisnu Državu Hrvatsku: *M. Stražnicky*

Za Nemački Reich: *Carl Clodius*
Alfred Prang

Za Kraljevinu Italiju: *A. Giannini*

Za Kraljevinu Madžarsku: *Nickl*

SPORAZUM

IZMEĐU

HRVATSKE, NJEMAČKE, TALIJANSKE I MADŽARSKE VLADE I DRUŽTVA ŽELJEZNICA DUNAV-SAVA - JADRAN (PRIJE DRUŽTVO JUŽNIH ŽELJEZNICA) O PONOVNOM UREĐENJU ODNOSA TOGA DRUŽTVA

Dr. Milorad Stražnicky, izvanredni poslanik i opunomoćeni ministar,

kao opunomoćeni zastupnik hrvatske vlade;

Dr. Carl Clodius, izvanredni poslanik i opunomoćeni ministar,

Alfred Prang, ministerialni ravnatelj u ministarstvu prometa Reicha,

kao opunomoćeni zastupnici njemačke vlade;

kao opunomoćeni zastupnik talijanske vlade;

Senator Amedeo Giannini, kraljevski poklisar,

Dr. Alfred von Nickl, izvanredni poslanik i opunomoćeni ministar,

kao opunomoćeni zastupnik madžarske vlade;

Dr. Ing. Luigi Maccallini, glavni ravnatelj,

kao zastupnik, opunomoćen od upravnog vieća Družtva Željeznica Dunav-Sava-Jadran (prije Družtvo Južnih Željeznica),

zaključuju sliedeći sporazum:

Članak 1.

Istodobno sa zaključenjem ugovora između Nezavisne Države Hrvatske, Njemačkog Reicha, Kraljevine Italije i Kraljevine Madžarske o ponovnom uređenju odnosa Družtva Željeznica Dunav-Sava-Jadran (prije Družtvo Južnih Željeznica) stupaju izvan snage odredbe sporazuma o upravnom i tehničkom preuređenju mreže Družtva Južnih Željeznica od 29. ožujka 1923., te se nadomještaju odredbama ovoga sporazuma uz pripadajuća četiri priloga. Družtvo Željeznica Dunav - Sava - Jadran (prije Družtvo Južnih Željeznica) prima na znanje ovo stupanje izvan snage i izjavljuje se s njime sporazumnim.

Članak 2.

1. Družtvo Dunav-Sava-Jadran (prije Družtvo Južnih Željeznica), koje se spominje u ovom sporazumu i koje se u daljem tekstu označuje »Družtvo«, naziva se

na hrvatskom jeziku:

»Družtvo Željeznica Dunav-Sava-Jadran (prije Družtvo Južnih Željeznica)«,

na njemačkom jeziku:

»Donau-Save-Adria Eisenbahn-Gesellschaft (vormals Südbahn-Gesellschaft)«,

na talijanskom jeziku:

»Compagnia delle Ferrovie Danubio - Sava - Adriatico (gia Compagnia delle Ferrovie Meridionali)«,

na madžarskom jeziku:

»Duna - Száva - Adria vasuttársaság (azelőtt Déli vaspalya társaság)«,

2. Sjedište Družtva je u Beču.

Članak 3.

Prava i dužnosti Družtva, koji se temelje na prijašnjem Rimskom sporazumu od 29. ožujka 1923., nadomještaju se pravima i dužnostima, koji proizlaze iz ovoga sporazuma. Prava i dužnosti, koji su obstojali prije prijašnjega Rimskog sporazuma, te su bili njime dokinuti, ostaju dokinuti, ukoliko nije dalje ništa drugo određeno.

Članak 4.

1. Za Družtvo vriede pravila, koja su priložena ovome sporazumu (prilog 1.). Ta se pravila mogu mienjati zaključkom glavne skupštine uz pristanak državnih zastupnika, spomenutih u članku 6., stavci 1. a) ovoga sporazuma, ukoliko te promjene ne stoje u protivurječju s ovim sporazumom. Priedloge za promjenu pravila može samo upravno vieće staviti na dnevni red glavne skupštine. Promjene pravila i zaključci glavne skupštine ne trebaju nikakvoga daljnjeg državnog odobrenja.

2. Zakonske odredbe i ostali propisi Ugovornih Država ne primjenjuju se na Družtvo, ukoliko su protivni ovom sporazumu ili pravilima (prilog 1.).Družtvo podpada sa svojom imovinom, koja ne služi svrhama, navedenim u ovom sporazumu (posebnička imovina), i s pogonima, koji k tome pripadaju, a koje ima u četiri Ugovorne Države, izključivo pod zakonodavstvo države u kojoj se nalazi imovina i pogon.

3. Ugovorne Države se obvezuju, da ne će bez sporazuma s Družtvom donieti nikakvu odredbu niti mjeru, koja bi se ticala njegove imovine obzirom na državnu pripadnost dioničara ili vjerovnika, obzirom na sjedište i mjesto gdje je Družtvo upisano ili obzirom na mjesto gdje se nalaze njegove nastanbe i pruge.

4. Ako bi Društvo nastavilo obstojati sa sjedištem u jednoj od Ugovornih Država i dulje od 31. prosinca 1968., to od 1. siečnja 1969. vriede za nj izključivo zakoni države u kojoj ima svoje sjedište. Ukoliko nije ništa drugo ugovoreno, tim časom prestaju sve povlastice i odstupanja od zakonskih odredaba Ugovornih Država, predviđeni u ovom sporazumu i u odnosna četiri priloga. Ako bi Društvo do 31. prosinca 1968. zaključilo svoj razpust ili premještenje svog sjedišta u neku drugu državu, tada ostaju na snazi spomenute povlastice i odstupanja za trajanja s time povezane likvidacije, ali ne preko 31. prosinca 1970.

Članak 5.

Organi Društva jesu:

a) glavna skupština,

b) upravno vieće,

c) glavno ravnateljstvo.

Članak 6.

1. Upravno vieće sastoji se od osamnaest članova, i to:

a) od osam članova, od kojih vlada svake pojedine Ugovorne Države imenuje po dvojicu,

b) od deset članova, koje bira glavna skupština između pripadnika ugovornih Država, a od kojih pripada po jedan državi, koja doprinosi najmanje $^1/_{10}$ za upravne troškove Društva, te je dotičnoj vladi poćudan.

2. Upravnom vieću pripadaju osim toga, za zastupanje probitaka obvezničara, još i tri člana odbora obvezničara (članak 14.), ali samo sa savjetodavnim glasom.

Oni će načelno sudjelovati na sjednicama upravnog vieća onda, kada se bude razpravljalo o pitanjima, koja se tiču obvezničara.

3. Dužnosti članova upravnog vieća spomenutih u stavkama 1. a) i 2., traju do dana kada Družtvo primi njihov opoziv.

4. Zaključci se upravnoga vieća donose jednostavnom većinom.

5. O svim pitanjima, koja se ne tiču posebničke imovine Družtva, ako glasuje protiv njega pet članova upravnoga vieća, imenovanih od Država ili pet članova izabranih od glavne skupštine.

Članak 7.

1. Vrhovničtvo nad željezničkom tarifom na prugama Družtva pripada državi, na području koje leže pruge.

2. Ugovorne se Države obvezuju na suradnju u svrhu unapređivanja međudržavnog prometa na prugama koje sačinjavaju mrežu Družtva u vrieme sklapanja ovog sporazuma. U tu svrhu obrazovat će se »međudržavni prometni odbor« nazivan dalje »prometni odbor«.

3. Prometni se odbor sastoji:

a) od predsjednika upravnoga vieća kao zastupnika države, kojoj pripada,

b) od po jednog zastupnika triju ostalih država; ova tri člana imenuju vlade između državnih zastupnika u upravnom vieću,

c) od četiri stručnjaka za željeznički promet na vodećem položaju, koje imenuju vlade, i to po jedan za svaku državu,

d) od glavnog ravnatelja Družtva kao glavnog tajnika prometnog odbora.

4. Prometni odbor ima zadaću:

pokrenuti mjere, koje su kadre promicati i olakšati međunarodni promet na prugama, spomenutima u stavci 2.

uzpostaviti suradnju sviju oblasti, koje sudjeluju kod ovoga prometa, uključivši lučke i brodske uprave,

svake godine provesti izpitivanje i ustanovljenje, predviđeno u članku 9. stavci 5.

5. Prometni odbor zaključuje preporuke, koje će sudjelujući zastupnici podupirati kod svojih vlada. Glavni tajnik priobćuje preporuke sudjelujućim državama.

6. Za valjanost zaključaka potrebna je prisutnost od najmanje jednoga člana za svaku od četiri države. Svaka država ima jedan glas. Glavni tajnik nema prava glasa. Zaključci se stvaraju jednoglasno.

7. Kada članovi jedne ili više država izjave, da nisu zanimani onda se uztežu od glasovanja ili ne prisustvuju sjednici. U tom slučaju dovoljna je prisutnost i jednoglasnost članova ostalih država.

8. Poslove prometnog odbora i predsjedanje vrši predsjednik upravnog vieća Družtva, kome je pridieljen kao glavni tajnik glavni ravnatelj Družtva. Prometni odbor može iz svoje sredine birati podpredsjednika.

9. Glavni tajnik služi se kod vođenja poslova osobljem Družtva, da bi stvorio podloge potrebne za prosuđivanje pitanja, koja se imaju razpraviti, i da bi mogao stalno pratiti odvijanje prometa na prugama, spomenutima u stavci 2. Da bi se olakšala ova zadaća, države će se pobrinuti, da glavni ravnatelj i njegovi opunomoćenici, zastupajući prometni odbor prisustvuju na međuna-

rodnim željezničkim zborovima, te u tarifnim i drugim željezničkim savezima, u kojima je Družtvo do sada sudjelovalo ili koji razpravljaju o pitanjima, koja se tiču prometnog područja Družtva.

10. Članovi prometnog odbora dobivaju za svoje izdatke prigodom sudjelovanja na sjednicama od Družtva odštetu prema smjernicama, koje je zaključilo upravno vieće.

11. Prometni odbor zaključuje svoj poslovni red. Ovaj može predvidjeti, da članove prometnog odbora mogu pratiti stručnjaci, koji sudjeluju na sjednicama bez prava glasa.

Članak 8.

1. Dok traje ovaj sporazum, vrši svaka od Ugovornih Država promet na prugama Družtva, koje leže na njenom području, na vlastiti trošak i pogibelj. Ona vrši sva prava, koja pripadaju Družtvu kao vlastniku pruga (uključivo pravo sticati zemljšta i stvarna prava na željeznički našastar) u vlastito ime i s podpunom slobodom razpolaganja. Ipak je pravo prenašanja, ograničavanja, obterećivanja, ili ukidanja vlastničtva i drugih stvarnih prava Družtva ograničeno na pojedina željeznička zemljišta i s njima povezana stvarna prava. Družtvo će se za vrieme trajanja ovoga sporazuma suzdržavati od vršenja svojih prava vlastničtva na prugama.

Bez pristanka Družtva ne može se poslovanje prenieti na treće osobe.

Prednje odredbe ne vriede za slučaj predviđen u članku 11., stavci 2.

2. Dne 31. prosinca 1968. prelaze pruge bezplatno u neograničeno vlastničtvo odnosnih država, i to u onom stanju u kojem se pruge budu nalazile toga časa, a da s tog naslova ne mogu Države prema Družtvu stavljati nikakvih zahtjeva. Prielaz vlastničtva prije 31. prosinca 1968. može usliediti samo prema propisima članka 11. stavke 2.

3. Družtvo prepušta bez pridržaja pojedinim državama vlastničto na prievoznim sredstvima s priborom.

4. Možebitna obustava poslovanja na pojedinim prugama ne mienja ništa na financialnim obvezama država.

5. Vlastničko pravo Družtva i njegova ograničenja po odredbama stavaka 1. i 2. moraju se unieti u vlastovnicu željezničkih knjiga (u Madžarskoj središnje zemljištne knjige) na sliedeći način:

»Na temelju sporazuma između hrvatske, njemačke, talijanske i madžarske vlade i Družtva Željeznica Dunav—Sava—Jadran (prije Družtvo Južnih Željeznica) o ponovnom uređenju odnosa toga Družtva, u Brioni-u od 10. kolovoza 1942., pripajaju se:

1) vlastničko pravo na željezničkim prugama, koje pripada Družtvu Željeznica Dunav-Sava-Jadran (prije družtvo Južnih Željeznica) sa sjedištem Družtva u Beču.

2) ograničenja ovoga prava odredbama stavaka 1. i 2. članka 8. napried navedenog sporazuma«.

Na teretovnici (odjel I. željezničke knjige, teretovnica središnje zemljištne knjige) odpada svaki, ma kako oblikovani upis.

6. Poslove oko osnivanja željezničkih knjiga (u Madžarskoj glavne zemljištne knjige) dužne su obaviti Ugovorne Države, koje će upravnim putem ili sudskom

odlukom provesti potrebite mjere; one na jednaki način određuju i postupak kod upisa u željezničke knjige (u Madžarskoj središnja zemljištna knjiga).

7. Odredba rečenice I. u stavci 5. ne vriedi za Države, koje stiču vlastničtvo prema članku 11., stavci 2.

8. Pruge ne jamče za zahtjeve, koji su u savezu s posebničkom imovinom Družtva; takvi se zahtjevi ne mogu postaviti niti prema prometnoj upravi pruga. Zahtjevi, koji su nastali u savezu s prugama ili njihovim pogonom, mogu se postaviti samo prema prometnoj upravi pruga.

Članak 9.

1. Dug, koji predstavljaju obveznice, koje su u obticaju Družtva, i neizvučeni zaostatci kamatnih odrezaka Družtva utvrđuje se na dan 1. siečnja 1942. ovim sporazumom u iznosu od 86,835.550.— zltnih franaka. On obuhvaća 3,420.794 obveznice po 22.50 zlatnih franaka, koje odgovaraju glavnici od 76,967.865.— zlatnih franaka i zaostatke kamatnih odrezaka, koji prema vriednosti, utvrđenoj u članku 12. stavci 3., odgovaraju glavnici od 9,867.685.— zlatnih franaka.

2. Za odplatu kamata i amortizaciju ovoga duga služe:

a) minimum posebnog doprinosa Kraljevine Italije (stavka 5.).

b) godišnja odplata države Hrvatske za odkup pruge Zagreb—Karlovac (stavka 6.),

c) sliedeća godišnja plaćanja, koja moraju Ugovorne Države vratiti Družtvu od 1. siečnja 1942. do uključivo 1968. godine:

Hrvatska Država zlatnih franaka 79.781,15 (2,4%)
Njemački Reich zlatnih franaka 1,698.673.76 (51,1%)

Talijanska Država zlatnih franaka 954.049,64 (28,7%)

Madžarska Država zlatnih franaka 591.710,24 (17,8%); ova plaćanja predstavljaju ukupnu godišnju odplatu od 3,324.214,79 zlatnih franaka, što uz 3% odgovara glavnici od 60,922.987,42 zlatnih franaka,

d) pričuve starog obvezničkog fonda (članak 16., stavka 3.).

3. Ugovorne Države obvezuju se nadalje plaćati godišnje do uključivo 1968. iznose, potrebne za pokriće upravnih troškova Družtva, prema razdiobnom ključu, navedenom u stavci 2.

Odnosni se godišnji iznosi utvrđuju kako sliedi:

za Hrvatsku Državu zlatnih franaka 22.560.—

za Njemački Reich zlatnih franaka 480.340.—

za Talijansku Državu zlatnih franaka 269.780.—

za Madžarsku Državu zlatnih franaka 167.320.—

Možebitni višci od ovih godišnjih plaćanja upotriebit će se u slučaju potrebe za pokriće većih izdataka za troškove uprave sliedećih godina. Iznosi, koji bi nakon toga još preostali, imaju se držati na razpolaganju državama, te će se obračunavati svake pete godine prema razdiobnom ključu, navedenom u stavci 2.

4. Osim iznosa, predviđenih u prednjim stavkama, plaćat će još Družtvu Njemački Reich, Talijanska Država i Madžarska Država godišnje do uključivo 1968. za odplatu kamata i amortizaciju duga, spomenutog u stavci 1., iznos od 12.500.— zlatnih franaka.

Družtvo će sa svoje strane godišnje u istu svrhu plaćati iz svoje posebničke imovine do uključivo 1968. jednaki iznos od 12.500.— zlatnih franaka.

5. Kraljevina Italija će osim plaćanja, predviđenih u stavkama 2. c), 3. i 4., plaćati još posebni godišnji doprinos, koji se ima utvrditi na temelju željezničkog i pomorskog prometa, koji dolazi iz inozemstva i ide u inozemstvo, a koji se odvija u oba smjera preko luka Trst i Rijeka, i to plaća Kraljevina Italija, ukoliko ove količine robe za luku Trst prekoračuju količinu od 740.000 tona, a za luku Rieka količinu od 420.000 tona, za svaku tonu većega prometa prinos od 0,60 zlatnih franaka. Ovaj posebni doprinos Kraljevine Italije iznosi godišnje najmanje 500.000.— zlatnih franaka, a najviše 1,000.000.— zlatnih franaka.

Za utvrđenje posebnog doprinosa uzet će se količina robe željezničkoga i pomorskog prometa s inozemstvom radi jednostavnosti iz službenih godišnjih brojitbi, izdanih za luke Trst i Rieku, kod čega će se pribrojiti broj tona robe, odpremljene željeznicom u inozemstvo, količini robe, odpremljene pomorskim putem u inozemstvo obratnim smjerom. Prometni odbor može predložiti i drugi postupak utvrđivanja, ako je mišljenja, da gore navedeni postupak nije dovoljno pouzdan. Za količine robe u cestovnom prometu odredit će prometni odbor ustanovljivanje, čim se to učini potrebnim obzirom na obseg toga prometa.

Kraljevina Italija ima objaviti godišnji obračun o posebnom prinosu, čim bude izdana službena brojitba o odnosnom prometu. Za izpitivanje ovoga obračuna i njegovih brojitbenih podloga, kao i za utvrđivanje godišnjega prinosa, ovlašten je prometni odbor.

Od pretička, koji premašuje najmanji iznos ovoga posebnog doprinosa, polovica će se doznačiti pričuvnoj glavnici za poslovanje Družtva, dok ona ne dosegne iznos od 1,000.000.— zlatnih franaka. Ostatak će se, u omjeru razdiobnoga ključa navedenog u stavci 2., upisati u dobro na plaćevnim obvezama sliedeće godine onih država, koje su svoja ukupna plaćanja izvršile u određenom roku.

6. Osim iznosa, predviđenih u stavkama 2. c) i 3., Država Hrvatska je obvezana plaćati Družtvu do uključivo 1968. godine godišnju odplatu od 100.000.— zlatnih franaka za odkup pruge Zagreb—Karlovac (članak 28. prijašnjega Rimskoga sporazuma).

7. Madžarska se Država obvezuje, da će za onaj dio bezkamatnoga vraćanja predujmova, koje je pružila Kraljevina Italija prema članku 309. prijašnjega Rimskog sporazuma, a koji ide na teret Madžarske, doznačivati Družtvu do uključivo 1968. godine godišnju odplatu od 172.433.— zlatna franka.

Družtvo će ova plaćanja upisati u dobro Talijanskoj Državi.

Osim gore navedenog vraćanja Družtvo ne mora nijednoj od Ugovornih Stranaka iz bilo kojega naslova ništa platiti ni vratiti.

Uređenje dugova bivše jugoslavenske Države prema Družtvu usliedit će izvan ovoga sporazuma.

8. U prednjim stavkama spomenuta plaćanja država imaju se smatrati globalnim plaćanjima. Kod upotrebe ovih plaćanja u utvrđene svrhe ima prednost pokrivanje upravnih troškova, spomenutih u stavci 3.

9. Kod promjena u teritorijalnom razgraničenju, koje se tiču pruga Družtva, promienit će se srazmjerno raz-

diobni ključ prema stavci 2. sporazuma između vlada Ugovornih Država. U tom slučaju mienjaju se srazmjerno plaćanja prema stavkama 2. i 3.

Članak 10.

1. Plaćanja, utvrđena u članku 9. stavci 2., 4., 6. i 7. i minimalna plaćanja u članku 9. stavci 5., imaju uslieditі najkasnije 31. prosinca dotične godine. Plaćanja, utvrđena u stavci 3. članka 9., imaju se vršiti unapried u dva polugodištnja obroka.

2. Plaćanja, utvrđena u članku 9. stavci 2. i 4., mogu se izvršiti putem uglavničenja, zaračunavajući međutomne kamate od 3%.

3.Dio godišnjeg posebnog doprinosa Italije, utvrđenog prema stavci 5. članka 9., koji prelazi najmanji iznos od 500.000.—zlatnih franaka, treba platiti u dva mjeseca nakon što bude izpitan i utvrđen.

4. U slučaju zakašnjenja treba platiti 5% kamata i troškove, koji su možda nastali zakašnjenjem.

Članak 11.

1. Svaka država, koja posjeduje na temelju prijašnjeg Rimskog sporazuma izdane obveznice ili zaostatke kamatnih odrezaka, ima pravo upotriebiti ih kao naplatu za dugovnu obvezu, koju je preuzela za odplatu duga (članak 9. stavka 2.), tako da ih uroku od tri mjeseca nakon stupanja na snagu ovoga sporazuma preda Družtvu. Ako se neka država posluži ovim pravom, smanjit će se time godišnje plaćanje, koje duguje za odplatu dugova prema stavci 2. članka 9. za onu godišnju odplatu, koja odgovara smanjenoj vriednosti obveznica

ili zaostataka kamatnih odrezaka, koje je predala. Družtvo ima odmah poništiti obveznice i zaostatke kamatnih odrezaka koji mu budu predani na temelju ove stavke

2. Čim jedna država preda na temelju stavke 1., unutar predviđenoga roka od tri mjeseca izvjestni broj obveznica ili zaostataka kamatnih odrezaka u vriednosti od barem polovice vlastitoga godišnjega plaćanja (članak 9. stavka 2. c) uglavničene uz 3% za razdoblje od 27. godina, — stiče u tome času podpuno i neograničeno vlastničtvo pruga Družtva, koje leže na njenom području, i to u stanju u kojem se nalaze. U tom slučaju ostaju uzdržana sva prava i dužnosti, koja proizlaze za državu iz tog sporazuma; stavka 6. članka 8. vriedi srazmjerno.

Ako jedna država, koja je prema stavci 2. stekla vlastničtvo nad prugama, ne udovolji unutar roka od jedne godine računajući od dana odnosnoga dospieća, svojim ostalim obvezama za odplatu dugova, to je ona obvezana prenieti natrag na Družtvo vlastničtvo onaj dio vlastničtva, koji odgovara dielu neamortiziranog duga.

Članak 12.

1. Prigodom izkupa kamatnih odrezaka za godinu 1942. pržigosat će se obveznice koje se nalaze u obticaju 1. siečnja 1942.,* da bi se učinilo vidljivim smanjenje njihove imenične vriednosti na 22.50 zlatnih franaka.

2. Za kamatne odrezke za godine 1939., 1940. i 1941. ne će se dati nikakva naknada.

*) Žig, koji se ima utisnuti na starim obveznicama: »Valeur nominale réduite à francs-or 22,50 en vertu de l'Accord de Brioni en date du 10 août 1942«.

3. Odkupnina za ostale i još neizvučene kamatne odrezke, koji su u obticaju, s dospiećem do uključivo 1. siečnja 1923.., utvrđuje se s po 0.50 zlatnih franaka za one s dospiećem do uključivo 1. siečnja 1919. i s po 0.35 zlatnih franaka za one s dospiećem od 1. travnja 1919. do uključivo 1. siečnja 1923. Za odkup ovih zaostalih kamatnih odrezaka upotriebit će se pričuve staroga fonda obveznica (članak 16., stavka 3.).

Založna i hipotekarna prava, koja su dosad pripadala posjednicima starih obveznica i zaostataka kamatnih odrezaka, kao i prava na potraživanje neizplaćenoga diela, utrnjuju.

Članak 13.

1. Amortizacija se obveznica vrši prema amortizacionoj osnovi, dodanoj ovome članku, putem slobodnoga odkupa ili ždrebanja. Provodi li se amortizacija putem ždrebanja, to valja obaviti ždrebanje svake godine 1. prosinca. Odkup izvučenih komada ima se obaviti sliedećega 1. ožujka uz imeničnu vriednost od po 22.50 zlat. franaka.

2. Ukoliko se države posluže mogućnošću iz članka 11. stavke 1., Družtvo će sporazumno s odborom obvezničara (članak 14.) provesti odgovarajuće promjene u amortizacionoj osnovi.

Ukoliko se države posluže mogućnošću uglavničenja, predviđenom u članku 10. stavci 2., provest će se izvanredna amortizacija obveznica uz odgovarajuću promjenu amortizacione osnove.

3. Ukamaćenje obveznica — načelno 3% — utvrdit će svake godine odbor obvezničara (članak 14.) u sporazumu s Družtvom. Kamatni su odrezci izplativi unutar prvih 6 mjeseci sliedeće godine, prvi puta u godini 1943. za 1942. godinu.

Godina	Obveznice u obticaju početkom godine	Kamati	Amortizacija	Ukupno	Obveznice, koje treba amortizirati	Ukupni broj do konca godine amortiziranih obveznica
	Obveznice	Zlatnih franaka	Zlatnih franaka	Zlatnih franaka	Obveznice	Obveznice
1942	3.420.794	2.309.035,95	1.890.652,50	4.199.688,45	84.029	84.029
1943	3.336.765	2.252.316,37	1.947.375,—	4.199.691,37	86.550	170.579
1944	3.250.215	2.193.895,12	2.005.785,—	4.199.680,12	89.146	259.725
1945	3.161.069	2.133.721,57	2.065.972,50	4.199.694,07	91.821	351.546
1946	3.069.248	2.071.742,40	2.127.937,50	4.199,679,90	94.575	446.121
1947	2.974.673	2.007.904,27	2.191.792,50	4.199.696,77	97.413	543.534
1948	2.877.260	1.942.150,50	2.257.537,50	4.199.688,—	100.335	643.869
1949	2.776.925	1.874.424,37	2.325.262,50	4.199.686,87	103.345	747.214
1950	2.673.580	1.804.666,50	2.395.035,—	4.199.701,50	106.446	853.660
1951	2.567.134	1.732.815,45	2.466.877,50	4.199.692,95	109.639	963.299
1952	2.457.495	1.658.809,12	2.540.880,—	4.199.689,12	112.928	1.076.227
1953	2.344.567	1.582.582,72	2.617.110,—	4.199.692,72	116.316	1.192.543
1954	2.228.251	1.504.069,42	2.695.612,60	4.199.681,92	119.805	1.312.348
1955	2.108.446	1.423.201,05	2.776.500,—	4.199.701,05	123.400	1.435.748
1956	1.985.046	1.339.906,05	2.859.772,50	4.199.678,55	127.101	1.562.849
1957	1.857.945	1.254.112,87	2.945.587,50	4.199.700,37	130.915	1.693.764
1958	1.727.030	1.165.745,25	3.033.945,—	4.199.690,25	134.842	1.828.606
1959	1.592.188	1.074.726,90	3.124.957,50	4.199.684,40	138.887	1.967.493
1960	1.453.301	980.978,17	3.218.715,—	4.199.693,17	143.054	2.110.547
1961	1.310.247	884.416,72	3.315.285,—	4.199.701,72	147.346	2.257.893
1962	1.162.901	784.958,17	3.414.712,50	4.199.670,67	151.765	2.409.658
1963	1.011.136	682.516,80	3.517.177,50	4.109.694,30	156.319	2.565.977
1964	854.017	577.001,47	3.622.702,50	4.199.703,97	161.009	2.726.986
1965	693.808	468.320,40	3.731.355,—	4.199.675,40	165.838	2.892.824
1966	527.970	356.379,75	3.843.315,—	4.199.694,75	170.814	3.063.638
1967	357.156	241.080,30	3.958.605,—	4.199.685,30	175.938	3.239.576
1968	181.218	122.322,15	4.077.405,—	4.199.727,15	181.218	3.420.794

Članak 14.

1. Posjednike obveznica i kamatnih odrezaka zastupa izključivo odbor, koji se sastoji od tri člana, a koji se označuju kao »odbor obvezničara«. Ova tri člana imenuju, već prema prilikama, udruženja ili skupovi udruženja posjednika obveznica, koji zastupaju najmanje trećinu obveznica Družtva, koje su u obticaju.

2. Samo taj odbor može od Družtva tražiti prava posjednika obveznica i kamatnih odrezaka; prema tome vlastnici obveznica i kamatnih odrezaka ne mogu samostalno od Družtva tražiti svoja prava.

3. Odbor podpisuju pravovaljano njegova dva člana; takav podpis obvezuje sve obvezničare.

4. Zakoni Ugovornih Država, koji uređuju zastupanje posjednika obveznica, ne primjenjuju se na obveznice Družtva.

5. Utanačenjem se utvrđuje, da za izticanje sviju zahtjeva prema Družtvu, koje zastupa odbor, te sviju zahtjeva obzirom na poništene, izgubljene ili ukradene obveznice i kamatne odrezke imaju biti izključvo nadležni sudovi u sjedištu Družtva. Ovo vriedi za postupke, koji su u tečaju u času stupanja na snagu ovoga sporazuma kod do sada nadležnih mjesta.

Članak 15.

1. Za odvijanje službe oko odplate dugova prema člancima 12. i 13. obrazovat će se fond obveznica. U ovaj fond obveznica ima Družtvo uplaćivati prinose, spomenute u članku 9. stavci 2. i 4., u okviru od Država

s toga naslova izvršenih plaćanja, i čuvajući prvenstvo, predviđeno u članku 9., stavci 8.

2. Ovaj fond obveznica pripada posjednicima obveznica kao cjelini, a njime samostalno upravlja za njihov račun odbor, označen u članku 14. Na ovaj se fond prenose sva potraživanja, prava i obaveze staroga fonda obveznica, ukoliko nije ovim sporazumom drugačije određeno.

3. Posjednici obveznica i kamatnih odrezaka upućeni su sa svim svojim pravima i zahtjevima izključivo na sredstva ovoga fonda. Ovaj fond ima jamčiti za sve zahtjeve, koji se tiču obveznica i kamatnih odrezaka Družtva, s bilo kojega naslova ili na bilo kojemu temelju bi se postavili, te snositi sve njihove posredne i neposredne terete i posljedice.

Članak 16.

1. Odbor obvezničara ima stupanjem na snagu ovoga utanačenja predati Družtvu imovinu mirovinske zaklade za službenike središnje službe i bečke likvidature, kojom upravlja.

2. Odbor obvezničara će sporazumno s Družtvom zaključiti račune staroga fonda obveznica u roku od 30 dana nakon što ovaj sporazum stupi na snagu. Na teret aktivnoga jednačka, koji proizlazi iz toga računa, imaju se izplatiti i obračunati iznosi u zlatnim francima potrebni za podpuno popunjenje mirovinske zaklade za namještenike središnjice i bečke likvidature kao i za klade, i to s razpoloživom svotom odmah, a ostatkom što je prije moguće.

3. Preostale pričuve staroga fonda obveznica stoje na razpolaganju odboru obvezničara, koji ih ima upotriebiti za odplatu dugova.

Članak 17.

Za provedbu ovoga sporazuma utvrđuje se, da se pod zlatnim frankom razumieva 9/31 grama finoga zlata. Ukoliko se plaćanje ne vrši stvarno u zlatu, može se prema izboru Družtva vršiti u valutama onih zemalja, u kojima ne obstoje ograničenja za devizni promet, i to s toliko jedinica valute, koliko je potrebno za nabavu odgovarajuće količine zlata na gornjoj podlozi. Preračunavanje se obavlja na temelju prosječnih tečajeva na burzi, koju označi Družtvo u sporazumu s državama, u vremenskom razmaku od 10 dana, od kojih je posljednji osmi dan pred danom plaćanja.

Članak 18.

1. Zahtjevi iz izždrebanih i neizkupljenih obveznica Družtva zastaruju u 20 godina.

2. Zastarni rok za kamatne odrezke iznosi 5 godina.

3. Od iznosa, koje odbor obvezničara (članak 14.) radi zastare zahtjeva, koji proizlaze iz obveznica i kamatnih odrezaka, više ne mora platiti, ima se svake godine četvrtina označiti Ugovornim Državama prema razdiobnom ključu ovoga sporazuma (članak 9. stavka 2.). Za vrieme poslie godine 1968. pada ova obveza na teret onoga, kome bude povjereno vođenje fonda obveznica.

Članak 19.

1. Družtvo će svojom posebničkom imovinom upravljati odvojeno, te poslovanje, koje se na nj odnosi, ododvojeno izkazivati u svome računu razmjere.

2. Družtvo će za 1. siečnja 1942. sastaviti početni račun razmjere, u kojem će se uzeti u obzir sve promjene na temelju ovoga sporazuma. Ovaj račun razmjere sastavit će se u zlatnim francima prema načelima, koja je odobrio upravni odbor, te će služiti kao podloga za buduće knjigovodstvo.

3. Zakoni, koji vriede u različitim državama, a koji se tiču djelomičnoga ili cjelokupnog gubitka temeljne glavnice, ne primjenjuje se na Družtvo. Glavna će skupština u slučaju potrebe zaključiti smanjenje glavnice..

Članak 20.

1. Družtvo jamči za izplatu djelatnih i mirovinskih beriva, na koja ima pravo djelatno osoblje i umirovljenici glavne uprave zajedno s osobljem bečke likvidature.

2. Za plaćanje djelatnih i mirovinskih beriva, na koja ima pravo djelatno osoblje i umirovljenici parižkoga ureda, jamči odbor obvezničara.

3. U svrhu izpunjenja zadaće, naznačene u stavci 1., osnovat će Družtvo mirovinsku zakladu za stalno osoblje glavne uprave«, koja će se sastojati:

a) od imovine prijašnje »mirovinske zaklade za službenike središnjice Družtva«,

b) od imovine prijašnje »mirovinske zaklade službenika bečke likvidature«,

c) od iznosa, koje će odbor obvezničara stavljati na razpolaganje Družtvu, prema članku 16. stavci 2.,

d) iz godišnjih doprinosa i dodataka prema propisima pravila zaklada.

4. Pravila dosadašnje mirovinske zaklade za službenike središnjice vriede za novoosnovanu zakladu s onim promjenama, koje zaključi upravno vieće, da bi se vodilo računa o pravnom položaju, promjenjenm ovim sporazumom, a čuvati stečena prava.

5. Mirovinska zaklada za stalno osoblje glavnog ravnateljstva sačinjavat će posebnu imovinu Družtva, koja je određena izključivo za izpunjavanje obveza, koje proiztiču iz pravila mirovinske zaklade, te ne može biti upatriebljena za druge obveze Družtva niti od trećih osoba. Ovu izključivu namjenu mirovinske zaklade treba učiniti vidljivom kod nekretnina, koje toj imovini pripadaju, zabilježbom u zemljištnoj knjizi.

Članak 21.

1. Osoblje Družtva Južnih željeznica, koje je prije podpisa ovoga sporazuma prešlo u službu Ugovornih Država, ostaje u službi država i nema nikakvih zahtjeva, prema Družtvu.

2. Izplaćivanje mirovina starim umirovljenicima Južnih Željeznica vršit će se prema načelima, koja su se do sada primjenjivala u Ugovornim Državama. Stari umirovljenici Družtva Južnih Željeznica nemaju nikakvih zahtjeva prema Družtvu.

Članak 22.

1. Vršenje svih prava i izpunjavanje svih obveza Družtva, koje su u svezi s prugama ili njihovim uprav-

ljanjem pogona, a potječu iz vremena prije 1. siečnja 1942., jest izključivo stvar onih država, na području kojih se dotične pruge nalaze.

2. Utanačenje o ukamačenju osnovne glavnice, uložene u peažne pruge i zajedničke kolodvore, stavljaju se izvan snage.

3. Potvrđuje se presuda obraničkog suda, izrečena u Luganu dne 28. svibnja 1938. o 4%-tnom zajmu u markama, niz E.; vlastnicima ovih komada (obveznice i kamatni odrezci) ne pripadaju nikakvi zahtjevi osim onih, koji izviru iz ove presude obraničkog suda.

4. Odredbe Rimskoga zapisnika od 7. srpnja 1934. o željezničkim knjigama Družtva i o izvršenju odredaba bivšeg Rimskog spordazuma, koje se na njih odnose, ne stupaju na snagu.

Članak 23.

1. Ako bi se došlo do nesuglasica o primjeni ili tumačenju ovoga sporazuma, svaka će od sudjelujućih država imenovati po jednoga zastupnika. Odbor sastavljen od ovih zastupnika, činit će priedloge, da bi se nesuglasice razčistile na prijateljski način.

2. Ovaj posebni odbor država, koji je pozvan, da uređuje nesuglasice o primjeni ili tumačenju sporazuma, može predlagati također i promjenu odredaba sporazuma, uzimajući u obzir okolnosti, koje bi mogle nastati; to vriedi naročito i obzirom na visinu upravnih troškova, predviđenih u članku 9., stavci 3. i obzirom na zadaće prometnoga odbora, predviđenog u članku 7. Posebni odbor proslieđuje odgovarajuće priedloge vladama Ugovornih Država.

Članak 24.

Ovaj sporazum stupa na snagu istodobno s ugovorom spomenutim u članku 1.

U vjeru čega su podpisani zastupnici podpisali ovaj sporazum.

Učinjeno u Brioni-u, dne 10. kolovoza 1942. na njemačkom i talijanskom jeziku u jednom jedinom izvorniku, koji će se pohraniti u pismohrani Kraljevske talijanske vlade. Ovjerovljeni primjerci dostavit će se vladama Ugovornih Država i Družtvu.

Njemački i talijanski tekst imadu jednaku vriednost.

Za hrvatsku vladu: *M. Stražnicky*

Za njemačku vladu: *Carl Clodius*

Alfred Prang

Za talijansku vladu: *A. Giannini*

Za madžarsku vladu: *Nickl*

Za Družtvo: *Maccallini*

Prilog 1. sporazumu

PRAVILA

DRUŽTVA ŽELJEZNICA DUNAV-SAVA-JADRAN (PRIJE DRUŽTVO JUŽNIH ŽELJEZNICA)

I. ODSJEK

SVRHA, NAZIV, SJEDIŠTE I TRAJANJE DRUŽTVA

Članak 1.

Družtvu je svrha:

a) provađanje sporazuma, sklopljenog u Brioni-u dne 10. kolovoza 1942. između hrvatske, njemačke, talijanske i madžarske vlade i Družtva Željeznica Dunav-Sava-Jadran (prije Družtvo Južnih Željeznica) o ponovnom uređenju odnosa toga Družtva,

b) osnivanje i vođenje prievoznih poduzeća te sudjelovanje u njima,

c) podizanje i vođenje drugih poduzeća svih vrsti te sudjelovanje u njima.

Članak 2.

Družtvo se naziva:

na hrvatskom jeziku:

»Družtvo Željeznica Dunav-Sava-Jadran (prije Družtvo Južnih Željeznica)«,

na njemačkom jeziku:

»Donau-Save-Adria Eisenbahn-Gesellschaft (vormals Südbahn Gesellschaft)«,

na talijanskom jeziku:

»Compagnia delle Ferrovie Danubio-Sava-Adratico (gia Compagnia delle Ferrovie Meridionali)«.

na madžarskom jeziku:

»Duna - Száva - Adria vasuttársaság (uzelöt Déli vaspalya társaság)«.

Članak 3.

Sjedište Družtva je u Beču. Družtvo može osnivati u drugim državama podružnice ili imenovati zastupnike, ako je to potrebno za njegove probitke.

Članak 4.

1. Trajanje Družtva je neodređeno.

2. Ako bi družtvo nastavilo obstojati preko 31. prosinca 1968. sa sjedištem u jednoj od Ugovornih Država, to od 1. siečnja 1969. vriede za nj izključivo zakoni države njegova sjedišta.

II. ODSJEK

TEMELJNA GLAVNICA, DIONICE

Članak 5.

1. Temeljna glavnica iznosi 20,400.000 zlatnih franaka, te je razdieljena u 510.000 dionica, svaka po 40.- zlatnih franaka.

2. Zakoni, koji vriede u različitim državama, a koji se tiču djelomičnog ili podpunog gubitka temeljne glavnice, ne će se primjenjivati na Družtvo. Glavna skupština će u slučaju potrebe zaklučiti smanjenje temeljne glavnice.

Članak 6.

1. Svaka dionica daje pravo na jednaki dio imovine i prihoda Družtva.

2. Posjednici dionica i vlastnici užitničkih dionica* koje su izdane prije stupanja na snagu ovih pravila, podvrgnuti su obvezama, koje ova pravila nameću.

Članak 7.

1. Dionice i užitničke dionice podpisuje jedan član upravnoga vieća i jedan činovnik, kojima je to naloženo. Providjene su žigom Družtva i izvadjene su iz matične knjige (juxta).

2. Dionice i užitničke dionice providjene su odrezcima za udio na dobitku, na temelju kojih se izplaćuju dividende.

Članak 8.

1. Dionice i odrezci za udio na dobitku glase na imaoca.

2. Družtvo priznaje samo imaoca vlastnikom.

3. Upravno vieće može dozvoliti polaganje dionica i užitničkih dionica u izvjestnim u tu svrhu odredjenim blagajnama. U tome slučaju mogu se dividende izplatiti uz predočenje položnice.

4. Na zahtiev dioničara ili imaoca užitničkih dionica može upravno vieće izpostaviti takodjer dionice i užitničke dionice, koje glase na ime.

---

*) Vlastnici prije izždriebanih dionica primili su osim uplaćene glavnice užitničke donice.

Članak 9.

1. Dionice i užitničke dionice su nedjeljive.

2. Pripada li neka dionica ili užitnička dionica nekolicini ovlaštenika, to mogu oni vršiti prava, koja proizlaze iz dionice, samo putem zajedničkoga zastupnika.

Članak 10.

Sve obaviesti dioničarima ili imaocima užitničkih dionica objavljivat će se u Deutscher Anzeiger, u Gazzeta Ufficiale del Regno d'Italia, i u Budapesti Közlöny i u Narodnim novinama u Zagrebu.

Članak 11.

Obveza dioničara na izvršenje uloga ograničena je naslovnim iznosom ili višim iznosom izdanja dionice.

Članak 12.

Ako neka dionica, užitnička dionica ili odrezak za udio na dobitku budu izgubljeni, ukradeni ili uništeni, onda zanimani ima tražiti proglašenje ništetnosti te izprave kod nadležnog suda u Beču.

III. ODSJEK
UPRAVA DRUŽTVA

Članak 13.

Organi Družtva jesu:
a) glavna skupština,
b) upravno vieće,
c) glavno ravnateljstvo.

A. Glavna skupština

Članak 14.

1. Glavna skupština donosi zaključke o svim predmetima, o kojima je odluka izključivo njoj pridržana ili koje joj predloži upravno vieće.

2. Zaključci, koje ona donosi na temelju pravila, obvezuju sve dioničare i sve imaoce užitničkih dionica.

Članak 15.

1. Glavna skupština je nadležna za:

a) izbor članova upravnog vieća prema članku 28. stavci 1. b),

b) izpitivanje i prihvat godišnjeg računa i zaključak o razrješenju upravnoga vieća,

c) donašanje zaključaka prema članku 39., naročito također za određivanje godišnje dividende,

d) povišenje temeljne glavnice i uzimanje zajmova,

e) razpuštanje Družtva,

f) izmjenu pravila,

g) amortizaciju dionica,

h) sniženje temeljne glavnice,

i) izbor triju računoizpitivača i dvaju zamjenika za izpitivanje računa.

2. Pravila se mogu mienjati uz pristanak zastupnika Država, spomenutih u članku 28. stavci 1. a) zaključkom glavne skupštine, ukoliko te promjene ne stoje u protimbi sa sporazumom, zaključenim u Brioni-u dne 10. kolovoza 1942.

3. Priedloge za izmjenu pravila može samo upravno vieće staviti na dnevni red glavne skupštine. Za izmjenu pravila i zaklučke glavne skupštine nije potrebno nikakvo daljnje državno odobrenje.

Članak 16.

Redovita se glavna skupština sastaje svake godine prije 30. lipnja u Beču. Osim toga sastaje se izvanredna

glavna skupština u mjestu, koje odredi predsjednik, kad to upravno vieće nađe potrebnim.

Članak 17.

1. Glavnu skupštinu treba sazvati upravno vieće najmanje tri tjedna prije dana sastanka.

2. Obaviest treba oglasiti u novinama, navedenima u članku 10.

Članak 18.

Glavna skupština može valjano stvarati zaključke samo u predmetima, koji su objavljeni u oglasu o sazivanju. Kod toga se uzima zaključak o priedlogu, postavljenom na bilo kojoj glavnoj skupštini, o sazivu izvanredne glavne skupštine.

Članak 19.

Sudjelovati u glavnoj skupštini ovlašteni su samo dioničari ili imaoci užitničkih dionica, koji su svoje dionice ili užitničke dionice najkasnije 14 dana prije dana sastanka položiti kod blagajna, koje odredi upravno vieće.

Članak 20.

1. Dioničari ili imaoci užitničkih dionica, koji hoće sudjelovati kod donašanja zaključaka, moraju ili osobno doći na glavnu skupštinu, ili se dati zastupati po jednom dioničaru ili imaocu užitničke dionice, koji je pismeno opunomoćen, a i sam ima pravo sudjelovanja.

2. Oblik punomoći određuje upravno vieće kod saziva glavne skupštine.

3. Samo zakoniti zastupnici onih, koji se nalaze pod skrbničtvom ili starateljstvom, kao i zastupnici pravnih osoba mogu kao opunomoćenici sudjelovati na glavnoj skupštini, a da sami nisu dioničari ili imaoci užitničkih dionica.

Članak 21.

1. Glasovanje se vrši javno, osim ako desetorica dioničara zahtievaju tajno glasovanje.

2. Izbori se vrše glasovnicama, ako glavna skupština ne odredi drugačije.

Članak 22.

1. Svaka dionica daje pravo na jedan glas.

2. Pravo glasa od deset užitničkih dionica odgovara onome od jedne neamortizirane dionice.

Članak 23.

1. Zaključci glavne skupštine o predmetima, navedenima u članku 15., stavkama 1. d), e) i f), kao i zaključci o sniženju temeljne glavnice, ukoliko ono ne usliedi putem amortizacije vlastitih dionica iz čistoga dobitka i slobodnih pričuva, stvaraju se tročetvrtinskom većinom, a svi ostali zaključci glavne skupštine jednostavnom većinom.

3. Zaključci su valjani samo onda, kad je na glavnoj skupštini zastupan najmanje deseti dio neamortizirane temeljne glavnice.

Članak 24.

1. Kad nisu izpunjeni uvjeti, a kojima ovisi valjanost zaključaka glavne skupštine prema propisima članka 23., tada će se sazvati nova glavna skupština, zaključci koje će biti valjani bez obzira na visinu zastupane temeljne glavnice.

2. Ova druga glavna skupština može stvarati zaključke samo o takvim predmetima, koji su bili na dnevnom redu prve.

3. Saziv druge glavne skupštine vrši se na način utvrđen člankom 17.

Članak 25.

1. Na glavnoj skupštini predsjeda predsjednik upravnog vieća ili član, kojega on odredi.

2. Službu brojača glasova vrše dvojica dioničara, koji zastupaju najviše glasova i koji tu službu prihvate.

Članak 26.

Zaključci glavne skupštine podkrepljuju se zapisnikom, koji sastavlja zapisničar, a podpisuju ga predsjedatelj, brojači glasova i zapisničar.

B. Upravno vieće

Članak 27.

Vrhovno vodstvo i upravljanje Družtva pripadaju upravnom vieću. Za upravno vieće vriede analogno pro-

pisi §§ 71., stavke 1., 73., 74., 82., 87., 94., 95., stavka 1 do 4, 96. i 99. njemačkog zakona o dioničkim družtvima, ukoliko se ne protive drugim propisima ovih pravila.

Članak 28.

1. Na temelju propisa članka 6. sporazuma u Brioni-u od 10. kolovoza 1942. sastoji se upravno vieće od 18. članova i to:

a) od osam članova, od kojih po dvojicu imenuju vlade svake pojedine Ugovorne Države,

b) od deset članova, koje bira glavna skupština Družtva između pripadnika Ugovornih Država, i od kojih po jedan pripada Državi, koja doprinosi najmanje jednu desetinu upravnih troškova Družtva, a dotičnoj je državi poćudan.

2. Upravnom vieću pripadaju osim toga, za zastupanje probitaka obvezničara, također tri člana odbora obvezničara, ali samo sa savjetodavnim glasom. Oni će u pravilu sudjelovati sjednicama upravnog vieća onda, kada se bude razpravljalo o pitanjima, koja se tiču obvezničara.

3. Upravno vieće određuje nagradu članovima, spomenutima u stavkama 1. i 2., te računoizpitivačima.

Članak 29.

1. Dužnosti članova upravnog vieća, spomenutih u članku 28., stavka 1. a) i 2., traju do dana kada stigne Družtvu njihov opoziv.

2. Dužnosti članova upravnoga vieća, spomenutih u članku 28., stavci 1. b), traju do redovite glavne skupštine, koja se sastaje treće godine, računajući od dana njihova izbora.

3. Članovi upravnoga vieća mogu biti ponovno izabrani.

Članak 30.

1. Kad neki član upravnoga vieća, spomenut u članku 28., stavci 1. b), prestane vršiti svoju dužnost prije izminuća roka, može ga privremeno zamieniti upravno vieće, pridržajući se propisa članka 29. Kooptacija ima se predložiti sliedećoj glavnoj skupštini na odobrenje.

2. Dužnost člana upravnoga vieća, koji bude izabran na mjesto člana, spomenutog u članku 28. stavci 1. b), kojemu je dužnost prestala, traje do redovite glavne skupštine, koja se sastaje treće godine, računajući od dana njegova izbora.

Članak 31.

1. Upravno vieće bira iz svoje sredine predsjednika. Njegova dužnost prestaje iztekom pripadanja upravnom vieću.

2. Predsjednik može biti ponovno izabran.

3. Za odsutnosti predsjednikove predaje upravno vieće predsjedničtvo jednom od svojih članova.

Članak 32.

1. Zaključci upravnog vieća donašaju se jednostavnom većinom.

2. O svim predmetima, koji se ne tiču posebničke imovine Družtva, ne može se stvoriti valjani zaključak, ako protiv njega glasuje pet članova upravnog vieća, koje su imenovale države ili pet članova upravnog vieća, koje je izabrala glavna skupština.

3. Svaki član upravnoga vieća može u svako doba tražiti od predsjednika pismene obaviesti o vođenju poslova Družtva.

Članak 33.

Upravno vieće može dati određene naloge jednome ili više članova ili činovnika Družtva.

Članak 34.

1. Tvrdku Družtva podpisuju ili:

a) zajednički dvojica članova upravnoga vieća, koje ih za to odredi, ili

b) jedan od te dvojice članova upravnoga vieća zajedno s jednim od dvojice prokurista, koje za to odredi upravno vieće.

2. Ovlašteni na podpisivanje dodaju tvrdci (članak 2.) svoje podpise. Prokuristi stavljaju prije podpisa svojih imena dodatak »per procura«.

Članak 35.

Članovi upravnoga vieća, ako ne sudjeluju osobno na nekoj sjednici, mogu se dati zastupati po jednom članu upravnoga vieća ili mogu pismeno dostaviti svoje stanovište.

Članak 36.

1. Upravno vieće sastaje se na poziv predsjednika, kad to zahtievaju probitci Družtva, ali najmanje dva puta na godinu.

2. Za valjanost zaključaka potrebna je prisutnost od najmanje petorice članova.

Članak 37.

1. Članovi upravnoga vieća imaju biti pozvani na sve sjednice najkasnije deset dana unapried.

2. U žurnim slučajevima može predsjednik izvršiti saziv i u kraćem roku.

3. Zapisnici sjednica upravnoga vieća sastavljaju se na njemačkom i talijanskom jeziku; podpisuju ih: predsjednik, jedan član upravnoga vieća i zapisničar, a razašilju se u roku od četiri tjedna.

C. Glavno ravnateljstvo

Članak 38.

1. Glavno ravnateljstvo sastoji se od glavnog ravnatelja i dvojice ravnatelja, od kojih ima jedan ovlastiti zamjenika glavnog ravnatelja. Ovi vodeći činovnici imaju na svoju odgovornost provađati zaključke upravnoga vieća i voditi poslove Družtva unutar granica stvorenih tim zaključcima.

2. Upravno ih vieće imenuje i odpušta; ono određuje njihov djelokrug i njihova beriva.

3. Ovi vodeći činovnici sudjeluju sa savjetodavnim glasom na sjednicama upravnoga vieća.

4. Za ove vodeće činovnike vriede analogno propisi §§ 79., 80., 82., 84. i 85. njemačkog zakona o dioničkim družtvima, ukoliko se ne protive drugim propisima ovih pravila.

IV. ODSJEK

GODIŠNJI RAČUNI, RAZDIOBA DOBITAKA, PRIČUVNA ZAKLADA, AMORTIZACIJA DIONICA

Članak 39.

1. Računi Družtva vode se prema članku 19. sporazuma u Brioni-u od 10 kolovoza 1942., a zaključuju se 31. prosinca svake godine.

2. Izpitivači računa moraju izpitivati računovodstvo Družtva i pismeno obvješćivati upravno vieće o posljedku ovog izpitvanja. Za obseg izpitivanja, za pravo izpitivača računa na traženje obavještenja, za pismeni izvještaj o izpitivanju i zabilježku o odobrenju vriede analogno §§ 135., stavka 2, 138., 139., stavka 1. i 140. njemačkoga zakona o dioničkim družtvima.

3. Upravno vieće predlaže na odobrenje glavnoj skupštini zaključni račun razmjere zajedno s poslovnim izvještaj o izpitvanju i zabilježku o odobrenju vriede

4. Od dobitka iz upravljanja posebničkom imovinom uzet će se svota od najmanje 5% za stvaranje pričuvne zaklade za tu imovinu. Ova je pričuvna zaklada neodvisna od one, koja je predviđena u članku 9., stavci 5. sporazuma u Brioni-u od 10. kolovoza 1942.

5. Družtvo može slobodno razpolagati dobitkom poslovne godine, uzimajući u obzir odredbe stavke 4. ovoga članka i stavke 1. članka 40.

Članak 40.

1. Ako dobitak jedne poslovne godine, spomenut u članku 39. stavci 4., nakon doznake na tamo predviđenu pričuvnu zakladu premaši iznos, koji bi bio potreban za razdiobu dividende od 5% za svaku dionicu u obticaju, onda će se unapried od postignutoga viška skinuti 10%za članove upravnoga vieća i za vodeće činovnike.

2. Jedna trećina ove svote doznačit će se vodećim činovnicima, a podielit će je među njih upravno vieće.

3. Dvie trećine podielit će se među članove upravnoga vieća.

Članak 41.

Amortizacija dionica vrši se prema zaključcima glavne skupštine.

Članak 42.

1. Kada glavna skupština zaključi amortizaciju dionica, tada određuje uviek upravno vieće, ukoliko će se ova amortizacija provoditi ždrebanjem ili slobodnom kupnjom.

2. Za izždrebane dionice ne će se izdavati nove užitničke dionice.

3. Brojeve izždrebanih dionica treba objaviti u listovima, označenima u članku 10.

4. Amortizirane dionice treba onesposobiti za promet.

Članak 43.

1. Nakon razdiobe dividende od 25.— zlatnih franaka po dionici, postupa se kod davanja daljnje dividende

jednako s imaocima užitničkih dionica i s imaocima dionica.

2. Kod razpusta Družtva ima se likvidacioni utržak upotriebiti na sliedeći način:

a najprije se imaju odkupiti dionice u obticaju iznosom do 500.— zlatnih franaka po dionici.

b) ostatak će se razdieliti podjednako među imaoce dionica i užitničkih dionica.

Članak 44.

1. Dividende i izždrebane dionice izplaćuju se kod blagajna, koje označi upravno vieće.

2. Dividende, koje se ne podignu unutar pet godina, pripast će Družtvu. Ovo isto vriedi za iznose, koji odpadaju na izždrebane dionice i na užitničke dionice, a ne podignu se unutar dvadeset godina.

Prilog 2. sporazumu

ZAPISNIK

O PLAĆANJIMA

Istodobno s podpisivanjem današnjeg sporazuma o ponovnom uređenju odnosa Družtva Željeznica Dunav-Sava-Jadran (prije Družtvo Južnih Željeznica), vlade Ugovornih Država i Družtvo sporazumjeli su se, da će — premda i nadalje obstoji njihova obveza, iznose, koje prema spomenutom sporazumu duguju Družtvu, plaćati u zlatnim francima, — za sama plaćanja i same

primjenjivati sliedeće odredbe u točki 1. do 4., sve dok u pojedinim državama bude obstojao nadzor nad prometom deviza:

1. Iznosi, određeni za odplatu dugova prema članku 9., stavci 2., 4., 5. i 6. sporazuma, moraju se plaćati u okviru obračunskih sporazuma, koji obstoje između Ugovornih Država i zemalja, u kojima treba vršiti odplatu dugova. Plaćanja imaju usliediti na banke, koje u tim zemljama označi Družtvo. Ako obračunski sporazum ne obstoji, ili ako plaćanje nije moguće u okviru takovoga obračunskog sporazuma, Družtvo će se sa zanimanom vladom sporazumjeti o uređenju plaćanja.

2.Za plaćanja koja su prema članku 9., stavci 3. sporazuma određena za upravne troškove Družtva, upravno vieće utvrđuje početkom svake godine iznose potrebne Družtvu u pojedinim valutama, razmjerno prema područnoj i valutnoj podjeli tih troškova.

Ove iznose može svaka država plaćati u vlastitoj valuti u granicama udjela na upravnim troškovima prema članku 9. stavci 3. sporazuma. Prienos ostataka provest će se u okviru obračunskih sporazuma, koji obstoje između država, koje dolaze u obzir. Za možebitne promjene razdiobe prema točki 2., koje bi se tokom jedne godine pokazale neobhodno potrebnima, traži se odobrenje upravnoga vieća.

3. Ugovorne Države ne će tražiti, da se iznosi, koji Družtvu pritječu iz Ugovornih Država ili iz drugih izvora u slobodnim devizama, prijave ni ponude, ni predaju, nego će ih ostaviti Družtvu na slobodno razpolaganje.

4. Doznačivanje iznosa, koji prema članku 9. stavci 7. sporazuma služe za povrat predujmova Italije, mora

Madžarska država vršiti Družtvu putem talijanske banke, koju ono označi, u okviru obračunskog sporazuma, koji obstoji između Italije i Madžarske.

5. Sva plaćanja, koja su Ugovorne Države iz bilo kojeg razloga izvršile do 31. prosinca 1941., imaju se smatrati konačnima. Ugovorne Države prema tome nemaju ništa više platiti za vrieme do 31. prosinca 1941. zaključno, a niti mogu tražiti bilo kakvo vraćanje.

II. Vlade Ugovornih Država sporazumjele su se nadalje:

1. Države se obvezuju, da se ne će poslužiti mogućnošću uglavničenja, spomenutom u članku 10., stavci 2. sporazuma prije izteka šeste godine nakon stupanja sporazuma na snagu, a u nikojem slučaju prije ukinuća ograničenja plaćevnoga prometa Ugovornih Država. Pod istim uvjetima imaju države mogućnost, svoja plaćanja uglavničiti prema članku 9. stavci 3. sporazuma po kamatnoj stopi od 3%. Obstoji suglasnost o tome, da u slučaju razilaženja u mišljenju o promjeni ovih propisa treba postupati prema članku 23. stavci 1. spodazuma.

2. Od časa, kad više ne bude obstojao nadzor nad prometom deviza ni u jednoj od Ugovornih Država, imaju države sva plaćanja, koja duguju Družtvu, vršiti prema uputama Družtva i na mjestima, koja ono odredi.

Učinjeno u Brioni-u, dne 10. kolovoza 1942. na njemačkom i talijanskom jeziku u jednom jedinom izvorniku, koji će se pohraniti u pismohrani Kraljevske ta-

lijanske vlade. Ovjerovljeni primjerci dostavit će se vladama Ugovornih Država i Družtvu.

Njemački i talijanski tekst imadu jednaku vriednost.

Za hrvatsku vladu: *M. Stražnicky*

Za njemačku vladu: *Carl Clodius*
Alfred Prang

Za talijansku vladu: *A. Giannini*

Za madžarsku vladu: *Nickl*

Za Družtvo: *Maccallini*

Prilog 3. sporazumu

ZAPISNIK

O POREZIMA

Istodobno s podpisivanjem današnjeg sporazuma o ponovnom uređenju odnosa Družtva Željeznica Dunav-Sava-Jadran (Prije Družtva Južnih Željeznica), vlade Ugovornih država i Družtvo sporazumjeli su se o sliedećem:

1. Danas podpisani sporazum, zapisnici, koji se na nj odnose i sve mjere potrebne za njegovu provedbu, oslobođeni su u Ugovornim Državama svih poreza, daća i pristojbi.

2. Za buduće oporezovanje Družtva vriedi sliedeće:

a) Plaćanja Ugovornih Država Družtvu izvršena prema članku 9. sporazuma, oslobođena su od svih poreza, daća i pristojbi označenih u točki 1. Isto je tako i oslobođeno od poreza svake vrsti i cielo upravljanje imovinom, spomenutom u članku 15. sporazuma.

b) Za vrieme obstanka mirovinske zaklade, spomenute u članku 20. sporazuma, oslobođena je zaklada i prinosi, koji joj pritječu od Družtva i članova, svih poreza, daća i pristojbi, označenh u točki 1.

c) Družtvo ima dakle namirivati u točki 1. spomenute poreze, daće i pristojbe samo od prihoda i imovine, koji ne služe svrhama spomenutima u sporazumu (privatna imovina), i to samo onoj državi, u kojoj se nalazi sjedište Družtva. Od svoga nepokretnog posjeda, koji leže u drugim državama, ima Družtvo namirivati samo stvarne poreze, koji obstoje u odnosnim državama. Posljednja rečenica stavke 2. članka 4. sporazuma ovdje ništa ne mienja.

3. Za oporezivanje beriva činovnika, namještenika i umirovljenika Družtva kao i čanova upravnoga vieća i prometnoga odbora vriede odredbe međunarodnih sporazuma o izbjegavanju dvostrukoga oporezivanja unutar prostornog i osobnog područja vriednosti. Naročito će se u svim slučajevima, u smislu sporazuma o dvostrukom boravištu primjenjivati odredbe tih sporazuma.

Ukoliko bi ovi sporazumi stupili izvan snage, sklopit će Ugovorne Države posebna utanačenja o oporezivanju gore spomenutog beriva.

Učinjeno u Brioni-u, dne 10. kolovoza 1942. na njemačkom i talijanskom jeziku u jednom jedinom izvorniku, koji će se pohraniti u pismohrani Kraljevske talijanske vlade. Ovjerovljeni primjerci dostavit će se vladama Ugovornih Država i Družtvu.

Njemački i talijanski tekst imadu jednaku vriednost.

Za hrvatsku vladu: *M. Stražnicky*

Za njemačku vladu: *Carl Clodius*

Alfred Prang

Za talijansku vladu: *A. Giannini*

Za madžarsku vladu: *Nickl*

Za Družtvo: *Maccallini*

Prilog 4. sporazumu

ZAPISNIK

O OLAKŠICAMA DEVIZNO-PRAVNE PRIRODE

Istodobno s podpisivanjem današnjega sporazuma o ponovnom uređenju odnosa Družtva željeznica Dunav-Sava-Jadran (prije Družtva Južnih Željeznica), vlade Ugovornih Država i Družtvo sporazumjeli su se o sliedećem:

1. Ugovorne Države ne će tražiti od Družtva ni da prijavi ni da ponudi, a ni da preda svoje vlastite imovinske vriednosti u inozemstvu, te će podieliti Družtvu u svrhu urednog upravljanja tim imovinskim vriednostima obćenitu dozvolu za slobodno razpolaganje.

2. Činovnicima Družtva, koji su pripadnici jedne druge Ugovorne Države a ne one, u kojoj ima Družtvo svoje

sjedište, i koji na temelju postojećih ugovora trebaju primati svoja beriva iz slobodnih deviza Družtva, izdat će država, u kojoj ima Družtvo svovje sjedište, obćenitu dozvolu za inkaso u inozemstvu i za prienos u inozemstvo onoga diela beriva ovih činovnika, koji ne potroše u tuzemstvu. Ovi činovnici će koncem svake godine saobćiti nadležnoj deviznoj oblasti, koje iznose su u inozemstvu zadržali i koje iznose žele prenieti u inozemstvo.

Učinjeno u Brioni-u, dne 10. kolovoza 1942. na njemačkom i talijanskom jeziku u jednom jedinom izvorniku, koji će se pohraniti u pismohrani Kraljevske talijanske vlade. Ovjerovljeni primjerci dostavit će se vladama Ugovornih Država i Družtvu.

Njemački i talijanski tekst imadu jednaku vriednost.

Za hrvatsku vladu: *M. Stražnicky*

Za njemačku vladu: *Carl Clodius*
Alfred Prang

Za talijansku vladu: *A. Giannini*

Za madžarsku vladu: *Nickl*

Za Družtvo: *Maccallini*

ZAPISNIK
O PUTNIM OLAKŠICAMA

Istodobno s podpisivanjem današnjega sporazuma o ponovnom uređenju odnosa Družtva željeznica Dunav-Sava-Jadran (prije Družtva Južnih Željeznica), vlade Ugovornih Država i Družtvo sporazumjeli su se o sliedećem:

1. Ugovorne Države će svake godine za sve članove upravnoga vieća i prometnoga odbora, kao i za izpitivače računa staviti bezplatno na razpolaganje trajne

izkaznice, koje vriede za slobodnu vožnju na svim željezničkim prugama, koje su pod upravom te države, za sve vlakove, koji prevoze osobe.

2. Ugovorne Države će nadalje svake godine staviti na razpolaganje dovoljan broj jednakih trajnih izkaznica i to za vodeće i više činovnike glavnoga ravnateljstva, glasit će na ime, a za ostalo osoblje glavnoga ravnateljstva glasit će na imaoca. Broj takovih izkaznica utvrdit će se sporazumno između Družtva i Država — željezničkih uprava.

3. Željezničke uprave Ugovornih Država će kod izmjene karata sa stranim prometnim poduzećima poraditi na tome, da ta strana prometna poduzeća stave Družtvu bezplatno na razpolaganje ograničeni broj trajnih izkaznica - koje glase na ime imaoca - ili izkaznica za pojedinačna putovanja. Strana prometna poduzeća, potrebni broj i vrst izkaznica kao i podioba različitih traženja karata za zamjenu između željezničkih uprava četiriju Ugovornih Država utvrdit će se od slučaja do slučaja sporazumno između Družtva i Država — željezničkih uprava. Ugovorne Države će se međusobno obavješćivati o broju za Družtvo izpostavljenih ili posredovanih karata za izmjenu.

4. Vodeći činovnici i stalni službenici glavnog ravnateljstva Družtva i članovi njihovih obitelji uživaju na svim prugama, koje su pod upravom Ugovornih Država one pogodnosti za vožnju i prievoz tereta, koje se pružaju odgovarajućem osoblju državnih željeznica. Umirovljenici ovoga položaja glavnog ravnateljstva i članovi njihovih obitelji uživaju jednake pogodnosti za vožnju i prievoz tereta kao i odgovarajući umirovljenici državnih željeznica.

5. Odredbe stavke 2. i 4. vriede samo za ono osoblje glavnoga ravnateljstva, koje se pretežno bavi željezničkim pitanjima Društva. Ovo se ograničenje ne odnosi na one službenike i njihove obitelji, koji su već 1. siečnja 1942. uživali vlakovne povlastice. Odgovarajuće vriedi za umirovljenike.

6. Pod svim željezničkim prugama u upotrebi Ugovornih Država, stavka 1., 2. i 4. imaju se razumievati, ukoliko Njemački Reich dolazi u obzir, sve željezničke pruge Reicha, koje se nalaze u alpskim i dunavskim pokrajinama.

7. Putne olakšice, predviđene u toč. 4., odnose se u Kraljevini Italiji, u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj i u Kraljevini Madžarskoj na povclastice, koje su predviđene u stavci 3. dodatka k članku 26. bivšeg Rimskog sporazuma od 29. ožujka 1923.

Učinjeno u Brioni-u, dne 10. kolovoza 1942. na njemačkom i talijanskom jeziku u jednom jedinom izvorniku, koji će se pohraniti u pismohrani Kraljevske talijanske vlade. Ovjerovljeni primjerci dostavit će se vladama Ugovornih Država i Društvu.

Njemački i talijanski tekst imadu jednaku vriednost.

Za hrvatsku vladu: *M. Stražnicky*

Za njemačku vladu: *Carl Clodius*
Alfred Prang

Za njemačku vladu: *Carl Clodius*

Za madžarsku vladu: *Nickl*

Za Društvo: *Maccallini*

ZAPISNIK

Prilikom podpisivanja današnjega ugovora između Nezavisne Države Hrvatske, Njemačkog Reicha, Kraljevine Italije i Kraljevine Madžarske o ponovnom uređenju odnosa Družtva Željeznica Dunav—Sava—Jadran (prije družtvo Južnih Željeznica), ustanovljuju podpisani opunomoćenici u ime svojih vlada i zastupnik Družtva u ime Družtva, da je postignut sporazum u sliedećem:

1. Ako uslied zatezanja ratifikacija ovaj ugovor ne stupi na snagu prije 31. prosinca 1942., stupit će sudjelujuće vlade u dodir u svrhu sklapanja utanačenja, koja time postaju potrebna za prielazno doba do stupanja ugovora na snagu.

2. Ugovor postaje ništetnim, ako u roku od 9 mjeseci, računajući od dana podpisa, sve sudjelujuće države ne izvrše ratifikaciju. U ovom slučaju će sudjelujuće vlade stupiti u dodir u svrhu izpitivanja novoga stvarnog stanja, koje odatle proizlazi.

Njemački opunomoćenici izjavljuju sliedeće:

Podpisivanje ugovora ne znači nikakovo priznavanje Rimskoga ugovora od 29. ožujka 1923. sa strane njemačke vlade.

Učinjeno u Brioni-u, dne 10. kolovoza 1942. na njeniku, koji će se pohraniti u pismohrani Kraljevske ta-

mačkom i talijanskom jeziku u jednom jedinom izvor-

lijanske vlade. Ovjerovljeni primjerci dostavit će se vladama Ugovornih Država i Družtvu.

Njemački i talijanski tekst imadu jednaku vriednost.

Za hrvatsku vladu: *M. Stražnicky*

Za njemačku vladu: *Carl Clodius*
Alfred Prang

Za talijansku vladu: *A. Giannini*

Za madžarsku vladu: *Nickl*

Za Družtvo: *Maccallini*

ZAKLJUČNI ZAPISNIK

Dne 10. kolovoza 1942., u 11 sati, u Brioni-u.

Pošto je sjednica za ponovno uređenje odnosa Družtva Željeznica Dunav—Sava—Jadran završila svoj rad, pristupili su opunomoćenici podpisivanju zaključnih ugovora.

Prigodom podpisivanja izjavljuje hrvatski opunomoćenik sliedeće:

»Hrvatsko izaslanstvo ustanovljuje, da nijedan čin niti ijedna izjava ovoga hrvatskog izaslanstva, kao ni današnje podpisivanje sporazuma u Brioni-u ne može utjecati na stanovište hrvatske vlade u pogledu Međumurja, koje je objavljeno Kraljevskoj madžarskoj vladi u noti hrvatskog ministarstva vanjskih poslova br. 61/41 od 10 srpnja 1941.

S time u vezi mora se prilikom konačnog teritorialnog povlačenja granica kod pojedinih odredaba spomenutoga sporazuma prema članku 9. stavci 9) voditi ra-

čuna o promjenama, koje bi nastale u pogledu prometa na željezničkoj pruzi Kotoriba—Čakovec—Maćinec.«

Madžarski opunomoćenik izjavljuje na to sliedeće:

»Madžarsko izaslanstvo izjavljuje sa svoje strane, da je za njega u pogledu Međumurja mjerodavno samo stvarno pravno stanje, kako proizlazi iz madžarskoga zakonskog članka XX. iz godine 1941. o ponovnom priključenju Madžarskoj natrag osvojenih južnomadžarskih područja. Okolnost, da je madžarsko izaslanstvo stupilo u pregovore o danas podpisanom ugovoru i što ga je podpisalo, ne može dakle biti smatrana prihvatom izjave hrvatskoga izaslanstva.«

Predsjednik uzima do znanja izjave obaju opunomoćenika i daje na znanje, da će one biti unesene u zaključni zapisnik o poslovima sjednice. On moli oba opunomoćenika, da podpišu ovaj zaključni zapisnik.*

Predsjednik: *A. Giannini*

Hrvatski opunomoćenik: *M. Stražnicky*

Madžarski opunomoćenik: *Nickl*

Glavni tajnik: *Maltese*

---

* Narodne novine od 1. lipnja 1943. broj 124., u kojem je broju odtisnut i talijanski tekst ugovora.

ZAKONSKA ODREDBA

o promjeni i nadopuni zakonske odredbe o putnim i selitbenim troškovima državnih službenika s njezinom kasnijom promjenom i nadopunom

§ 1.

Paragraf 2. zakonske odredbe od 12. kolovoza 1941. broj CCXLI-1034-Z. p.-1941. o putnim i selitbenim troškovima državnih službenika (Narodne novine od 12. kolovoza 1941. broj 100) s njezinom kasnijom promjenom i nadopunom od 1. prosinca 1942. (Narodne novine od 3. prosinca 1942. broj 275) mienja se i glasi:

»Za vrieme službenog putovanja u granicama Nezavisne Države Hrvatske pripada državnim službenicima ova dnevnica:

T. br.	Vrsta službenika	Kuna
1.	činovnicima III. i IV. činovnog razreda .	600.—
2.	činovnicima V. činovnog razreda . . .	540.—
3.	činovnicima VI. činovnog razreda . . .	480.—
4.	činovnicima VII. i VIII. činovnog razreda	420.—
5.	činovnicima IX. i X. činovnog razreda .	360.—
6.	činovnicima XI. činovnog razreda i činovničkim vježbenicima sa sveučilištnom naobrazbom	320.—
7.	činovnicima XII. činovnog razreda i činovničkim vježbenicima s podpunom srednjoškolskom naobrazbom . . .	280.—
8.	činovničkim vježbenicima s nepodpunom srednjoškolskom naobrazbom i dočinovnicima	240.—
9.	podvornicima	200.—

§ 2.

Paragraf 4. mienja se i glasi:

»Na udaljenostima, na kojima se ne vrši promet željeznicom, brodom ili drugim javnim prievoznim sredstvom, pripada državnim službenicima u ime naknade za osobni prievoz:

1. za putovanja kopnenim putem za svaki prevaljeni kilometar Kuna 10.—

2. za putovanja morskim putem za svaku prevaljenu morsku milju (1825* m) Kuna 15.—

Kada dva ili više službenika mogu upotriebiti zajedničko prievozno sredstvo, umanjuje se svakome od njih iznos naknada iz stavke 1., i to iznos naknade pod točkom 1. za Kune 2, a iznos naknade pod točkom 2. za Kune 3.—

U slučaju selitbe, koja se ne može izvršiti upotrebom željeznice, broda ili drugog javnog prievoznog sredstva, pripada državnim službenicima u ime naknade za osobni prievoz:

1. za putovanja kopnenim putem za svaki prevaljeni kilometar:

a) samcu Kuna 10.—
b) s obitelji do dvoje djece Kuna 15.—
c) s obitelji preko dvoje djece Kuna 20.—

2. za putovanje morskim putem za svaku prevaljenu morsku milju (1852 m):

a) samcu Kuna 15.—
b) s obitelji do dvoje djece Kuna 20.—
c) s obitelji preko dvoje djece Kuna 25.—

Započeti kilometar odnosno morska milja računaju se kao cieli.«

§ 3.

Paragraf 5. mienja se iglasi:

»Kod putovanja željeznicom, brodom ili drugim javnim redovitim prievoznim sredstvom pripada državnim službenicima naknada u iznosu od Kuna 40.— danju, a Kuna 60.— noću za prievoz prtljage od stana do postaje prievoznog sredstva i obratno, te u svim slučajevama prielaza iz jednog prievoznog sredstva u drugo.

* ? 1852.

Za unos ručne prtljage u vlak, brod ili drugo javno redovito prievozno sredstvo kao i za iznos ručne prtljage iz tih prievoznih sredstava pripada državnim službenicima na svim polaznim, dolaznim i prielaznim postajama po Kuna 20.—«

§ 4.

Ukoliko su pojedinim vrstama odnosno strukama državnih službenika već povećane dnevnice iz § 2. zakonske odredbe od 12. kolovoza 1941. broj CCXLI-1034-Z. p.-1941 imadu takvi službenici pravo ili na tako povećanu dnevnicu, ili pak na dnevnicu iz § 2. ove zakonske odredbe, prema tome koja je veća.

§ 5.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* kojim danom prestaju vriediti svi protivni joj propisi.

U Zagrebu, dne 29. svibnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske

Ante Pavelić, v. r.

Broj: CXIV-1324-D.V.-1943

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 1. lipnja 1943. broj 124.

OBLASTNA ODLUKA

Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 24. svibnja 1943. broj 4550-1943 o najvišim dozvoljenim postotcima ukupne (brutto) zarade kod prodaje obuće i potrebština obućarske struke u trgovini na malo

Na temelju § 2. zakonske odredbe o osnivanje i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941 izdajem ovu oblastnu odluku:

I.

Najviši dozvoljeni postotci ukupne (brutto) zarade kod prodaje svih vrsta obuće i potrebština obućarske struke u trgovini na malo ustanovljuje se kako sliedi:

1. za gradove Zagreb, Osiek, Sarajevo i Dubrovnik s 23%,
2. za sva ostala mjesta 20%

II.

Najviši dozvoljeni postotak ukupne (brutto) zarade računa se od prodajne ciene.

Prodajna ciena ustanovljuje se tako, da se stvarna nabavna ciena robe podieli s ostatkom, koji se dobije,

ako se najviši dozvoljeni postotak ukupne zarade odbije od brojke 100, a količnik pomnoži sa 100.

Stvarna nabavna ciena robe je ciena prema računu dobavljača povećana s porezom na poslovni promet, željezničkim i ostalim prievoznim, utovarnim, pretovarnim i iztovarnim troškovima, obćinskom trošarinom, gradskom uvozninom i javnim daćama, a kod uvezene robe carinom, svim nuzpristojbama na carinarnici, kao i ostalim troškovima skopčanim s njezinim uvozom.

U stvarnu nabavnu cienu ne spada ležarina i stojarina, ako nastanu krivnjom nabavljača, te putni troškovi oko nabave robe.

Od ciene robe prema računu odbija se trgovački popust (rabat) dok se skonto ne odbija.

Možebitni manjak ili lom ili raztep ne smije se uračunati kod izračunavanja stvarne nabavne ciene robe.

Ako u jednom računu ima više vrsta robe uz razne nabavne ciene, moraju se troškovi razmjerno podieliti prema nabavnoj cieni robe, a porez na poslovni promet i ostale javne daće onako, kako su propisani pristojbenicima.

III.

Potrebštine za obućarsku struku jesu u smislu ove oblastne odluke sliedeći predmeti: kalupi, uložci za cipele, laštila za obuću i kožnate predmete, prašci i sredstva za čišćenje obuće, četkice za mazanje, čišćenje i svjetlanje obuće, krpe za čišćenje, kašike za oblačenje obuće, kopčice za zakopčavanje dugmeta, razno postolarsko oruđe te ostali pribor, koji se u ovom poslu obično upotrebljava.

IV.

Ustanovljeni najviši postotci ukupne (brutto) zarade sadržavaju sve poslovne (režijske) troškove, kakve god vrste oni bili, kao i čistu zaradu trgovca, te se osim njih ne smije ništa pridodati stvarnoj nabavnoj cieni robe.

V.

Trgovina na malo je u smislu ove oblastne odluke svaka prodaja izravno potrošačima.

VI.

Prekršitelji ove oblastne odluke bit će kažnjeni po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941 preinačene i nadopunjene zakonskom odredbom od 17. siečnja 1942. broj XV-104-Z-1942.

VII.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć 8 dana nakon proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 24. svibnja 1943.

Upravitelj
Državnog ureda za oblikovanje
ciena i nadnica:

Ing. Radoslav Lorković, v. r.

(Broj: 1390-D.V.-1943)

---

* Narodne novine od 1. lipnja 1943. broj 124.

OBLASTNA ODLUKA

Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 24. svibnja 1943. broj 4549-1943 o najvišim dozvoljenim postotcima ukupne (brutto) zarade kod prodaje kože u trgovini na malo

Na temelju § 2. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941 izdajem ovu oblastnu odluku:

I.

Najviši dozvoljeni postotci ukupne (brutto) zarade kod prodaje svih vrsti kože u trgovini na malo ustanovljuje se, kako sliedi:

1. kod prodaje kože u cielim komadima s 13%
2. kod prodaje kože u rezanim komadima s 19%

II.

Najviši dozvoljeni postotak ukupne (brutto) zarade računa se od prodajne ciene.

Prodajna ciena robe ustanovljuje se tako, da se stvarna nabavna ciena podieli s ostatkom, koji se dobije, ako se najviši dozvoljeni postotak ukupne (brutto) zarade odbije od brojke 100, a količnik pomnoži sa 100.

Stvarna nabavna ciena robe je ciena prema računu dobavljača povećana s porezom na poslovni promet, željezničkim i ostalim prievoznim, utovarnim, pretovarnim i iztovarnim troškovima, občinskom trošarinom, gradskom uvozninom i javnim daćama, a kod uvezene robe carinom, svim nuzpristojbama na carinarnici, kao i ostalim troškovima skopčanim s njezinim uvozom.

U stvarnu nabavnu cienu ne spada ležarina i stojarina, ako nastanu krivnjom nabavljača, te putni troškovi oko nabave robe.

Od ciene robe prema računu odbija se trgovački popust (rabat), dok se skonto ne odbija.

Kod izračunavanja stvarne nabavne ciene robe ne smije se uračunati možebitni manjak ili sasušak.

Ako u jednom računu ima više vrsta robe uz razne nabavne ciene, moraju se troškovi razmjerno podieliti prema nabavnoj cieni robe, a porez na poslovni promet i ostale javne daće onako, kako su propisani pristojbenicima.

III.

Ustanovljeni najviši postotci ukupne (brutto) zarade sadržavaju sve poslovne (režijske) troškove, kakve god vrste oni bili, kao i čistu zaradu trgovca, te se osim njih ne smije ništa pridodati stvarnoj nabavnoj cieni.

IV.

Trgovina na malo je u smislu ove oblastne odluke svaka prodaja izravno potrošačima.

V.

Prekršitelji ove oblastne odluke bit će kažnjeni po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941, promienjene i nadopunjene zakonskom odredbom od 17. siečnja 1942. broj XV-104-Z-1942.

VI.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć 8 dana nakon proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 24. svibnja 1943.

Upravitelj:
državnog ureda za oblikovanje
ciena i nadnica:

Ing. Radoslav Lorković, v. r.

(Broj:1387-D.V.-1943)

* Narodne novine od 1. lipnja 1943. broj 124.

OBJAVA

Ministarstva vanjskih poslova od 18. svibnja 1943. o ratifikaciji sporazuma između Nezavisne Države Hrvatske i Njemačkog Reicha o malom graničnom prometu od 13. svibnja 1942.

Dana 13. svibnja 1942. podpisali su u Zagrebu opunomoćenici Nezavisne Države Hrvatske i Njemačkog Reicha sporazum o malom graničnom prometu i zaključni zapisnik.

Sporazum je ratificiran. Izmjena ratifikacionih povelja usliedila je u Berlinu dana 4. svibnja 1943.

Prema članku 20. stavci 1. sporazuma stupa sporazum na snagu dana 5. lipnja 1943.

Sporazum se ovime proglašuje.*

U Zagrebu, dne 18 svibnja 1943.

Ministar vanjskih poslova:
Dr. Mile Budak, v. r.

Broj: Pr. 1637/1943.
(Broj: 1418-D.V.-1943)

---

* Narodne novine od 2. lipnja 1943. broj 125., u kojem broju je odtisnut i njemački tekst sporazuma.

SPORAZUM

IZMEĐU
NEZAVISNE DRŽAVE HRVATSKE I
NJEMAČKOG REICHA O MALOM
GRANIČNOM PROMETU

Nezavisna Država Hrvatske i Njemački Reich složiše se sklopiti sporazum o malom graničnom prometu. U tu svrhu imenovali su opunomoćenike

POGLAVNIK NEZAVISNE DRŽAVE
HRVATSKE

ministra vanjskih poslova gospodina
Dra *Mladena Lorkovića*

i

opunomoćenog ministra gospodina
Dra *Milorada Stražnickoga*

KANCELAR NJEMAČKOG REICHA

izvanrednog poslanika
i opunomoćenog ministra gospodina

Siegfrieda Kasche-a

i

ministerialnog ravnatelja u Državnoj
riznici Reicha gospodina

Dra *Theodora Wucher-a.*

Opunomoćenici saobćiše si međusobno punomoći, te ih u redu nađoše. Oni se složiše o sliedećim odredbama:

Članak 1.

1. Kao granični pojas u smislu ovoga sporazuma smatraju se na obje strane zajedničke granice položena područja, koja obćenito ne smiju biti široka izpod 10 km, niti preko 15 km.

2. Državni rizničari Ugovornih Stranaka će si međusobno dostaviti kartu graničnog pojasa i popis mjesta, koja leže u graničnom pojasu.

Članak 2.

1. Vlastnici i zakupnici poljodjelski ili šumsko-gospodarski izkorišćivanih zemljišta, koja leže u jednom graničnom pojasu, ali se upravljaju iz mjesta gospodarske uprave, koje leži u drugom graničnom pojasu, smiju prenositi preko granice slobodno od carine sliedeće predmete, proizvode i životinje, pod niže navedenim uvjetima, u okviru potreba uvjetovanih običajnim gospodarenjem:

a) sve što služi za uredno upravljanje ovih zemljišta, kao: gnojivo svake vrsti, sjeme (izuzev krumpira za sjeme), sjemenje, razsad (izuzev vinove loze), kao i sredstva za suzbijanje poljskih i šumsko gospodarskih štetočina. Nadalje u poljskom, šumarskom i podrumarskom gospodarstvu običajne strojeve, oruđe, prievozna sredstva, životinje za rad zajedno s opremom, kao i potrebnu hranu za životinje i potreban pogonski materijal za strojeve i prievozna sredstva;

b) poljodjelske i šumarske proizvode tih zemljišta zajedno sa životinjskim proizvodima, divljač ubijenu na tim zemljištima, kao i ribe uhvaćene na njima;

c) životinje pripadajuće gospodarstvu, koje se iz jednog graničnog pojasa tjeraju na pašu ili stajsku prehranu na zemljišta, koja leže u drugom graničnom pojasu, za vrieme paše ili za vrieme stajske prehrane okoćene mlade životinje, isto tako proizvodi dobiveni od životinja kao mlieko, maslac, sir i vuna.

2. Strojevi, oruđe, prievozna sredstva, tegleće životinje i opremni predmeti moraju se vratiti natrag preko granice po svršenoj upotrebi, a stoka na paši po izteku vremena za pašu. Isto vriedi i za neupotrebljenu hranu i pogonsko tvorivo.

3. Osobe, koje se žele koristiti napried navedenim povlasticama moraju nadležnim carinskim uredima predložiti potvrdu, koja je izdana od oblasti nadležne za dotično zemljište, s naznačenjem položaja, veličine i način obrađivanja zemljišta, kao i možebitnog stanja stoke. Stanje stoke na gospodarstvu mora se utoliko navesti, ukoliko se teži za povlasticom iz stavke 1. c. Potvrde se imadu izpostavljati bezplatno i prosto od pristojbi. U slučaju promjene mora se potvrda unutar dva tjedna izpraviti.

4. Povlastice se smiju primjenjivati samo u godišnjim i dnevnim dobima, u kojima se prema mjestnim običajima obavljaju poljodjelski i šumarski poslovi. Poljodjelski proizvodi moraju se po pravilu prenieti preko granice najkasnije do 31. ožujka godine, koja sliedi po žetvi.

5. K poljodjeskim proizvodima pripadaju, osim svježeg grožđa, voća i jagoda, još i vinska komina i vinski mošt, kao i komina od voća i jagoda, ako njihovo vrenje nije još dovršeno. Oni se moraju prenieti preko granice najkasnije do 30. studenoga godine berbe.

6. Polaganje carinskog osiguranja ne će se tražiti u napried navedenim slučajevima, osim ako ne postoji sumnja u pouzdanost ovlaštenika zbog djela protivnih carinskim ili deviznim propisima.

7. Povlastice ovog članka primjenjivat će se samo na one osobe, koje su za vrieme podpisa sporazuma vlastnici ili zakupnici zemljišta, koja leže u drugom graničnom pojasu, ili u buduće steknu vlastničtvo ili zakup na spomenutim zemljištima, bilo među živima ili putem nasljedstva, od osoba, po kojima bi po zakonu države, u kojoj leži mjesto gospodarske uprave, bile pozvane za zakonske nasljednike.

Članak 3.

1. Tvornica stakla u Humu smije uvoziti slobodno od carine iz njemačkog graničnog pojasa preko hrvatske carinarnice Hum za održavanje svojega pogona potrebne, u njemačkom graničnom pojasu proizvedene količine drveta u trupcima, jamskog drveta, okrajaka. vapnenca, pečenog vapna, slame, drvenog ugljena, šljunka, staklenih krhotina, opeka za gradnju, ugljena i šamotnih opeka.

2. Tvornica stakla u Sv. Križu smije uvoziti slobodno od carine iz hrvatskog graničnog pojasa preko njemačke carinarnice u Rogatcu za obdržavanje svoga pogona potrebne, u hrvatskom graničnom pojasu proizvedene količine rezanog drveta, jamskog drveta, okrajaka, šamotnog materiala i slame. Isto tako ne podleži nikakvom carinskom obterećenju struja dobavljena tvornici stakla u Sv. Križu.

3. Pogodnosti sadržane u stavkama 1. i 2. odobravaju se za prielazno vrieme od pet godina, počam od stupanja u kriepost ovog sporazuma.

Članak 4.

1. Kao osobnu zalihu hrane smiju stanovnici jednog graničnog pojasa sobom nositi u drugi granični pojas slobodno od carine gotova jela za jedan dan do najviše težine od 1 kg i vino od grožđa ili voća do najviše količine od 1 litre; na umjetna sladila, kao saharin i t. d., ne odnosi se ta pogodnost. Radnicima zaposlenima u poljodjelstvu, smije se osobna zaliha hrane donositi.

2. Radnici i zanatlije, koji u jednom graničnom pojasu stanuju, a u drugom graničnom pojasu obavljaju svoje zvanje, smiju, ako moraju ostati više dana na svojim mjestima rada, sobom nositi slobodno od carine osobnu zalihu hrane u količini, koja odgovara trajanju zadržavanja, ali najdalje do potrebe za jedan tjedan.

3. Stanovnici jednog graničnog pojasa smiju za vlastitu upotrebu ponieti slobodno od carine u drugi granični pojas cigare, cigarete i duhan, ako su u pitanju samo količine, koje ne prelaze potrebe jednog pušača u jednom danu. Najveća količina iznosi: dvie cigare ili 15 komada cigareta ili 20 gr. duhana ili ½ svitka duhana za žvakanje.

Članak 5.

1. Slobodni su od carine predmeti za vlastitu potrebu stanovnika jednog graničnog pojasa, koji se radi popravka nose u drugi granični pojas pod obvezom da budu vraćeni.

2. Od carine su nadalje oslobođeni niže navedeni predmeti, koje stanovnici jednog graničnog pojasa nose pod obvezom, da budu vraćeni, u drugi granični pojas, kako bi se ondje oplemenili:

a) žito, sjeme, sočivice, uljani plodovi, konoplja, lan i slični poljodjelski neprerađeni proizvodi, koji se imaju podvrći čišćenju, mljevenju, prekupljivanju, zgnječivanju, ljuščenju, tučenju ili sličnoj obradbi;

b) drvo, koje se ima usitniti, izciepati ili izraditi u daske, grede ili kolce;

c) hrastova ili druga kora, koja se ima razrezati, samljeti ili podvrći drugoj obradbi.

3. Sporedni proizvodi, dobiveni kod oplemenjivanja, moraju se, ukoliko imaju carinsku vriednost, zajedno s prerađenim ili obrađenim predmetima natrag vratiti, ili, ako ostanu u drugom graničnom pojasu, ocariniti. Pogodnost predpostavlja, da su granični stanovnici upućeni na mlinove, koji leže u drugom graničnom pojasu, ili na druge pogone, i da se navedeni predmeti upotrebljavaju za vlastito priradno poslovanje graničnih stanovnika.

Članak 6.

Slobodne su od carine vreće i drugi zavoji, u kojima se poljodjelski proizvodi i drugi predmeti, koji se pojavljuju u graničnom prometu, nose iz jednog graničnog pojasa u drugi, pa odanle prazni natrag prispievaju, ili koji se prazni iz jednog graničnog pojasa u drugi nose, i napunjeni s navedenim predmetima ponovno uvoze.

Članak 7.

Zanatlije, obrtnici i radnici jednog graničnog pojasa smiju prilikom vršenje svojega zvanja nositi slobodno od carine u drugi granični pojas potrebno oruđe za rad i pogon pod uvjetom, da ih vrate natrag.

Članak 8.

1. Liečnici, veterinri i primalje, koji stanuju u jednom graničnom pojasu, smiju zbog vršenja svojega zvanja u drugom graničnom pojasu potrebne sprave i instrumente za vršenje poziva sobom nositi slobodno od carine, pod uvjetom da ih vrate natrag. Isto vriedi za svećenike kod vršenja dušobrižničke službe.

2. Liekovi, zavojni material i sredstva za razkuživanje, koje u stavci I. navedeni liečnici, veterinari i primalje sobom nose za izravnu potrošnju kod pružanja pomoći u drugom pojasu, slobodni su od carine. Liekove i sredstva za razkuživanje, koji nisu dozvoljeni u državi uvoznici, ne smiju navedene osobe sobom donieti. Neutrošeni liekovi, zavojni material i sredstva za razkuživanje moraju se opet izvesti.

3. U pravilu se ne će zahtievati polaganje carinskog osiguranja.

Članak 9.

Zavojni material i liekovi, po koje stanovnici jednog graničnog pojasa po receptu liečnika ili veterinara idu u ljekarne drugog graničnog pojasa, slobodni su od carine, ali samo u količinama, koje odgovaraju potrebama pojedinog slučaja bolesti. Oprost od carine dozvoljavat će se prilikom ponovne upotrebe istog recepta samo onda, ako je liečnik ili veterinar recept izrično obnovio. U državi uvoznici nedopuštene ljekarije ne smiju se unositi. Zavojni material, jednostavne droge, koje služe u ljekovite svrhe, i jednostavni, poznati ljekarski pripravci, čija je ljekovita oznaka na omotu točno i jasno vidljiva, i koji se u maloprodaji smiju nuditi po propisima, koji vriede u dotičnom području, a u uvoznoj državi su dopušteni, slobodni su od

carine u količinama koje odgovaraju potrebi pojedinog slučaja bolesti, pa i tada, ako recept ne bude predočen.

Članak 10.

1. Ukoliko vozila svake vrsti (obična kola, dvokolice, motorna vozila i t. d.) i stoka za teglenje, jašenje i nošenje tereta prelaze granicu samo radi toga, da prenašaju osobe ili robu iz jednog graničnog pojasa u drugi ili da po njih idu, bit će slobodni od carine. Oprost od carine obuhvaća također k tomu pripadajuće predmete opreme kao i potrebnu hranu i pogonski materijal. Vozila, životinje i oprema kao i nepotrošena hrana i pogonsko tvorivo moraju se natrag vratiti.

2. Osobe, koje su carinskim oblastima poznate kao pouzdane, bit će oslobođene od polaganja carinskog osiguranja; u ovom slučaju izdat će im carinske oblasti potvrdu, čijá se vriednost može po molbi produljiti do 1 godine.

Članak 11.

Stanovnicima graničnog pojasa puštat će se slobodno od carine:

a) liesovi s mrtvacima i žare s pepelom umrlih, uključivo vienci i slični predmeti za ukras liesova, žara ili prievoznih sredstava;

b) predmeti, koji služe za uređenje i ukrašivanje grobova, ukoliko nisu određeni za trajno ukrašivanje grobova;

c) rukoveti cvieća od naravnog cvieća, lišća i trava (vienci, kite i slično), koje granični stanovnici prilikom svečanosti osobno prenose preko granice; ova pogod-

nost ne proteže se na rukoveti cvieća, koje se prenose preko granice u obrtne ili trgovačke svrhe;

d) predmeti bogoštovja, crkvene pjesmarice i molitvenici, koji se upotrebljavaju u vjerske svrhe, pod uvjetom da budu vraćeni;

e) športske sprave svake vrste, pod uvjetom da budu vraćene.

Članak 12.

Ukoliko to mjestne prilike, osobito u poljodjelskom i šumarsko-gospodarskom prometu zahtievaju, obostrane će carinske oblasti u danom slučaju u međusobnom sporazumu po mogućnosti dozvoliti iznimke od propisa, da se promet robom smije vršiti samo na carinskim putevima i za utvrđenih sati.

Članak 13.

Kod požara i drugih nesretnih slučajeva u graničnom pojasu okolni stanovnici smiju prelaziti granicu radi priticanja u pomoć i prenositi svoje sprave, vozila i zaprege, uključujući potrebnu hranu za tegleću stoku, kao i potrebno pogonsko tvorivo za vozila, slobodno od carine i svih carinskih formalnosti, u svako doba dana i noći, te također izvan carinskih puteva. Sprave, vozila i zaprege kao i neutrošena hrana i pogonsko tvorivo imaju se nakon pružene pomoći vratiti natrag preko granice.

Članak 14.

Nadležni uredi Ugovornih Stranaka poduzet će svaki za svoje područje potrebne mjere nadziranja, da bi

se spriečila zloupotreba pogodnosti predviđenih u ovom sporazumu. Bude li potrebno, o tome će se sporazumjeti nadležni uredi Ugovornih Stranaka. Izdane provedbene odredbe k ovome sporazumu oni će si priobćivati uzajamno.

Članak 15.

Oprost od carine, koji je predviđen u ovom sporazumu, obuhvaća oslobođenje od uvoznih i izvoznih carina kao i od ostalih daća i pristojbi. S oprostom od carine je dalje spojeno i oslobođenje gospodarskih uvoznih ili izvoznih zabrana ili ograničenja.

Članak 16.

1. Na području veterinarske službe u malom graničnom prometu vriede odredbe sadržane u prilogu.

2. U ostalim odredbama ovog sporazuma nisu dotaknute zdravstveno-redarstvene i veterinarsko-redarstvene odredbe, kao ni ograničenja izdana od Ugovornih Stranaka radi zaštite biljaka proti štetočinama, proti određenju i izkorjenjenu kao ni ostali redarstveni propisi, koji dolaze u obzir.

Članak 17.

Ako bi se kod provedbe ovog sporazuma pojavile potežkoće, nadležne oblasti Ugovornih Stranaka stupit će izravno u doticaj radi odstranjenja istih. Ako ne bi došlo do slaganja, priepori će se najprijateljskije izravnati diplomatskim putem.

Članak 18.

Državni rizničari Ugovornih Stranaka saobćit će si međusobno, koji se uredi imaju u smislu ovog sporazuma smatrati nadležnim oblastima.

Članak 19.

Državni rizničari Ugovornih Stranaka ovlašćuju se sklapati daljnja utanačenja, u okviru ovog sporazuma, koja bude iziskivalo iskustvo.

Članak 20.

Ovaj sporazum ima se ratificirati. Stupa u kriepost jedan mjesec nakon izmjene ratifikacionih povelja, koja ima usliediti u Berlinu, a može se odkazati s rokom od 6 mjeseci na kraju pojedine kalendarske godine.

U potvrdu ovoga obostrani opunomoćenici podpisali su sporazum i providjeli ga svojim pečatima. Sastavljeno u dvostrukom izvorniku na hrvatskom i njemačkom jeziku.

U Zagrebu, dne 13. svibnja 1942.

Dr. Mladen Lorković | *Siegfried Kasche*

Dr. Milorad Stražnicky | *Dr. Theodor Wucher*

ZAKLJUČNI ZAPISNIK

Pri podpisivanju sporazuma između Nezavisne Države Hrvatske i Njemačkog Reicha o malom graničnom prometu složiše se obostrani opunomoćenici još o sliedećim točkama:

K članku 2.

Mjesto gospodarske uprave u smislu članka 2. sporazuma je ono mjesto, iz kojeg se zemljištima praktično gospodari, dakle kod poljodjelskih zemljišta ono mjesto, na kojem se nalaze gospodarske zgrade (staje, suše i t. d.). Kod šumsko-gospodarskih zemljišta može šumarija, kod vinograda ili sličnog također stanbena zgrada, biti mjestom gospodarske uprave u smislu članka 2., ako se odanle praktično vrši gospodarenje šumom ili vinogradom.

K članku 2., stavci 5.

Ako jedna od Ugovornih Stranaka dozvoli svom graničnom pučanstvu također slobodno od carine uvoz vina, koje je spremljeno od grožđa, voća ili jagoda sa zemljišta označenih u članku 2. stavci 1., tada ne će druga Ugovorna Stranka sprečavati izvoz vina izlaznim daćama, izvoznim zabranama ili izvoznim ograničenjima.

K člancima 2. i 10.

Oprost od carine za pogonsko tvorivo proteže se samo na one količine, koje se nalaze u sudovima, koji stoje u izravnoj vezi s motorom.

K članku 15.

1. Pod daćama u smislu članka 15. imadu se podrazumievati sve daće, koje se plaćaju zajedno s carinama Sadašnje i buduće odredbe Ugovornih Stranaka o oporezovanju prievoznih sredstava ostaju ipak netaknute.
2. Pod pristojbe u smislu članka 15. ne podpadaju pristojbe za uredska poslovanja, koja se obavljaju na zahtjev izvan ureda ili izvan uredovnih satova.

K članku 19.

Ovlaštenje za državne rizničare Ugovornih Stranaka protegnut će se naročito na sliedeće:

Ako bi se pokazalo da stanje obskrbe na hrvatsko-njemačkoj granici iziskuje nabavljanje slobodno od carine živežnih namirnica ili drugih predmeta od strane graničnog pučanstva jedne Stranke iz graničnog pojasa druge Stranke, tada će oba državna rizničara urediti naročitim utanačenjem uvoz živežnih namirnicama i drugih predmeta slobodno od carine.

Ovaj zaključni zapisnik smatrat će se sastavnim dielom sporazuma i istovremeno sa sporazumom će se ratificirati, te će imati istu vriednost i trajanje.

Sastavljeno u dva izvornika na hrvatskom i njemačkom jeziku.*

U Zagrebu, dne 13. svibnja 1942.

Dr. Mladen Lorković — *Siegfried Kasche*

Dr. Milorad Stražnicky — *Dr. Theodor Wucher*

* Narodne novine od 2. lipnja 1943. broj 125., u kojem broju je odtisnut i njemački tekst utanačenja.

Prilog k članku 16., stavka 1.

VETERINARSKA UTANAČENJA

K SPORAZUMU IZMEĐU NEZAVISNE DRŽAVE HRVATSKE I NJEMAČKOG REICHA O MALOM GRANIČNOM PROMETU

K članku 2., stavka 1., 2. i 3.

1. Sve životinje iz jednog pograničnog kotara, koje će se upotrebljavati ili napasivati u drugom pograničnom kotaru, moraju se uz opis životinja (spol, starost, boja, znaci) unieti u izprave, koje treba prema članku 2. stavci 3. predložiti obostranim nadležnim carinskim postajama.

Podmladak, koji se je prinovio od ovih životinja za vrieme izpaše ili za vrieme stajskog hranjenja u drugom pograničnom kotaru, mora se unieti u izprave najkasnije 14 dana poslije rođenja.

2. Kopitari i goveda moraju se obilježiti usijanim žigom slovom »D« (za životinje iz Njemačke) ili slovom »H« (za životinje iz Hrvatske). Kopitare valja žigosati na lievom prednjem kopitu, goveda na lievom vanjskom prednjem papku ili na lievom rogu. Istim se slovom moraju označiti konji i goveda na lievom butu dlakorezom od najmanje 10 cm veličine, koji valja uviek pravovremeno obnavljati. Ovce, koze i svinje treba označiti istim slovom, i to ušnom markom na lievom uhu.

3. Za životinje moraju se podnieti svjedočbe o podrietlu (marvinske putnice), na kojima načelnik obćine, iz koje životinje potiču, potvrđuje, da u dotičnoj obćini za vrieme posljednjih 40 dana nije bilo nijednog slučaja stočnih zaraza, koje bi se prenosile na stoku, navedenu u svjedočbi o podrietlu, i čije je prijavljivanje obavezno.

Radi olakšanja, koja bi trebalo dozvoliti za vrieme vladanja slinavke i šapa, ako budu bile životinje protiv ove zaraze vakcionirane, obje će se središnje veterinarske oblasti u danom slučaju pravodobno staviti u vezu.

4. Pojedini slučajevi bedrenice, šuštavca, spolnog osipa, šuge kopitara, vrbanca na svinjama i bjesnoće, koji bi se pojavili u obćini, ali ne u dvorištu iz kojeg životinje potječu, ne smatraju se zaprekom za izdavanje svjedočbi o podrietlu (marvinske putnice), ali se to mora zabilježiti u svjedočbi o podrietlu. Isto vriedi i za tuberkulozna goveda.

5. Potvrde načelnika (predsjednika) obćine o nezaraženosti vriede za radnu stoku 30 dana, a za zaprežne životinje i one koje su u prometu radi izpaše 10 dana. Ove se nakon izteka ovog roka moraju obnoviti.

6. Svinje moraju biti u godini iztjerivanja dokazano zaštitno ciepljene proti vrbancu.

7. Za pse, (ovčarske i lovačke) mora se podnieti potvrda načelnika obćine o tome, da je mjesto njihova podrietla i njegov krug od 10 km slobodan od bjesnoće.

8. Sve životinje mora jednom u godini, na mjestu prielaza granice pregledati službeni veterinar države,

u koju prelaze, i to stoku za izpašu prilikom izgona na pašu, a radnu stoku pri početku proljetnog obrađivanja. Službeni veterinar države podrietla može prisustvovati pregledu. Kod povratka životinja u državu podrietla može se propisati službeni veterinarski pregled.

9. Životinje, koje granicu češće prelaze, mogu se podvrći i više puta ovom pregledu, ali ipak ne češće nego jednom mjesečno.

10. Bolestne, sumnjive na zarazno oboljenje, kao i one životinje, koje su sumnjive na zaraženost, bit će vraćene natrag.

11. Rezultate pregleda moraju službeni veterinari svakog puta unieti u izkaze, koji se nalaze kod nad ležnih carinskih postaja, kao i zabilježiti u svjedočbe o podrietlu (marvinske putnice).

12. Službeni veterinarski pregledi vrše se bezplatno, ukoliko se obavljaju na u tu svrhu određene dane, na određenim mjestima i u određeno vrieme. Obostrane kotarske oblasti graničnih kotareva saobćit će uzajamno pravovremeno utvrđeno vrieme pregleda. Za preglede, koji se traže u drugo vrieme vlastnici moraju platiti.

13. Za stajski gnoj, sieno, slamu i prostirku mora se podnieti službena veterinarska potvrda, da je dvorište podrietla slobodno od zaraze i da mjesto podrietla odgovara uslovima iz stavke 3. i 4. ovoga priloga.

14. Mlieko, koje potječe od stada iz dvorišta ili mjesta u kojima vlada slinavka i šap, kao i ono, koje dolazi iz kotareva, koji su povodom slinavke i šapa proglašeni zatvorenima, smije se prenositi preko granice samo onda, ako je prokuhano ili pak preko 1 minute ugrijano do najmanje 85° C.

15. Vuna, koja potiče od stada, dvorišta ili obćina, u kojima vladaju ovčije ospice, šuga ovaca ili slinavka i šap, ne smije se prenositi preko granice.

16. U pogledu ostalih životinjskih dielova, proizvoda i životinja vriede uvozne veterinarske redarstvene odredbe zemlje, u koju je uvoz namienjen, pri čemu je mjerodavno, da zaklana perad, ubijena divljač i ribe u malom graničnom prometu ne podleže nikakvom veterinarsko-redarstvenom ograničenju.

17. Životinje, koje su od zaraznih bolesti bolestne, na zarazu sumnjive i sumnjive, da su zaražene, smiju se povratiti u zemlju podrietla samo s posebnom dozvolom obostranih upravnih oblasti (šef civilne uprave, namjestničtvo, velika župa).

18. Uginule životinje ne smiju se prenositi natrag preko granice.

K članku 3.

19. Slama podleži uvjetima stavke 13. ovoga priloga.

K članku 4., stavke 1. i 2.

20. Meso kao poputbina (trošak) smije se prenositi samo u priugotovljenom stanju (salamureno, dimljeno, kuhano ili pečeno). Svinjsko meso (uključivo slanina) smije se prenositi preko granice samo pečeno ili kuhano.

K članku 10., stavka 1.

21. Za kopitare i papkare (volove i krave), koji se upotrebljavaju za odpremu vozila preko granice ili se upotrebljavaju kao jahače i tovarne životinje, mora se nositi sa sobom, osim u stavci 3. ovoga priloga propisane svjedočbe o podrietlu (marvinske putnice), i iz-

kaz, koji sadržava ime i stalno prebivalište vlastnika i točan opis životinja (starost, spol, boja, znaci), koji izpostavlja načelnik občine podrietla u oba jezika i providi ga službenim pečatom.

22. Izkazi moraju biti snabdjeveni zdravstvenom potvrdom uredovnog veterinara one države, u koju se stoka upućuje. Potvrda o zdravlju vriedi kod kopitara 3 mjeseca, a kod papkara 1 mjesec.

23. U tu svrhu potrebni pregledi također su bezplatni, ukoliko se vrše kod prielaza granice u za to određenom vremenu.

24. Potrebna hrana za životinje ne smije potjecati iz onih dvorišta, gdje vlada prenosiva stočna zarazna bolest, koju treba prijaviti po zakonu.

K članku 13.

25. Kod požara ili drugih nesretnih slučajeva u pograničnim kotarevima smiju kopitari prelaziti granicu bez veterinarsko-redarstvenih ograničenja.

ZAKLJUČNE ODREDBE

26. Obostrane kotarske oblasti (Landrat, kotarski predstojnik) pograničnih kotareva dužne su jedna drugoj javljati u roku od 24 sata brzojavno ili brzoglasno s naknadnom pismenom potvrdom prvo ustanovljenje i prestanak zaraznih bolesti, označenih u stavci 29., u občinama pograničnog kotara, s naznakom zaražene občine.

27. Goveđa kuga, plućna zaraza goveda, ovčje ospice, i bjesnoće te slinavka i šap mora se isto tako javljati i onda, ako se te zaraze pojave izvan pograničnog područja, ali unutar 20 km od zajedničke granice.

28. Osim toga moraju oblasti, spomenute u stavci 26., svakog 1. u mjesecu jedna drugoj javljati stanje zaraza, navedenih u stavci 29., i to u pograničnom kotaru po občinama.

Potrebno je slati i niečna izviešća.

29. Zarazne bolesti, koje se moraju međusobno javljati jesu:

1. biesnoća (Lyssa),
2. sakagija (Malleus),
3. slinavka i šap, (Aphthae epizooticae),
4. ovčje ospice (Variola ovina),
5. plućna zaraza kod goveda (Pleuropneumonia contagiosa bovum),
6. šuga kopitara i ovaca (Scabies),
7. goveđa kuga (Pestis bovina),
8. svinjska kuga (Pestis suum),
9. zarazna uzetost svinja (Tešinska bolest svinja, Meningo-Eencephalomyelitis enzootica suum),
10. zarazna kljenut konja (Exanthema coitale paralyticum),
11. infekciona anemija kopitara (Anaemija infectiosa equorum),
12. kokošja kuga (Pestis gallinarum).

30. U slučaju, da se u susjednoj državi unutar 20 km od zajedničke granice pojavi goveđa kuga, plućna zaraza kod goveda, ovčje ospice, te slinavka i šap, veterinarsko-redarstvene mjere ovog sporazuma mogu biti pooštrene za vrieme trajanja opasnosti od zaraze.

31. Kod pojave goveđe kuge, plućne zaraze goveda, ovčjih ospica, kao i slinavke i šapa, u područjima navedenim u stavci 30., mogu nadležne oblasti (šef civilne uprave, namjestnik, velika župa), nakon predhodnog

međusobnog dogovora, sasvim ili djelomično zabraniti za vrieme povećane opasnosti zaraze promet životinjama, životinjskim dielovima, životinjskim proizvodima, životinjskim gnojem, te sienom, slamom i steljom.

32. Nadležne oblasti (Šef civilne uprave, namjestnik, velika župa) moraju u danom slučaju jedna drugoj javiti pooštrenja ili zabrane istodobno s njihovim odredbama. To isto vriedi i za njihova ublaženja i ukidanja.

33 Obje Ugovorne Stranke će svake godine, prema stanju od 1. srpnja, jedna drugoj priobćiti imena veterinara, koji stanuju u pograničnoj zoni njihovog područja, a koji su ovlašteni za vršenje svog poziva u pograničnoj zoni.*

---

* Narodne novine od 2. lipnja 1943. broj 125.

OBLASTNA ODLUKA

Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 25. svibnja 1943. broj 1328-1943 o najnižim odkupnim i najvišim prodajnim cienama starog željeza

Na temelju § 2. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941, a savezno s naredbom Ministarstva narodnog gospodarstva od 22. svibnja 1943. broj 54086-1943 o obvezatnoj predaji starog željeza kod nabave novog, izdajem ovu oblastnu odluku:

I.

Staro željezo u smislu ove oblastne odluke dieli se u:

A. Staro još uporabivo (»polovno«) željezo, t. j. željezo, koje može služiti kao zamjena novom željezu, a to su:

1. željezničke i druge vrste tračnica. Ovamo spadaju:
   a) tračnice izpod 21 kg težine po tekućem metru, a duljine veće od 1000 mm,
   b) tračnice iznad 21 kg težine po tekućem metru, a duljine veće od 500 mm,
2. željezo okruglo, četvrtasto, plosnato, fazonsko. Ovamo spada:
   a) željezo promjera ili širine jedne stranice izpod 79 mm, a duljine veće od 500 mm,
   b) željezo promjera ili širine jedne stranice izpod 159 mm, a duljine veće od 350 mm,
   c) željezo promjera ili širine jedne stranice iznad 159 mm, a duljine veće od 200 mm,

3. željezni lim. Ovamo spada:
   a) lim debljine izpod 4 mm, i duljine stranice veće od 300 mm,
   b) lim debljine iznad 4 mm, a duljine stranice veće od 200 mm,
4. željezne cievi. Ovamo spadaju:
   a) cievi promjera izpod 50 mm, a duljine najmanje 300 mm,
   b) cievi promjera iznad 50 mm, a duljine najmanje 300 mm.

Staro još uporabivo željezo, koje bi inače pripadalo gornjim vrstama, no nema navedenih razmjera i ne ubraja se u još uporabivo (»polovno«) željezo, nego u staro neuporabivo željezo.

Novo željezo II. vrste t. z. IIa tvorivo (material) te izmetci i odpadci pri tvorničkoj izradbi novog željeza ne spadaju pod pojam još uporabivog (»polovnog«) željeza.

B. Staro neuporabivo kovano željezo, t. j. staro željezo, namienjeno pretaljenju. Ovamo spadaju:

1. željezničke i druge vrste tračnica i njihov pribor, komadi porušenih mostova i drugih željeznih naprava (konstrukcija), odpadci od željeza, čelika i željeznog lima, stare željezne cievi i ostali stari željezni predmeti, debljine od 3 mm na više, u koliko svi ovi predmeti ne pripadaju vrstama navedenim pod stavkom A. ove točke:

2. odpadci od željeza, čelika i željeznog lima, stare željezne cievi i ostali željezni predmeti debljine izpod 3 mm, izuzevši emajlirane i pocinčane, u koliko svi ovi predmeti ne pripadaju vrstama navedenim pod stavkom A. ove točke, nadalje željezne i čelične strugotine, željezna i čelična žica i izrađevine od žice, izuzevši pocinčane.

C. Staro lievano željezo. Ovamo spada:

1. strojni liev, t. j. polomljeni komadi strojeva iz lieva. kao što su: ležišta, zubčanici, točkovi, kajišnjaci, podnožje strojeva i drugi polomljeni lievani dielovi strojeva,

2. trgovački liev, t. j. polomljeni komadi željeznih predmeta, kao što su podupirači (konzole), peći, ploče i rešetke za štednjake, građevinska lievana roba, kanalizacioni liev, vodovodne cievi i druge izrađevine, koje spadaju u trgovački liev.

II.

Najniže odkupne ciene starog željeza, navedenog u točki I. ove oblastne odluke, koje nakupci imaju plaćati prodavačima, ustanovljuju se, kako sliedi:

A. Staro još uporabivo (»polovno«) željezo.

1. tračnice	Kn 5.25
2. željezo	Kn 4.40
3. lim	Kn 5.25
4. cievi	Kn 5.25,

sve za 1 kg postavno kuća prodavača.

B Staro neuporabivo kovano željezo:

1. staro neuporabivo željezo navedeno pod stavkom B. broj 1. u točki I. ove oblastne oduke	Kn 1.10
2. staro neuporabivo željezo, navedeno pod stavkom B. broj 2. u točki I. ove oblastne odluke	Kn 0.90

C. Staro lievano željezo:

1. strojni liev	Kn 3.—
2. trgovački liev	Kn 2.40

Najniže odkupne ciene, ustanovljene u točki pod B. i C., razumievaju se za 1 kg postavno skladište ovlašte-

nog trgovca starim željezom, skladište njegovog nakupca ili trgovca željeznom robom.

III.

Najviše prodajne ciene starog željeza, navedenog u točki I. ove oblastne odluke, ustanovljuju se kako sliedi:

A. Staro još uporabivo (»polovno«) željezo:

1. tračnice	Kn 6.—
2. željezo	Kn 5.—
3. lim	Kn 6.—
4. cievi	Kn 6.—,

sve za 1 kg postavno skladište trgovca.

B. Staro još uporabivo (»polovno«) željezo:

1. staro neuporabivo željezo navedeno pod stavkom B. broj 1. u točki I. ove oblastne odluke	Kn 2.10
2. staro neuporabivo željezo navedeno pod stavkom B. broj 2. u točki I. ove oblastne odluke	Kn 1.90

Ove ciene razumievaju se za 1 kg, utovareno u željeznička kola na bilo kojoj željezničkoj postaji, za izabranu robu te za pošiljke od najmanje 15 tona na širokom kolosieku, a od najmanje 10 tona na uzkom kolosieku. U slučaju nepodpunog izkorištenja nosivosti željezničkih kola od 15 odnosno 10 tona imaju se najviše prodajne ciene starog neuporabivog kovanog željeza umanjiti za razliku vozarine, koja odpada na 1 kg.

IV.

Ovlašteni trgovci starim željezom imaju trgovcima željeznom robom za staro željezo prikupljeno na način, propisan naredbom Ministarstva narodnog gospodarstva od 22. svibnja 1943. broj 54086-1943 platiti povrh ciena, propisanih pod I. ove oblastne odluke, a koje ciene plaćaju trgovci željeznom robom kupcima novog

željeza za prodano im staro, još i Kn 0.40 po kg. Ove se ciene razumievaju postavno skladište ovlaštenog trgovca starim željezom ili skladište njegova nakupca.

Za vagonske pošiljke starog željeza, poslane od strane trgovaca željeznom robom ili prerađivačkog veleobrta željezno-kovinske struke izravno željezarama, vriede propisi o najvišim dozvoljenim prodajnim cienama starog željeza.

V.

Tko odkupljuje staro željezo, obuhvaćeno ovom oblastnom odlukom, uz ciene niže od ciena, ustanovljenih u točki II. ove oblastne odluke te tko prodaje ili kupuje staro željezo uz više ciene od ciena ustanovljenih u točki III. ove oblastne odluke, bit će kažnjen po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941, promienjene i nadopunjene zakonskom odredbom od 17. siečnja 1942. broj XV-104-Z-1942.

VI.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* a istog dana prestaje vriediti oblastna odluka Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 25. kolovoza 1942. broj 12.221-1942.

Zagreb, dne 25. svibnja 1943.

Upravitelj
državnog ureda za oblikovanje
ciena i nadnica:

Ing. Radoslav Lorković, v. r.

(Broj: 1391-D.V.-1943)

---

* Narodne novine od 2. lipnja 1943. broj 125.

ZAKONSKA ODREDBA O BOLNICAMA

I. Obći propisi

§ 1.

Bolnice kao zdravstvene ustanove služe za liečenje bolestnika i za stručno usavršavanje liečnika i pomoćnog osoblja.

§ 2.

Bolnice su obće i specialne.

Obće bolnice primaju sve vrste bolestnika na liečenje, a specialne samo one bolestnike, za liečenje kojih su te bolnice posebno namienjene.

§ 3.

Obće i specialne bolnice su javne ili posebničke (privatne).

Javne bolnice su državne i samoupravne.

Javne bolnice moraju primati na liečenje bolestnike bez obzira na to, mogu li bolestnici sami platiti troškove liečenja, a posebničke bolnice samo kada se radi o pružanju žurne bolničke pomoći.

Javne bolnice nisu dužne primati bolestnike, koji boluju od neizljeČivih bolesti, osim ako se njihova bolest pogorša do mjere, koja traži posebno bolničko liečenje, ili ako takvi bolestnici obole od koje druge bolesti ili ako je bolest opasna za njihovu okolinu.

II. Troškovi liečenja

§ 4.

Javne bolnice imaju pravo za troškove liečenja ubirati propisane pristojbe prema obskrbnom razredu, u kojem se bolestnik lieči,

Visinu troškova obskrbljivanja i liečenja u svim javnim bolnicama, posebničkim bolnicama s pravom javnosti i bolničkim ambulantama, pogodnosti i oprost od plateža tih troškova, te vrstu obskrbnih razreda ustanovljuje naredbom ministar unutarnjih poslova u sporazumu s ministrom državne riznice.

Bolničke pristojbe ubiru se, ukoliko ih obvezana stranka na vrieme ne podmiri, poput državnih poreza.

§ 5.

Bolničke pristojbe plaćaju:

1. bolestnici sami ili druge osobe, obvezane na to prema zakonskim propisima;

2. podružnice za osiguranje radnika, Zdravstvena središnjica državnih namještenika, bratinske blagajne, Bolestnička zaklada državnog prometnog osoblja kao i ostale ustanove i zaklade za zdravstveno ili družtvovno osiguranje radnika i namještenika za svoje članove;

3. samostan za svoje redovnike i redovnice;

4. samostalne zdravstvene obćine u slučajevima § 6. točke B.;

5. Ministarstvo unutarnjih poslova — Glavno ravnateljstvo za udružbu — za osobe, koje prema propisima

o ratnim ozljeđenicima i ostalim žrtvama rata imaju pravo na bezplatno liečenje u bolnicama, zatim za pitomce domova za odgoj djece i mladeži i ustanova družtvovne skrbi te za bjegunce, izseljenike i naseljenike siromaštnog stanja;

6. Ministarstvo oružanih snaga za pripadnike oružanih snaga, i to za djelatne častnike, djelatne dočastnike kao i za članove njihovih obitelji, za momčad na odsluženju obvezatnog djelatnog razdoblja, za pitomce vojnih škola, kao i za pričuvne častnike, dočastnike i momčad, dok su na oružanoj vježbi;

7. Ministarstvo pravosuđa i bogoštovlja za osobe, koje ovršuju kaznu oduzeća slobode u kaznionicama i sudbenim zatvorima, za iztraženike i pritvorenike kao i za pitomce zavoda za popravljanje i odgoj malodobnika i djece, koji zavodi stoje pod nadzorom Ministarstva pravosuđa i bogoštovlja;

8. Ministarstvo unutarnjih poslova — Glavno ravnateljstvo za javni red i sigurnost — za redarstvene pritvorenike i za osobe, koje se nalaze u radnim i sabirnim logorima;

9. Ministarstvo unutarnjih poslova — Glavno ravnateljstvo za zdravstvo — za državne djelatne i umirovljene službenike, za njihove zakonite žene i djecu kao i za njihove roditelje, ako ih oni uzdržavaju, u onim slučajevima, kada se bolnički troškovi ovih osoba ne podmiruju po propisima zakonske odredbe o zdravstvenoj zaštiti državnih namještenika, kao i u slučajevima, navedenim u § 6. pod točkom A. Za činovnike, koji su članovi bolestničke zaklade državnog prometnog osoblja, a imaju pravo prema svom položaju na liečenje

u drugom obskrbnom razredu, plaća razliku između drugog i trećeg obskrbnog razreda Ministarstvo unutarnjih poslova — Glavno ravnateljstvo za zdravstvo.

Obveza plateža po ministarstvima, navedenim u točki 7. i 8. nastaje u slučaju, ako bolestnik sam ili druge osobe obvezane na to prema zakonskim propisima ne mogu platiti bolno obskrbne troškove.

Oblasti i ustanove, navedene u ovom paragrafu plaćaju bolničke pristojbe, propisane za najniži obskrbni razred, ukoliko nije posebnim propisima drugačije određeno; takve bolničke pristojbe u posebničkim bolnicama s pravom javnosti plaćaju se samo do visine pristojbi najnižeg obskrbnog razreda u javnim bolnicama.

§ 6.

Kad bolničke troškove ne može podmiriti sam bolestnik niti druge osobe, oblasti i ustanove obvezane prema propisima § 5., tada se ti troškovi podmiruju:

A. Iz državnih sredstava, ako je bolestnik bio liečen:

1. od duševnih bolesti,
2. od otvorene tuberkuloze,
3. od spolne bolesti,
4. od trahoma,
5. od kožne bolesti, koja podleži obvezatnoj prijavi po § 1. zakona o suzbijanju zaraznih bolesti.

Isto će se tako iz državnih sredstava podmiriti bolnički troškovi:

a) za bolestnike državljane stranih država, s kojima postoje ugovori o uzajamnom plaćanju bolničkih troškova;

b) za bolestnike siromašnog stanja, koji su pripadnici uzadruženih zdravstvenih općina;

c) za bolestnike, za koje se općinska pripadnost nije mogla utvrditi u roku od godine dana, a ne postoji slučaj iz točke B. ovoga paragrafa;

B. Iz sredstava samostalne zdravstvene općine, ako je bolestnik bio liečen od druge bolesti, koja nije navedena pod A. 1. do 5., i pripadnik je samostalne zdravstvene općine ili je prije stupanja u bolnicu stalno boravio u toj općini barem 5 godina.

§ 7.

Nemogućnost plateža bolno- obskrbnih pristojbi dokazuje se svjedočbom nadležnog općinskog ili gradskog poglavarstva, a ta svjedočba mora biti ovjerovljena od nadležne nadzorne oblasti. Za takve potvrde Gradskog poglavarstva u Zagrebu nije potrebno ovjerovljenje nadzorne oblasti.

Ministarstvo unutarnjih poslova naredbom će propisati, pod kojim uvjetima i na koji način se imaju izdavati potvrde o nemogućnosti plateža bolno- obskrbnih pristojbi.

§ 8.

Kad javna bolnica traži od općinskog ili gradskog poglavarstva podatke o tome, da li bolestnik može platiti sam bolničke troškove ili da li to mogu druge prema zakonskim propisima obvezane osobe, onda je poglavarstvo dužno pružiti tražene podatke u najkasnijem roku do 30 dana nakon primitka zahtjeva.

Takav izvještaj poglavarstva mora biti potvrđen po nadzornoj upravnoj oblasti osim izvještaja Gradskog poglavarstva u Zagrebu, koji takve potvrde ne treba. Ako se ustanovi, da pruženi podatci ne odgovaraju pravom stanju ili da su namjerno netočno navedeni, odgovarat će odnosni službenik stegovno i kazneno.

§ 9.

Kad na način, propisan u § 8., bude ustanovljeno, da bolestnik sam ili druga, umjesto njega prema zakonskim propisima obvezana osoba može platiti troškove liečenja, a ti troškovi do izlazka bolestnika iz bolnice nisu plaćeni, bolnica će poslat račun bolno- obskrbnih troškova radi ubranja nadležnom poreznom uredu. Porezni ured dužan je bezodvlačno postupati i ubrani iznos najkasnije u roku od 30 dana dostaviti bolnici, koja je račun izpostavila. Za oblasti i ustanove, navedene u § 6., obračuni će se sastavljat i izravno podnosit radi podmirenja svakih 15 dana.

Odgovorni službenici poreznih ureda odgovarat će stegovno za odugovlačenje pri ubiranju i priposlanju novca, a dužni su naknaditi bolnici i možebitnu štetu, koja bi za bolnicu uslied toga nastala.

§ 10.

Upravitelj bolnice može odobriti odplatu bolničkih troškova u mjesečnim obrocima najdulje na vrieme od 1 godine, računajući od dana izlazka bolestnika iz bolnice.

Obročna odplata može se odobriti samo onim osobama, za koje se ustanovi, da bi podmirba bolničkih

troškova najedanput ugrozila nuždno uzdržavanje njihovo ili njihove obitelji.

III. Proračun bolnica

§ 11.

Javne bolnice imaju svoj proračun primitaka i izdataka. Proračuni državnih bolnica odobravaju se u državnom proračunu, a proračuni samoupravnih bolnica u proračunu samouprava.

§ 12.

Državne bolnice imaju svoje računovodstvo i blagajnu te svoj proračun izvršuju prema postojećim propisima o državnom računovodstvu i saveznim propisima. Zaostatci s naslova bolno-obskrbnih troškova bez obzira, iz kojeg su proračunskog razdoblja, knjiže se kao tekući primitci.

Ako u toku proračunske godine vlastiti primitci državne bolnice budu veći, nego su proračunom predviđeni, višak će se ulagati u korist računa, predviđenog u § 36.

§ 13.

Javnim bolnicama mogu se iz državnog ili samoupravnog proračuna odobravati i izplaćivati predujmovi u granicama navjera, odobrenih za podmirbu bolničkih troškova bolestnika, koji se lieče o trošku države ili samouprave (§ 5. toč. 5., 6., 7., 8. i 9.). Ti predujmovi obračunavaju se predlaganjem računa bolničkih troškova. Obračuni se imaju izvršiti najkasnije mjesec dana prije završetka računske godine.

Bolnički troškovi mogu se izplatiti na teret državnog ili samoupravnog proračuna za onu godinu, u kojoj ih je naredbodavatelj predložio za izplatu, bez obzira kada je obveza nastala.

§ 14.

Državne bolnice mogu uz odobrenje Ministarstva unutarnjih poslova — Glavnog ravnateljstva za zdravstvo — u skladu s postojećim propisima voditi svoje gospodarstvo (ratarstvo, vrtljarstvo, stočarstvo, domaće peradarstvo, obrtničke poslove i t. d.).

§ 15.

Ministar unutarnjih poslova u suglasju s državnim rizničarom izdat će naredbom potanje propise o vođenju knjiga, zapisnika i računa, koji se odnose na uplatu i upotrebu bolničkih prihoda, kao i o vođenju bolničkog gospodarstva.

IV. Ustrojstvo bolnica

§ 16.

Javne bolnice imaju pojedine odjele. i zavode.

Ministarstvo unutarnjih poslova — Glavno ravnateljstvo za zdravstvo — propisuje nakon saslušanja Zdravstvenog vieća broj i vrstu odjela i zavoda, kao i broj liečnika u odjelima i zavodima pojedine bolnice.

U javnim bolnicama mogu se osnivati sliedeći:

a) odjeli:

1. za unutarnje bolesti,

2. za kirurgiju,
3. za ženske bolesti i porodničtvo,
4. za očne bolesti,
5. za bolesti uha, grla i nosa,
6. za tuberkulozu,
7. za kožne i spolne bolesti,
8. za dječje bolesti
9. za bolesti mokraćnog sustava,
10. za živčane i duševne bolesti,
11. za ortopediju,
12. za zarazne bolesti;

b) zavodi:

1. za rentgen i radij,
2. za fizikalnu terapiju,
3. za zubarstvo,
4. prosektura,
5. ljekarna.

Na čelu bolničkog odjela ili zavoda stoji primarni liečnik, a na čelu bolničke ljekarne predstojnik ljekarne.

Nastavnik Medicinskog fakulteta Hrvatskog sveučilišta u Zagrebu može biti uz svoju nastavničku službu imenovan i primarnim liečnikom sa svim pravima i dužnostima primarnih liečnika.

Posebni predstojnik ljekarne može se postaviti samo u bolnicama, koje imaju više od 300 bolestničkih kreveta.

U javnim bolnicama može se ustanoviti novi odjel ili povećati broj postojećih odjela, ako na odjel odpada najmanje 50 bolestničkih kreveta, i ako za njegovo pravilno djelovanje postoje dovoljne prostorije za rad, koji odgovara zahtjevima medicinske nauke.

U javnim bolnicama mora se imenovati na svakih 25 bolesničkih kreveta po jedan bolnički liečnik.

Bolnice za duševne bolesti moraju imati na svakih 300 bolesničkih kreveta jedan odjel.

Osnivanje novih odjela može predložiti upravitelj bolnice nakon saslušanja vieća primarnih liečnika, a o tome odlučuje Ministarstvo unutarnjih poslova — Glavno ravnateljstvo za zdravstvo — nakon saslušanja Zdravstvenog vieća.

§ 17.

Svaka državna bolnica, izuzimajući specialne bolnice, mora imati u pravilu 150 bolesničkih kreveta s odjelima za unutarnje bolesti i kirurgiju. Unutar ovih odjela moraju biti posebne prostorije: za tuberkulozu, za zarazne bolesti, za porodničtvo i za privremeni smještaj duševnih bolestnika.

U pojedinim područjima države može Ministarstvo unutarnjih poslova — Glavno ravnateljstvo za zdravstvo — nakon saslušanja Zdravstvenog vieća osnivati i graditi državne bolnice mimo uvjeta, predviđenih u predhodnoj stavci, ako je to potrebno s obzirom na posebne zdravstvene i prometne prilike takvih područja.

Svaka javna bolnica mora imati ambulatorij za bezplatan ambulatorijski pregled i liečenje siromašnih bolestnika.

§ 18.

Na čelu javne bolnice stoji upravitelj, koji mora biti liečnik.

Upravitelj bolnice odgovorni je naredbodavatelj i razpolaže primitcima i izdatcima, koji su odobreni proračunom bolnice.

Upravitelj javne bolnice je glavar cjelokupne bolničke službe i izravni glavar u stegovnom pogledu.

Posebni upravitelj može se imenovati samo u bolnicama, koje imaju više od 300 kreveta. U bolnicama, u kojima se ne postavlja poseban upravitelj, dužnost upravitelja bolnice obavlja za tu službu imenovani primarni liečnik.

§ 19.

Računske, gospodarstvene i administrativne poslove vodi gospodarstvenik bolnice pod izravnim nadzorom i prema uputama upravitelja bolnice.

Gospodarstvenik je odgovorni računopolagač. On provađa sve odluke upravne naravi. Za svaki izdatak, prije nego što se zauzme prema članu 60. i 66. zakona o državnom računovodstvu na teret navjera, namienjenih za stvarne potrebe, gospodarstvenik mora imati odluku upravitelja bolnice. Računsko, pisarničko i podvorno osoblje, te osoblje, zaposleno u bolničkom gospodarstvu, podređeno je u pogledu rada gospodarstveniku bolnice.

§ 20.

U javnim bolnicama postoji vieće primarnih liečnika kao savjetni organ upravitelja bolnice, koje razpravlja bolnička pitanja, medicinske, upravne i gospodarstvene naravi.

U viećanjima ovog tiela učestvuje po jedan predstavnik asistenata i sekundarnih liečnika, a predstojnik ljekarne i gospodarstvenik, kada se razpravlja o lje-

karničkim odnosno o upravnim i gospodarstvenim poslovima.

21.

Javne bolnice stoje u stručnoj suradnji s ostalim ustanovama i organima zdravstvene službe. U izvođenju svojih zadataka dužne su sve javne zdravstvene ustanove međusobno se pomagati i surađivati na rješavanju stručnih pitanja.

§ 22.

Javna bolnica dužna je brinuti se uz suradnju javnih ustanova i posebničkih družtava o družtvovnoj pomoći neobskrbljenim bolestnicima nakon odpusta iz bolnice. Bolestnicima prilikom izlazka iz bolnice dužan je odjelni liečnik dati savjet u pogledu možebitno potrebnog nastavka liečenja, ako bolestnik ne može produžiti liečenje u bolničkom ambulatoriju.

V. Osoblje u bolničkoj službi

§ 23.

U bolničkoj službi postoji:

1. zdravstveno,
2. pomoćno zdravstveno,
3. tehničko,
4. administrativno i
5. podvorno osoblje.

U zdravstveno osoblje spadaju: upravitelj bolnice, primarni liečnici, asistenti, sekundarni liečnici, liečnički vježbenici i ljekarnici.

U pomoćno zdravstveno osoblje spadaju: sestre pomoćnice, zdravstveni pomoćnici, primalje, bolničari i razkužitelji.
U tehničko osoblje spadaju: tehnički službenici i stručno gospodarsko i obrtno osoblje.
U administrativno osoblje spadaju: gosodarstvenik, službenici računarsko-gospodarstvene struke, blagajnici, skladištari i pisarnički službenici.
U podvorno osoblje spadaju osobe, određene za održavanje čistoće u bolničkim prostorijama i dvorištu, osobe, koje nemaju osobite stručne osposobe, a zaposlene su u kuhinjama, praonicama i u gospodarstvu, kao i vratari.
Broj osoblja ustanovljuje se proračunom bolnice.

§ 24.

Činovnici u državnim bolnicama svrstavaju se, i to:
a) upravitelj bolnice u VII., VI. i V. čin. razred,
b) primarni liečnik u VIII., VII., VI. i V. čin. razred,
c) asistent u IX., VIII., VII. i VI. čin. razred,
d) sekundarni liečnik u X. čin. razred,
e) predstojnik ljekarne u VIII., VII., VI. i V. čin. razred.
Ostalo bolničko osoblje svrstava se prema obćim propisima o svrstavanju državnih službenika.

§ 25.

Upraviteljem bolnice može biti imenovan liečnik, koji ima deset godina liečničke službe u javnim bolnicama i posebnu stručnu izobrazbu iz jedne od struka, predviđenih u § 16.

Primarnim liečnikom može biti imenovan liečnik, koji je proveo u bolničkoj službi najmanje tri godine kao asistent u dotičnoj struci.

Asistentom može postati onaj liečnik, koji je proveo u bolničkoj službi najmanje tri godine kao sekundarni liečnik i stekao posebnu stručnu izobrazbu iz dotične struke, no kao asistent može ostati u bolnici najdulje šest godina.

Sekundarnim liečnikom može postati onaj liečnik vježbenik, koji je s uspjehom završio vježbeničku službu i položio državni stručni izpit, no kao sekundarni liečnik može ostati u službi javnih bolnica najviše četiri godine.

Predstojnik bolničke ljekarne mora izpunjavati uvjete, propisane za samostalno vođenje ljekarne.

Bolnički činovnik računarsko-gospodarstvene struke s podpunom srednjom školom ili njoj ravnom stručnom školom stječe pravo na polaganje izpita za gospodarstvenika bolnice nakon šest godina računarsko-gospodarstvene službe u javnim bolnicama, a četiri godine nakon položenog izpita može biti imenovan gospodarstvenikom. Bolnički činovnik računarsko-gospodarstvene struke s visoko-školskom naobrazbom stječe pravo na polaganje izpita za gospodarstvenika bolnice nakon četiri godine računarsko-gospodarstvene službe u javnim bolnicama, a dvie godine nakon položenog izpita može biti imenovan gospodarstvenikom.

Izpit za gospodarstvenika imade napose obuhvatiti teoretsko i praktično poznavanje bolničke uprave, bolničkog gospodarstva te ustrojstva praktičnog rada u bolničkim odjelima. Potanje propise o tome izpitu

izdat će Ministarstvo unutarnjih poslova — Glavno ravnateljstvo za zdravstvo — naredbom.

Pomoćno zdravstveno osoblje mora imati odgovarajuću svršenu školu za pomoćno osoblje u zdravstvenoj službi ili osposobu prema posebnim propisima za tu službu.

Kao bolnička služba prema ovom paragrafu ima se smatrati i služba u sveučilištnim klinikama.

§ 26.

U svrhu dobrovoljne bolničke službe (kao t. zv. liečnik-volonter) može se prijaviti liečnik, koji je završio obvezatnu vježbeničku službu.

Takvi liečnici nemaju prava na beriva ni pripadnosti bolničkog osoblja, osim na pripadnosti službujućeg liečnika (§ 29.).

Dužnosti takvih liečnika jednake su dužnostima sekundarnih liečnika i oni se ne smiju baviti sukromnom praksom.

Vrieme, provedeno u bolnici u svojstvu t.zv. liečnika-volontera, priznaje se u vrieme posebnog stručnog usavršavanja dotične medicinske grane, kao i za promaknuće i mirovinu u državnoj službi.

Dozvolu za obavljanje dobrovoljne bolničke službe (volontiranje) u javnoj bolnici izdaje Ministarstvo unutarnjih poslova — Glavno ravnateljstvo za zdravstvo — nakon saslušanja upravitelja bolnice.

§ 27.

U javnim bolnicama liečničko i ljekarničko osoblje imenuje se na temelju razpisanog natječaja i nakon predhodne ocjene njihovih osposoba osim slučajeva,

kada je natječaj razpisan radi popune mjesta sekundarnih liečnika. Natječaj razpisuje i spomenuto osoblje imenuje Ministarstvo unutarnjih poslova — Glavno ravnateljstvo za zdravstvo, — dok osposobe ovog osoblja ocjenjuje Zdravstveno vieće.

Ako se putem razpisanog natječaja slobodno mjesta ne bi mogla popuniti uslied toga, što se na natječaj nitko nije prijavio, ili uslied toga, što natjecatelji ne udovoljavaju propisanim uvjetima, tada se liečničko i ljekarničko osoblje može imenovati bez natječaja.

Ostalo osoblje (navedeno u § 23.) u državnim bolnicama imenuje se na način i uz uvjete, propisane za državne službenike građanskog staleža, a u samoupravnim bolnicama na način i uz uvjete, koji vriede za službenike odnosne samouprave.

§ 28.

Upraviteljima državnih bolnica, liečnicima u bolnicama za duševne bolesti ili u odjelima za duševne bolesti, u bolnicama ili odjelima za zarazne bolesti i u lječilištima ili odjelima za tuberkulozu, te liečnicima u zavodima za rentgen i radij i prosektorima pripada posebni doplatak prema činovnom razredu, ako se odreknu obavljanja sukromne prakse.

Sekundarni liečnici ne smiju se baviti sukromnom praksom; njima pripada posebni doplatak kao naknada za noćnu službu.

Posebni doplatak pripada primarnom liečniku, koji obavlja službu upravitelja bolnice.

Visinu doplatka predviđenih u predhodnim stavkama, ustanovljuje Ministarstvo unutarnjih poslova —

Glavno ravnateljstvo za zdravstvo — u sporazumu s Ministarstvom državne riznice.

§ 29.

U državnim bolnicama službujući liečnici i službujući činovnici, pomoćno zdravstveno, tehničko i podvorno osoblje imaju pravo na bezplatnu hranu, a uz poprečnu cienu može dobiti hranu i ostalo bolničko osoblje kao i članovi obitelji bolničkog osoblja.

Bezplatan stan u naravi dodielit će se upravitelju bolnice, gospodarstveniku, liečničkim vježbenicima, tehničkom osoblju, blagajniku, skladištaru, pomoćnom zdravstvenom, obrtnom i podvornom osoblju. Uz stan dat će se bezplatno ogrjev i svietlo.

Osoblju, navedenom u predhodnoj stavci odredit će se stan u naravi, samo ako postoje posebne zgrade određene za stanovanje ili ako u bolničkim zgradama postoje stanbeni odjeli sa posebnim ulazima.. Između navedenog osoblja imaju prvenstveno pravo na stan oni službenici, koji s obzirom na važnost ili napornost službe treba da stanuju u bolnici.

Odluku o dodjeli stana donosi upravitelj bolnice.

Potanje propise o berivima u naravi izdat će Ministarstvo unutarnjih poslova — Glavno ravnateljstvo za zdravstvo.

§ 30.

Liečnici rentgeonolozi i ftizeolozi imaju pravo na godišnji odmor od 50 dana.

Pomoćno zdravstveno osoblje, koje je zaposleno kod rentgena, radija i u odjelu za tuberkulozu ima pravo

na dvostruko trajanje godišnjeg odmora, predviđenog zakonskim propisima o činovnicima, no najviše do 50 dana.

Ovaj odmor mora se izkoristiti u dva navrata tokom godine, i to prema odluci upravitelja bolnice.

§ 31.

Zabranjeno je bolničkom osoblju u javnim bolnicama primati ili tražiti nagrade za pružene usluge.

Liečnici u službi javnih bolnica ne mogu osnivati posebničke ustanove, u kojima se lieče bolestnici, niti mogu u posebničkim ustanovama kao namještenici obavljati stalnu liečničku praksu.

§ 32.

Ministarstvo unutarnjih poslova — Glavno ravnateljstvo za zdravstvo — izdat će nakon saslušanja Zdravstvenog vieća potanje propise o ustrojstvu, unutarnjem radu i obavljanju službe u javnim bolnicama.

VI. Osnivanje i građenje novih bolnica

§ 33.

Osnivanje i građenje novih bolnica dužnost je države i samoupravnih tiela.

Ministarstvo unutarnjih poslova — Glavno ravnateljstvo za zdravstvo — izradit će nakon saslušanja zdravstvenog vieća desetgodišnju osnovu o izgradnji i proširenju državnih bolnica.

Za ostvarenje ove osnove služit će sredstva, koja će se u tu svrhu predvidjeti u državnom proračunu i u osnovama za podjelu sredstava, dobivenih državnim zajmovima.

§ 34.

Kada se donese odluka o osnivanju i građenju nove bolnice ili o proširenju bolnice, dužna su odazvati se pozivu na suradnju i razpodjelu troškova tiela, koja su prema ovoj zakonskoj odredbi dužna osnivati i graditi bolnice.

Ustanove za zdravstveno i družtvovno osiguranje dužne su iz svojih razpoloživih sredstava odobriti dugoročne zajmove za građenje i proširenje bolnica uz najpovoljnie uvjete.

§ 35.

Država može pomoći osnivanje i građenje novih te proširenje postojećih samoupravnih bolnica, kao i proširenje posebničkih bolnica s pravom javnosti podjeljivanjem pripomoći ili davanjem zajma samo onda, ako samouravno tielo odnosno posebnik osigura najmanje polovinu sredstava, potrebnih za tu svrhu.

§ 36.

Ministarstvo unutarnjih posova — Glavno ravnateljststvo za zdravstvo — otvorit će kod Državnog vjeresijskog zavoda poseban račun za građenje, proširenje i uređenje bolnica, na koji će se račun ulagati sredstva, predviđena ovom zakonskom odredbom u te svrhe.

Sredstvima s ovog računa razpolagat će Ministarstvo unutarnjih poslova — Glavno ravnateljstvo za zdravstvo — dajući pripomoći ili zajmove prema propisu § 35.

§ 37.

Ako u pojedinom gradu s preko 10.000 stanovnika postoji državna bolnica, dužna je gradska obćina re-

dovito doprinositi za uzdržavanje bolnice iznos, koji će propisati ministar unutarnjih poslova u sporazumu s ministrom državne riznice.

Ovaj doprinos ne će se propisati gradskoj obćini, ako ova obćina ima vlastitu bolnicu. koja može zadovoljiti barem polovicu potreba njezina pučanstva, računajući 5 bolestničkih kreveta na svakih 1.000 stanovnika, odnosno kad takvu bolnicu podigne.

§ 38.

Za proširenje i uređenje bolnica ubiru javne bolnice 10% povrh iznosa redovitih bolno-obskrbnih pristojbi.

Od ubranog iznosa zadržava bolnica 75% za proširenje i uređenje te bolnice, dok preostalih 25% ulaže u korist računa, navedenog u § 36.

Bolnica mora zadržani iznos uložiti na poseban račun u koji državni ili samoupravni novčanni zavod, a za razpoložbu s tim iznosima mora imati predhodno odobrenje Ministarstva unutarnjih poslova — Glavnog ravnateljstva za zdravstvo.

§ 39.

Ministarstvo unutarnjih poslova može propisivati nove ili mienjati postojeće zdravstveno-tehničke propise za građenje javnih bolnica.

VII. Posebničke (privatne) bolnice

§ 40.

Posebničke obće i specialne bolnice mogu se osnivati i graditi uz odobrenje Ministarstva unutarnjih poslova — Glavnog ravnateljstva za zdravstvo.

Ove bolnice moraju biti građene prema zdravstveno-tehničkim propisima, koji vriede za javne bolnice.

Za rad liečnika u posebničkim bolnicama potrebna je predhodna dozvola Ministarstva unutarnjih poslova — Glavnog ravnatelja za zdravstvo. Dozvola se može izdati samo ako su izpunjeni svi uvjeti, koji se zahtievaju za liečnike u javnim bolnicama.

Službovni odnosi ovih liečnika moraju biti uređeni skupnim ugovorom s liečničkom komorom.

Ovi propisi vriede za sve posebničke ustanove, u kojima se lieče bolestnici, kao što su sanatoriji, lječilišta, oporavilišta i t. d.

§ 41.

Ministarstvo unutarnjih poslova — Glavno ravnateljstvo za zdravstvo — može posebničkoj bolnici priznati pravo javnosti, ako se vlastnik bolnice povrh uvjeta § 40. obveže, da će izpunjavati propise iz treće i četvrte stavke § 3. i treće stavke § 17. te da će predložiti poslovnik o ustrojstvu, unutarnjem radu i obavljanju službe na odobrenje Ministarstvu unutarnjih poslova — Glavnom ravnateljstvu za zdravstvo. Kad Ministarstvo unutarnjih poslova — Glavno ravnateljstvo za zdravstvo — odobri posebničkoj bolnici poslovnik, onda se ona u pogledu propisa §§ 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 13., 15., 16., treće stavke § 17., 20., 22., 25., 26., 27., 31. i 38. izjednačuje s javnom bolnicom.

Visinu bolničkih pristojbi u posebničkim bolnicama s pravom javnosti i proračune ovih bolnica odobrava Ministarstvo unutarnjih poslova — Glavno ravnateljstvo za zdravstvo.

Osoblje namješteno u posebničkim bolnicama s pravom javnosti ne smatra se javnim službenicima.

Iznimno od ovog propisa smatraju se državnim službenicima oni liečnici, koji se u posebničkim bolnicama s pravom javnosti imenuju na teret državnog proračuna.

§ 42.

Ministarstvo unutarnjih poslova — Glavno ravnateljstvo za zdravstvo — nadzire rad posebničkih bolnica.

Ako stručni nadzorni organi tri puta ustanove, da je vlastnik posebničke bolnice s pravom javnosti postupao protiv propisa poslovnika, predviđenog u § 41. i time se ogriešio o javne ili zdravstvene probitke, onda se posebničkoj bolnici oduzima pravo javnosti, a ako je rad posebničke bolnice odnosno ustanove za liečenje (§ 40. zadnja stavka) protivan javnim ili zdravstvenim probitcima, onda će se takvoj bolnici odnosno ustanovi zabraniti svaki dalnji rad.

Prelazne odredbe

§ 43.

Ministarstvo unutarnjih poslova — Glavno ravnateljstvo za zdravstvo — upotriebit će postojeće državne bolnice s manjim brojem bolestničkih kreveta od broja, predviđenog u § 17. u druge zdravstvene svrhe, a osoblje ovih bolnica razporedit će prema potrebi zdravstvene službe.

Iznimno od propisa predhodne stavke može Ministarstvo unutarnjih poslova — Glavno ravnateljstvo za zdravstvo — narediti, da kao državna bolnica ostane

i dalje bolnica, koja ima manje od 150 bolestničkih kreveta, ako je to potrebno s obzirom na posebne zdravstvene ili prometne prilike područja, u kojem se takva bolnica nalazi. U tom slučaju postepeno će se osnivati i izgraditi odjeli ili zavodi, koji nedostaju, a prema osnovi, predviđenoj u § 33.

§ 44.

Broj liečnika u javnim bolnicama usklađivat će se s propisima ove zakonske odredbe postepeno prema stvarnoj mogućnosti.

§ 45.

Upravitelji bolnica, koji se na dan proglašenja ove zakonske odredbe zateknu u službi državnih bolnica, a nemaju uvjeta, da budu prema ovoj zakonskoj odredbi posebno kao upravitelji imenovani, zadržat će svoj činovni razred, ali se mogu razporediti na drugu liečničku dužnost.

Liečnici-predstojnici odjela i zavoda, koji se zateknu u službi ovih bolnica, zadržavaju svoj položaj s nazivom primarnog liečnika.

Primarni liečnici, koji se zateknu u službi ovih bolnica, ukoliko u ovim bolnicama ne budu imenovani za primarne liečnike u svojstvu, predviđenom u četvrtoj stavci § 16. zadržavaju svoj činovni razred s nazivom asistenta.

Liečnicima, koji se zateknu u službi ovih bolnica, priznaje se vrieme, što su ga proveli kao sekundarni liečnici i asistenti preko roka, predviđenog u trećoj i četvrtoj stavci § 25. za stjecanje uvjeta za asistenta i primarnog liečnika.

Gospodarstvenici, koji se zateknu u službi ovih bolnica, a nemaju 5 godina službe u javnim bolnicama, dužni su položiti izpit za gospodarstvenika bolnice (šesta stavka § 25.).

Gospodarstvenici, koji prema propisu predhodne stavke ne polože izpit za gospodarstvenika bolnice, odredit će se na koju drugu upravno-zdravstvenu službu.

Gospodarstvenici, koji se zateknu u službi bolnica, zadržavaju svoj činovni razred, u kojem su se zatekli.

§ 46.

Posebni doplatci, predviđeni u § 28. doznačit će se od prvog dana sliedećeg mjeseca nakon proglašenja ove zakonske odredbe.

§ 47.

Posebničke bolnice, koje već imaju pravo javnosti moraju najkasnije u roku od 2 mjeseca nakon proglašenja ove zakonske odredbe izviestiti Ministarstvo unutarnjih poslova — Glavno ravnateljstvo za zdravstvo — da li prema propisima ove zakonske odredbe zadržavaju pravo javnosti, te su u jestnom slučaju dužne u roku od 4 mjeseca od proglašenja ove zakonske odredbe udovoljiti propisima §§ 40. i 41.

Zaključni propisi

§ 48.

Propisi treće i četvrte stavke § 3., §§4. do 10., 13., 15., 16., zadnje stavke § 17., §§ 18. do 26., prve i druge stavke § 27., §§ 28. do 31., 38., 44. i 45. vriede shodno i za Zakladnu bolnicu u Zagrebu.

§ 49.

Propisi ove zakonske odredbe ne odnose se na kliničke bolnice i na bolnice oružanih snaga.

§ 50.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* kada prestaje vriediti zakon o bolnicama od 27. veljače 1930. kao i svi protivni propisi.

U Zagrebu, dne 29. svibnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: CXIII-1360-D.V.-1943

**Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:**

Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 2. lipnja 1943. broj 125.

OBLASTNA ODLUKA

Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 24. svibnja 1943. broj 3767-43 o najvišim cienama izradbe i popravka obuće u postolarskom obrtu

Na temelju § 2. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941 izdajem ovu oblastnu odluku:

I.

A. IZRADBA OBUĆE PO MJERI

Ciene za izradbu mužke, ženske i dječje obuće po mjeri izračunavaju se na sliedeći način:

1. Stvarnoj vriednosti potrebnog kožnatog tvoriva, izračunanog po oblastno ustanovljenim cienama, pribraja se:

a) s naslova nabavke potrebnog sitnog pribora uključivo podstavno platno 20%

b) s naslova troška izradbe gornjeg diela s priborom: Kn 228.50 po paru

c) s naslova troška izradbe doljnjeg diela, kako sliedi:

za mužke ili ženske čizme sa šivanjem šara s jednim ili dvostrukim podplatom, po paru Kn 510.—

za mužke ili ženske čizme bez šivanja sara, s jednostrukim ili dvostrukim podplatom, po paru Kn 500.—

za mužke »ram-šivane« cipele s jednostrukim podplatom Kn 400.—

za mužke »ram-šivane« cipele s dvostrukim podplatom Kn 450.—

za mužke kovane cipele ,obične, s jednostrukim podplatom	Kn 350.—
za mužke kovane cipele, obične, s dvostrukim podplatom	Kn 450.—
za mužke cipele s gumenim podplatom	Kn 450.—
za mužke ili ženske »gojzer-cipele« i »haferl-cipele« s okivanjem i »gojzer-čavlima«	Kn 500.—
za mužke ili ženske »gojzer-cipele« i »haferl - cipele« bez okivanja »gojzer-čavlima«	Kn 450.—
za ženske »ram-šivane« cipele s jednostrukim podplatom	Kn 350.—
za ženske »ram-šivane« cipele s dvostrukim podplatom	Kn 450.—
za ženske kovane cipele, obične, s jednostrukim podplatom	Kn 350.—
za ženske kovane cipele, obične, s dvostrukim podplatom	Kn 400.—
za ženske skroz šivane cipele s drvenom petom	Kn 300.—
za ženske cipele s podplatom od pluta	Kn 350.—
za ženske cipele s cielim podplatom od pluta	Kn 400.—
za dječje cipele, šivane, od broja 25—30	Kn 250.—
za dječje cipele. šivane, od broja 31—35	Kn 300.—
za dječje cipele, kovane. od broja 25—30	Kn 200.—
za dječje cipele, kovane od broja 31—35	Kn 250.—

Ove ciene za izradbu doljnjeg diela vriede u gradovima Zagrebu, Osieku, Sarajevu i Dubrovniku, dok se u ostalim mjestima snizuju za 10 %.

2. Zbroju stavaka 1. a), b) i c) dodaje se:

a) s naslova režijskih troškova 25%

b) s naslova čiste obrtničke zarade, od ukupnog zbroja 10%

3. Na ovaj način izračunana ciena je prodajna ciena obuće.

Za slučaj, da naručitelj sam dostavi kožnato tvorivo, mora se protuvriednost dostavljenog tvoriva, izračunanog prema oblastno oblikovanim cienama, odbiti od prodajne ciene obuće. Ostatak svote predstavlja najvišu cienu za izradbu, koju naručitelj mora obrtniku izplatiti.

B. POPRAVCI OBUĆE

Ciene popravaka obuće izračunavaju se na sliedeći način:

1. Mužki naglavak s petom

a) uključivo kožnato tvorivo, sitni pribor s podstavnim platnom, izradba, režija i čista obrtnička zarada — Kn 1.128.—

b) bez tvoriva, ako naručitelj dostavi potrebno kožnato tvorivo — Kn 728.—

2. Ženski naglavak s petom

a) uključivo kožnato tvorivo, sitni pribor s podstavnim platnom, izradba režija, i čista obrtnička zarada — Kn 931.—

b) bez tvoriva, ako naručitelj dostavi potrebno kožnato tvorivo — Kn 650.—

3. Mužki polupodplati i pete

a) uključivo kožnato tvorivo, sitni pribor, izradba, režija i čista obrtnička zarada — Kn 462.—

b) bez tvoriva, ako naručitelj dostavi potrebno kožnato tvorivo Kn 305.—

4. Ženski polupodplati s petom

a) uključivo kožnato tvorivo, sitni pribor, izradba, režija i čista obrtnička zarada Kn 327.—
b) bez tvoriva, ako naručitelj dostavi potrebno kožnato tvorivo Kn 228.—
Ako je kod popravka pod 3. a), 3. b)i 4. a), 4. b) potreban samo podplat i gornjak pete, bez popravka tabanica, kedera ili zapetka, odbija se od gornje ciene 20%.

5. Mužke pete

a) uključivo kožnato tvorivo, sitni pribor, izradba, režija i čista obrtnička zarada Kn 154.—
b) bez tvoriva, ako naručitelj dostavi potrebno kožnato tvorivo Kn 100.—

6. Ženske i dječje pete

a) uključivo kožnato tvorivo, sitni pribor, izradba, režija i čista obrtnička zarada Kn 80.—
b) bez tvoriva, ako naručitelj dostavi potrebno kožnato tvorivo Kn 53.—
Ako je kod popravka pod 5. a), 5. b) i 6. a), 6. b) potreban samo gornjak, bez popravka zapetka, odbija se od gornje ciene 20%.

7. Štitnici za pete: pribijanje po paru Kn 15.—

Izradba i popravci od umjetne kože obračunavaju se na isti način kao i izradbe i popravci od kože.

Sitni pribor jest:

1. kod tekstilnog tvoriva: podstavno platno, međuplatno, juta, vezice, pređa, konac i sl.
2. kod kemikalija: apretura, ljepilo, smola, aceton, vosak, benzin, laštilo, boja i sl.
3. kod ostalog: klinci, brukvice, »rinčice«, »teksi«, žica, čavli, članak i sl.

II.

1. Svaki postolarski obrtnik dužan je za sve izradbe po mjeri voditi obračunsku nadzornu knjigu. Obračunska nadzorna knjiga mora sadržavati sliedeće podatke:

a) ime, prezime i prebivalište naručitelja,

b) točan obračun utrošenog tvoriva,

c) vrstu i trošak izradbe, obračunano prema cjeniku pod I/A/1. b) i c)ove oblastne odluke,

d) režijske troškove,

e) čistu obrtničku zaradu,

f) konačnu cienu obuće skupa s tvorivom,

g) konačnu cienu obuće bez tvoriva (za slučaj, da naručitelj dostavi sam tvorivo).

Obračunska nadzorna knjiga mora biti prošivena i žigosana po Obrtnoj komori u Zagrebu ili po župskim izpostavama obrtne komore, stranice providene neprekidno tekućim brojevima te se mora voditi uredno i čitljivo, bez brisanja, kidanja ili umetanja listova, a svi navodi u njoj trebaju biti izpisani tintom ili tintanom olovkom. Pokvareni ili krivo izračunani obračuni moraju se precrtati, tako, da je vidljivo ono, što je precr-

tano. Listove nesmije se kidati iz knjige. Obrazac ove obračunske nadzorne knjige predložit će Obrtna komora u Zagrebu ovom Uredu na odobrenje najkasnije 8 dana nakon objelodanjenja ove odluke.

2. Svaki postolarski obrtnik dužan je na zahtjev naručitelja ovome predložiti obračun njegove narudžbe odnosno dopustiti priepis obračuna iz obračunske nadzorne knjige.

3. Svaki postolarski obrtnik dužan je na vidljivu mjestu izvjesiti cjenik popravaka obuće, propisan ovom oblastnom odlukom.

III.

1. Izradba obuće za prodajno skladište obrtnika ili za trgovca obračunava se na isti način kao pod točkom I. ove oblastne odluke, s razlikom, da se režija obračunava s 15%, a čista obrtnička zarada s 8%

2. Izradba vojničke obuće, kao i obuće za državne i javne ustanove, podpada i nadalje obvezi pojedinačnog oblikovanja putem ovog Ureda.

IV.

Izradba obuće u zadružnim radionicama, a ne u radionicama članova zadrugara, obračunava se na isti način kao pod točkom I. ove oblastne odluke, s razlikom, da se trošku izradbe pod 1. c) dodaje iznos od Kn 70 po paru, s naslova majstorske zarade, dok se režija obračunava s 6%, a čista obrtnička zarada s 8% od ukupnog zbroja.

Ovaj način obračunavanja ciena za izradbu obuće u zadružnim radionicama vriedi tako dugo, dok su ove zadruge oslobođene od plaćanja poreza. Za slučaj izjednačenja u oporezovanju s ostalim postolarskim obrt-

nicima vriede i za zadružne radionice način obračunavanja po točki I. ove oblastne odluke.

V.

U roku od mjesec dana nakon što ova oblastna odluka zadobije pravnu moć dužni su svi postolarski obrtnici i zadruge služiti se izključivo propisanim obračunskim nadzornim knjigama, izdanim po Obrtnoj komori u Zagrebu, a odobrenim po Državnom uredu za oblikovanje ciena i nadnica.

VI.

Prekršitelji ove oblastne odluke bit će kažnjeni po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941 broj CDIV-2038-Z-1941, promienjene i nadopunjene zakonskom odredbom od 17. siečnja 1942. broj XV-104-Z-1942.

VII.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć 8 dana nakon proglašenja u Narodnim novinama,* a istoga danan prestaje vriediti oblastna odluka o najvišim cienama jednoličnoj obući i cienama popravaka obuće od 6. prosinca 1941. broj 2180-Z-1941 (Narodne novine od 6. prosinca 1941. broj 197).

U Zagrebu, dne 24. svibnja 1943.

Upravitelj
državnog ureda za oblikovanje
ciena i nadnica:

Ing. Radoslav Lorković, v. r.

(Broj 1389-D.V.-1943)

---

* Narodne novine od 4. lipnja 1943. broj 126.

NAREDBA*

Ministarstva državne riznice od 15. svibnja 1943. br. 5153-3-1943 k zakonskoj odredbi o izvanrednom porezu na ratne dobitke

Na temelju § 10. zakonske odredbe o izvanrednom porezu na ratne dobitke od 30. prosinca 1942. broj CCLV-3006-Z-1942. propisujem sliedeću naredbu:

§ 1.

Izvanrednom porezu na ratne dobitke ne podpadaju porezovnici ostalih vrsta poreza (zemljarine, kućarine, kamatnog i službeničkog poreza), jer prema propisu zakonske odredbe ovom porezu podadaju samo porezovnici tečevine i družtvenog poreza.

Ako porezovnici tečevine imadu prihoda osim od samostalnog zanimanja još i od zemlje i zgrade, oporezovat će se izvanrednim porezom na ratne dobitke samo prihod od samostalnog zanimanja.

Izvanrednom porezu na ratne dobitke iz prigodičnih prihoda, prema propisu § 1. stavka 2. zakonske odredbe, podpadaju primjerice prigodični prihodi, koji su polučeni iz prigodnih ugovora o dobavama, iz prigodnog posredovanja kupoprodaje nekretnina i pokretnina i sl.

§ 2.

Izvanrednom porezu na ratne dobitke podpadaju oni porezovnici tečevine odnosno družtvenog poreza, koji se kao takvi pojavljuju u poslovnim godinama 1940. i 1941. ili u jednoj od ovih godina.

---

* Po izpravku u Narodnim novinama od 26. lipnja 1943. broj 143.

Ovom izvanrednom porezu na ratne dobitke ne podpadaju one naravne i pravne osobe, koje ne podpadaju odnosno koje su oproštene od plaćanja tečevine odnosno družtvenog poreza, prema propisima čl. 45., 47. i 79. zakona o izravnim porezima. Isto tako ne podpadaju ovom porezu ni one osobe (naravne i pravne), koje su oproštene od plaćanja tečevine, odnosno družtvenog poreza prema čl. 46. i 76. zakona o izravnim porezima, osim onih u toč. 2. člana 46. i toč. 3. člana 76. istog zakona.

§ 3.

Izvanrednom porezu na ratne dobitke podpada kod porezovnika tečevine ukupan višak čistog prihoda, koji su ovi polučili u poslovnim godinama 1940. i 1941. (porezne godine 1941. i 1942.) uzporedbom s poslovnom godinom 1939. (porezna 1940.).

Kao polučeni prihod u ovim godinama uzimaju se porezni temelji tečevine, kako su ustanovljeni za te godine. U onim slučajevima, gdje su porezni temelji ustanovljeni po prvomolbenim oblastima (razpisujućem povjerenstvu, poreznom uredu), promienjeni povodom utoka ili cenzure, takve promjene treba uzeti u obzir kod ustanovljivanja temelja izvanrednog poreza na ratne dobitke. Od ovih poreznih temelja (tečevine) odbija se za te godine plaćena tečevina sa svim samoupravnim prirezima i razmjerni dio obranbenog prireza. Uzporedbom ovako umanjenih poreznih temelja tečevine za godine 1941. i 1942. s umanjenim poreznim temeljem tečevine za godinu 1940. ustanovit će se, da li postoji višak čistog prihoda podložan izvanrednim porezu na ratne dobitke ili ne.

Radi boljeg razumievanja i pravilne primjene navodi se sliedeći primjer:

Porezovniku ustanovljeni su sliedeći porezni temelji tečevine:

za poreznu god. 1940. (poslovna 1939.) Kn 100.000.—
za poreznu god. 1941. (poslovna 1940.) Kn 150.000.—
za poreznu god. 1942. (poslovna 1941.) Kn 200.000.—

Plaćena tečevina sa samoupravnim prirezima i dielom obranbenog prireza iznosi:

a) za poreznu godinu 1940.:

tečevina	Kn	18.600.—
banski prirez	Kn	2.400.—
putni prirez	Kn	1.000.—
komorski prirez	Kn	800.—
obranbeni prirez	Kn	1.600.—
obćinski (gradski prirez) . . .	Kn	6.600.—
	Kn	31.000.—

b) za poreznu godinu 1941.:

plaćena tečevina sa samoupravnim prirezima i dielom obranbenog prireza iznosi Kn 42.000.—

c) za poreznu godinu 1942. Kn 86.000.—

Prema tome umanjeni čisti prihod iznosi:

za poreznu godinu 1940.: 100.000 — 31.000 = Kn 69.000.—

za poreznu godinu 1941.: 150.000 — 42.000 = Kn 108.000.—

za poreznu godinu 1942.: 200.000 — 86.400 = Kn 113.600.—

Iz ovoga se vidi, da je dotični porezovnik imao u poreznoj godini 1941. višak prihoda u uzporedbi s poreznom godinom 1940. Kn 39.000.— (108.000.— 69.000), a u poreznoj godini 1942. Kn 44.600.— (113.600 — 69.000).

Zbroj polučenih višaka u poreznim godinama 1941. i 1942. sačinjava temelj za odmjeru izvanrednog poreza na ratne dobitke, a koji temelj u navedenom primjeru iznosi Kn 83.600.— (39.000 + 44.600).

§ 4.

Kod porezovnika tečevine, koji imaju više poduzeća ili obavljaju više zvanja u istom mjestu ili u kojem drugom mjestu na području Nezavisne Države Hrvatske, ustanovit će se za svako poduzeće ili zvanje polučeni višci čistog prihoda na način, opisan u § 3. ove naredbe. Zbroj tih višaka od svih poduzeća ili zvanja sa cielog područja države sačinjava porezni temelj za odmjeru izvanrednog poreza na ratne dobitke za dotičnog porezovnika. Izvanredni porez na ratne dobitke odmjerit će se kod onog poreznog ureda, na području kojeg porezovnik ima svoje kućanstvo. Za pojam kućanstva vriede propisi čl. 128. st. 2. zakona o izravnim porezima.

Ako muž i žena, odnosno djeca, koja žive s njime u zajedničkom kućanstvu, imaju prihode, koji podleže tečevini, ustanovit će se za svaku tu osobu višak čistog prihoda po propisima § 3. ove naredbe, i zbroj svih ovih višaka prihoda (muža, žene i djece) sačinjava porezni temelj izvanrednog poreza na ratne dobitke. Ako muž i žena, odnosno djeca, nisu živjeli u zajedničkom kućanstvu kroz cielo vrieme (poslovne godine 1940.—1941.), onda će se u zajednički porezni temelj uzeti samo dio višaka čistog prihoda, koji odpada na vrieme, dok je postojalo zajedničko kućanstvo, a za ostali dio vremena osobi, koja je prestala biti članom zajedničkog kućanstva, odmjerit će se izvanredni porez na ratne dobitke posebno, i to na razmjerni dio viška pri-

hoda, koji odpada na vrieme odvojenog života. Na primjer: zajedničko kućanstvo sačinjavaju ženitbeni drugovi A i B te djeca C i D. Prema propisima § 3. ove naredbe ustanovljeno je, da je A imao viške prihoda u poslovnoj godini 1940. Kn 30.000.—, u 1941. Kn 60.000.—, ukupno Kn 90.000.—; B je imao viške prihoda u godini 1940. Kn 18.000.—, u godini 1941. Kn 32.000.—, ukupno Kn 50.000.—; C je imao viške prihoda u godini 1940. Kn 8.000.—, u godini 1941. Kn 24.000.—, ukupno Kn 32.000.—; napokon D je imao viške prihoda u godini 1940. Kn 6.000.—, u godini 1941. Kn 15.000.—, ukupno Kn 21.000.—. A i B ostali su kroz cielo vrieme u zajedničkom kućanstvu, dok je C izstupio iz zajednice 30. lipnja 1940. a D 1. siečnja 1941. Porezni temelj ustanovljuje se na sliedeći način: zbroje se višci prihoda A-a i B-a i tome se doda višak prihoda C-a za polovicu godine 1940., t. j. 90.000 + 50.000 + 4.000 + 6.000 = 150.000.—, na koju se svotu odmjeruje porez A-u, za koji solidarno jamče sve ove osobe. C-u odmjeruje se posebno porez od višaka prihoda Kn 4.000 + 24.000.—, a D-u od viška Kn 15.000.—.

§ 5.

Ako su pojedinim porezovnicima porezni temelji tečevine za porezne godine 1941. i 1942. bilo iz kojih razloga ustanovljeni u manjem iznosu od stvarno polučenog čistog prihoda u poslovnim godinama 1940. i 1941., može za takve slučajeve nadležno razpisujuće povjerenstvo prema § 2. stavke 4. zakonske odredbe o izvanrednom porezu na ratne dobitke, a na priedlog državnog izvjestitelja, odnosno na temelju prikupljenih podataka i vlastitog znanja prema slobodnoj razsudi, ustanoviti porezni temelj za odmjeru izvanrednog po-

reza na ratne dobitke i u većim iznosima od temelja ustanovljenih prema odredbama § 3. i 4. ove naredbe.

Radi toga dužan je državni izvjestitelj savjestno i pomno izpitati podatke za sve porezovnike i za svaki slučaj, za koji ustanovi, da proračunani temelj za odmjeru izvanrednog poreza na ratne dobitke ne odgovara stvarno polučenom dobitku toga porezovnika, sastaviti dobro obrazloženi priedlog za ustanovljenje poreznog temelja za odmjeru izvanrednog poreza na ratne dobitke tom porezovniku u visini po njemu stvarno polučenog dobitka. No i bez takvog priedloga državnog izvjestitelja može i samo razpisujuće povjerenstvo, na temelju vlastitog znanja prema slobodnoj razsudbi, ustanoviti veće porezne temelje od onih ustanovljenih u smislu § 3. i 4. ove naredbe.

§ 6.

Kod provedbe § 3. stavke 1. zakonske odredbe o izvanrednom porezu na ratne dobitke valja propisanim načinom umanjene porezne temelje zbrojiti i podieliti sa tri, pa će se dobiti srednji čisti dobitak. Ako je porezna obveza nastala u toku koje od poslovnih godina 1937., 1938. i 1939. (porezne 1938., 1939. i 1940.), uzima se dobitak proračunan za 12 mjeseci i od njega se odbiju za tu godinu plaćeni družtveni porez sa samoupravnim prirezima i razmjerni dio obranbenog prireza.

Ako neko družtvo nije bilo porezovnik u sve tri u prvoj stavci navedene godine, srednji čisti dobitak ustanovljuje se prema uspjesima onih godina, u kojima je družtvo bilo porezovnik. Ako je družtvo bilo porezovnik kroz dvie poslovne godne, zbroj poreznih temelja, ustanovljenih za odmjeru družtvenog poreza za

te godine, dieli se sa dva, a ako je bilo porezovnik samo u poslovnoj godini 1939., onda se porezni temelj, ustanovljen za odmjeru družtvenog poreza za tu godinu, smatra uporedbenim čistim dobitkom.

Kad se na izloženi način ustanovi srednji čisti dobitak, ima se ovaj uzporediti s poreznim temeljima (čistim dobitcima), ustanovljenim za odmjeru družtvenog poreza za poslovne godine 1940. i 1941. (porezne 1941. i 1942.), pošto se predhodno ovi temelji umanje za iznose za te godine plaćenog družtvenog poreza sa samoupravnim prirezima i razmjerni dio obranbenog prireza. Razlika između tako umanjenog poreznog temelja (čistog dobitka) za svaku godinu 1941. i 1942. i srednjeg čistog dobitka, ustanovljenog po propisima predhodnih stavaka, sačinjava porezni temelj izvanrednog poreza na ratne dobitke za odnosnu poreznu godinu. Dok se kod porezovnika tečevine uzima kao temelj za odmjeru izvanrednog poreza na ratne dobitke zbroj višaka čistih prihoda za obje porezne godine 1941. i 1942. (poslovna 1940. i 1941.), kod obvezanika družtvenog poreza odmjeruje se izvanredni porez na ratne dobitke za svaku godinu posebno: Na pr. družtvu je ustanovljen srednji čisti dobitak u svoti od Kuna 200.000.—, a umanjeni čisti dobitak poslovne godine 1940. u svoti od Kn 350.000, poslovne godine 1941. u svoti od Kuna 500.000.— Porezni temelj za odmjeru izvanrednog poreza na ratne dobitke za poreznu godinu 1941. iznosi 150.000 Kuna (350.000 — 200.000), a za godinu 1942. Kuna 300.000.— (500.000 — 200.000).

§ 7.

Na način, izložen u § 6. ove naredbe, postupa se u svim slučajevima, kad je družtvu odmjeren temeljni i dopunski porez. No može se dogoditi, da je družtvu u

nekoj od ovih godina (1938.—1942.) odmjeren minimalni porez. U tom slučaju uzima se kao čisti dobitak svota, koja se dobije, kada se minimalni porez, odmjeren za tu godinu, pomnoži sa 100 i podieli sa 14. Na pr.: družtvu je za poslovnu godinu 1937. ustanovljen porezni temelj (čisti dobitak) za odmjeru družtvenog poreza u svoti od Kuna 150.000.—; za poslovnu godinu 1938. odmjeren je istom družtvu minimalni porez u svoti od Kuna 7.000.—, a za poslovnu godinu 1939. minimalni porez u svoti od Kuna 6.300.—. Srednji čisti dobitak ustanovljuje se na sliedeći način: poslovna godina 1937.: porezni temelj (čisti dobitak) od Kuna 150.000.— umanjuje se za iznos za tu godinu plaćenog družtvenog poreza sa samoupravnim prirezima u svoti od Kuna 44.000.—, te prema tome ostaje čisti dobitak u svoti od Kuna 106.000.—; poslovna godina 1938.: odmjereni minimalni porez u svoti od Kuna 7.000.— množi se sa 100 i dieli sa 14, te se dobije svota od Kuna 50.000.— od koje se odbija za tu godinu plaćeni družtveni porez sa samoupravnim prirezima i dio obranbenog prireza u svoti od Kuna 12.000.—, pa ostaje čisti dobitak u svoti od 38.000.— Kuna; poslovna godina 1939.:odmjereni minimalni porez u svoti od Kuna 6.300.— množi se sa 100 i dieli sa 14, te se dobije svota od Kuna 45.000.—, od koje se odbija za tu godinu plaćeni družtveni porez sa samoupravnim prirezima i dio obranbenog prireza u svoti od Kuna 9.000.—, pa ostaje čisti dobitak u svoti od Kuna 36.000.—. Kad se zbroj čistih dobitaka ovih godina (106.000 + 38.000 + 36.000) podieli sa 3, dobije se srednji čisti dobitak u svoti od 60.000.— Kuna. Za poslovnu godinu 1940. (poreznu 1941.) istom družtvu je odmjeren minimalni porez u svoti od Kuna 28.000.—, pa prema tome čisti dobitak,

proračunan na napried izloženi način, iznosi Kuna 200.000.—. Kada se od ove svote odbije za godinu 1941. plaćeni družtveni porez sa samoupravnim porezima i dio obranbenog prireza u svoti od Kuna 54.000.— dobije se porezni temelj (čisti dobitak) za odmjeru izvanrednog poreza na ratne dobitke za poreznu godinu 1941. u svoti od Kuna 86.000.— (146.000 — 60.000).

Propisi predhodne stavke vriede i za porezovnike tečevine iz člana 53a), ako im je odmjeren minimalni porez.

§ 8.

Kod porezovnika tečevine, kod kojih je porezna obveza nastala prije poslovne godine 1940. (u 1939.) porezni temelj (čisti dobitak) za odmjeru izvanrednog poreza na ratne dobitke jest razlika između čistog prihoda polučenog u poslovnoj godini 1939. i ukupnog čistog prihoda polučenog u godinama 1941. i 1942. (poslovnim 1940. i 1941.). Kod onih porezovnika tečevine, kod kojih je porezna obveza nastala u poslovnim godinama 1940. ili 1941., čisti prihod ima se ustanoviti u smislu § 4. zakonske odredbe, uzporedbom s prihodom, ustanovljenim za odmjeru tečevine za poslovnu godinu 1939. (poreznu 1940.) porezovnicima iste ili slične priradne grane. Kod novih porezovnika tečevine čisti prihod za prvu poreznu godinu ustanovljuje se prema propisima člana 58. zakona o izravnim porezima.

Onim porezovnicima tečevine, kod kojih je porezna obveza nastala u poslovnoj godini 1942., ne će se odmjeriti izvanredni porez na ratne dobitke.

§ 9.

Porezovnici družtvenog poreza, kod kojih je porezna obveza nastala u godini 1940., dužni su plaćati izvanredni porez na ratne dobitke za porezne godine 1941. i 1942., a ako je porezna obveza nastala u godini 1941., onda su dužni plaćati ovaj porez za porezne godine 1941. i 1942. s tim, da se za poreznu godinu 1941. porez plaća razmjerno vremenu poslovanja u toj godini. Porezovnici, koji su počeli s poslovanjem u godini 1942., nisu dužni plaćati izvanredni porez na ratne dobitke. Prema propisu zakonske odredbe ima se kod porezovnika družtvenog poreza, kod kojih je porezna obveza nastupila u prvoj polovici godine 1940. odnosno 1941., uzeti kao srednji čisti dobitak 6% od temeljne glavnice uplaćene u prvoj polovici godine, a ako je porezna obveza nastupila u drugoj polovici godine, 3% od temeljne glavnice uplaćene u odnosnoj godini. Ako poduzeće nema temeljne glavnice, uzima se kao srednji čisti dobitak 6% odnosno 3% od čiste imovine, to jest razlika između cjelokupne imovine (i potraživanja) i cjelokupnog dugovanja.

§ 10.

S obzirom na propis § 5. zakonske odredbe, kojim su predviđeni oprosti od plaćanja izvanrednog poreza na ratne dobitke, ovaj porez nisu dužni plaćati oni porezovnici tečevine, kod kojih ukupni čisti prihod polučen u poslovnim godinama 1940. i 1941. (porezne godine 1941. i 1942.) nije veći od Kuna 40.000.—, odnosno, ako je isti i veći, ali višak čistog prihoda za to dvogodište nije veći od 20.000.— Kuna. Ako porezna obveza nije postojala kroz obje poslovne godine, priznat će se tim porezovnicima oprost, ako prihod, polučen za vrieme trajanja porezne obveze, nije veći od

razmjernog diela svote od Kuna 40.000.—, odnosno ako je veći, ali višak čistog prihoda ne prelazi razmjerni dio svote od Kuna 20.000.—. Osim toga oprošteni su od izvanrednog poreza na ratne dobitke porezovnici tečevine, koji plaćaju tečevinu u poprečnom iznosu iz člana 59/I. zakona o izravnim porezima, i to:

a) osobe, koje ne obavljaju poslovanje u stalnom lokalu, (torbari, prodavači cvieća, igračaka i t. d.);

b) putujući agenti i trgovački putnici;

c) mali obrtnici, koji plaćaju tečevinu po ljestvici iz stavke sedamdesete člana 59-I. zakona o izravnim porezima;

d) porezovnici treće skupine člana 42. zakona o izravnim porezima.

Nadalje su oprošteni od ovog poreza:

a) Hrvatska državna banka;

b) Državni vjeresijski zavod;

c) Poštanska štedionica Nezavisne Države Hrvatske;

d) tekovinska poduzeća države i samoupravnih oblasti (toč. 2. člana 74 zakona o izravnim porezima).

§ 11.

Prema propisu § 6. zakonske odredbe izvanredni porez na ratne dobitke odmjeruje se u postotcima, koji postepeno rastu od 10%—60% prema tome, kako se odnosi višak čistog prihoda odnosno dobitka, podložan izvanrednom porezu na ratne dobitke, prema čistom prihodu porezne godine 1940., odnosno prema srednjem čistom dobitku.

Izvanredni porez na ratne dobitke po višoj stopi ne može biti veći od poreza po najbližoj stopi, uvećanog razlikom, zbog koje se primjenjuje viša stopa.

Pri izračunavanju ovog poreza obavlja se zaokruživanje prema propisu člana 6. zakona o izravnim porezima.

Ukupno obterećenje iz stavke 2. § 6. zakonske odredbe o izvanrednom porezu na ratne dobitke obavit će se na taj način, da porezne oblasti (porezni ured) iz poreznih glavnih knjiga za porezovnike tečevine, koji podpadaju izvanrednom porezu na ratne dobitke, ustanove cjelokupno zaduženje tečevine, svih prireza državnih i samoupravnih) za porezne godine 1941. i 1942. i k tome dodaju proračunani porez na ratne dobitke. Ako na taj način dobivena svota prieđe 80% poreznog temelja tečevine, ustanovljenih za porezne godine 1941. i 1942. onda se izvanredni porez na ratne dobitke ima umanjiti za onoliko, za koliko ukupno porezno obterećenje prelazi 80%, makar se pri tom dogodi, da u pojedinim slučajevima i sasvim izostane zaduženje izvanrednim porezom na ratne dobitke. Ovako će se postupati i kod porezovnika družtvenog poreza s tom razlikom, da se kod njih ukupno porezno obterećenje proračunava za svaku poreznu godinu posebno, jer se i izvanredni porez na ratne dobitke odmjeruje za svaku godinu posebno.

Na izvanredni porez na ratne dobitke ne mogu se odmjerivati nikakvi državni ni samoupravni prirezi, a ne ulazi ni u temelj za odmjeru obranbenog prireza. Isto tako ovaj porez ne može se uzimati u obzir za porezni cenzus, kao mjerilo kod stjecanja ili gubitka kakvih prava porezovnika.

§ 12.

Porezne temelje izvanrednog poreza na ratne dobitke, koje predlaže nadležni porezni ured, razpisujuće povjerenstvo ili potvrđuje ili ustanovljuje. Ustanovljuje

ih u onim slučajevima, kada pojedinim porezovnicima valja ustanoviti temelje izvanrednog poreza na ratne dobitke u većim svotama od temelja proračunanih prema propisima § 2. zakonske odredbe (§ 3. i 4. ove naredbe), odnosno kada porezovnik sam prijavi veći višak prihoda (§ 8. st. 1. zakonske odredbe).

U slučajevima, kada razpisujuće povjerenstvo ustanovi veće porezne temelje, od onih proračunanih prema propisima § 3. i 4. ove naredbe, odnosno ne uvaži priedlog državnog izvjestitelja (§ 5. naredbe), porezovnik i državni izvjestitelj, kao zanimane osobe, imaju pravo utoka nadležnom opotražnom povjerenstvu u smislu člana 122. i 133.—136. zakona o izravnim porezima. Porezna oblast dužna je u svim slučajevima izdati porezovnicima obaviesti i platežni nalog za plaćanje izvanrednog poreza na ratne dobitke, kako bi se porezovnici mogli koristiti svojim pravom kontrole (preizpitanja) proračuna poreznih temelja izvanrednog poreza na ratne dobitke, kao i svojim pravom na kontrolu same odmjere istog poreza.

Odmjereni izvanredni porez na ratne dobitke unosi porezna oblast u posebni razpisni upisnik shodno propisima člana 125. zakona o izravnim porezima.

Ako porezovnicima iz člana 53. a) zakona o izravnim porezima iz tehničkih razloga ne bude odmjerena tečevina prije zasjedanja razpisujućeg povjerenstva u svrhu ustanovljivanja poreznih temelja izvanrednog poreza na ratne dobitke, povjerenstvo će ovim porezovnicima naknadno ustanoviti porezne temelje izvanrednog poreza na ratne dobitke, a porezni će ured za njih sastaviti posebni razpisni upisnik izvanrednog poreza na ratne dobitke.

Porezovnicima družtvenog poreza ustanovljuje temelje za odmjeru izvanrednog poreza na ratne dobitke i porez odmjeruje nadležno rizničko upraviteljstvo prema propisima člana 127. zakona o izravnim porezima. Odmjera poreza obavlja se na temelju podataka, s kojima razpolažu riznička upraviteljstva i koje prikupe od porezovnika i poreznih ureda (o uplatama i zaduženjima), kao i na temelju prijava o većem višku čistog dobitka, podnietih u smislu § 8. zakonske odredbe. Veći višak od onoga proračunanog prema § 3. zakonske odredbe, koji treba prijaviti, može biti samo onda, kada je družtvenom porezu podložan čisti dobitak (promet) stvarno veći od ustanovljenog poreznog temelja za odmjeru osnovnog i dopunskog, odnosno minimalnog družtvenog poreza za poreznu godinu 1941. ili 1942. U prijavi tog većeg viška ima se označiti: naziv i nastan poduzeća, rizničko upraviteljstvo, broj odluke o odmjeri družtvenog poreza za godinu 1941. i 1942. te svotu većeg viška s izjavom, gdje je isti u poslovnim knjigama knjižen.

§ 13.

Prema § 8. zakonske odredbe dužni su podnieti porezne prijave izvanrednog poreza na ratne dobitke:

1. Porezovnici tečevine odnosno družtvenog poreza, koji su imali veće viške čistog prihoda odnosno dobitka od višaka ustanovljenih prema propisima § 2. i 3. zakonske odredbe. Podatci iz ovakvih prijava ne će se uzimati u obzir kod odmjere tečevine odnosno družtvenog poreza za porezne godine 1941. i 1942., niti se može na temelju tih podataka pokrenuti porezno-kazneni postupak u pogledu tečevine i družtvenog poreza. Osobe

pak, koje ne prijave veće viške čistog prihoda odnosno dobitka ili u podnesenim prijavama izvanrednog poreza na ratne dobitke prijave samo dio tih prihoda odnosno dobitaka, kaznit će se zbog pronevjerenja (član 142.a) zakona o izravnim porezima.

2. Porezovnici tečevine, koji imaju više poduzeća ili obavljaju više zvanja na području Nezavisne Države Hrvatske, odnosno žive u zajedničkom kućanstvu s osobama, kojih višak čistog prihoda ulazi u njihov porezni temelj izvanrednog poreza na ratne dobitke. Ako ovakvi porezovnici ne podnesu poreznu prijavu snosit će posljedice iz člana 142. a zakona o izravnim porezima. U takvim slučajevima dužne su sve porezne oblasti ureda radi dostavljati podatke, u koliko s istima razpolažu, nadležnom poreznom uredu.

3. Osobe iz stavke druge § 1. zakonske odredbe o izvanrednom porezu na ratne dobitke.

Porezovnici, koji uživaju porezni oprost od tečevine odnosno družtvenog poreza, a podpadaju izvanrednom porezu na ratne dobitke, dužni su podnieti poreznu prijavu tečevine odnosno družtvenog poreza u svrhu odmjere izvanrednog poreza na ratne dobitke, i to za godine, koje su obuhvaćene zakonskom odredbom o izvanrednom porezu na ratne dobitke. Nepodnašanje ovih prijava povlači za sobom kaznene posljedice iz člana 142.a zakona o izravnim porezima.

Ako porezna prijava ne bude podnesena pravodobno platit će porezni obvezanik u ime kazne 10% odmjerenog izvanrednog poreza na ratne dobitke. Rok za podnašanje poreznih prijava određuje Ministarstvo državne riznice.

§ 14.

U pogledu knjiženja, dospjelosti, ovršnog ubiranja, utoka, zastare, kaznenog postupka, cenzurnog postupka i u svemu ostalom vriede propisi zakona o izravnim porezima, u koliko nije drugačije određeno zakonskom odredbom o izvanrednom porezu na ratne dobitke. Prema tome izvanredni porez na ratne dobitke dospieva na plaćanje u četiri jednaka godišnja obroka s tim, da porezovnik obroke, koji su dospjeli, do dana uručenja obaviesti i platežnog naloga, mora platiti u roku od 30 dana, od dana, kad mu je uručen platežni nalog.

§ 15.

Ova naredba zadobiva pravnu moć, dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 15. svibnja 1943.

Ministar državne riznice:

Dr. Vladimir Košak, v. r.

(Broj: 433.D. V.-1943)

---

* Narodne novine od 2. lipnja 1943. broj 125.

ZAKONSKA ODREDBA

o nadopuni zakonske odredbe o razpuštenim sokolskim družtvima kraljevine Jugoslavije

§ 1.

U § 1. zakonske odredbe od 1. srpnja 1941. broj CLXXVI-567-Z-1941 o razpuštenim sokolskim družtvima kraljevine Jugoslavije (Narodne novine od 1. srpnja 1941. broj 64) dodaje se druga stavka, koja glasi:
»Propis prve stavke odnosi se i na stvarno-pravne zahtjeve, koji izviru iz pravnih poslova sklopljenih u svrhu pomaganja Sokola kraljevine Jugoslavije, te se po uredovnoj dužnosti imaju brisati gruntovni upisi bilo koje vrste, izhođeni na temelju tih pravnih poslova«.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 29. svibnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske
Ante Pavelić, v. r.

Broj: CXV-1454-D.V.-1943

Državni prabilježnik — čuvar državnog pečata:
Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 4. lipnja 1943. broj 126.

NAREDBA

Ministarstva narodnog gospodarstva, Glavnog ravnateljstva za obrt, veleobrt i trgovinu od 12. svibnja 1943. broj 54294-43 o naknadi putnih troškova službenicima u struci nadzora nad mjerilima i plemenitim kovinama za službena putovanja, koja su obavljena u korist i o trošku posebničke stranke i na njezin zahtjev

Na temelju §§ 13. i 14. zakonske odredbe o ustrojstvu nadzorničtava za mjere i plemenite kovine, te o ustrojstvu pregledničtava buradi od 19. svibnja 1942. broj CXLVI-1084-Z-1942 (Narodne novine od 21. svibnja 1942. broj 112)propisujem u suglasnosti s ministrom državne riznice ovu naredbu:

I. OBĆI PROPISI

§ 1.

Službenicima u struci nadzora nad mjerilima i plemenitim kovinama pripada naknada putnih troškova prema propisima ove naredbe za službena putovanja, koja su obavljena u korist i o trošku posebničke stranke.

Propisi ove naredbe vriede u pogledu naplate putnih troškova i za sve državne i samoupravne oblasti, ustanove i poduzeća, kada zahtievaju, da se pregled njihovih mjerila izvrši na licu mjesta.

§ 2.

Službenim putovanjem u smislu ove naredbe smatra se rad, koji službenik radi obavljanja službenih poslova izvrši izvan stalnih ili privremenih službenih prostorija ureda.
Stalnim službenim prostorijama u smislu ove naredbe smatraju se prostorije sjedišta ureda, a privremenima službene prostorije u središtima za povremeni pregled trgovačkih mjerila.

§ 3.

Pod sjedištem ureda ili središtem za povremeni pregled trgovačkih mjerila razumieva se građevinsko područje mjesta, u kojem je službenik imenovan ili dodieljen na rad.
U mjestima, koja imaju gradsko-uže i izvangradsko-šire građevinsko područje, razumieva se pod sjedištem ureda ili središtem za povremeni pregled trgovačkih mjerila samo gradsko-uže područje.
U slučaju priepora o granicama građevinskog područja, odlučuje dotično gradsko poglavarstvo.

§ 4.

Službeno putovanje po propisima ove naredbe može se obaviti samo na temelju podnesene molbe.
U molbi se mora navesti, u koju se svrhu traži izlazak, kao i količina i vrsta mjerila i sprava za mjerenje, odnosno količina i vrsta izrađevina od plemenitih kovina, koje će biti predmetom službenog rada.

§ 5.

Na temelju molbe doniet će se službena odluka, da li postoji tehnička potreba, da se odnosni rad izvrši na licu mjesta, i o tome će se obaviestiti stranka. Ukoliko spomenuta oblast odluči, da se taj rad izvrši na licu mjesta mora stranka još prije početka rada uplatiti kod ureda, koji je odluku donio novčani iznos u visini, koji se predviđa za pokriće putnih troškova, skopčanih s odnosnim izlazkom.

§ 6.

Za više službenih poslova koji se mogu istodobno obaviti, ima se odrediti jedno službeno putovanje.

§ 7.

U izdanom službenom nalogu za putovanja treba naznačiti:

a) kod koga, gdje, kada i u koju se svrhu obavlja službeni rad na licu mjesta,

b) vrieme odlazka na put,

c) pravac i način putovanja i

d) koga terete putni troškovi.

Ako službenik nosi sa sobom tehničku opremu potrebnu za rad na licu mjesta, službeni nalog mora i u tome sadržavati podatke u smislu naredbe Ministarstva narodnog gospodarstva od 18. svibnja 1943. broj 56.405-1943. o naknadi i načinu obračunavanja troškova za prienos i prievoz državnh stvari (sprava i pribora) u

slučajevima, kada se službeni rad vrši izvan stalnih ili privremenih uredskih prostorija, Ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu od 12. lipnja 1942. broj 51757 o ustrojstvu i djelokrugu nadzorničtava za mjere i plemenite kovine, te o ustrojstvu pregledničtava buradi. Svako odstupanje od propisa službenog naloga mora se opravdati izpravama nadležnih oblasti.

Nalog za putovanje izdaje nadstojnik ureda, koji je izaslao službenika.

§ 8.

Prilikom službenog rada na licu mjesta izvan stalnih ili privremenih službenih prostorija radno vrieme jednako je redovitom uredovnom vremenu s ograničenjim, da se od službenika ne može tražiti rad prije $7^h30'$, ili poslije 19 sati. Odstupanja u tome pogledu mogu se učiniti samo na izričiti zahtjev stranke u osobito opravdanim slučajevima.

Ako je rad na licu mjesta spojen s težim naporom, može se u granicama radnog vremena u stalnom sjedištu ureda odobriti dnevno jedna zamjena službeniku. Slučajeve, u kojima se može odobriti zamjena, propisuje ministarstvo narodnog gospodarstva, Glavno ravnateljstvo za obrt, veleobrt i trgovinu.

II. NAČIN PUTOVANJA SLUŽBENIKA

§ 9.

Službenik nadzora nad mjerilima i plemenitim kovinama dužan je za službeno putovanje upotriebiti najkraći put, odnosno najkraću i najjeftiniju vezu.

Skuplji način putovanja može se odobriti samo kad je promet prekinut, što se ima dokazati potvrdom nadležne državne ustanove, odnosno gradskog ili obćinskog poglavarstva, ili kad to zahtieva probitak službenog posla. Ovakvu iznimku ocjenjuje u svakom pojedinom slučaju Ministarstvo narodnog gospodarstva, Glavno ravnateljstvo za obrt, veleobrt i trgovinu, prilikom obređivanja putnih računa.

§ 10.

Prilikom službenog putovanja moraju se upotriebiti izravne prometne veze. Gdje one ne postoje, nije dopušteno prekidanje putovanja radi odmora ili prenočišta.

§ 11.

Službenik se mora redovno služiti javnim prievoznim sredstvima (željeznicom, parobrodom ili samovozom), ali ako takvih prievoznih sredstava nema, ili ako bi upotrebom takvog prievoznog sredstva trebalo nerazmjerno više vremena, može službenik upotriebiti i drugo prievozno sredstvo, odnosno prevaliti put pješke, u kojem slučaju pripada službeniku naknada troškova za prievoz po kilometru.

§ 12.

Stranka se može i sama brinuti o prievozu službenika na stanovitim udaljenostima. No u takvim slučajevima mora službeniku staviti na razpolaganje prema njegovu položaju i mjestnim prilikama primjereno prievozno sredstvo, i o tome pravodobno obaviestiti toga službenika.

U tom slučaju službeniku ne pripada naknada osobnog prievoza za udaljenost, koju je prevalio prievoznim sredstvom, navedenim u prednjoj stavci.

III. NAKNADA PUTNIH TROŠKOVA SLUŽBENIKA

1. Prilikom uredovanja u sjedištu ureda i u središtima za povremeni pregled trgovačkih mjerila

§ 13.

Kada službenik obvalja službeni rad u granicama područja sjedišta ureda ili središta za povremeni pregled trgovačkih mjerila (u slučajevima uredovanja u središtima po odobrenoj radnoj osnovi), pripada mu na ime prievoznih troškova:

a) u gradovima: Zagrebu, Osieku, Sarajevu, Banjoj Luci, Dubrovniku i Zemunu paušalna svota od Kn 100.—

b) u svim ostalim mjestima paušalna svota od Kn 60.—

2. Prilikom uredovanja u mjestima udaljenim najviše 2 kilometra od granice područja sjedišta ureda ili središta za povremeni pregled trgovačkih mjerila

§ 14.

Ako se službeni rad ima obaviti u mjestu udaljenom najviše 2 kilometra od granice područja sjedišta ureda ili središta za povremeni pregled trgovačkih mjerila (u slučajevima uredovanja u središtima po odobrenoj radnoj osnovi), ima službenik osim naknade, navedene u § 13. ove naredbe, još i pravo na kilometrinu računajući od granice područja sjedišta ureda ili središta za povremeni pregled trgovačkih mjerila.

3. Prilikom uredovanja u mjestima udaljenim više 2 kilometra od sjedišta ureda

a) Dnevnice

§ 15.

1. Činovnicima IV. činovnog razreda	Kn	600.—
2. Činovnicima V. činovnog razreda	Kn	540.—
3. Činovnicima VI. činovnog razreda	Kn	480.—
4. Činovnicima VII. i VIII. činovnog razreda	Kn	420.—
5. Činovnicima IX. i X činovnog razreda	Kn	360.—
6. Činovnicima XI. činovnog razreda i činovničkim vježbenicima sa sveučilištnom naobrazbom	Kn	320.—
7. Činovnici XII. činovnog razreda i činovničkim vježbenicima s podpunom srednjom školom	Kn	280.—
8. Činovničkim vježbenicima s nepodpunom srednjom školom i dočinovnicima	Kn	240.—
9. Podvornicima	Kn	200.—

§ 16.

Prema potrebi može ministar narodnog gospodarstva uz pristanak ministra državne riznice dnevnice iz § 15. povećati za $^1/_4$ njihova iznosa.

§ 17.

Vrieme za dnevnicu računa se od časa odlazka do časa povratka.

Kod putovanja željeznicom, parobrodom ili samovozom, čas odlazka i povratka računa se pol sata prije odlazka, odnosno pol sata po povratku vlaka, parobroda ili samovoza.

Za svaka puna 24 sata, za svaki ostatak vremena preko 24 sata i za putovanje preko 12 sati računa se čitava dnevnica. Za putovanja izpod 12 sati pripada pol dnevnice.

§ 18.

Ukoliko je službenik nedozvoljeno prekinuo putovanje radi odmora ili prenoćišta, smanjuje mu se dnevnica razmjerno onom vremenu.

Službeniku, koji se u časovima propisanog radnog vremena bez službene potrebe udalji iz mjesta rada, ne pripada dnevnica za taj dan.

Ukoliko službenik prekine rad i vrati se u sjedište ureda, ne može za to vrieme prekida računati dnevnicu.

Kada se službenik za vrieme trajanja službenog putovanja vraća u mjesto službovanja, zbrojit će se sati provedeni na radu izvan mjesta službovanja, i dnevnica će se obračunati prema odredbama § 17. ove naredbe.

b) Troškovi za osobni prievoz

§ 19.

Za službena putovanja željeznicom ili parobrodom službeniku pripadaju sliedeće naknade u ime vozne karte:

a) činovnicima IV. do uključivo VII. činovnog razreda željeznicom ili parobrodom I. razreda,

b) svim ostalim činovnicima i činovničkim vježbenicima sa sveučilištnom naobrazbom i podpunom srednjom školom željeznicom II. razreda, a parobrodom I. razreda, i

c) činovničkim vježbenicima s nepodpunom srednjom školom, dočinovnicima i podvornicima željeznicom III. razreda, parobrodomII. razreda.

Za ostala javna prievozna sredstva pripada službeniku naknada prema službenom cjeniku.

§ 20.

Kada na željeznici ili parobrodu ne postoji razred, na koji službenik ima pravo, pripada mu naknada za voznu kartu onog razreda, na koji ima pravo prema propisima § 19. ove naredbe.

§ 21.

Ako se službeniku, kome pripada niži razred, po osobitoj službenoj potrebi naredi, da putuje uz činovnika, kome pripada viši razred, priznat će mu se naknada za voznu kartu višeg razreda.

§ 22.

Službenik, koji ima bezplatnu kartu iz bilo kojeg naslova nema pravo na naknadu vozarine.

Službenik, koji ima kartu po sniženoj cieni na neograničen broj putovanja, dužan se je tim svojim pravom koristiti a svoje naknade prema tome zaračunati.

U slučaju pogodnosti na ograničeni broj putovanja službenik je dužan izdatak za stvarno plaćenu vozarinu dokazati potvrdom nadležne prometne blagajne.

§ 23.

Službeniku, koji ima pravo na upotrebu I. razreda, pripada naknada za spavaća kola na željeznici, odnosno za spavaću kabinu na parobrodu, ako do cilja službenog putovanja ne može uz redovite prometne spojeve stići za najmanje 8 sati noćnog putovanja. Izdatak se mora dokazati potvrdom nadležne prometne blagajne.

§ 24.

Na udaljenostima, na kojima se ne vrši promet željeznicom, parobrodom ili kojim drugim javnim prievoznim sredstvom, pripada službenicima kilometrina u ime naknade prievoznih troškova. Visina kilometrine za svaki prevaljeni kilometar puta iznosi Kn 10.-. Započeti kilometar računa se kao cieli.

§ 25.

Kad se mogu upotriebiti državna ili samoupravna prievozna sredstva: samovoz, kola, konji i prievozna sredstva na vodi, službeniku pripada iznos, koji se za prievoz ovim sredstvima plaća, ako je on sa svima

uzgrednim naknadama manji od kilometrine. U protivnom pripada službeniku kilometrina.

§ 26.

Kada više službenika putuje po istom poslu, pripada svakom službeniku kilometrina za jednu Kunu manja od propisane u § 24. ove naredbe.

§ 27.

Za udaljenost po kilometru mjerodavne su potvrde Glavnog ravnateljstva za javne radove, građevinskih ureda, kilometričke karte i satopokazatelji državnog izdanja.

Ako dužina puta nije u kilometrima službeno izmjerena, ona će se računati prema vremenu pješačenja, uzimajući 5 kilometara na 1 sat pješačenja. Potvrdu o trajanju vremena pješačenja izdavat će obćinsko poglavarstvo.

c) Troškovi za prtljagu

§ 28.

Prilikom putovanja željeznicom, parobrodom i drugim javnim redovitim prievoznim sredstvima, koja imaju stalnu postaju, pripada službenicima naknada za prienos ručne prtljage od stana do postaje i obratno, od postaje do mjesta rada, odnosno prenoćišta i obratno, te u vim priključnim postajama bez obzira na udaljenost po Kn 40.— danju, a Kn 60.— noću.

Ako je postaja izvan sjedišta ureda ili mjesta službenog uredovanja, ove se naknade povisuju na Kn 50.— danju i Kn 70.— noću.

Osim toga pripada službenicima naknada po Kn 20.— za svaki unos kao i za svaki iznos ručne prtljage u vlak ili parobrod, odnosno iz vlaka ili parobroda na svim polaznim, dolaznim i prielaznim postajama.

§ 29.

Prilikom putovanja parobrodom službenicima pripadaju naknade prema § 28. ove naredbe i za izkrcanje radi odlazka na prenoćište na kopnu i za ukrcanje prilikom povratka na brod. Na ove naknade imaju službenici pravo i u svim slučajevima, kada nisu imali izravnog prometnog spoja, te su morali prekinuti put radi odlazka na prenoćište.

§ 30.

Ako službeno putovanje traje više od 15 dana, ima službenik pravo na naknadu vozarine za ručnu prtljagu do 30 kilograma težine po službenom željezničkom, odnosno parobrodarskom cjeniku, u koliko pridonese dokaz o plaćenoj vozarini.

U takvim slučajevima pripadaju službeniku u ime naknade za prienos prtljage osim naknade, naznačene u stavci 3. § 28. ove naredbe još i za 100% povišene naknade, naznačene u stavci 1. i 2. § 28. ove naredbe.

Naknade za prievoz takve prtljage od jednog mjesta do drugog drugim prievoznim sredstvima odobravat će se službeniku na temelju potvrde o plaćenom prievozu.

4. Prilikom uredovanja u mjestima udaljenim više od 2 kilometra od središta za povremeni pregled trgovačkih mjerila

§ 31.

Ako se u radnoj osnovi za povremeni pregled mjerila nepredviđeni službeni rad ima obaviti u mjestu udaljenom više od 2 kilometra od granice područja središta za povremeni pregled trgovačkih mjerila (u slučaju uredovanja u središtima prema odobrenoj radnoj osnovi), ima službenik pravo na naknade za osobni prievoz, kao i na naknadu troškova za prtljagu pa propisima §§ 19.—23. ove naredbe.

5. Ostali propisi o zaračunavanju naknada

§ 32.

Ugovornim službenicima pripadaju za vrieme službenog putovanja po propisima ove naredbe naknade troškova u visini kao i ostalim državnim službenicima onog činovnog razreda, odnosno položaja s kojim su uzpoređeni. Rješenje o tome donosi Ministarstvo narodnog gospodarstva, Glavno ravnateljstvo za obrt, veleobrt i trgovinu.

§ 33.

Službeniku, koji za vrieme službenog putovanja tako oboli, da ne može vršiti službu niti se vratiti kući, pripada na teret državnog proračuna odgovarajuća dnevnica za sve vrieme bolesti, dok god ne bude mogao biti odpremljen kući ili u bolnicu.

Troškovi putovanja skopčani sa zamjenom oboljelog službenika terete državni proračun. Troškovi izlazka za dotičnu stranku ne mogu u takvim slučajevima biti veći od iznosa, koji je bio predviđen za putovanje oboljelog službenika.

§ 34.

Naknade troškova za osobni prievoz i troškova za prienos prtljage prilikom putovanja na prenočište iz mjesta izaslanja i natrag u to mjesto pripadaju samo u slučaju, ako u mjestu službenog izaslanja ne postoji mogućnost prikladnog prenoćišta, što treba dokazati potvrdom nadležnè državne ili samoupravne oblasti.

§ 35.

Kada službenik, prilikom obavljanja službenog posla učini izvanredne troškove, koji ovom naredbom nisu predviđeni, a koji su se morali učiniti u cilju uspješnog izvršenja povjerenog posla, pripada mu naknada prema podnesenom dokazu.

§ 36.

Visina naknada, predviđenih u §§ 15., 24. i 28. ove naredbe, ne može biti nikad manja od visine dotičnih naknada, koje službenicima pripadaju, kada oni službeno putuju po obćim propisima o državnom trošku. U slučaju povišenja naknada za službena putovanja o državnom trošku vriedit će ovo povišenje i za naknade troškova, predviđene po propisima ove naredbe.

§ 37.

Kada službenik u jednom putovanju izvrši u nekom mjestu službeni rad na licu mjesta kod više raznih stranaka ili za jednu stranku na više raznih mjesta, pripada mu u tome mjestu u ime troškova osobnog prievoza od jednog mjesta rada na drugo naknada u visini od 50% naknade, predviđene u § 13. ove naredbe.

§ 38.

Ako se na izričiti zahtjev stranke, a bez štete po izpravno vršenje službe, rad na licu mjesta radnim danom

1. obavlja prije 7 h 30' ili poslie 19 h, ako taj rad ne iznosi više od propisanog uredovnog vremena, pripada službeniku za svaki započeti sat rada posebna nagrada u visini $^1/_7$ njegove dnevnice.

2. obavlja prekovremeno, pripada službeniku za svaki započeti prekovremeni sat rada nagrada predviđena u točki 1. ovog paragrafa povišena

a) sa 50% za rad danju, i b) za 100% za rad noću.

Službenik može dnevno imati najviše 2 prekovremena sata rada.

§ 39.

Kada se uredovanje po želji stranke nedjeljom ili blagdanom vrši između 7 h 30' i 19 h i to ne duže od propisanog uredovnog vremena, ima službenik za taj dan pravo na posebnu nagradu u visini polovine njegove dnevnice, ako je rad trajao više od 4 sata.

Nagrade za rad predviđene u § 38. ove naredbe nedjeljom i blagdanom, veće su za 50%, nego radnim danom

§ 40.

Nagrade po §§ 38. i 39. ove naredbe unosit će službenici u svoje putne račune na temelju potvrde stranke. Potvrda mora sadržati sliedeće podatke:

a) zahtjev stranke za dotični izvanredni rad prema §§ 38. i 39.,

b) nadnevak, u koje doba i prema tome koliko sati se je radilo i visinu pripadajuće naknade razčlanjene prema poslovima, navedenim u §§ 38. i 39.,

c) sveukupan iznos nagrade, koju stranka priznaje službeniku.

§ 41.

Dan se po ovoj naredbi računa počevši od 6 do 19 sati, a noć počevši od 19 do 6 sati.

§ 42.

Ako više stranaka u zajedničkoj molbi traži izlazak službenika na lice mjesta, snosit će one zajednički po međusobnom sporazumu putne troškove službenika. Ako službenik u jednom putovanje izvrši na licu mjesta službeni rad za više stranaka, koje su se svaka posebnom molbom obratile za izlazak, pojedine stranke snosit će nastale putne troškove službenika — bez obzira, da li stanuju u jednom ili u više raznih mjesta — razmjerno visini troškova, koje bi inače plaćale, da se je putovanje obavilo posebno po svakoj molbi.

Visinu naknada, koje terete pojedine stranke, određuje nadstojnik ureda. Naknade moraju za svaku stranku u svakom slučaju biti manje, nego što bi iznosile, da se je službeno putovanje obavilo posebno po svakoj molbi.

IV. ZAKLJUČNI PROPISI

§ 43.

Račun o putnim troškovima mora službenik podnieti u roku od 15 dana poslie završnog putovanja, odnosno najkasnije u vrieme, kada se podnosi obračun prihoda, u kojem se obračunavaju namire, na kojima je u vezi sa službenim putovanjem naplaćena žigovina.

§ 44.

Kada službenici imaju pravo na zaračunavanje naknada samo po propisima § 13. ove naredbe, zaračunat će se one na molbi stranke s naznačenjem vremena odlazka na put i povratka s puta. Nalog za putovanje u takvim slučajevima izdavat će se na podnesenoj molbi. U ostalim slučajevama mora se podnieti propisan putni račun, u kome će se naznačiti:

a) ime, prezime, zvanje i položaj podnositelja računa,

b) tko je i pod kojim brojem izdao nalog za odnosno putovanje,

c) kod koga, gdje, kada i u koju je svrhu bio obavljen službeni rad na licu mjesta,

d) vrieme odlazka na put,

e) vrieme povratka s puta,

f) trajanje vremena provedenog na putu,

g) broj dnevnica,

h) tko je, koliko i gdje položio polog u ime putnih troškova,

i) podatke knjiženja pologa,

j) iznos primljenog predujma,

k) vrstu i odnosni tekući broj namire, na temelju koje je žigovina uplaćena,

l) dan mjesec i godinu podnošenja računa,

m) sve pogodnosti u prievoznim sredstvima.

U putnom računu izkazat će se ne samo naknade po propisima ove naredbe, nego i naknade u svezi s prievozom i prienosom tehničke opreme. Naknade se imaju u putnim računima izkazati pojedinačno i vremenskim redom, t. j. kako su pojedini izdatci učinjeni.

Putnom računu treba priložiti molbu stranke, nalog za putovanje i ostale računske izprave, koje su potrebne za obređivanje računa.

§ 45.

Ovjerovljivanje izpravnosti naknada zaračunanih po ovoj naredbi vršit će glavar ureda.

§ 46.

Obređivanje naknada zaračunanih prema ovoj naredbi obavlja i nalog za izplatu izdaje Ministarstvo narodnog gospodarstva, Glavno ravnateljstvo za obrt, veleobrt i trgovinu.

§ 47.

Za istinitost podnesenog računa i izprava, podnositelj računa odgovoran je stegovno, materialno i kazneno.

§ 48.

Na račun troškova izlazka može se prije ili poslije završenog putovanja na privremenu namiru izdati predujam odnosnom službeniku u visini predviđenih odnosno učinjenih troškova. Ako je u ime predujma izuzeti

iznos veći, nego sto iznosi podneseni putni račun, višak se ima odmah vratiti, ako se to ne učni, višak će se naplatiti administrativnim putem od prvih ukupnih beriva službenika.

§ 49.

Naknade po ovoj naredbi izplaćivat će se iz odnosnih pologa.

Višak položenog iznosa, ako ga prema obređenju bude, vratit će se polagaču, a manjak će polagač radi izplate položiti naknadno.

§ 50.

Sva tumačenja u svezi s primjenom ove naredbe daje Ministarstvo narodnog gospodarstva, Glavno ravnateljstva za obrt, veleobrt i trgovinu.

§ 51.

Propisi ove naredbe ne vriede za službena putovanja, započeta prije nego što je ona zadobila pravnu moć. Takva putovanja obračunat će se po dosadašnjim propisima.

§ 52.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama* i toga dana prestaju vriediti svi propisi, koji se odnose na predmet ove naredbe.

U Zagrebu, dne 12. svibnja 1943.

Ministar narodnog gospodarstva:
Dr. Josip Balen, v. r.

Ministar državne riznice:
Dr. Vladimir Košak, v. r.

(Broj: 1256-D.V.-1943)

* Narodne novine od 4. lipnja 1943. broj 126.

NAREDBA

Ministarstva narodnog gospodarstva, Glavnog ravnateljstva za obrt, veleobrt i trgovinu od 18. svibnja 1943. broj 56405—1943 o naknadi i načinu obračunavanja troškova za prienos i prievoz državnih stvari (sprava i pribora) u slučajevima, kada se službeni rad vrši izvan stalnih ili privremenih uredskih prostorija

Na temelju §§ 13. i 14. zakonske odredbe o ustrojstvu nadzorničtava za mjere i plemenite kovine, te o ustrojstvu pregledničtava buradi od 19. svibnja 1942. broj CXLVI-1084-Z-1942 (Narodne novine od 21. svibnja 1942. broj 112) propisujem u suglasnosti s ministrom državne riznice ovu naredbu:

I. OBĆI PROPISI

§ 1.

Službenicima u struci nadzora nad mjerilima i plemenitim kovinama prilikom službenog rada izvan stalnih ili privremenih uredskih prostorija pripadaju po ovoj naredbi (§§ 8.—10. i 12.) naknade za troškove učinjene pri prienosu i prievozu za rad potrebnih državnih stvari (sprava i pribora).

Službenicima pripadaju naknade bez obzira, je li rad izvršen o trošku države ili državnih ustanova, samoupravnih oblasti i ustanova ili posebničke pravne ili fizičke osobe.

§ 2.

Kakvu će tehničku opremu, na koji način i u kojoj količini odnosno težini službenici nadzora nad mjerilima i plemenitim kovinama prilikom raznih službenih radova na licu mjesta sa sobom nositi, te prema tome, po kojima će propisima ove naredbe imati pravo na naknade propisuju posebne upute Ministarstva narodnog gospodarstva, Glavno ravnateljstvo za obrt, veleobrt i trgovinu.

U nepredviđenim i prešnim slučajevima postupat će nadstojnici ureda samostalno držeći se načela, da troškovi budu svedeni na najmanju moguću mjeru. O takvim slučajevima ima se Ministarstvu narodnog gospodarstva podnieti izvještaj i tražiti naknadno odobrenje postupka.

§ 3.

U izdanom službenom nalogu za putovanje treba naznačiti:

a) svrhu putovanja, te vrstu i količinu ili težinu opreme, koju je službenik dužan sobom nositi, pozivajući se na dotični propis upute o nošenju tehničke opreme prilikom uredovanja na licu mjesta,

b) tko se ima brinuti o prienosu i prievozu,

c) kako će se i na koji način prienos odnosno prievoz vršiti,

d) za koje prienose i prievoze sa sobom ponesene tehničke opreme pripada službeniku naknada i po kojim točkama §§ 8.—10. i 12. ove naredbe,

e) koga terete troškovi za prienos i prievoz.

Svako odstupanje od propisa službenog naloga mora se opravdati izpravama nadležnih oblasti, odnosno potvrdom stranke.

II. NAČIN PRIENOSA I PRIEVOZA TEHNIČKE OPREME

§ 4.

Prievoz tehničke opreme obavljat će se uviek na najprikladniji i po mogućnosti najjeftiniji način. Opremu nosit će službenici bilo sa sobom kao ručnu prtljagu ili će je predavati na prievoz željeznicom, parobrodom i ostalim državnim samoupravnim ili posebničkim prievoznim sredstvima. Prilikom prievoza opreme željeznicom ili brodom predavat će se oprema ili kao prtljaga, ili kao sporovozna, brzovozna ili ekspresna roba, prema prešnosti uredovanja ili prema većoj ili manjoj potrebi opreme u uredu ili na kojem drugom mjestu.

§ 5.

Ako se prienos i prievoz opreme vrši po potrebi službe o državnom trošku, dužan je uviek uredujući službenik sam se brinuti o svim prienosima i prievozima pri radu potrebne opreme.

Ako se službeni rad na licu mjesta vrši o trošku stranke, dužna je ona sama o svom trošku brinuti se za:

a) prienos odnosno prievoz opreme do mjesta rada i natrag u uredske prostorije, ili na istoj udaljenosti u

bilo kojem pravcu, koji službenik odredi, kada se službeni rad vrši na licu mjesta na području sjedišta ureda ili prema odobrenoj radnoj osnovi u središtima ili izvan središta za povremeni pregled i žigosanje trgovačkih mjerila.

b) prienos odnosno prievoz opreme od dolazne postaje do mjesta rada i natrag ili na istoj udaljenosti u bilo kojem pravcu, koji službenik odredi u mjestima, u kojima se po molbi stranke vrši poslovanje, ako je oprema bila predana na vozitbu.

Stranka, u čiju se korist vrši uredovanje, može se sama u vlastitoj režiji brinuti i o svima ili samo o jednom dielu ostalih nenavedenih prienosa i prievoza kod službenog posla potrebne tehničke opreme, i to do mjesta rada i natrag. Svoju želju u tome pogledu mora stranka pravodobno izjaviti, da bi se službenik mogao prema tome ravnati, odnosno sam se brinuti o potrebnim prienosima i prievozima.

§ 6.

Ako se pregled i žigosanje mjerila za neku stranku (željeznice, parobrodarska družtva, tvornice sladora, tvornice cikorije i t. d.) obavlja na više mjesta, mogu se službenici brinuti za prienos i prievoz potrebne opreme samo od prostorija ureda pa nadalje do početnog mjesta rada, a nakon završetka rada natrag u uredske prostorije, ako se stranka i o tim prienosima i prievozima ne bi mogla iz opravdanih razloga sama brinuti. O svim ostalim prienosima i prievozima od jednog mjesta službenog rada do drugog, mora se uviek stranka sama brinuti.

§ 7.

Prienos odnosno prievoz pri službenom poslu potrebne tehničke opreme dužna je stranka, ako se sama brine o tome, izvršiti uviek uz najveću pažnju, pridržavajući se dobivenih uputa.

Prilikom pregleda i žigosanja brojila elektrike ili davanja stručnog mišljenja u pitanjima brojila elektrike može posebnička stranka prienos izvršiti uviek samo pod nadzorom uredujućeg službenika.

Možebitne štete, koje bi mogle nastati na tehničkoj opremi, dužna je naknaditi stranka u svim slučajevima, kada se je sama brinula o prienosu i prievozu.

III. NAKNADE ZA PRIENOS I PRIEVOZ TEHNIČKE OPREME

§ 8.

Kada su službenici po postojećim propisima dužni opremu nositi sa sobom kao ručnu prtljagu, imaju pravo na liedeće naknade:

1. Za svaki prienos opreme iz prostorija ureda, odnosno od mjesta rada, do željezničke ili parobrodarske postaje i obratno, te od stalne postaje državnih ili samoupravnih prievoznih sredstava ili povlaštenih samovoznih poduzeća i obratno, kao i u spojnim postajama (od jedne do druge) po:

a) Kn 15.- danju (od 6 do 19 sati), Kn 25.— noću (od 19 do 6 sati),

b) Kn 30.— danju (od 6 do 19 sati), Kn 40.— noću (od 19 do 6 stati),

c) Kn 45.— danju (od 6 do 19 sati), Kn 60.— noću (od 19 do 6 sati).

Ove se naknade u Zagrebu, Osieku, Sarajevu, Brodu i Zemunu povisuju za 20%.

2. Za svaki unos, kao i za svaki iznos opreme na svim polaznim, dolaznim i prelaznim željezničkim i parobrodarskim postajama po:

a) Kn 3.— b) Kn 5.— c) Kn 10.—

3. Za svaki prienos opreme na udaljenosti, za koje pripadaju naknade za kilometrinu, i to za svaki započeti kilometar po:

a) Kn 3.— b) Kn 5.— c) Kn 10.—

§ 9.

Kada se tehnička oprema predaje na vozitbu, imaju službenici pravo na ove naknade:

1. za svaki prienos odnosno prievoz opreme kolima iz stalnih prostorija ureda do željezničke ili parobrodarske postaje i obratno, te do stalne postaje državnih ili samoupravnih prievoznih sredstava ili povlaštenih samovoznih poduzeća i obratno, kao i u spojnim postajama, gdje je to potrebno:

za težine do 20 kg	Kn 60.—
za težine veće od 20—50 kg	Kn 100.—
za težine veće od 50—100 kg	Kn 150.—
preko 100 kg za svakih daljnjih 100 kg	Kn 50.—

Ove se naknade u Zagrebu, Osieku, Sarajevu i Brodu povisuju se za 20%.

2. Na stvarne izdatke za prievoz opreme iz mjesta u mjesto.

3. Na stvarne izdatke za prievoz opreme od željezničke ili parobradarske postaje do mjesta rada i obratno, te do stalne postaje državnih ili samoupravnih prievoznih sredstava ili povlaštenih samovoznih poduzeća i obratno, kada se povremeni pregled i žigosanje trgovačkih mjerila vrši u središtima prema odobrenoj radnoj osnovi.

§ 10.

Ako se revizija mjerila ili pregled zlatarskih trgovina i radionica vrši po odobrenoj osnovi, imaju službenici u sjedištu i izvan sjedišta ureda pravo za svaki radni dan na naknadu po Kn 50.— za prenošenje pri tome poslu potrebne opreme.

§ 11.

Naknade za prienose i prievoze, spomenute u §§ 8.—10. ove naredbe, zaračunavat će službenici u svojim putnim računima, i to:

1. Paušalno bez namire ili kakve druge potvrde naknade po točki 1. i 2. § 8. ove naredbe,

2. Paušalno bez namire na temelju potvrde o kilometričkoj udaljenosti naknade po točki 3. § 8. ove naredbe,

3. Paušalno bez namire na temelju službene potvrde o prevezenoj težini opreme naknade po točki 1. § 9. ove naredbe,

4. Na temelju službene potvrde ili tovarnog lista naknade po točki 2. § 9. ove naredbe prigodom prievoza opreme željeznicom, brodom ili državnim ili samoupravnim prievoznim sredstvima ili sredstvima povlaštenih poduzeća,

5. Na temelju namire potvrđene od obćih upravnih oblasti prve molbe ili od gradskih i obćinskih poglavarstava, naknade po točki 2. i 3. § 9. ove naredbe, kada se oprema prenosi odnosno prevozi kolima,

6. Paušalno bez namire na temelju ovjerovljenog priepisa odobrene radne osnove naknade u § 10. ove naredbe.

§ 12.

Naknade, nastale prilikom službenog rada na licu mjesta, za prienose i prievoze tehničke opreme, nepredviđene ovom naredbom, zaračunat će službenici u putnim računima u stvarnom iznosu na temelju namire potvrđene u smislu gornje točke 4. ili 5. § 11.

Takve izdatke treba u dotičnom računu obrazložiti i moliti od Ministarstva narodnog gospodarstva naknadno odobrenje postupka.

§ 13.

Kada više službenika putuje u istom poslu, pravo na zaračunavanje naknada po ovoj naredbi pripada onom službeniku, kojemu je u nalogu za putovanje povjerena briga oko prienosa i prievoza opreme.

§ 14.

Ako više stranaka u zajedničkoj molbi traži izlazak službenika na lice mjesta, snosit će one zajednički po međusobnom sporazumu troškove za prienos i prievoz potrebne tehničke opreme.

Ako službenik u jednom putovanju izvrši na licu mjesta službeni rad za više stranaka, koje su se svaka

posebnom molbom obratile za izlazak, pojedine stranke snosit će naknade za prienos i prievoz opreme, bez obzira da li stanuju u jednom ili u više raznih mjesta — razmjerno visini troškova, koje bi inače plaćale za prienos i prievoz opreme, da se je putovanje obavilo posebno po svakoj molbi.

Veličinu naknada, koje terete pojedine stranke, određuje nadstojnik ureda. One moraju za svaku stranku u svakom slučaju biti manje, nego što bi iznosile, da se je službeno putovanje obavilo posebno po svakoj molbi.

IV. ZAKLJUČNI PROPISI

§ 15.

Naknade, ustanovljene u §§ 8.—10. i 12. ove naredbe, zaračunavat će službenici u putnim računima zajedno s ostalim osobnim naknadama, koje im pripadaju po dotičnim propisima o naknadama za službena putovanja.

§ 16.

Ovjerovljivanje izpravnosti naknada, zaračunanih po ovoj naredbi, vršit će nadstojnik ureda.

§ 17.

Putni računi službenika imaju se svakog mjeseca zajedno s odnosnim obračunom prihoda dostaviti Ministarstvu narodnog gospodarstva, Glavnom ravnateljstvu za obrt, veleobrt i trgovinu radi ocjene pravilne primjene ove naredbe, odnosno radi daljnjeg postupka u smislu § 19. ove naredbe.

§ 18.

Obređivanje naknada, zaračunanih prema ovoj naredbi, obavlja ona ustanova, koja je mjerodavna i za obređivanje ostalih naknada u vezi s odnosnim putovanjem.

Nalog za izplatu izdaje Ministarstvo narodnog gospodarstva, Glavno ravnateljstvo za obrt, veleobrt i trgovinu.

§ 19.

Naknade po ovoj naredbi izplaćivat će se iz državnog proračuna ili iz pologa stranaka za pokriće putnih i prievoznih troškova.

Predujam za podmirenje naknada za prienos i prievoz odobravat će se u visini, predviđenoj predračunom, bez obzira, o čijem se trošku vrši dotično putovanje.

§ 20.

Sva tumačenja u vezi s primjenom ove naredbe daje Ministarstvo narodnog gospodarstva, Glavno ravnateljstvo za obrt, veleobrt i trgovinu.

§ 21.

Propisi ove naredbe ne vriede za službena putovanja započeta prije nego što je ona zadobila pravnu moć. Naknade za prienos i prievoz za takova putovanja obredit će se po dosadašnjim propisima.

§ 22.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

Istodobno prestaje vriediti pravilnik ministra trgovine i industrije od 10. kolovoza 1932 broj 4456 (Službene novine od 20. kolovoza 1932. broj 191-LXXIX) i rješenje ministra trgovine i industrije o izmjeni i dopuni toga pravilnika od 25. siečnja 1933. broj 535 (Službene novine od 30. siečnja 1932 broj 21-VII).

U Zagrebu, dne 18. svibnja 1943.

Ministar narodnog gospodarstva:

Dr. Josip Balen, v. r.

Ministar državne riznice:

Dr. Vladimir Košak, v. r.

(Broj 1309-D.V.-1943.)

---

* Narodne novine od 4. lipnja 1943. broj 126.

PROPISNIK

Ministarstva narodne prosvjete od 2. lipnja 1943. broj D. 2843-K-1943 o polaganju drugog (praktičnog) izpita za učiteljsku službu na njemačkim pučkim školama u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj

Na temelju § 16. zakonske odredbe od 20. rujna 1941. broj CCCVIII-1498-Z. p.-1941 o njemačkom školstvu u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj (Narodne novine od 25. rujna 1941. broj 136) izdajem ovaj propisnik:

Svrha izpita

§ 1.

Kandidat mora dokazati, da u svom odgojnom i nastavnom radu udovoljava zahtjevima, koji se postavljaju njemačkim odgojiteljima njemačke školske mladeži u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj.

Da li kandidat udovoljava tim uvjetima, prosuđuje se na temelju uspjeha, postignutog na drugom (praktičnom) učiteljskom izpitu, uzimajući u obzir odgojni rad i nastavne uspjehe za vrieme dotadašnjeg kandidatova djelovanja u školskoj službi.

Prijava za izpit

§ 2.

Kandidat je dužan, da se u toku svog petgodišnjeg djelovanja u javnoj službi na njemačkim pučkim školama u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj podvrgne drugom (praktičnom) učiteljskom izpitu.

U pravilu polaže se taj izpit nakon dvogodišnjeg uspješnog odgojnog i nastavnog rada, koji mora trajati najmanje jednu godinu u pučkoj školi.

U osobitim i obzira vriednim slučajevima, kada je kandidat bio na pr. upravitelj u đačkom domu, ili vođa radne službe na selu, u ratu, ili kraće vrieme bolestan, može ministar narodne prosvjete na temelju molbe uračunati dio vremena, ili i cielo vrieme u vrieme, propisano u prednjoj stavci.

Ako kandidat ne položi izpit ni nakon pet godina službe, odpušta se iz državne službe(§14. č. 2.).

Provedba prijave za izpit

§ 3.

Kandidat mora predati prijavu za polaganje drugog (praktičnog) učiteljskog izpita najkasnije u drugom poljeću pete godine svoje službe. Prijava se dostavlja najmanje tri mjeseca prije izpitnog roka službenim putem Upraviteljstvu njemačke učiteljske škole u Osieku.

Prijavi se prilaže:

a) tok života, pisan vlastoručno, koji mora sadržavati i podatke o nacionalnoj djelatnosti izvan škole i o suradnji u Njemačkoj narodnoj skupini prije i poslije 10. travnja 1941.;

b) izvornik ili ovjerovljeni priepis svjedočbe o učiteljskom izpitu zrelosti;

c) izvještaj o radu (vidi § 7.);

d) potvrde o sudjelovanju u obćim i stručnim tečajevima Njemačkog učiteljskog saveza za daljnju naobrazbu kandidata;

e) možebitne potvrde nadležnog okružnog vodstva o članstvu i službama u organizacijama Njemačke narodne skupine.

Obaviest o pripuštanju izpitu i uvjeti za to

§ 4.

Na temelju prijave, a nakon sastanka izpitnog povjerenstva i nakon što bude određen izpitni rok, obavješćuje se kandidat najkasnije 14 dana prije početka izpita o tome, kada započinje izpit.

Upraviteljstvo njemačke učiteljske škole mora zatražiti od okružnog školskog nadzorničtva stručnu, a od okružnog vodstva političku ocjenu kandidata.

Uvjeti za pripuštanje kandidata izpitu jesu:

a) bezpriekorno nacionalno i državljansko držanje, i dobro vladanje u službi,

b) dovoljni uspjesi u odgojnom i nastavnom radu,

c) redovito i uspješno sudjelovanje u obćim i stručnim tečajevima Njemačkog učiteljskog saveza.

Kandidat se ne pripušta izpitu, ako ne zadovoljava tim uvjetima.

Konačnu odluku o pripuštanju izpitu donosi upravitelj njemačke učiteljske škole u Osieku kao predsjednik izpitnog povjerenstva.

Izpitno povjerenstvo

§ 5.

Članove izpitnog povjerenstva imenuje za trajanje od pet godina po nalogu ministra pročelnik Odjela za njemačko školstvo u Ministarstvu narodne prosvjete, a na priedlog vođe Njemačke narodne skupine.

Članovi izpitnog povjerenstva jesu:

1. upravitelj njemačke učiteljske škole u Osieku kao predsjednik;

2. jedan nastavnik te učiteljske škole, koji je osposobljen za pedagožke predmete i za hrvatski jezik;

3. predstojnik ureda za njemačko školstvo kod Vodstva Njemačke narodne skupine;

4. njemački školski savjetnik (okružni nadzornik) u Osieku;

5. jedan izkusni njemački pučki učitelj;

6. jedan nastavnik njemačke učiteljske škole u Osieku, koji je osposobljen za njemačku skupinu predmeta.

Svakom članu izpitnog povjerenstva imenuje se zamjenik.

Za izpit iz tjelesnog odgoja mogu se odazvati kao stručni savjetnici učitelji, koji imaju za tu struku potrebnu osposobu (posebno za mladiće, a posebno za djevojke).

U okviru izpitnog povjerenstva određuje njegov predsjednik izpitne odbore, i to:

a) izpitne odbore za ocjenjivanje izvještaja o radu i za ocjenjivanje pismenih radnja iz njemčkog i hrvatskog jezika; ti se odbori sastoje od dva člana izpitnog povjerenstva, od kojih je jedan uviek osposobljeni nastavnik pedagožke grupe, a drugi nastavnik njemačkog jezika, odnosno nastavnik hrvatskog jezika kod ocjene pismene zadaće iz hrvatskog jezika,

b) izpitni odbor za pokusnu obuku, koji se sastoji od tri člana povjerenstva, a od njih mora biti jedan pedagog po struci.

Predsjednik ili njegov zamjenik mora prisustvovati pokusnoj obuci kandidata i pregledati i supodpisati sve pismene radnje.

Izpit

§ 6.

Izpit se sastoji od pismenog i ustmenog diela, a to su:

1. pismeni dio:
   a) domaća zadaća,
   b) klauzurne zadaće;
2. ustmeni dio:
   a) praktični izpit (pokusna obuka — školski rad),
   b) znanstveno-teoretski izpit.

Pismeni izpit

§ 7.

1. Kandidat izrađuje kao pismenu domaću zadaću izvještaj o radu.

U tom izvještaju kandidat polaže račun o svom izkustvu u odgojnom i nastavnom radu, o svom daljnjem stručnom obrazovanju, nadalje o svom djelovanju u Narodnoj skupini, a napose kako i koliko je tim poboljšao i produbio svoj školski rad.

Kandidat mora na kraju radnje točno navesti djela, koja je upotrebio kod izradbe svog izvještaja o radu, te mora dati i pismenu izjavu, da je radnju samostalno radio i da nije osim navedenih djela upotrebljavao nikakvih drugih pomagala. Doslovni citati u radnji

moraju se kao takvi označiti. Dokazani neistiniti navodi izključuju kandidata od daljnjeg polaganja izpita. Ako mu je već izdana svjedočba proglašuje ju predsjednik izpitnog povjerenstva poništenom.
Izvještaj o radu predlaže se Upraviteljstvu njemačke učiteljske škole najkasnije 6 tjedana prije početka izpita. Ako postoje posebni razlozi, može predsjednik izpitnog povjerenstva produljiti rok predaje radnje za daljnja 4 tjedna.
Izvještaj o radu ocjenjuje za to određeni izpitni odbor (vidi § 5. t. a.) i upisuje konačnu ocjenu na kraju radnje. Ako se članovi izpitnog odbora ne slože u ocjeni, ustanovljuje konačnu ocjenu predsjednik izpitnog odbora.
Ocjene za ocjenjivanje izvještaja o radu jesu: »izvrstan« (1), »veoma dobar« (2), dobar« (3), »dovoljan« (4) i »nedovoljan« (5).
Ocjenu potvrđuju svojim podpisom predsjednik i članovi izpitnog odbora.
Poslije pregleda radnje daje se ona i ostalim članovima izpitnog povjerenstva na uvid.
Nedovoljna ocjena izvještaja o radu izključuje kandidata od daljnjeg polaganja izpita.

2. Prije polaganja praktičnog izpita (pokusne obuke) podvrgava se kandidat pismenom izpitu (klauzurnoj radnji) iz njemačkog i hrvatskog jezika.

a) Njemački jezik izpituje se u svezi s pedagožkim predmetima. Zato mora rješenje postavljenih zadataka u prvom redu dokazati stručnu spremu kandidatovu za učiteljsko zvanje. Zadatak se postavlja tako, da kandidat izradi nacrt rada u pučkoj školi za jedan tjedan s obzirom na možebitne točno ograničene podzadatke iz pojedinih predmeta učiteljske prakse.

Takve zadatke, koji proizlaze iz praktičnog rada izpitnih kandidata, a prikladni su kao zadatci za pismeni izpit, šalju školski savjetnici upravitelju njemačke učiteljske škole u Osieku pravodobno prije izpita. Na temelju tih djelomičnih ili zaokruženih zadataka, koje su poslali školski savjetnici, sastavlja član povjerenstva, koji izpituje pedagožku skupinu predmeta, tri zadatka. Između tih triju zadataka bira izpitno povjerenstvo onaj, koji se zadaje kandidatu na izpitu.

Svi propisi o ocjenjivanju pismenog izvještaja o radu, navedeni u § 7. t. 1., vriede i za pismeni izpit iz njemačkog jezika u svezi s pedagožkim predmetima.

b) Za pismeni izpit iz znanja hrvatskog jezika daju se kandidatu na izbor tri zadatka. Učitelj za hrvatski jezik, koji je član izpitnog povjerenstva, predlaže tri skupine po tri zadatka predsjedniku izpitnog povjerenstva. Izpitno povjerenstvo bira pred sam izpit skupinu od tri zadatka, koji se daju kandidatu na izbor. I ova se radnja ocjenjuje na način, kako je određeno u § 7. t. 1.

Nedovoljne ocjene iz ismenih radnja izključuju kandidata od daljnjeg polaganja izpita.

Za izradbu svake pismene radnje daje se kandidatu pet sati vremena.

Praktični ustmeni izpit

(pokusna obuka — školski rad)

§ 8.

Na praktičnom izpitu mora kandidat dokazati, da je u nastavnom i odgojnom pogledu u stanju odgajati njemačku mladež u duhu nacionalsocialističkog nazora na sviet i u vjernosti prema hrvatskoj domovini

za podpunu spremnost za svog Vođu i Poglavnika, za svoj narod i svoju domovinu Hrvatsku i da je u stanju dati mladeži potrebno znanje i vještine, koje će je osposobiti, da se razvije u nacionalno sviestne Niemce i dobre državljane Nezavisne Države Hrvatske, da kao takvi uzmognu sudjelovati u radnom i kulturnom životu njemačkog i hrvatskog naroda.

Zadatke za praktični izpit daje predsjednik izpitnog povjerenstva ili njegov zamjenik nakon dogovora s učiteljem razreda, u kom kandidat polaže praktični dio izpita.

Zadatke za ovaj izpit, t. j. za pokusnu obuku, treba predati kandidatu najmanje 24 sata prije početka toga izpita. Prije početka te pokusne obuke kandidat predaje prisutnom izpitnom odboru (v. § 5. t. 6) kratak nacrt o zamišljenom toku pokusne obuke.

Ipitni odbor prisustvuje pokusnoj obuci i daje kratku ali jezgrovitu ocjenu kandidatova nastavnog i odgojnog rada. Posebno valja spomenuti kandidatovo držanje pred razredom (ton obuke, vođenje metodičke jedinice i t. d.) i koliko mu je uspjelo postići postavljeni cilj obukovnog zadatka. Konačni sud, koji izriče izpitni odbor, glasi: »izvrstan« (1), »veoma dobar« (2), »dobar« (3), »dovoljan« (4), »nedovoljan« (5).

Nedovoljna ocjena pokusne obuke izključuje kandidata od daljnjeg polaganja izpita.

Znanstveno-teoretski ustmeni izpit

§ 9.

Na znanstveno-teoretskom ustmenom izpitu mora kandidat dokazati u vezi sa svojom obukom u školi i s drugim činjenicama svoga školskog života, da je spoznao svoje odgojne i nastavne mjere kao i cjelokupni

školski rad u njegovu značenju i važnosti za narodnu zajednicu i državu, i da to može obrazložiti znanstveno osobito iz cjelovite perspektive, koju daje nacionalsocialistička slika o svietu.

Ako se na pismenom, ili ustmenom dielu izpita pokažu praznine u kandidatovu znanju, mora se podvrći strogo znanstvenom izpitu iz onog predmeta ili iz onih predmeta, u kojima je bio slab. Kandidat mora poznavati sve važnije zakonske odredbe, naredbe i temeljne propise za poslovanje i rad škole.

Osim toga mora poznavati školsku politiku i razvoj njemačkog školstva u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj.

Propisi o ocjenjivanju, navedeni u § 7. t. 1., primjenjuju se shodno na ustmeni izpit.

Izpitni zapisnik

§ 10.

O izpitu kao i o svim radovima, koji su u svezi s izpitom, vode se za svakoga kandidata posebna dva zapisnika.

Iz jednog zapisnika mora se razabrati tok izpita i u nj se upisuju kandidatove ocjene, i to:

1. ocjene pismenih zadaća (izvještaja o radu, iz njemačkog jezika u vezi s pedagožkim predmetima i iz znanja hrvatskog jezika);

2. ocjena praktičnog ustmenog izpita (pokusna obuka);

3. ocjena znanstveno-teoretskog ustmenog izpita (iz njemačkog i hrvatskog jezika, iz poviesti, zemljopisa, nauke o odgoju, iz glasbe, prirodnih nauka, računa, nauke o školi, iz obće i specialne metodike, školske po-

litike i poviesti njemačkog školstva u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj).

Ovaj zapisnik podpisuje predsjednik i svi članovi izpitnog povjerenstva, koji su izpitivali.

Osim toga vodi se još jedan zapisnik za svakog pojedinog kandidata o kronoložkom toku njegova izpita od prijave sve do završnog znanstvenog ustmenog izpita. Taj zapisnik podpisuje samo predsjednik izpitnog povjerenstva.

Oba se zapisnika prilažu kandidatovim izpitnim spisima.

Rezultati izpita

§ 11.

Izvještaj o radu ocjenjuje za to određeni izpitni odbor izpitnog povjerenstva.

Ocjena iz pismene zadaće »Njemački jezik u svezi s pedagožkim predmetima« daje se na temelju pismenog uspjeha u njemačkom jeziku i pismeno pokazanog znanja iz pedagogije, te obće i specialne metodike i nauke o školi. Ocjena iz pismene radnje, »Znanje hrvatskog jezika« daje se na temelju uspjeha pismene radnje.

Pokusnu obuku ocjenjuje isto tako za to određeni izpitni odbor.

Ocjene iz uspjeha na znanstveno-teoretskom ustmenom izpitu svode se iz pojedinačnih ocjena ustmenog izpita: iz hrvatskog i njemačkog jezika, iz poviesti, iz zemljopisa, nauke o školi, školskoj politici i poviesti njemačkog školstva u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj u jednu obću ocjenu za »znanstvene predmete«.

Ako se pri ustanovljenju ocjena mišljenja razilaze, odlučuje uviek predsjednik izpitnog povjerenstva.

Obći uspjeh cielog izpita glasi:

a) Položio — položila — je izpit »s izvrstnim uspjehom«, ako su pokusna obuka (školski rad) i najmanje dvie pismene radnje ocienjene s »izvrstnim a ostale su ocjene »veoma dobar«;

b) »s veoma dobrim uspjehom«, ako su pokusna obuka (školski rad) i dvie pismene radnje ocienjene s »veoma dobar«, a ostale su ocjene najmanje »dobar«;

c) »s dobrim uspjehom«, ako su pokusna obuka (školski rad) i dvie pismene radnje ocienjene s »dobar«, a druge su ocjene najmanje s »dovoljan«;

d) »s dovoljnim uspjehom«, ako su ocjene slabije od ocjena, navedenih pod a), b) i c), a inače nema među njima ni jedne nedovoljne ocjene;

e) izpit »nije položen«, ako bi kandidat dobio u svjedočbi makar i samo jednu nedovoljnu ocjenu.

Svjedočba o položenom izpitu

§ 12.

Na temelju položenog izpita proglašuje izpitno povjerenstvo kandidata osposobljenim, da može biti imenovan stalnim učiteljem na kojoj njemačkoj pučkoj školi u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, te mu izdaje o tom svjedočbu.

Svjedočbu podpisuje predsjednik izpitnog povjerenstva ili njegov zamjenik i oni članovi povjerenstva, koji su kandidata izpitivali. Na kraju s stavlja pečat izpitnog povjerenstva.

Obrazac svjedočbe o položenom drugom učiteljskom izpitu predlaže Njemački školski odbor Ministarstvu narodne prosvjete na odobrenje. Priepis svjedočbe prilaže se osobnom spisovniku kandidata, a po završetku izpita pohranjuju se svi osobni spisi kandidata u pismohrani njemačke učiteljske škole u Osieku.

Ponavljanje izpita

§ 13.

Ako kandidat nije položio izpit (§ 11. t. e) može ponoviti izpit najmanje 6 mjeseci nakon neuspjeha. Kada kandidat padne prvi put na izpitu, odlučuje predsjednik, da li mora kod ponovnog izpita napisati još jednom izvještaj o radu, ili se može uzeti prvi izvještaj kao podlogu za ponovni izpit. Ta se odluka upisuje u zapisnik.

Ako kandidat ne položi izpit ni drugi put, može ga ponoviti tek poslije jedne godine. U tom slučaju mora napisati nov izvještaj o radu i nadopuniti ga s izvještajem o radu u posljednjoj godini službe. Ako kandidat i po treći put ne položi izpit, odpušta se iz službe.

§ 14.

Ovaj propisnik zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 2. lipnja 1943.

Ministar narodne prosvjete:

Dr. Mile Starčević, v. r.

(Broj: 925-D. V.-1943)

---

* Narodne novine od 5. lipnja 1943. broj 127.

OBLASTNA ODLUKA

Velike župe Baranja u Osieku od 1. ožujka 1943. broj 5278-IV-1943 o određivanju nadnica poljodjelskim radnicima odnosno plaća poljodjelskim namještenicima (godišnjim i mjesečnim slugama)

Na temelju § 4. zakonske odredbe od 10. lipnja 1941. broj CLIX-345-Z. p.-1941 o velikim županama i § 7. zakonske odredbe od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038)-Z-1941) o osnivanju i djelovanju Ureda za oblikovanje ciena izdajem ovu oblastnu odluku:

I.

Na području Velike župe Baranja imaju svi posjednici zemljišta i vlastnici vršaćih strojeva plaćati poljodjelskim radnicima odnosno namještenicima (godišnjim i mjesečnim slugama) sliedeće nadnice odnosno plaće:

1. Za poljske poslove u nadnici bez hrane:

a) za lakše poslove (u polju, povrtnjaku i u skladištima) kao što su pljevljenje, vođenje konja, lagani poslovi u vrtu, rešetanje žitarica, prevrtanje kukuruza i t. d. po satu Kn 9—11.—

b) za srednje poslove (u polju, povrtnjaku i u skladištima) kao što su sve vrste kopanja, kupljenje siena i djeteline, vezanja žita, gnojenje (đubrenje), branje kukuruza, nošenje kukuruza u kukuružnjak, rezanje kukuruzovine, vezanje lana, čupanje graha, krunjenje kukruza, nošenje pljeve kod vršitbe, izkašanje kanala i t. d. po satu Kn 12—15.—

c) za težke poslove (u polju, povrtnjaku i u skladištima) kao što su košenje sve zelene krme, djeteline, graška, grahorice, livada, čišćenje jaraka, nošenje

vreća, košenje žitarica, bacanje snopova, nošenje raznih tereta, poslovi kod vršitbe i t. d. po satu Kn 16—18.—

2. Za vinogradarsko-voćarske poslove u nadnici bez hrane:

a) za lakše poslove kao što su pljevljenje, zalamanje, vezanje, iznašanje loze, branje grožđa i voća, te slični poslovi po satu Kn 12.—

2.* za srednje poslove kao što su ogrtanje, kolčanje, kopanje, izgrtanje, zagrtanje, gnojenje, polaganje, sadnja loze, nošenje, krunjenje i tieštenje (prešanje) grožđa kao i svi poslovi u podrumu, te pečenje rakije i slično po satu Kn 15.—

c) za težke poslove kao što su prskanje, nošenje potrebština za prskanje, sumporenje loze te slične poslove Kn 17.—

d) rezanje loze po satu Kn 18.—

e) za ciepljenje loze po satu Kn 20.—

II. OBAVLJANJE POSLOVA

1. Svi poslovi u polju, povrtnjaku, voćnjaku, vinogradu i skladištu imaju se vršiti prema odredbi bivšeg Državnog ravnateljstva za prehranu od 29. lipnja 1941. broj 3820-1941, kojom su stavljeni izvan snage svi dosadanji propisi o ograničenju radnog vremena za poljodjelske radnike za vrieme obavljanja svih poslova, pa prema tome imaju nadničari obavljati sve te poslove od jutra do mraka.

2. U iznimnim slučajevima imaju raditi nadničari nedjeljom i blagdanima, no tada im se nadnica po satu povisuje za 50%.

3. Svi poslovi imaju se obavljati marljivo i savjestno, a prema uputama poslovdavca odnosno njegova za-

* b (?).

mjenika, pa će se svako zlonamjerno oštećenje usjeva, kao i zadržavanje kod obavljanja poslova, smatrati sabotažom te strogo kažnjavati. Nadničari ne smiju dnevno obaviti manje poslova po površini, no što je to uobičajeno do sada.

4. Poslodavac može osobito dobrim radnicima na ove propisane nadnice plaćati i posebnu nagradu.

5. Poslodavac može unutar granica ove oblastne odluke izplaćivati više ili niže nadnice prema tjelesnoj i stručnoj sposobnosti, stalnom ili povremenom zaposlenju, stanju zemljišta i usjeva, ali kod toga ne smije se praviti razlika prema spolu i dobi, već ima biti nadnica prema načelu: za jednaki rad jednaka nadnica.

6. Nadničarima izpod 16 godina, koji se mogu upotrebiti jedino za lakše poslove, plaća se nadnica za 15% manja od ostalih.

III. POLJODJELSKI POSLOVI U AKORDU

Poslodavci su dužni plaćati radnicima, a ovi za te nagrade raditi u akordu (na popreko) poslove, ukoliko se ovi ne mogu izvršiti u nadnici i to:

1. Za košnju žitarica i sočivica, zajedno sa sakupljanjem, vezanjem i slaganjem u krstove po 1 kat. jut. 100 kg dotične žitarice odnosno sočivice, ako usjevi dobro stoje, ako je usjev riedak i slab, tada razmjerno manje, a ako je polegao, tada više.

Ako vlastnik pokosi sam s kosačicom, tada dobiju radnici 60 kg po 1 kat. jut. za sve preostale poslove.

2. Za košnju livada i djetelina kosom pa kat. jut. Kn. 280—350.—

3. Za razčupavanje sladorne repe te za prvu i drugu kopnju po 1 kat. jut. Kn 3.600.—

4. Za vađenje sladorne repe, čišćenje, odrezivanje glava, slaganje u hrpe te pokrivanje lišćem po 1 kat.

jut. 2.100 Kn, ako su redovi razmaka 37 cm (14 coli), a 1.700 Kn, ako su redovi razmaka 45 cm (17 coli).

5. Za rezanje konoplje te za vezanje konoplje osušene u snopove od 16 cm (6 coli) ima se plaćati po 1 kat. jut.:

a) za konoplju posijanu u razmaku od 12 cm (4.5 cola) po 1.600—1.800.—

b) za konoplju posijanu u razmaku od 18.5 cm (7 cola) po Kn 1.500—1.700.—

c) za konoplju posijanu u razmaku od 24 cm (9 cola) po Kn 1.200—1.400.—

6. Za čupanje lana po 1 kat. jut. Kn 2.500—2.700.—

7. Za vršitbu svih žitarica ima se platiti radnicima (izuzevši dvoritelje stroja) 3.5% dotične žitarice, pa su isti dužni unieti žito u skladište, a ako se žito ne unosi, tada se plaća 3%. Kod ujamne (obrtne vršitbe) plaća se radnicima bez dvoritelja stroja 3%, pa su oni dužni i utovariti žito u kola.

8. Poslodavac može osobito dobrim radnicima za sve akordne poslove dati posebnu nagradu u iznosu od 10% na određene akordne zaslužbine, ako veoma savjestno vrše posao, a onima, koji rade nesavjestno, može za 10% sniziti.

IV. PLAĆANJE U ZEMALJSKIM PROIZVODIMA

1. Mjesto zasluženih nadnica mogu sezonski poljodjelski radnici, koji su došli na zahtjev velike župe, a putem ureda rada, primati od poslodavaca za sebe i za svoje članove obitelji, koji žive s njima u zajedničkom kućanstvu odgovarajuće količine zemaljskih proizvoda i to prema naredbi od 27. travnja 1943. o zaposlivanju i pogodnostima povremenih (sezonskih) poljodjelskih radnika. (Narodne novine od 11. svibnja

1943. broj 106). Sezonski poljodjelski radnici moraju imati sve potrebne izprave, koje će propisati za to nadležna oblast, a zaposlivat se mogu samo u skupinama i u mjestima, koje odredi velika župa.

2. Domaći radnici mogu također primiti od poslodavaca u ime zarade mjesto novca zemaljske proizvode, kako je napried navedeno za sezonske poljodjelske radnike i u koliko je to i do sada bilo uobičajeno (košnja žitarica, vršitba, kopanje kukuruza, branje kukuruza i dr.). Ukoliko domaći radnici primaju zaradu u naravi, i za njih vriede propisi nadležnih oblasti.

3. Omjer između novca i vriednosti pojedinog proizvoda ustanovljuje se maksimiranim cienama zemaljskih proizvoda.

4. Stranim radnicima, zaposlenim putem ureda rada, pripada stan i hrana u naravi prema ustanovljenim običajima i mjestnim prilikama. Domaćim radnicima ne pripada stan, ali mogu od poslodavca dobiti hranu prema pogodbi, pa se tada smanjuje nadnica za 30 do 40%. Hrana mora biti dobra po kakvoći i izdašna po količini, primjerena vrsti i trajanju posla.

5. Sezonski i domaći radnici, koji žele dobiti jedan dio nagrade u naravi, moraju postupati prema propisima, koji postoje ili koji se budu izdali.

6. Sve ugovore između posjednika i poljodjelskih sezonskih radnika mora odobriti velika župa.

V. VINCILIRSKI POSLOVI

Vinogradari moraju plaćati za obrađivanje vinograda vinciliru godišnje po 1 kat. jut. za sve vinogradarske poslove (ogrtanje, rezanje, kolčenje, 4 kopnje, 4 vezanja, 4 prskanja, prvo zalamanje, drugo zalamanje,

te kidanje zaperaka, izgrtanje, branje, krunjenje i tieštenje grožđa, te zagrtanje) 16.000 Kuna godišnje.

Ostali radovi, kao sadnja, polaganje loze, gnojenje, sumporenje, podrumarski poslovi, te pečenje rakije, plaćaju se vinciliru po nadnicama kao ostalim nadničarima. Vinogradari mogu vincilirima dati pšenicu, kukuruz, vino, rakiju, drva te lozu za ogrjev, ali se vriednost ovih davanja u naravi ima obračunati prema maksimiranim cienama odnosno dnevnim cienama te odbiti od iznosa od 16.000 Kn. Ako vincilir ima u vinogradu stan, dužan je taj vinograd čuvati i držati u redu (uređivati staze, obale, propuštati vodu i održavati red).

VI. STALNE GODIŠNJE SLUGE I MJESEČARI

I. 1. Stalnim godišnjim slugama (deputatistima) dužni su vlastnici odnosno zakupnici poljodjelskih posjeda davati:

a) 15 mtc pšenice,

b) 14 m^3 drva, i to preko ljeta 6 a preko zime 8,

c) 1 kat. jut. zemljišta za kukuruz ili 20 mtc kukuruza u klipu,

d) 200 čhv zemljišta za vrt,

e) 12 litara petroleja odnosno odgovarajuću vriednost u novcu,

f) 12 kg soli.

2. Dnevno 2 litre mlieka, i to 1 litru bezuvjetno u naravi, a za 1 lit. može se dati odšteta u novcu prema određenim cienama.

3. Kroz godinu liečnika, liekove i bolničke troškove za slugu i njegovu užu obitelj (žena i djeca).

4. Stan, sastojeći se od sobe, kuhinje i smočnice.

5. Pravo držanja krmače s podmladkom, te tovljenje o hrani deputatista.
6. Pravo držanja peradi na hrani deputatista.
7. Godišnje u novcu 8.000 Kuna.
8. Stalne godišnje sluge mogu primati od poslodavca pšenicu i kukuruz samo u onim količinama, koje im pripadaju prema broju duša, a prema propisima, koji će vriediti za proizvoditelje. Za manje primljene količine dužan je posjednik dati protuvriednost u novcu prema maksimiranim cienama.

II. Mjesečarima se ima plaćati:
1. Mladićima od 14-16 godina mjesečno Kn 2.200.— do 2.500.—
2. Kravarima, volarima i kočijašima mjesečno 2.600.- do 3.000.— Kuna.

Ukoliko do sada primaju godišnje sluge veća primanja bilo u naravi bilo u novcu, zadržavaju i nadalje dosadanji način plaćanja.

Stalne godišnje sluge i mjesečari moraju raditi, kako je to i do sada bilo uobičajeno, t. j. od jutra do mraka, pa moraju prije početka rada na polju obaviti čišćenje radne stoke, staja, stoku nahraniti i napojiti, kako bi prije početka rada nadničara na polju bili već na mjestu rada. Po svršetku dnevnih poslova na polju, imaju ponovno urediti staje, nahraniti, napojiti i otimariti radnu stoku.

VII. PLAĆE I RAD POLJODJELSKIH OBRTNIKA I POMOĆNIH NAMJEŠTENIKA

Poljodjelski obrtnici na poljodjeskim posjedima, kao što su strojari, kovači, kolari, remenari i traktoraši, dobivaju temeljnu plaću kao godišnje sluge, a dodatak u novcu ili naravi ustanovljuje se pogodbom s poslodavcem.

Isto vriedi za poljodjelske pomoćne namještenike, kao što su nadzornici, nadglednici, nadziratelji, podradnici, skladištari, mljekari (sa stručnom školom); svi ovi poljodjelski namještenici imaju raditi kao što je do sada uobičajeno od jutra do mraka, a pomoćni namještenici moraju raditi prema nalozima posjednika.

VIII. VRIEME PLAĆANJA

Nadničari se plaćaju unutar tjedna, ako je posao dovršen, a inače koncem tjedna, mjesečari koncem svakoga mjeseca, stalni godišnji sluge koncem svakog tromjesečja.

IX. ODKAZNI ROKOVI

Mjesečnim slugama odkazuje se svakog 1. i 15. u mjesecu s 15-dnevnim odkaznim rokom, godišnjim slugama prema propisima služinskog reda, a vincilirima 1. listopada na 6 tjedana.

X. PLAĆANJE ZA SPREŽNI RAD

Za oranje i drljanje ima se vlastniku sprege dati 6 mužkih nadnica bilo u naravi bilo u novcu po 1 kat. jut.

Za oranje traktorom ima se vlastniku traktora platiti: za tanjuranje 400 Kuna, za oranje dubine od 18 cm (7 coli) 1.000 Kuna, za dubinu od 21 cm (8 coli) 1.100 Kuna, za dubinu od 24 cm (9 coli) 1.300 Kuna, sve po 1 kat. jut.

XI. PRIEPORI

Sve priepore između posjednika odnosno zakupnika i poljodjelskih radnika (nadničara, mjesečara, godišnjih slugu, vincilira i poljodjelskih obrtnika, te pomoćnih namještenika na posjedima) zbog nadnica, plaća, primanja kao i zbog nedovoljnog (slabog) rada, rješavat

će kotarske oblasti odnosno gradska poglavarstva u prvomolbenom postupku.

Kotarski odnosno gradski uskladbeni odbor ima predsastaviti posebni uskladbeni odbor, koji se sastoji od tri člana, i to: od 1 predstavnika poslodavaca, 1 predstavnika posloprimaca i 1 gospodarskog stručnjaka. Za svakog člana imenuje se po jedan zamjenik.

Kotarski odnosno gradski uskladbeni odbor ima predlagati svoja mišljenja i priedloge o nastalim prieporima, koja su mišljenja obvezatna, ako su jednoglasno donesena, pa se prema njima mora donieti odluka, a ako su donesena većinom glasova, tada odlučuje kotarski predstojnik odnosno upravitelj gradskog poglavarstva.

Priepori se imaju rješavati najdulje u roku od 14 dana u prvomolbenom postupku.

Velika župa rješava sve priepore u drugomolbenom i konačnom postupku.

XII. KAZNE

Prekršitelji ove oblastne odluke kaznit će se po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-1941 s promjenama i nadopunama, zatvorom do šest mjeseci i novčanom kaznom do 500.000 Kuna, a mogu se uputiti na prisilan boravak u sabirne i radne logore. Postupak vode i kazne izriču prvomolbene državne redarstvene oblasti.

XIII. PRELAZNE ODREDBE

Kotarska oblast može u iznimnim slučajevima s obzirom na posebne gospodarske prilike i potrebe, a nakon saslušanja poljodjelskih posjednika i radnika, te na priedlog uskladbenog odbora naprijed navedene

nadnice, akordne stavke i plaće smanjiti, odnosno povećati i naknadno zatražiti odobrenje velike župe.

XIV. PLAĆE GODIŠNJIH SLUGU I MJESEČARA KOJI SU POZVANI NA ORUŽNU VJEŽBU

1. U slučaju, da stalni godišnji sluga bude pozvan na oružnu vježbu na neodređeno vrieme, pripada njegovoj obitelji cieli pripadak kroz šest tjedana od dana nastupa oružne vježbe.

2. Nakon šest tjedana pripada njegovoj obitelji:

a) stan za vrieme od daljnja tri mjeseca, te pravo držanja svinja i peradi, kao i bezplatno liečenje članova obitelji,

b) vrt i deputatsko zemljište do konca gospodarske godine, t. j. do pobiranja zasijanog povrća i kukuruza,

c) drvo do izpražnjenja stana.

3. Posjednik je dužan najžurnije prijaviti občinskom poglavarstvu odlazak svojih slugu na oružnu vježbu, te posredovati, kako bi obitelj dobila podporu u novcu, a prema propisima, koji određuju primanje obiteljskih podpora za osobe, koje su pozvane na oružnu vježbu, kao i da dobije potrebnu hranu od občinske aprovizacije.

4. Onim stalnim godišnjim slugama, koji imaju odslužiti redovitu djelatnu službu u oružanim snagama, prestaje služba danom nastupa vojne djelatne službe.

5. U slučaju, da žena ili odrasli član obitelji sluge, koji je pozvan na oružnu vježbu može ovoga zamieniti u službi, tada ga ima zamieniti, a u protivnom gubi prava na navedene pogodnosti u toč. 2. a—c. U slučaju ovakve zamjene ima žena ili onaj, tko ga zamjenjuje ista primanja, koje je imao muž, odnosno koji je na oružnoj vježbi.

6. Obćinska poglavarstva imaju se brinuti za prehranu obitelji slugu, koji su pozvani na oružnu vježbu, te im davati iste količine kao i ostalima, a ujedno im osigurati i stan.

XV. ZAVRŠNI PROPISI

Obćinska poglavarstva i gradska poglavrstva imaju, u slučaju, da se poljodjelski radnici odnosno posjednici sprega ne bi pridržavali naprijed navedenih nadnica odnosno plaća, postupati prema propisima zakonske odredbe od 30. travnja 1942. broj CXXVIII-981-Z-1942 o upotrebi gospodarskih strojeva, vozila i ljudske radne snage za obradu neobrađenog zemljišta i pobiranje plodina.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* i toga dana prestaju vriediti sve prijašnje odluke ove župe, koje se odnose na ovaj predmet.

Osiek, 1. ožujka 1943.

Veliki župan:

Dr Stjepan Hefer, v. r.

(Broj: 1330-D.V.-1943.)

---

* Narodne novine od 5. lipnja 1943. broj 127.

Ministarstvo narodne prosvjete
Odjel za srednju nastavu
Broj: 42007-1943

Upute o izdavanju školskih svjedočbi učenicima srednjih škola, pozvanim na odsluženje obvezatnog djelatnog razdoblja

Upraviteljstvima državnih i posebničkih realnih i klasičnih gimnazija
Upraviteljstvima državnih i posebničkih učiteljskih škola

Na temelju § 3. zakonske odredbe od 20. svibnja 1943. broj XCIX-1227-D. V.-1943, objavljene u Narodnim novinama od 21. svibnja 1943. broj 115, daju se upraviteljstvima srednjih škola sliedeće upute:

1. Svršenim učenicima osmoga razreda klasičnih i realnih gimnazija i četvrtoga i petoga razreda učiteljskih škola, kojima je školske godine 1941.-1942. bilo dopušteno polaganje popravnog izpita zrelosti, a izpit nisu polagali zbog odsluženja obvezatnog djelatnog razdoblja u oružanim snagama, izdat će upraviteljstvo škole na temelju molbe biljegovane sa 20 Kn. svjedočbe o položenom završnom izpitu.

2. U rubrici »polagao izpit zrelosti od . . . do« stavit će upraviteljstvo škole nadnevak izpita, u kojem je izpitanik polagao izpit školske godine 1941.-42.

3. Upraviteljstvo škole utvrdit će takvim pripravnicima najnižu povoljnu ocjenu iz onog predmeta, iz kojega su trebali polagati popravni izpit.

4. Broj poslovnika i nadnevak isti je kao i kod onih pripravnika, koji su položili izpit školske godine 1941.-42. Svi podatci o takvim pripravnicima bilježe se u propisane imenike za škol. god. 1941.-42.

5. Na mjestu, određenom za podpise predsjednika i članova izpitnog povjerenstva, stavit će upraviteljstvo sliedeću napomenu:

»Ova svjedočba izdaje se na temelju zakonske odredbe o izdavanju školskih svjedočbi učenicima srednjih škola pozvanima na odsluženje obvezatnog djelatnog razdoblja od 20. svibnja 1943. broj XCIX-1227-D.V.-1943.

U .... 1943.

Upravitelj .... gimnazije

(učiteljske škole) u .... «

6. Svjedočbe o izpitu zrelosti mogu upraviteljstva škole predati i roditeljima onih učenika, koji zbog opravdanih razloga ne mogu sami podići svjedočbu.*

U Zagrebu, 31. svibnja 1943.

Ministar narodne prosvjete:

Dr. Mile Starčević, v. r.

* Narodne novine od 7. lipnja 1943. broj 128.

IZPRAVCI

U Narodnim Novinama od 26. lipnja 1943. broj 143. donešeni su sliedeći izpravci, koji nisu provedeni u ovom izdanju:

Knjiga XXXI. svezak 309. u zak. odredbi o zastavi oružanih snaga Nezavisne Države Hrvatske u § 3. zadnji redak (str. 275) mjesto: »nose sa sobom zastavu«, mora biti: »nose sa sobom i zastavu«.

Knjiga XXXII. svezak 317. u zakonskoj odredbi o putnim i selitbenim troškovima državnih službenika u § 2. (str. 187., drugi redak) mjesto: »(1825 m)«, mora biti: »(1852)«.

STVARNO KAZALO
ZA XXXII. KNJIGU — SVEZAK 311.-320.

(Brojevi označuju stranice, a oni u zagradi broj svezka)

A

Alkoholna pića — državna trošarina 10 (311);
Ambulante bolničke — troškovi 94 (314);
Arhiv državni — dostavljanje dužnostnih primjeraka tiskovina 115 (314);

B

Baranja V. ž. — obavljanje dimnjačarskog obrta 126 (315—316);
— nadnice polodjelskih radnika 312 (319—320);
Bolnice - troškovi 94 (314); z. o. 221 (318);
Bolničke ambulante — troškovi 94 (314);
Bolestnici siromašni — pogodovna vožnja na željeznicama 56 (312—313);
Burad — osnivanje pregledničtva u Hrv. Karlovcima 17 (311);

C

Carine — sporazum sa Njemačkim Reichom o malom graničnom prometu —ratifikacija 195 (317);
Ciene — za obavljanje dimnjačarskog obrta u gr. Zagrebu 18 (311);
— jednoličnog sapuna i jednoličnog praška za pranje 26 (311);
— siena i slame 104 (314);
— šumskih proizvoda 107 (314);
— dimnjačarskog rada u V. ž. Lašva i Glaž 118 (314);
— dimnjačarskog rada u V. ž. Baranja 126 (315—316);
— starog željeza 216 (317);
— za izradbu i popravak obuće 246 (318);
Crveni Križ — pogodnosti na željeznicama 60 (312-313);

Č

Častnici - pogodovna vožnja na željeznicama 47 (312-313);

D

Dimnjačarski obrt — u gr. Zagrebu 18 (311);
— u V. ž. Lašva i Glaž 118 (314);
— u V. ž. Baranja 126 (315-316);
Djeca — pogodovna vožnja na željeznicama 50 (312-313), 56 (312-313);

Domobrani — pogodovna vožnja na željeznicama 63 (312—313);

Državna radna služba — — pogodnosti na željeznicama 67 (312—313);

Državna trošarina — nadopune zakona 10 (311);

Državni nadzornici — srednjih škola — osnivanje zvanja 7 (311);

Državni službenici — vidi: službenici;

Družtvo željeznica Dunav—Sava—Jadran (Južnih željeznica) — ratifikacija ugovora o uređenju odnosa 131 (315—316);

F

Financijalna služba drž. željeznica — promjene pravilnika 25 (311);

G

Glavar suda Poglavnikovih tjelesnih zdrugova 117 (314);

Glavni ustaški stan — pogodovna vožnja na željeznicama 41 (312-313);

Granični promet — ratifikacija sporazuma s Njemačkim Reichom 195 (317);

Guma — proizvodnja, nabava i razpoložba za vozila i letala 1 (311);

H

Hrvatski Crveni Križ — pogodovna vožnja na željeznicama 60 (312-313);

Hrvatski Državni arhiv — dostava dužnostnih primjeraka tiskovina 115 (314);

Hrvatski Karlovci — osnivanje pregledničtva buradi 17 (311);

I

Italija - ratifikacija ugovora sa družtvom željeznica Dunav—Sava—Jadran o uređenju odnosa 131 (315—316);

Izkaznice — za pogodovnu vožnju na željeznicama 70 (312—313);

Izpiti — učitelja za učiteljsku službu na njemačkim pučkim školama 300 (319—320);

Izvjestitelji školski — nagrada za težu službu 111 (314);

J

Jedinstveni vojni sudovi — Glavar suda Poglavnikovih tjelesnih zdrugova 117 (314);

Jugoslavija — razpuštena sokolska družtva 269 (319—320);

K

Karte bezplatne i predplatne na drž. željeznicama 38 (312—313), 72 (312-313);

Kazalištna družtva — pogodovna vožnja na željeznicama 63 (312—313);

Kitre — državna trošarina 10 (311);

Knjižnice — dostavljanje dužnostnih primjeraka tiskovina 115 (314);

Kovine — vidi: plemenite kovine;

Kozmetička sredstva — državna trošarina 11 (311);

Koža — najviša ukupna zarada 192 (317);

L

Lašva i Glaž — V. ž. obavljanje dimnjačarskog obrta 118 (314);

Letala — proizvodnja, nabava i razpodjelba gume 1 (311);

Likeri — državna trošarina 10 (311);

Limuni — državna trošarina 14 (311);

M

Mađarska — ratifikacija ugovora o uređenju odnosa s družtvom željeznica Dunav-Sava-Jadran 131 (315—316);

Mandarine — državna trošarina 14 (311);

Mineralne vode — državna trošarina 11 (311);

Mjerila — putni troškovi službenika nadzora 270 (319—320);

— troškovi službenika za prienos i prievoz sprava i pribora 289 (319—320);

N

Nadnice — poljodjelskih radnika u V. ž. Baranja 312 (310—320);

Nadzornici državni — za srednje škole — osnivanje zvanja 7 (311);

— školski — nagrade za težu službu 111 (314);

Nagrade — školskih izvjestitela i nadzornika za težu službu 111 (314);

Namještenici poljodjelski - vidi: nadnice;

Naranče — državna trošarina 14 (311);

Nasilna kažnjiva djela — suzbijanje — promjene z. o. 5 (311);

Navjere — posebničkim tvrdkama i ustanovama za prievozne troškove na drž. željeznicama 25 (311);

Nezavisna Država Hrvatska — ratifikacija ugovora o uređenju odnosa s družtvom željeznica Dunav—Sava—Jadran - 131 (315—316);

— ratifikacija Sporazuma sa Njemačkim Reichom o malom graničnom prometu 195 (317).
Novčane ustanove — povremeni izkazi stanja likvidnosti 89 (314).
Novinari — pogodnosti na željeznicama 64 (312-313).

NJ.

Njemačke pučke škole — učiteljski izpiti 300 (319—320).
Njemački Reich — ratifikacija ugovora o uređenju odnosa sa Družtvom željeznica Dunav - Sava - Jadran (Južna željeznica), 131 (315—316);
— ratifikacija Sporazuma o malom graničnom prometu (veterinarska utanačenja 195 (317).

O

Obći propisi o pogodnostima na državnim željeznicama 33 (312—313).
Objava o ratifikaciji ugovora o uređenju odnosa sa Družtvom željeznica Dunav-Sava Jadran, 131 (315—316);
— o ratifikaciji Sporazuma sa Njemačkim Reichom o malom graničnom prometu (veterinarska utanačenja) 195 (317).
Obrazci — za pogodovnu vožnju na željeznicama 69 (312—313).
Obuća — i obućarske potrebštine — najviša zarada 189 (317);
— ciene za izradbu i popravak 246 (318);
Odkup — ciene siena i slame 104 (314);
— starog željeza 216 (317).
Oružane snage — proizvodnja, nabava i razpodjelba gume za vozila i letala 1 (311);
— registriranje motornih vozila 121 (315—316).
Oružnici — pogodovna vožnja na željeznicama 43 (312—313).
Osuđenici — pogodovna vožnja na željeznicama 43 (312—313);
Ozljeđenici ratni — pogodovna vožnja na željeznicama 51 (312—313);

P

Pivo — državna trošarina 10 (311);
Plaće poljodjelskih namještenika — vidi: nadnice
Plemenite kovine — putni troškovi službenika za nadzor 270 (319—320);
— troškovi službenika za prienos i prievoz sprava i pribora 289 (319—320);
Poglavnikovi tjelesni zdrugovi 3 (311);
— Glavar suda 117 (314);

Pogodnosti na državnim željeznicama — obći propisnik 33 (312—313;)
Poljodjelski radnici — vidi: radnici, nadnice;
Porez — **izvanredni na ratni** dobitak 253 (319—320);
Postolarski obrt — najviša zarada 189 (317), ciene izradbe i popravka obuće 246 (318);
Potrošarina — vidi: trošarina;
Prašak za pranje — ciene 26 (311);
Pregledničtvo buradi — osnivanje u Hrv. Karlovcima 17 (311);
Priekl‹ti posebni — pogodnosti na državnim željeznicama 33 (312—313), 69 (312—313);
Promet granični — ratifikacija sporazuma sa Njemačkim Reichom 195 (317);
Prometno osoblje — nadopuna zakona 9 (311);
Pučke škole — vidi: škole.
Putni troškovi drž. službenika — promjene i nadopune z. o. 185 (317);

R

Računska služba drž. željeznica — promjena pravilnika 25 (311;)
Radna služba — pogodnosti na drž. željeznicama 67 (312—313);
— učenica srednjih škola — promjene i nadopune z. o. 112 (314);
Radnici — pogodovna vožnja na željeznicama 56 (312—313);
— poljodjelski — u V. ž. Baranja — nadnice 312 (319—320);
Ratifikacija — ugovora s družtvom željeznica Dunav-Sava-Jadran o uređenju odnosa 131 (315-316);
— Sporazuma s Njemačkim Reichom o malom graničnom prometu (veterinarska utanačenja) 195 (317);
Ratni dobitci — izvanredni porez 253 (319—320);
Ratni ozljeđenici — pogogodovna vožnja na željeznicama 51 (312—313);
Redarstvenici — pogodovna vožnja željeznicama 43 (312—313);
Redovnici — pogodovna vožnja na željeznicama 47 (312—313);
Rudne vode — državna trošarina 11 (311);

S

Salonska kola — pogodovna vožnja na željeznicama 33 (312—313);
Sapun jednolični — ciena 26 (311);
Selitbeni troškovi službenika — promjene i nadopune z. o. 185 (317);

Sieno — ciene 104 (314);
Slama — ciene 104 (314);
Službenici — prometni — nadopuna zakona 9 (311);
— pogodovna vožnja na željeznicama 46 (312—313);
— putni i selitbeni troškovi — promjene i nadopune z. o. 185 (317);
— bolnički z. o. 221 (318);
— u struci za nadzor nad mjerilima i plemenitim kovinama — putni troškovi 270 (319—320);
— pristojbe za prienos i prievoz sprava i pribora 289 (319—320);
Sokolska družtva — bivše kraljevine Jugoslavije — razpuštena 269 (319--320);
Sporazum — sa Njemačkim Reichom o malom graničnom prometu (veterinarska utanačenja) 195 (317);
Srednje škole — vidi: škole;
Starčević dr. Ante — zaklada — promjena i nadopuna z. o. 113 (314);
Stražari — pogodovna vožnja na željeznicama 43 (312—313);
Sud Poglavnikovih tjelesnih zdrugova 3 (311), 117 (314);
Sudovi vojni jedinstveni — Glavar suda Poglavnikovih tjelesnih zdrugova 117 (314);
Suzbijanje nasilnih i kažnjivih čina proti državi, pojedinim osobama i imovini — promjena z. o. 5 (311);
Svećenici — pogodovna vožnja na željeznicama 46 (312—313);
Svjedoci — pogodovna vožnja na željeznicama 43 (312—313);
Svjedočbe — učenika srednjih škola pozvanih na odsluženje obvezatnog djelatnog razdoblja 6 (311), 323 (319—320);
Sveučilištarke — pripadnice obvezatne radne službe — pogodovna vožnja na željeznicama 68 (312—313);
Sveučilištna knjižnica — dostavljanje dužnostnih primjeraka tiskovina 115 (314);

Š

Škole — srednje — izdavanje svjedočbe učenicima na obvezatnom djelatnom radoblju 6 (311); 323 (319—320);
— osnivanje zvanja drž. nadzornika 7 (311);
— nagrade izvjestiteljima i nadzornicima za teži rad 111 (314);
— radna služba učenika 112 (314);
— njemačke pučke — izpiti učitelja 300 (319—320);
Šumski proizvodi — ciene 107 (314);

T

Tiskovine — dostava dužnostnih primjeraka 115 (314);

Trošarina — vidi državna trošarina;

Troškovi — prievozni posebničkih tvrdka i ustanova — navjere 25 (311);
— putni i selitbeni drž. službenika — promjene i nadopune z. o. 185 (317);
— putni službenika za nadzor mjerila i plemenitih kovina 270 (319—320), za prienos i prievoz sprava i pribora 289 (319—320);

Tvrdke posebničke — navjere za prievozne troškove na drž. željeznicama 25 (311);

U

Učenici srednjih škola — pozvani na odsluženje obvezatnog djelatnog razdoblja — svjedočbe 6 (311), 323 (319—320);
— radna služba — promjene i nadopune z. o. 112 (314);

Učitelji — njemačkih škola — izpiti 300 (319—320);

Ugovor — sa Družtvom željeznica Dunav - Sava - Jadran — uređenje odnosa — ratifikacija 131 (315—316);

Uhićenici — pogodovna vožnja na željeznicama 43 (312—313);

Ulja eterična — državna trošarina 10 (311);

Umirovljenici — pogodovna vožnja na željeznicama 46 (312—313);

Ured za hrvatski jezik — dostavljanje dužnostnih primjeraka tiskopisa 115 (314);

Uredničtva domaćih listova — pogodovna vožnja na željeznicama 66 (312—313);

Ustanove — navjere za prievozne troškove na drž. željeznicama 25 (311);
— novčane — povremeni izkaz stanja likvidnosti 89 (314);

Ustaška mladež — pogodovna vožnja na željeznicama 67 (312—313);

Ustaški čarkari — pogodovna vožnja na željeznicama 64 (312—313);

Ustaški dužnostnici — pogodovna vožnja na željeznicama 41 (312—313);

Ustaški sveučilištni stožer — sveučilištarke — pogodovna vožnja na željeznicama 68 (312—313).

V

Vatrogasci — pogodovna vožnja na željeznicama 61 (312—313);

Velika župa — Baranja — obavljanje dimnjačarskog obrta 126 (315—316);

— nadnice poljodjelskih radnika 312 (319—320);
— Lašva i Glaž — obavljanje dimnjačarskog obrta 118 (314);
Veterinarsko utanačenje — sa Njemačkim Reichom u malom graničnom prometu 209 (317);
Vino — državna trošarina 10 (311);
Vojni jedinstveni sudovi — **Glavar suda Poglavnikovih** zdrugova 117 (314);
Vozila — proizvod, nabava i razpodjela gume 1 (311);
— oružanih snaga — registracija 121 (315—316);

Z

Zaklada otca domovine dr. Ante Starčevića — promjena i nadopuna z. o. 113 (314);
Zaklade — promjena i nadopuna z. o. 4 (311);
Zakon — o državnom prometnom osoblju — nadopune 9 (311);
— o drž. trošarini — promjene i dopune 10 (311);
Zarada — kod prodaje obuće i potrebština obućarske struke 189 (317);
— kod prodaje kože 192 (317);
Zatočenici — pogodovna vožnja na željeznicama 43 (312—313);

Ž

Željeznice državne — financijska i računska služba — promjena pravilnika 25 (311);
— pogodnosti — obći propisnik 33 (312—313);
— družtva Dunav-Sava-Jadran — ratifikacija ugovora o uređenju odnosa 131 (315—316);
Željezo staro — predaja za nabavu novog 30 (311); 96 (314);
— ciene 216 (317);
Žene — službenika pogodovna vožnja na željeznicama 50 (322—313);
Židovska imovina — podržavljenje — tumačenje z. o. 24 (311);
Župe — vidi Velike župe.

	Kn
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 20. veljače do 11. ožujka 1942. — Knjiga XIII. (Svezak 121.—130.) tvrdo vezano (br. 3112)	140.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 12. ožujka do 7. travnja 1942. — Knjiga XIV. (Svezak 131.—140.) tvrdo vezano (br. 3129)	140.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 8. do 30. travnja 1942. — Knjiga XV. (Svezak 141.—150.) tvrdo vezano (br. 3141)	144.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 1. do 12. svibnja 1942. — Knjiga XVI. (Svezak 151.—160.) tvrdo vezano (br. 3152)	144.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 13. svibnja do 1. lipnja 1942. — Knjiga XVII. (Svezak 161.—170.) tvrdo vezano (br. 3163)	150.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 2. do 22. lipnja 1942. — Knjiga XVIII. (Svezak 171.—180.) tvrdo vezano (br. 3184)	150.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 23. lipnja do 9. srpnja 1942. — Knjiga XIX. (Svezak 181.—190.) tvrdo vezano (br. 3184)	150.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 7. do 25. srpnja 1942. — Knjiga XX (Svezak 191.—200.) tvrdo vezano (br. 3194)	150.—
— STVARNO KAZALO za XI.—XX. knjigu (svezak 101—200.) Zakoni, zakonske odredbe. Naredbe itd. proglašenih od 1. siečnja do 25. srpnja 1942. (br. 3200)	60.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 26. srpnja do 17. kolovoza 1942. — Knjiga XXI. (Svezak 201.—210.) tvrdo vezano (br. 3215)	155.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 13. kolovoza do 2. rujna 1942. — Knjiga XXII. (Svezak 211.—220.) tvrdo vezano (br. 3223)	160.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 3. rujna do 26. rujna 1942. — Knjiga XXIII. (Svezak 221.—230.) tvrdo vezano (br. 3234)	160.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 27. rujna do 24. listopada 1942. — Knjiga XXIV. (Svezak 231.—240.) tvrdo vezano (br. 3254)	160.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 27. listopada do 14. studenoga 1942. — Knjiga XXV. (Svezak 241.—250.) tvrdo vezano (br. 3263)	170.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 17. studenoga do 22. prosinca 1942. — Knjiga XXVI. (Svezak 251.—260.) tvrdo vezano (br. 3274)	170.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 23. prosinca 1942. do 1. veljače 1943. — Knjiga XXVII. (Svezak 261.—270.) tvrdo vezano (br. 3285)	170.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 1. veljače do 13. ožujka 1943. — Knjiga XXVIII. (Svezak 271.—280.) tvrdo vezano (br. 3297)	170.—

Zbirka se nastavlja

Narudžbe prima i obavlja

KNJIŽARA ST. KUGLI, ZAGREB, ILICA 30

Cijene bez obveze